

Tornio

Tornion kaupunki

Tilinpäätös 2024

Tornion kaupungin tilinpäätös 2024
Tornion kaupunki
Suensaarenkatu 4, Tornio

Taitto- ja painotyö:
Tornion kaupungin talouspalvelut ja asiakaspalvelupiste Kompassi

Tornion kaupunki

Tilinpäätös 2024

SISÄLLYSLUETTELO

1	Kaupunginjohtajan katsaus	1
2	Tornion kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	3
2.1	Kaupunginvaltuusto	3
2.2	Kaupunginhallitus	4
2.3	Lautakunnat	4
2.4	Tornion kaupungin organisaatio	5
2.5	Tilivelvolliset	5
3	Yleinen taloudellinen kehitys	6
4	Tornion kaupungin ja lähialueiden toiminnan ja talouden kehitys	8
4.1	Väestönkehitys	8
4.2	Hyvinvointi	10
4.3	Elinkeinot	14
4.4	Työllisyys	18
4.5	Asuminen ja rakentaminen	22
4.6	Kuntatalouden kehitys Torniossa	25
4.7	Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa	36
4.7.1	Kaupungin toimintojen ja toimintaympäristön kehittäminen	36
4.7.2	Alue-, seutu- ja kansainvälinen yhteistyö	37
4.7.3	Olennaiset muutokset kaupungin taloudessa	38
4.8	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	39
4.9	Muut ei-taloudelliset asiat	40
5	Kaupungin henkilöstö	41
5.1	Henkilöstön määrä	41
5.2	Henkilötyövuodet	42
5.3	Henkilöstön ikä- ja sukupuolijakauma	42
5.4	Henkilöstön sairauspoissaolot	43
5.5	Henkilöstökulut	44
6	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	45
6.1	Toiminnalliset riskit	45
6.2	Rahoitusriskit	45
6.3	Ympäristötekijät	47
6.4	Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	47
7	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	49
7.1	Tilikauden tuloksen muodostuminen	49
7.2	Toiminnan rahoitus	52
7.3	Rahoitusasema ja sen muutokset	54
7.4	Kokonaistulot ja -menot	57
7.5	Kuntakonsernin toiminta ja talous	58

7.5.1	Konsernin toiminnan ohjaus	59
7.5.2	Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	60
7.5.3	Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	60
7.5.4	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	60
7.5.5	Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	63
7.5.6	Tytäryhteisöjen toiminta ja tilinpäätöstiedot	66
7.6	Kaupunginhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä ja talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä	97
8	Talousarvion toteutuminen	98
8.1	Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	98
8.2	Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen toimialoittain 2024	115
8.2.1	Tarkastustoimi	115
8.2.2	Keskushallintopalvelut	117
8.2.3	Sivistyspalvelut	137
8.2.4	Tekniset palvelut	183
8.3	Tuloslaskelman toteutuminen	202
8.4	Investointien toteutuminen	204
8.5	Rahoitusosan toteutuminen	211
8.6	Yhteenveto määrärahojen sekä talousarvion toteutumisesta	212
9	Tilinpäätöslaskelmat	213
9.1	Tornion kaupunki	213
9.2	Tornion kaupunkikonserni	217
10	Tilinpäätöksen liitetiedot	221
11	Eriytetty kaupungin sähköliiketoiminta	239
12	Käytetyt kirjanpitokirjat	241
13	Tilinpäätöksen allekirjoitukset ja merkinnät	242

KÄSITTELY

Kaupunginhallitus 31.3.2025
Kaupunginvaltuusto 26.5.2025

KUVIOT

Kuvio 1. Tornion kaupungin luottamushenkilö- ja virasto-organisaatio.....	5
Kuvio 2. Tornion kaupungin väestöpyramidi 12/2024 (Lähde: Tilastokeskus).....	9
Kuvio 3. HYTE-kerroin.....	10
Kuvio 4. HYTE-kerroin euroa/asukas.....	11
Kuvio 5. HYTE-kertoimeen vaikuttavien tulosindikaattoreiden muutokset 2023–2024 (6 kpl).....	11
Kuvio 6. 65-vuotta täyttäneiden kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot, skaalattu HYTE-indikaattori.....	12
Kuvio 7. Torniossa työssäkäyvät toimialan mukaan vuonna 2023 (Lähde: Tilastokeskus).....	16
Kuvio 8. Tornion yöpymisten kehitys 2000–2024 (Lähde: Tilastokanta Rudolf).....	17
Kuvio 9. Työttömien työnhakijoiden osuus (%) työvoimasta 1–12 /2024.....	20
Kuvio 10. Työttömyyden kehitys 2010–2024: koko Suomi.....	20
Kuvio 11. Työttömyyden kehitys 2010–2024: Lappi.....	21
Kuvio 12. Työttömyyden kehitys 2010–2024: Kemi, Keminmaa, Simo, Tervola, Tornio ja Ylitornio.....	21
Kuvio 13. Rakentamisen volyymi Torniossa 2011–2024 (m ³).....	23
Kuvio 14. Myönnetyt rakennusluvut (m ²) Torniossa 2011–2024.....	23
Kuvio 15. Asuntotuotanto Torniossa 2011–2024.....	24
Kuvio 16. Tornion kaupungin toimintatuottojen jakautuminen vuonna 2024.....	25
Kuvio 17. Tornion kaupungin ulkoinen tulokertymä 2024.....	27
Kuvio 18. Tornion kaupungin toimintakulujen jakautuminen vuonna 2024.....	28
Kuvio 19. Tornion kaupungin toimintakulut ja toimintatuotot 2014–2024.....	29
Kuvio 20. Tornion kaupungin verotulot 2014–2024.....	30
Kuvio 21. Tornion kaupungin korkotuotot ja muut rahoitustuotot 2015–2024.....	32
Kuvio 22. Tornion kaupungin korkokulut ja muut rahoituskulut 2015–2024.....	32
Kuvio 23. Tornion kaupungin suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalennukset vuosina 2014–2024.....	33
Kuvio 24. Henkilötyövuosien kehitys 2018–2024.....	42
Kuvio 25. Henkilöstön ikä- ja sukupuolijakauma 31.12.2024.....	43
Kuvio 26. Henkilöstökulujen kehitys 2017–2024.....	44
Kuvio 27. Tornion kaupungin lainakanta 2018–2024.....	45
Kuvio 28. Euriborkorot vuonna 2024 (Lähde: Suomen pankki).....	46
Kuvio 29. Tornion kaupungin toimintakate 2014–2024.....	50
Kuvio 30. Tornion kaupungin vuosikate 2014–2024.....	50
Kuvio 31. Tornion kaupungin tilikauden yli-/alijäämä 2014–2024.....	51
Kuvio 32. Tornion kaupunkistrategian 2021–2025 tiivistelmä.....	98
Kuvio 33. Tornion kaupunkistrategian toimeenpano, seuranta ja arviointi.....	99

TAULUKOT

Taulukko 1. Kaupunginvaltuuston kokoonpano vuonna 2024	3
Taulukko 2. Kaupunginhallituksen kokoonpano vuonna 2024.....	4
Taulukko 3. Tornion kaupungin väestömuutostiedot (Tilastokeskuksen ennakkotieto) neljännesvuosittain vuonna 2024..	8
Taulukko 4. Tornion kaupungin keskeiset väestömuutokset 2010–2024 e (Lähde: Tilastokeskus).	9
Taulukko 5. Torniossa työssäkäyvät työnantajasektorin mukaan 2018–2023 (Lähde: Tilastokeskus).....	16
Taulukko 6. Pitkäaikaistyöttömien työllistäminen eri toimialoille.....	18
Taulukko 7. Velvoitetöyllistettävät.	19
Taulukko 8. Työttömien työnhakijoiden määrä vuoden lopussa 2018–2024.	19
Taulukko 9. Ulkoisten toimintatuottojen toteumavertailu.	26
Taulukko 10. Ulkoisten toimintatuottojen toteumavertailu toimielimittäin.....	26
Taulukko 11. Ulkoinen tulokertymä.	26
Taulukko 12. Ulkoisten toimintakulujen toteumavertailu.....	28
Taulukko 13. Ulkoisten toimintakulujen toteumavertailu toimielimittäin.	29
Taulukko 14. Vertailu Kuntaliiton ja verohallinnon veroennusteen sekä Tornion talousarvion ja tilinpäätöksen välillä.....	30
Taulukko 15. Verotulot TA24 ja TP24.	30
Taulukko 16. Tornion kaupungin tulo- ja kiinteistöveroprocentit vuosina 2016–2024.....	31
Taulukko 17. Valtionosuudet 2020–2024.	31
Taulukko 18. Valtionosuudet TA24 ja TP24.	31
Taulukko 19. Kriisikuntakriteerit.	35
Taulukko 20. Henkilöstömäärä toimialoittain ja palvelusuhteittain 2022–2024.....	41
Taulukko 21. Sairauspoissaolot 2020–2024.....	44
Taulukko 22. Lainasalkku 31.12.2024.....	45
Taulukko 23. Tornion kaupungin kokonaistulot ja -menot 2024.	57
Taulukko 24. Konsernirakenne.....	59

1 Kaupunginjohtajan katsaus

Tornion kaupungin vuoden 2024 talouden toteutumasta odotettiin haastavaa ja arvioitu kaupungin tulos vuodelle 2024 oli lähes 4,6 miljoonaa euroa alijäämäinen. Kuntien ja kuntayhtymien menokehitys on ollut viime vuosina hyvin vaihtelevaa. Koronavuosina palveluiden toimintaedellytykset ja kysyntä vaihtelivat hyvin ennakkoimattomasti ja voimakkaasti. Sen jälkeen vuonna 2023 sote-uudistus puolitti kuntien kokonaismenot, mutta kuntiin jääneiden sivistyspalveluiden kustannuskehitys nousi ennätyskorkealle. Tornion vuoden 2024 talousarviota laadittaessa oli tiedossa, että verohännät väistyvät, valtionosuudet laskevat lähes kuudella miljoonalla eurolla ja toimintakulujen arvioitiin kasvavan edelleen noin 10 prosentin vauhtia.

Talousarvioon verrattuna Tornion vuoden 2024 käyttötalous toteutui arvioita paremmin. Maltillinen toimintakate ja verorahoituksen ennakoitua parempi kertyminen mahdollistivat Torniolle ennakoitua paremman vuosikatteen ja sitä myötä poistojen jälkeen huomattavasti paremman tuloksen, kuin mitä oli arvioitu.

Vuoden 2024 tilinpäätöksen mukaan Torniolle kertyi ulkoisia toimintatuottoja 13,7 milj. euroa ja ne toteutuivat lähes talousarvion suuruisina. Tornion ulkoiset toimintamenot olivat 68,5 milj. euroa. Toimintamenot alittivat talousarvion 2,6 miljoonalla eurolla. Verotuloja Torniolle karttui yli 51 milj. euroa. Talousarviossa verotuloiksi oli ennakoitu 49 milj. euroa. Verotuloja paransi arvioitua parempi yhteisöveron kertymä, mikä ylitti alkuperäisen talousarvion 2,3 milj. eurolla. Tornion vuoden 2024 tilinpäätöstiedoista on nähtävillä hienoinen menokehityksen hidastuminen vuodesta 2023.

Vaikkakin yleisellä tasolla kuntien lainakannan korkokustannus kehittyi markkinakorkojen nousua maltillisemmin, niin Tornion rahoitustuottojen ja -kulujen toteutuma kasvoi -0,5 milj. euroon. Pääasiallinen suojaava keino Torniossa korkokulujen nousua vastaan on lainojen kiinteäkorkoisuus. Korkotason ei odoteta palaavan vuotta 2022 edeltävälle tasolle, joten korontarkistukset todennäköisesti nostavat korkokuluja lähivuosina. Vuoden 2024 lopussa Tornion kaupungin lainakanta oli 60 750 000 euroa, eli 2 899 euroa per asukas, mikä alittaa kuntien keskimääräisen velkamäärän Suomessa.

Kunnat möivät vuonna 2024 omaisuutta yhteensä noin 700 miljoonalla eurolla ja suurista kertaluonteisista omaisuuden myyntitapahtumista uutisoitiin eri puolilta Suomea. Kuntien tekemät kaupat kohdentuivat pääsääntöisesti kriittisen kuntainfrastruktuurin omaisuuden myyntiin. Tornion kaupungilla ei ole ollut tarvetta myydä omaisuuttaan normaalista poiketen (maa- ja metsäkaupat, käytöstä poistetut kiinteistöt) vuoden 2024 aikana ja omistajapolitiittisten linjausten mukaan kaupunki tulee säilyttämään kuntalaisia palvelevan kriittisen infrastruktuurin omissa käsissään jatkossakin.

Vuonna 2024 Tornio investoi reilulla seitsemällä miljoonalla eurolla. Investoinneista rahoitettiin tulorahoituksella 85,7 prosenttia. Julkisen käyttöomaisuuden investoinnit muodostavat kaupungin suurimman investointiryhmän. Nämä investoinnit kohdentuvat katujen ja teiden perusparannukseen. Vuoden 2024 aikana erityisesti Kivirannan kaupunginosassa tehtiin laajoja katuverkoston perusparannustöitä. Lisäksi tärkeä tulvasuojeluun liittyvä Näränperän padon korotus yhdessä Haaparannan kaupungin kanssa toteutettiin vuoden 2024 aikana. Vuonna 2024 käynnistyneitä tai valmistuneita suurimpia yksittäisiä investointeja kohdentui erityisesti liikunta- ja paikkarakentamiseen. Uusi Karungin urheilutalo ja uudistettu Pohjan Stadion edistävät kaupungissa liikunnan harrastusmahdollisuuksia huomattavasti.

Monissa kunnissa ja kaupungeissa on työstyetty sote-uudistuksen jälkeen talouden tasapaino-ohjelmia. Näin päätettiin myös Torniossa vuoden 2024 talousarviota valmisteltaessa, kun kävi selväksi, että kaupungin nykyinen menojen kasvuvauhti sekä investointitaso ylittävät jatkuvasti odotettavissa olevan verotulojen ja valtionosuuksien vuosittaisen kehityksen. Vuoden 2024 aikana laaditun työn tavoitteena oli löytää keinoja, joilla tehostetaan oman organisaation toimintaa ja sopeutetaan taloutta palvelutarpeiden mukaisesti. Työssä huomiointiin myös se, että kaikkea vapaaehtoista ei voi jatkossa tehdä ainakaan samalla tasolla, kuin mitä tähän saakka on tehty. Talouden tasapainotustyön tavoitteena on saada Tornion kaupungin talous tasapainoon vuoteen 2027 mennessä varmistaen kaupungin kasvu- ja investointikyky sekä kuntalaisten hyvinvointi ja laadukkaat palvelut seuraavan 5–10 vuoden aikana. Rahassa tämä tarkoittaa 3–6 milj. euron säästötavoitetta.

Säästöistä päättäminen ja säästöjen toimeenpano on useimmiten pitkä ja moneen otteeseen muuttuva prosessi ja näin voidaan luonnehtia myös Tornion talouden tasapainottamisohjelmaa, mikä ulottuu aina vuoteen 2030 asti. Menoja tulee hillitä ja verotus pitää kilpailukykyisenä, mutta samalla palvelut pyrkiä pitämään laadukkaina ja tämä ei ole helppo yhtälö. Tämän takia Tornio ei ole lähtenyt erityisen rajujen äkkinäisten menoleikkausten tielle, vaan säästötoimet voidaan tehdä harkiten ja suunnitelmallisesti.

Kaupungin toimielin- ja virasto-organisaatioon suuresti vaikuttavaan työllisyyspalveluiden vastaanottoon ja organisoitumiseen valmistauduttiin vuoden 2024 aikana. Uusi toimielin, Meri-Lapin työllisyyslautakunta, aloitti Torniossa toimintansa Tornion toimiessa Meri-Lapin työllisyysalueen vastuukuntana. Valmistelu sujui hyvin ja työllisyysalueen toiminta ja asiakaspalvelu käynnistyi suunnitellusti vuoden 2025 alussa. Tornion työpaikkaomavaraisuus sekä työpaikkojen kasvukehitys on hyvällä tasolla ja vastaavasti työttömyysaste on kehittynyt useiden vuosien ajan edulliseen suuntaan. Tämä on tärkeää, sillä työllisyyspalvelu-uudistuksen jälkeen kunnat vastaavat yhä laajemmin työttömyyden kustannuksista ja niin kunnan kuin työllisyyspalveluiden asiakkaankin etu on työllistyminen avoimille työmarkkinoille.

Tornion kaupunkistrategian toteuttaminen sujui vuoden 2024 aikana mallikkaasti. Yhdessä asetettujen konkreettisten strategisten tavoitteiden toimeenpano eteni kaikilla painopistealueilla. Tornion saavutettavuuden parantamiseksi tehty edunvalvontatyö, kansainvälisesti houkuttelevan yritys- ja investointiympäristön kehittäminen, hyvinvointi-, terveys- ja turvallisuustyö, sekä kaupunkikonsernin toiminnan että työnantajakuvaan kehittäminen etenivät hyvin. Lisäksi kärkihankkeiden toteuttamisessa otettiin isoja harppauksia eteenpäin.

Valtion vuoden 2025 talousarvion kuntapäätösten iso kuva ei näytä hyvältä. Julkisen sektorin kustannuksia ei ole pystytty hillitsemään, monet valtion säästöt saavutetaan leikkaamalla kuntien rahoitusta ja näkymä talouskasvusta lipuu koko ajan etäämmälle. Kuntien talous on entistä riippuvaisempi yleisestä talous-, työllisyys- ja verotulokehityksestä ja myös kuntakonsernien talouden merkitys korostuu. Tämän johdosta on ilo todeta, kun katsomme Tornion vuoden 2024 tilinpäätöstä, että suuntamme on oikea. Terve kuntatalous ja tulevaisuuden kasvun eväät ovat yhä enenevässä määrin kaupungin omissa käsissä.

Kiitän kaupungin henkilöstöä ja luottamushenkilöitämme arvokkaasta työstänne, jotta Tornio on elinvoimainen, taloudeltaan vakaa ja kestävästi kehittyvä kaupunki.

Jukka Kujala
Kaupunginjohtaja

2 Tornion kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

2.1 Kaupunginvaltuusto

Tornion kaupunginvaltuusto on kaupungin ylin päättävä 43 valtuutetun toimielin. Valtuutettujen lukumäärä on vahvistettu vuonna 2020 § 82 kuntalain edellyttämällä tavalla valtuustokaudelle 2021–2025. Kuntavaaleilla vuonna 2021 valitun kaupunginvaltuuston työskentely käynnistyi 1.8.2021.

Kaupunginvaltuusto päätti vuoden 2024 ensimmäisessä kokouksessa 29.1.2024 § 4 kokousaikatauluista, pöytäkirjan tarkastamisesta sekä nähtävänä pitämisestä. Kaupunginvaltuusto kokoontui vuonna 2024 kuukauden viimeisenä maanantaina läsnäolokokouksiin kaupungintalon valtuustosalissa, ja tätä edeltävänä torstaina järjestettiin valtuutetuille informaatio- ja keskustelutilaisuus, joihin oli mahdollista osallistua etäyhteydellä. Kaupunginvaltuusto kokoontui vuoden 2024 aikana yhteensä kymmenen (10) kertaa. Informaatio- ja keskustelutilaisuuksia järjestettiin kahdeksan (8) tilaisuutta.

Talousarvioseminaari järjestettiin 23.5.2024. Valtuustokauden ja strategian toteutumisen arviointia koskenut valtuustoseminaari järjestettiin 17.6.2024. Kaupunginvaltuuston talouden tasapainottamista koskenut valtuustoseminaari järjestettiin 26.9.2024.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajistossa jatkoivat vuoden 2024 alusta kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Markku Ponkala (KESK), 1. varapuheenjohtaja Jari Hast (PS), 2. varapuheenjohtaja Kosti Ollila (SDP) sekä 3. varapuheenjohtaja Toni Keränen (VAS).

Taulukko 1. Kaupunginvaltuuston kokoonpano vuonna 2024

Aalto Merja (VAS)	Keränen Toni (VAS)	Rämö Outi (SDP)
Aho Kirsti (KESK)	Koivisto Liisa (KESK)	Sadinmaa Markku (KESK)
Antinjuntti Ilmari (KOK)	Kokkonen Ninni-Ingrid (KOK)	Sainmaa Jari (PS)
Hakomäki Jan-Mikael (VAS)	Kulmuni Katri (KESK)	Stoor Olavi (VAS)
Hannuniemi Jari (SDP)	Leinonen Risto / Kari Jarmo 1.12.2024 lukien (KESK)	Säily Ismo (KESK)
Harjuoja Karoliina (KESK)	Liikamaa Arto (KESK)	Taramaa Markku (KESK)
Hast Jari (PS)	Lummi Raija (KokoTornio)	Tervahauta Jari (KESK)
Hurtig Erkki (KD)	Ollila Kosti (SDP)	Tikkanen Vilho (PS)
Husa Marja-Liisa (KESK)	Petäjämäa Katariina (SDP)	Törmä Markus (PS)
Hyöppinen Aino (VAS)	Pigg Pasi (KESK)	Urpilainen Ismo (KESK)
Isometsä Jorma (PS)	Pirttimaa Pertti (KESK)	Vanhala Taava -Tuulia (SDP)
Juntura Sari (KESK)	Ponkala Markku (KESK)	Välimaa Risto (KESK)
Juuso Kaisa (PS)	Pukero Päivi (KESK)	Ylikitti Tuomo (PS)
Kaarlela Antti (KOK)	Rainio Olli (KESK)	
Keinänen Outi (KESK)	Rauhala Heikki (PS)	

Kaupunginvaltuusto päätti kokouksissaan yhteensä 108 pykäläasiaa. Tornion ja Haaparannan kaupunginvaltuustojen yhteinen kokous järjestettiin Ruotsinsuomalaisella kansankorkeakoululla Haaparannalla 12.8.2024.

Kaupunginvaltuutetut jättivät kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi vuoden 2024 aikana yhteensä 14 valtuustoaloitetta. Vuoden 2024 aikana jätettiin yhteensä 11 kuntalaisaloitetta.

Kaupunginvaltuuston varsinaiset kokoukset järjestettiin läsnäolokokouksina kaupungintalon valtuustosalissa. Kaupunginvaltuuston informaatio- ja keskustelutilaisuudet järjestettiin hybridikokouksina, eli valtuutetuilla oli

mahdollista osallistua tilaisuuteen myös etäyhteydellä. Kaupunginvaltuustolle tulevien asioiden esityslistat toimitettiin sähköisesti Cloud Meeting -järjestelmässä, samoin kokouksen asioiden käsittely tapahtui mainitussa sähköisessä suljetussa järjestelmässä.

2.2 Kaupunginhallitus

Kaupunginvaltuuston valtuustokaudelle 2021–2025 16.8.2021 valitsema 11-jäseninen kaupunginhallitus johti kaupungin hallintoa ja toimintaa vuonna 2024 kaupunginvaltuuston hyväksymien tavoitteiden mukaisesti. Kaupunginhallituksen puheenjohtajana jatkoi vuoden 2024 alusta Olli Rainio (KESK), 1. varapuheenjohtajana Jari Sainmaa (PS) ja 2. varapuheenjohtajana Risto Välimaa (KESK).

Taulukko 2. Kaupunginhallituksen kokoonpano vuonna 2024

Varsinainen jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Aalto Merja (VAS)	Hyöppinen Aino (VAS)
Hast Jari (PS)	Ylikitti Tuomo (PS)
Husa Marja-Liisa (KESK)	Sadinmaa Markku (KESK)
Juuso Kaisa (PS)	Tikkanen Vilho (PS)
Kaarlela Antti (KOK)	Antinjuntti Ilmari (KOK)
Pukero Päivi (KESK)	Aho Kirsti (KESK)
Rainio Olli, pj. (KESK)	Vanhala Taava (SDP)
Rämö Outi (SDP)	Pernu Tytti (SDP)
Sainmaa Jari, 1. vpj. (PS)	Isometsä Jorma (PS)
Säily Ismo (KESK)	Pirttimaa Pertti (KESK)
Välimaa Risto, 2. vpj. (KESK)	Juntura Sari (KESK)

Kaupunginhallitus päätti vuoden 2024 ensimmäisessä kokouksessaan 15.1.2024 § 7 kokousaikataulusta, pöytäkirjan tarkastamisesta sekä nähtävänä pitämisestä. Vuoden 2024 aikana kaupunginhallitus kokoontui pääsääntöisesti kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena maanantaina klo 15:00 alkaen.

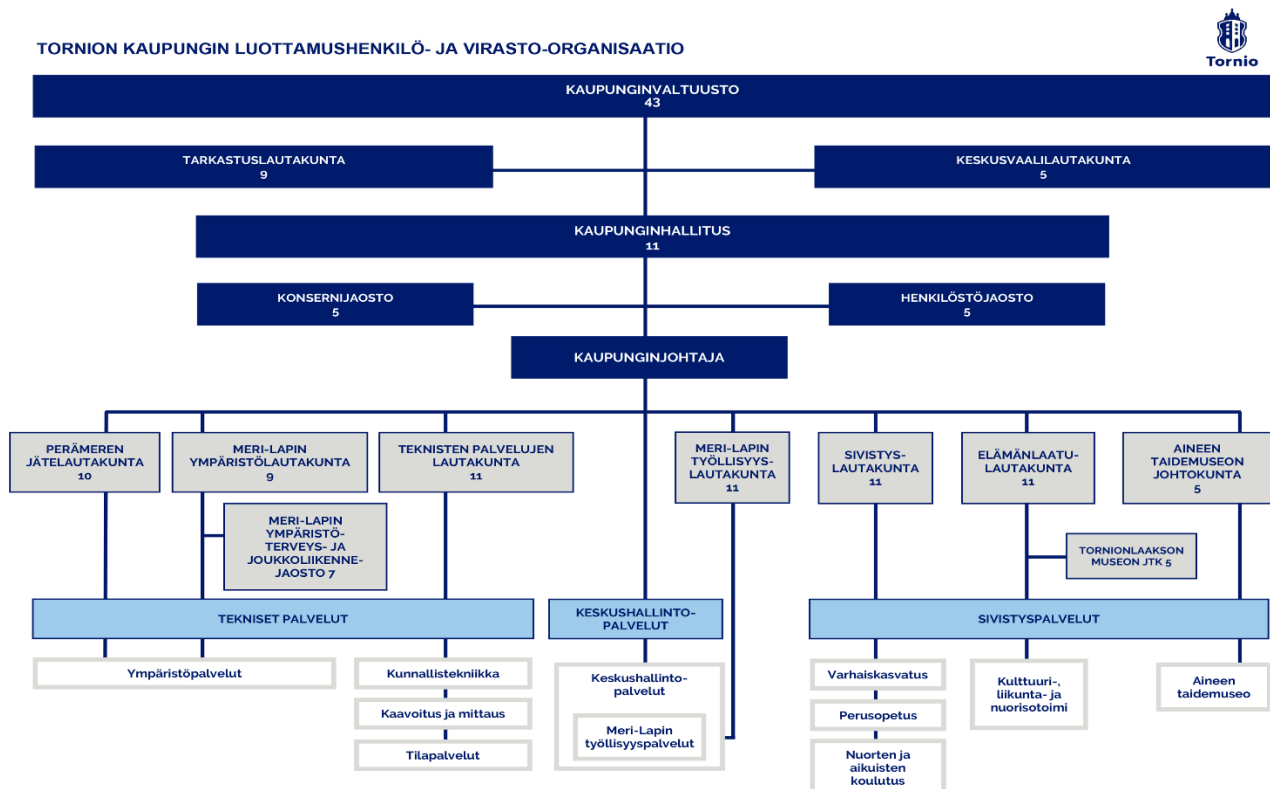
Kaupunginhallitus kokoontui vuoden 2024 aikana yhteensä 23 kertaa ja päätti yhteensä 373 pykäläasiaa. Koontumiset järjestettiin läsnäolo kokouksina kaupungintalon valtuustosalissa. Kaupunginhallitukselle tulevien asioiden esityslistat toimitettiin sähköisesti Cloud Meeting -järjestelmässä, samoin kokousten aikana tapahtuva asioiden käsittely tapahtui mainitussa sähköisessä suljetussa järjestelmässä.

Tornion ja Haaparannan kaupunginhallitusten yhteiskokous järjestettiin kaksi kertaa, 13.5.2024 ja 4.11.2024 kokouspaikkoina Cape East Haaparannalla ja Tornion valtuustosali. Kaupunginhallitus osallistui Kuntamarkkinoille 18.–19.9.2024.

2.3 Lautakunnat

Kaupunginhallituksen ohella Tornion kaupungissa toimii teknisten palvelujen lautakunta, sivistyslautakunta ja elämänlaatulautakunta sekä kuntalain 51 §:n mukaisia yhteisiä toimielimiä: Perämeren jätelautakunta, Meri-Lapin ympäristölautakunta ja Meri-Lapin työllisyyslautakunta. Niiden tehtävänä on huolehtia oman toimialansa toiminnan ja talouden johtamisesta ja valtuuston asettamien tavoitteiden toteuttamisesta. Lisäksi kaupungissa toimii lakisääteiset lautakunnat tarkastuslautakunta ja keskusvaalilautakunta.

2.4 Tornion kaupungin organisaatio

Kuvio 1. Tornion kaupungin luottamushenkilö- ja virasto-organisaatio.

2.5 Tilivelvolliset

Tornion kaupungissa tilivelvollisia ovat valtuustoa lukuun ottamatta kaikki kuntalain 125 §:n 1. mom. tarkoittamat toimielinten jäsenet. Toimiessaan jäsenenä muussa toimielimessä valtuutettu on tässä tehtävässään tilivelvollinen.

Tilivelvollisia viranhaltijoita ovat kaupunginjohtaja ja toimialajohtajat sekä toimielimissä edellä mainittujen lisäksi esittelijöinä toimivat viranhaltijat: kaupunginarkkitehti, talous- ja rahoitusjohtaja, henkilöstöpäällikkö, työllisyysjohtaja ja kaupunginlakimies.

3 Yleinen taloudellinen kehitys

Valtiovarainministeriön julkaiseman taloudellisen katsauksen (talvi 2024) mukaan Suomen talous kääntyi taantumasta hienoiseen kasvuun alkuvuoden aikana, mutta vuositasolla bruttokansantuote (BKT) jää 0,3 prosenttia pienemmäksi vuonna 2024 kuin edellisvuonna. Eniten tuotantoa on heikentänyt rakentamisen merkittävä vähentyminen ja tänä vuonna myös yksityinen kulutus vähenee. Suomen viennin kasvu vauhdittuu, mutta odotettua hitaammin, sillä euroalueen vaimea talouskasvu jarruttaa erityisesti tavaraviennin kysyntää. Inflaation hidastuminen ja korkojen lasku kääntävät sekä kulutuksen että investoinnit kasvuun ensi vuonna. BKT kasvaa 1,6 prosenttia vuonna 2025 ja 1,5 prosenttia vuosina 2026 ja 2027. Työmarkkinoiden käänne parempaan siirtyy vuoteen 2025. Vuosina 2026–2027 työllisyys paranee talouden vahvistuessa, ja työttömyysaste laskee vuoden 2025 8,4 prosentista 7,4 prosenttiin vuonna 2027.

Julkisyhteisöjen alijäämän arvioitiin olevan 4,2 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen vuonna 2024. Heikko talouden suhdanne heijastuu julkiseen talouteen monin tavoin, minkä lisäksi viime vuosien nopea inflaatio kasvatti menoja tuntuvasti vielä vuonna 2024. Alijäämä alkaa kuitenkin vähitellen supistua talouden elpymisen sekä hallituksen toimien myötävaikutuksella. Vuonna 2025 alijäämä on 3,5 prosenttia ja vuonna 2029 2,0 prosenttia. Valtionhallinnon ja paikallishallinnon suuret alijäämät sekä talouden heikko suhdanne kasvattavat velkasuhdetta nopeasti ennustejakson alussa. Vuonna 2024 velkasuhteen ennustettiin nousevan yli 82 prosentin suhteessa BKT:hen, josta se kasvaa vähitellen 87 prosentin vuonna 2029. Kestävyyssvajeen arvioidaan olevan 1,5 % suhteessa BKT:hen.

Kuntatalouden kehitys Suomessa

Kuntarahoituksen julkaiseman vuoden 2025 toisen markkinakatsauksen mukaan kuntatalous toteutui vuonna 2024 odotettua vahvemmin. Helmikuun alussa julkaistut tilinpäätöksenennusteet kertovat, että kuntien yhteenlaskettu tulos tulee olemaan noin 1,1 miljardia euroa ylijäämäinen, mikä on peräti 900 miljoonaa syksyn tilinpäätöksenennustetta korkeampi. Erotuksesta 600 tuhatta euroa koostuu vahvemmassa toimintakatteesta (kuntien omat sopeuttamistoimenpiteet sekä ylibudjetointi) ja 300 miljoonaa euroa odotettua suuremmasta verokertymästä.

Kuitenkin huomionarvoista on, että tästä yhteenlasketusta ylijäämästä yli 70 % syntyi neljässä kunnassa: Tampereella, Mikkelissä, Helsingissä ja Espoossa. Tampereella hyvän tuloksen selitti vesilaitoksen yhtiöittäminen ja Mikkelissä energiayhtiön osuuksien myynti, eli osittain tulos on kertaluonteisten erien ansiota. Ennuste on, että tulevien vuosien aikana alijäämäisten kuntien osuus kasvaa ja velkaantuminen kiihtyy kaikissa kuntaluokissa.

Kuntaliiton pääekonomisti Minna Punakallio ennustaa katsauksessaan 24.1.2025, että Suomen talouden näkymiin vaikuttaa tällä hetkellä kaksi eri suuntiin vetävää muutostekijää: talouskasvua kannattelee inflaation hidastuminen, korkotason lasku ja suhdanteen varovainen elpyminen, mutta samaan aikaan kasvua rajoittaa kotimaiset sopeutustoimet sekä kansainvälisen talouden epävarmuustekijät. Vaikka Yhdysvaltojen uuden presidentin Donald Trumpin linjaukset tulevat epäilemättä heiluttamaan Euroopan talousnäkyviä, niin talousennusteet ovat hyvin yksituumaisia siitä, että Suomen bruttokansantuote kasvaa kuluvana vuonna jonkin verran. Ennusteet kokonaistuotannon volyymin kasvusta vuonna 2025 vaihtelevat 0,8–2,0 prosentin välillä.

Punakallio kirjoittaa, että talouskasvun notkahtaminen on nostanut työttömyyden vuonna 2024 koronavuosia korkeammalle tasolle. Työttömyys on lisääntynyt erityisesti rakennusosalalla ja samalla pitkäaikaistyöttömien määrä ylittää jo 100 000 hengen rajan. Työmarkkinoiden tilan ennustetaan olevan heikko vielä vuoden 2025 ajan. Jos talouskasvu jää kuluvana vuonna yhden prosentin tuntumaan tai sen alle, niin työmarkkinatilanne heikkenee edelleen. Tällöin työllisten määrä pysyy ennallaan ja työttömien määrä kasvaa noin 10 000 henkilöllä. Jos suhdannekehitys osuu ennustelaitosten odotusten ylähaarukkaan niin talouden elpyminen vuonna 2025 lisää jo työvoiman kysyntää. Tällöin työttömien määrän arvioidaan pysyvän ennallaan, mutta työllisten

määrä kasvaa jo hieman. Työllisyyskehitys voi saada vetoapua maahanmuutosta ja hallituksen työmarkkina-uudistuksista. Suhdannetilanteen voimakkaampi vahvistuminen viimeistään vuonna 2026 näkyy työllisten määrän kasvuna ja työttömyyden laskuna. Työttömyysasteen arvioidaan laskevan 8 prosentin tuntumaan vuonna 2026.

Punakallio kirjoittaa myös, että talouskasvun piristyminen ja hallituksen sopeutustoimet vahvistavat julkista taloutta vuonna 2025 hivenen. Julkisen talouden rahoitusasema ei saavuta kuitenkaan EU:n kolmen prosentin alijäämäviitearvoa. Tuoreimpien ennusteiden mukaan julkisyhteisöjen nettoluotonanto on -3,5 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen. Julkinen talous ei tasapainotu myöskään pidemmällä aikavälillä.

Tulevaisuuden näkymiä

Julkisen sektorin sisällä kunnat ja hyvinvointialueet kuuluvat niin sanottuun paikallishallintosektoriin. Suhdannelaitokset ennustavat, että vaikka valtio on julkisen sektorin alasektoreista alijäämäisin niin myös paikallishallinto pysyy alijäämäisenä tulevat vuodet. Vuosina 2025–2026 paikallishallinnon alijäämän ennakoidaan olevan noin 1 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen. Vuosina 2025–2027 kuntien tuloja pienentävät esimerkiksi määräaikaikaiset valtionosuusleikkaukset, kun taas palkkakustannukset kasvavat muita sektoreita nopeammin kunta-alalle sovitun palkkausjärjestelmän kehittämisohjelman vuoksi. Kuntien menoja lisäävät myös investointipaineiden jatkuminen. Tästä syystä terve kuntatalous ja tulevaisuuden kasvun eväät ovat yhä enenevässä määrin kaupungin omissa käsissä.

4 Tornion kaupungin ja lähialueiden toiminnan ja talouden kehitys

4.1 Väestönkehitys

Tornion kaupungin väkiluku 31.12.2024 oli Tilastokeskuksen mukaan 20 959 asukasta. Kaupungin väkiluku laski 12 kuukauden aikana edellisestä vuodesta 59 asukkaalla. Torniossa on ollut edellisen kerran alle 21 000 asukasta vuonna 1979 (20 922 as.).

Tornion väkiluku on myös kasvanut 2000-luvulla kahdeksana vuonna (2003–2008, 2010–2011). Tämän jälkeen Tornion väkiluvun kokonaismuutos on ollut vuosina 2012–2024 -1 572 asukasta.

Torniossa syntyi vuonna 2024 kaikkiaan 156 lasta. Kuolleita oli samana vuonna 252 henkilöä, joten luonnollinen väestönlisäys oli -96 henkilöä. Torniossa luonnollinen väestönlisäys (syntyneet-kuolleet) on ollut negatiivinen vuodesta 2017 lähtien.

Muuttoliikkeen osalta tilastoissa (taulukko 3) näkyy hyvin vuoden 2024 kolmas neljännes, jolloin kuntien välinen nettomuutto oli Tornion osalta -125 asukasta. Tämä selittyy suurelta osin opiskelijaikäisen väestön muuttamisella Tornioista uusille opiskelupaikkakunnilleen. Kuntien välisessä nettomuutossa vuosi 2024 oli edellistä vuotta hieman parempi vaikkakin Tornio menetti nettona maan sisäisessä muuttoliikkeessä 132 asukasta muille Suomen kunnille.

Nettomaahanmuutto oli Torniossa aiempien vuosien tapaan selvästi positiivinen ollen vuonna 2024 +182 henkilöä. Kokonaisnettomuutto oli Torniossa vuonna 2024 yhteensä +50 asukasta johtuen nettomaahanmuutosta.

Tornion väestölliset haasteet ovat melko pitkälle samoja kuin muuallakin Suomessa lukuun ottamatta muutamia kasvukeskuksia sekä väestökehitykseltään vaikeimpia kuntia. Tornion väestö ikääntyy kuten suurimmassa osassa Suomen kuntia. Tämä vaikuttaa merkittävästi tulevien vuosien palvelurakenteisiin, -tarpeisiin ja kuntien elinvoimaan Suomessa.

Alla olevissa taulukoissa 3–4 sekä kuviossa 2 olevat tiedot ovat väestötietojen osalta Tilastokeskuksen ennakotietoja. Kaupungin väkiluku 31.12.2024 on tarkentunut Tilastokeskuksen tietojen osalta 4.4.2025, mutta muilta osin tilastot ovat tilinpäätöstä laadittaessa ennakkollisia tietoja.

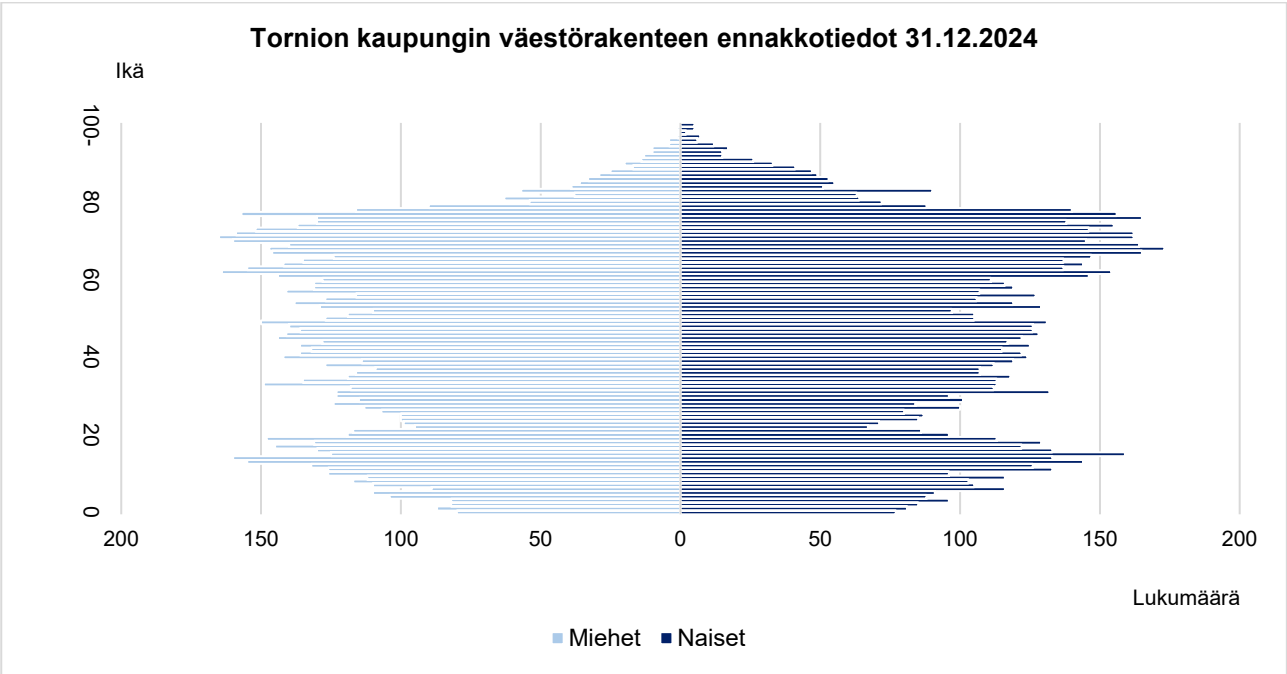
Taulukko 3. Tornion kaupungin väestömuutostiedot (Tilastokeskuksen ennakkotieto) neljännesvuosittain vuonna 2024.

Tornio	2024 Q1	2024 Q2	2024 Q3	2024 Q4	Yhteensä
Elävänä syntyneet	30	45	40	41	156
Kuolleet	73	56	63	60	252
Luonnollinen väestönlisäys	-43	-12	-23	-19	-96
Kuntien välinen tulomuutto	154	212	244	148	758
Kuntien välinen lähtömuutto	139	203	369	179	890
Kuntien välinen nettomuutto	15	9	-125	-31	-132
Kunnan sisäinen muutto	449	455	505	453	1 862
Nettomaahanmuutto	65	22	31	64	182
Kokonaisnettomuutto	80	31	-94	33	50
Kokonaismuutos	40	21	-117	11	-45
Väkiluku	21 058	21 079	20 962	20 973	

Taulukko 4. Tornion kaupungin keskeiset väestömuutokset 2010–2024 e (Lähde: Tilastokeskus).

Tornio Vuosi	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Luonnollinen väestön lisäys	Kuntien välinen netto- muutto	Kunnan sisäinen muutto	Netto- maahan- muutto	Kokonais- netto- muutto	Kokonais- muutos	Väkiluku
2010	292	207	85	-102	2 638	108	6	87	22 513
2011	271	194	77	-125	2 305	90	-35	32	22 545
2012	256	202	54	-170	2 545	62	-108	-56	22 489
2013	260	188	72	-261	2 475	78	-183	-118	22 371
2014	218	203	15	-100	2 325	46	-54	-49	22 322
2015	231	190	41	-219	2 721	47	-172	-123	22 199
2016	217	190	27	-210	2 316	107	-103	-82	22 117
2017	201	222	-21	-228	2 409	79	-149	-189	21 928
2018	195	216	-21	-106	2 649	73	-33	-53	21 875
2019	200	233	-33	-262	2 334	20	-242	-273	21 602
2020	182	200	-18	-149	2 344	32	-117	-135	21 467
2021	163	247	-84	-130	2 310	80	-50	-134	21 333
2022	165	248	-83	-70	1 950	45	-25	-106	21 227
2023	163	255	-92	-195	1 949	76	-119	-209	21 018
2024 e	156	252	-96	-132	1 862	182	50	-45	20 973

Kuviossa 2 on esitetty Tornion kaupungin väestöpyramidi vuoden 2024 joulukuun lopun ennakkotietojen pohjalta esitettynä. Tornion väestöpyramidissa on nähtävissä nuorten ikäluokkien vähäinen määrä (alhainen syntyvyys), pienet ”opiskelikäiset ikäluokat” (paikkakunnalta poismuutto) sekä toisaalta vanheneva väestö eli suurten ikäluokkien ikääntyminen.

Kuvio 2. Tornion kaupungin väestöpyramidi 12/2024 (Lähde: Tilastokeskus).

4.2 Hyvinvointi

Laajan hyvinvointikertomuksen 2021–2025 pohjalta tehdyn hyvinvointi- ja turvallisuusohjelman (HYTU-ohjelma väestöryhmittäisine ohjelmineen) toimeenpano kaupunkistrategian toimeenpano-ohjelmana jatkui edelleen vuonna 2024. Tilinpäätöksessä raportoinnin painopiste HYTU-ohjelman tavoitteiden ja kehittämiskohteiden osalta, on toimialoilla tehdyissä toimenpiteissä. Kaupunginvaltuustolle raportoidaan hyvinvointitilanteen kehityksestä vuosittain suppeammassa hyvinvointikertomuksessa sekä loppukeväästä 2025 laajassa hyvinvointikertomustyössä koko menneen valtuustokauden osalta.

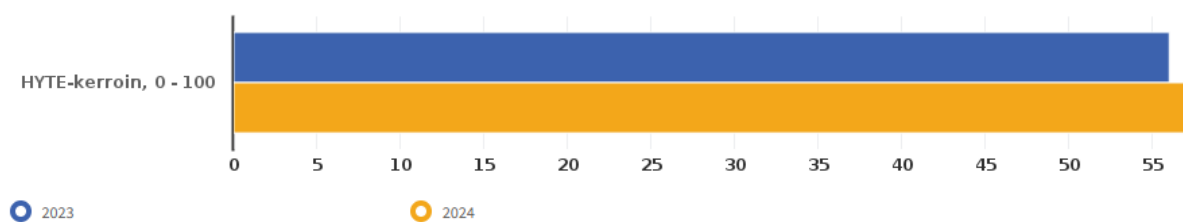
Kansallisella tasolla kuntien hyvinvointityön toteutumista ja kunnan aktiivisuutta mitataan TEA-viisarikyselyillä. TEA-viisaritietoja päivitetään joka toinen vuosi eri sektoreilta. TEA-viisarikyselyiden tuloksia saimme vuonna 2024 liikunnan osalta. Liikunnan osalta on tapahtunut myönteistä kehitystä vuoteen 2022 verrattuna muun muassa johtamisen osalta, voimavarojen eli henkilöstön sekä osallisuuden osalta. Tietoja on kerätty vuonna 2024 myös lukiosta ja ammatillisesta perustutkintokoulutuksesta, mutta kyseiset tiedot päivitetään THL:n TEA-viisariin keväällä 2025.

Perusopetuksen osalta tiedot on kysytty loppuvuodesta 2023 ja tiedot on päivitetty tilastoihin 2024. Perusopetuksessa johtamisen osa-alueista pisteet ovat parantuneet muun muassa poissaolojen seurannassa, sekä kouluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin tarkastuksessa. Kehitettävää on muun muassa yhteisten käytäntöjen kuten häirinnän ja väkivallan sekä päihteidenkäytön ja tupakoinnin ehkäisyn osalta.

Johdon strategiatason sitoutuminen ja organisointi ovat hyvällä tasolla, joskin kuntalaisia osallistavassa toiminnassa pisteemme jäivät osittain koko maata matalammiksi. Kaupungin valtionavustuksen HYTE-lisäosaan vaikuttavan HYTE-kertoimen laskennassa käytettävistä prosessi-indikaattoreista saamme hyviä pisteitä hyvinvointityön rakenteesta ja hyvinvointitiedon käsittelyn prosesseista. Suhteessa muihin kuntiin menestymme heikommin osallisuuden edistämisen toimeenpanossa. Tornion HYTE-kerroin on noussut yhdellä pisteellä vuoden takaisesta, ollen nyt 57, kun maksimi pistemäärä on 100 (kuvio 3). Näin ollen valtion lisäosa eli HYTE-kerroin euroa/asukas, on menossa positiiviseen suuntaan, johon vaikuttavat tehdyt toimenpiteet (kuvio 4).

HYTE-kerroin, 0 - 100

info ind. 5340 Alue: Tornio Sukupuoli: Yhteensä

Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos.

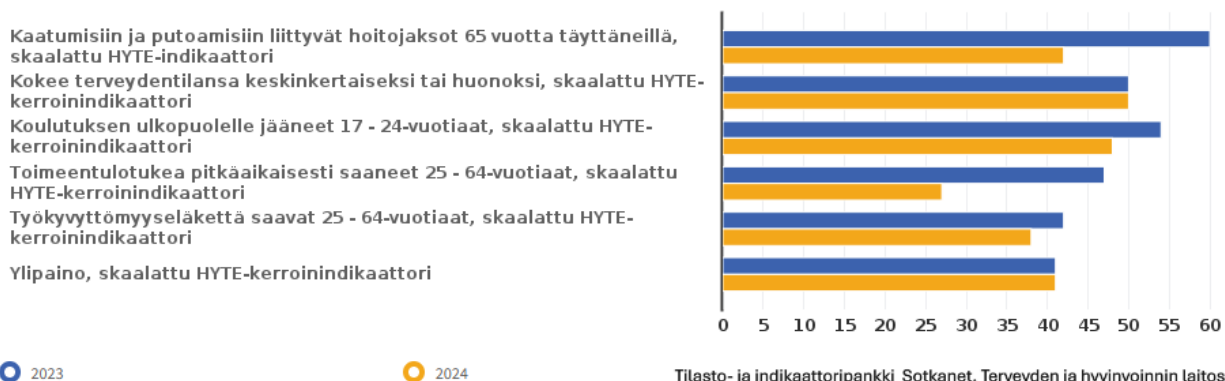
Kuvio 3. HYTE-kerroin.

Kuvio 4. HYTE-kerroin euroa/asukas.

Toimialat raportoivat omissa toimenpiteiden ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisosioissaan, miten hyvinvointi, terveys ja turvallisuus -tavoitteisiin on päästy tai kuinka tavoitteeseen edetään. HYTE-kertoimeen vaikuttavat skaalatut tulosindikaattorit (onnistuminen verrattuna muiden kuntien tuloksiin, pisteytys 0–100) kertovat, kuinka hyvinvoinnin edistämistyössä on osattu tehdä oikeita asioita (kuvio 5).

Torniolaisten 8.–9.-luokkalaisten, erityisesti poikien, ylipainoisuus on kuitenkin sekä valtakunnallisessa vertailussa että verrokkikuntiin verrattuna kehittynyt meillä kansanterveyden näkökulmasta huonoon suuntaan, mikä heikentää myös tulosindikaattorista saamiamme HYTE-kerroin pisteitä. Lasten ylipainoisuus 8.–9.-luokkalaisten keskuudessa näyttäytyy edelleen maan keskiarvoa suurempana. Koululounas maistuu yläkoululaisille Torniossa selkeästi maan keskiarvoa paremmin. Kuitenkin edelleen toimenpiteitä ja aktivoimista tarvitaan koulumatkaliikunnan lisäämiseen sekä liikuntaneuvonnan kehittämiseen. Kouluilla on toiminut liikuntakoordinaattori, joka ohjaa aktiivista välituntiliikuntaa. Myös pitkiä liikuntavälitunteja on järjestetty osassa kouluista.

Kuvio 5. HYTE-kertoimeen vaikuttavien tulosindikaattoreiden muutokset 2023–2024 (6 kpl).

Tavoitteina ja kehittämiskohteina hyvinvointityössä valtuustokaudelle 2021–2025 ovat elintavat, osallisuus sekä omaehtoinen hyvinvoinnin edistäminen. Toimialat ja Lapin hyvinvointialueen yhdistävä kaupungin hyvinvointiryhmä kokoaa tietoa HYTETU-johtoryhmälle, joka ohjaa ja valvoo HYTETU-toimintaa. Keskitetty HYTETU-ohjaus ja valvonta sisältää myös vuosittaisen hyvinvointiraportoinnin kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle. Sisällöissä on huomioitu yhteistyö myös eri toimijoiden kanssa. Järjestäytyminen hyvinvointialueen hyvinvointityössä ja kuntayhteistyössä on edennyt vuoden 2024 aikana edelleen ja Laphan edustajat on nimetty kaupungin hyvinvointiryhmään. Vastaavasti edustajia on kaupungilta nimetty Lapin hyvinvointialueen työryhmiin. Sote-järjestämislain 6–7 § edellyttämät HYTE-neuvottelut on käyty keväällä 2024.

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin haasteisiin on vuonna 2024 panostettu käynnistämällä, valmistelemalla tai jatkamalla hytu-ohjelman mukaisia toimenpiteitä kaikilla toimialoilla. Yhteisölliseen opiskeluhooltoon peruskouluissa on panostettu OKM:n valtionavustuksen tuella. Vuoden 2024 aikana on jatkettu Unicefin lapsiystävällinen kunta -malliin hakemisprosessia tehtävään nimetyn koordinaattorin sekä työryhmän toimesta.

Varhaiskasvatuksessa on panostettu elintapojen tukeen kohdentamalla toimenpiteitä ravitsemuskasvatuksen laadun parantamiseen ja yleisesti elintapoja tukevien menetelmien käyttöönottoon. Kehittämistyö perustuu lapsilta ja heidän huoltajiltaan kerättyyn tietoon, mikä samalla tukee heidän osallisuuttaan. Varhaiskasvatuksessa on laadittu lisäksi toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Suunnitelma on työväline, jonka avulla varmistetaan, että tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä tehdään järjestelmällisesti varhaiskasvatuksen arjessa. Lapset osallistuvat suunnitelman laadintaan ikä ja kehitys huomioiden ja huoltajilla on mahdollisuus tulla kuulluksi suunnitelman laadinnassa. Koko väestössä taloudellisista syistä eriarvoistumista on ehkäisty jatkamalla Kaiku-korttikäytännettä. Korttiin on sisällytetty myös yhteisökortti, joiden avulla vähävaraiset voivat mennä yhteisön mukana kulttuurin pariin. Haaparanta on liittynyt myös mukaan Kaiku-korttiverkostoon.

Tornion varhaiskasvatus on mukana valtakunnallisessa Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelmassa ja varhaiskasvatukseen on ollut hankerahoituksella palkittuna liikuntakoordinaattori 2024. Perusopetuksessa lasten ja nuorten liikunnallista aktiivisuutta on pyritty vahvistamaan koulupäivän yhteydessä järjestetyllä METKA-harrastustoiminnalla kaikilla perusopetuksen kouluilla.

Nuorten elintapojen sekä työllisyystilanteen kehittämisessä nähdään positiivisia tuloksia. Nuorisotyöttömyyden osalta määrä on pysynyt samana vuoteen 2023 verrattuna, mutta ollen koko maan keskiarvoa matalampi. Nuuskaaminen sekä humalahakuisuus ovat vähentyneet merkittävästi lukioikäisillä. Muutosten osalta on kiinnitettävä huomiota tilalle nouseviin tupakkaan ja huumeisiin. Viranomaisyhteistyössä panostetaan edelleen nuorten rikoksenteekijöiden sovittelumenettelyyn, jolla ehkäistään taparikollisuutta ja ohjataan ensikertalaisia oikealle tielle.

THL:n Terve Suomi -tutkimuksen mukaan suomalaisten työikäisten 20–64-vuotiaiden elämänlaatu on heikentynyt ja vain joka toinen kokee elämänlaatunsa hyväksi. Taustalla vaikuttavat yhteiskunnan sosiaaliset ja taloudelliset muutokset tai uhat. Työikäisten hyvinvointiin panostamisen tärkeä toimenpide vuoden 2024 aikana oli työllisyyden kuntakokeilu. Vanhempien työllisyydellä on vaikutuksia myös koko perheen hyvinvointiin. Työllisyystoimen sekä elinkeinoraporttien mukaan työpaikkaomavaraisuus sekä tulevien työpaikkojen kasvukehitys on hyvällä tasolla ja vastaavasti työttömyysaste on kehittynyt useiden vuosien ajan edulliseen suuntaan. Vaikeasti työllistyvien (rakennetyöttömyys) 15–64-vuotiaiden osuus on laskenut vuodesta 2023 ja on koko maan keskiarvoa matalampi.

Ikääntyneiden hyvinvointityössä uimahallin maksuttomat aamu-uinnit sekä maksuttomat tuolijumpat ovat saaneet kiitosta. Myös vanhustenviikon tapahtumiin on oltu tyytyväisiä. HYTE-kertoimen skaalatuista tulosindikaattoreista kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä ovat laskeneet vuoden 2023 tasosta (kuvio 6.)

Alue	Sukupuoli	2023	2024
Tornio	yhteensä	60	42

Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet. Terveysten ja hyvinvoinninlaitos

Kuvio 6. 65-vuotta täyttäneiden kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot, skaalattu HYTE-indikaattori.

Ikääntyneiden ihmisten kaatumisia ehkäistään poistamalla ympäristöön liittyviä vaaranpaikkoja esimerkiksi huolehtimalla asianmukaisesta hiekoittamisesta, lumien auraamisesta ja esteettömyyden huomioimisella ympäristöjä kehitettäessä. Torniossa on tarjottu lisäksi mahdollisuuksia lihaskunnon ja tasapainon harjoittamiseen liikkumisryhmissä ja ulkokuntosalilaitteilla.

Torniossa ei ole käytössä päätösten vaikutusten ennakkovaikutusten arviointimallia. Varsinaista kirjallista toimintaohjetta tai päätöstä käyttöönottamisesta ei ole laadittu. Päätösten vaikutusten ennakoarviointia toteutetaan asioita valmisteltaessa päätöksentekoon ja päätöksenteossa, ja arviointi voi tapauskohtaisesti liittyä tarkastelussa olevan asian aiheuttamiin vaikutuksiin ympäröivässä yhteiskunnassa, koskien muutoksen vaikutusta ihmisiin, lapsiin tai ympäristöön.

Osallisuutta ja osallistumista on mahdollistettu kunnostamalla infraa aktiviteetteja mahdollistavaksi esimerkiksi lasten leikkipuistoissa, samoin ulkoilu- ja harrastemahdollisuuksia on parannettu väyliä kunnostamalla. Infraan liittyviä osallisuustekoja ovat joukkoliikenteen toteuttamistaselvittelyt ja kyselyt ja samoin myös osallistava budjetointi, jota koordinoidaan keskushallinnon toimialalla. Kaikki toimialat osallistuvat saapuneiden ideoiden käsittelyyn ja arviointiin ennen toimielinkäsittelyä ja kuntalaisäänestystä. Vuonna 2024 kuntalaiset äänestivät OSBU-kohteeksi uuden koirapuiston, mikä toteutettiin syksyllä 2024. Syksyllä 2024 toteutui myös vuoden 2025 OSBU-ehdotusten keruu ja käsittely sekä kuntalaisäänestykseen etenevien ideoiden valinta.

Osallisuutta on vahvistettu myös kehittämällä lakisääteisten vaikuttamistoimielinten kanssa käytävää vuorovaikutusta. Vuoden 2024 aikana neuvostojen kokouksissa on vierailut muun muassa järjestöjen edustajia. Neuvostot ovat myös toimittaneet teknisten palvelujen lautakunnalle sekä kaupunginhallitukselle aloitteita ja esityksiä. Vaikuttamistoimielinten roolia on vahvistettu ikäryhmittäisten toimenpideohjelmien seurannassa, samoin vaikuttamistoimielimillä on mahdollisuus kutsua asiantuntijoita esittelemään ajankohtaisia ja kiinnostavia suunnitelmia. Vaikuttamistoimielimet nuorisoneuvosto, ikäihmisten neuvosto sekä vammaisneuvosto edustavat Torniota vastaavissa Lapin hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimissä. Järjestöjen vuosittainen tapaaminen on järjestetty ja varsinainen seuraparlamentti järjestettiin vuoden 2024 aikana toistamiseen ja tilaisuuteen osallistui useita urheiluseuroja.

2. Kokemus osallisuudesta hyvinvoinnin tukena

- a. Lasten ja nuorten arjen osallisuustilaisuudet
- b. Neuvostojen vahvempi rooli hyvinvointityössä
- c. Urheiluseurojen osallistaminen esim. seuraparlamentti
- d. Ennakkovaikutusten arviointi osana päätöksentekoa

Vuonna 2024 on otettu käyttöön harrastuskalenteri, jonka avulla kuntalaiset voivat helposti löytää kaupungissa olevia harrastusmahdollisuuksia. Kulttuurihyvinvoinnissa on järjestetty kulttuuritapahtumia sekä toteutettu kulttuurin- ja taiteenohjausta eri yksiköihin, kuten päiväkoteihin, kouluille ja palvelutaloihin. Ehkäisevässä päihdetyössä on toteutettu kampanjoita ja kyselyitä oppilaitoksiin. Myös monitahoinen yhteistyö ehkäisevässä päihdetyössä on jatkunut. Kylien turvallisuussuunnitelmien kehittämistä on kylien neuvostossa aktiivisesti pyritty edistämään, jolla pyritään myös parantamaan asumisturvallisuutta.

3. Omaehtoiseen hyvinvoinnin edistämiseen kannustavat, viihtyisät ja turvalliset elin- ja toimintaympäristöt

- a. Kaikenikäisille soveltuvat ja turvalliset liikuntapaikat ja -reitit
- b. Kulttuurihyvinvoinnin näkyvä rooli
- c. Ikääntyneiden asumisturvallisuus
- d. Ehkäisevä päihdetyö
- e. Toimintaympäristöjen esteettömyys ja esteettisyys

4.3 Elinkeinot

Suomen talous kääntyi taantumasta hienoiseen kasvuun vuoden 2024 alkuvuoden aikana, mutta vuositasolla bruttokansantuote (BKT) jää 0,3 prosenttia pienemmäksi vuonna 2024 kuin edellisvuonna. Eniten tuotantoa heikensi vuonna 2024 rakentamisen merkittävä hiipuminen sekä yksityisen kulutuksen laskeminen (-0,4 %). Sen sijaan tavaroiden ja palvelujen vienti kasvoi koko maan tasolla vuonna 2024 0,4 %. Suomessa työmarkkinoiden käänne parempaan siirtyi vuoteen 2025, jolloin talouden elpyminen lisää työvoiman kysyntää. Vuonna 2024 työllisyys heikkenee erityisesti teollisuudessa ja rakentamisessa, ja työttömyysaste nousee Suomessa lähes 8,5 prosenttiin. Vaikka osaavan työvoiman puute hillitsee irtisanomisia, avoimet työpaikat vähenevät ja työttömyys kasvaa laaja-alaisesti (VM taloudellinen katsaus, talvi 12/2024).

Työ- ja elinkeinoministeriön alueellisten kehittämisnäkökymien mukaan (TEM julkaisuja 2024:44) Lapin tilanne ja kehityskuva on muuttunut merkittävästi geopoliittisten muutosten myötä. Vaikutukset heijastuvat monella tavalla kaikkiin Lapin keskeisiin elinkeinoihin ja infratarpeisiin. Lapin hyvän elinkeinokehityksen haasteita ovat olleet mm. osaavan työvoiman saatavuus, väestön ikääntyminen sekä alueen sisäiset kehityserot. Lappi yli-päättään on erottunut myönteisellä tavalla valtaosasta Suomen maakuntia sillä monet lappilaiset yritykset ovat pystyneet kasvattamaan liikevaihtoa ja kannattavuutta vaikeinkin aikoina. Lapin näkymät ovat kokonaisuutena valoisat, mutta kuntien ja toimialojen kehitys on erilaista ja eritahtista. Lapin elinkeinoelämässä matkailu, mineraalit, metsä ja energia-ala ovat olleet jo pitkään keskeisiä kasvun vetureita.

Vuonna 2024 Lappi oli esillä mediassa pitkälti kansainvälisen matkailun hurjan kasvukiidon takia, mutta myös teollisuudessa tapahtui merkittäviä asioita. Jo tammikuussa 2024 Tornion kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupungin ja Outokumpu Europe Oy:n välisen kiinteistökaupan esisopimuksen koskien ns. Koivuluodon teollisuusalueen luovuttamista ja rakentamista (96 ha). Hankealueelle on suunnitteilla pienimodulaarinen ydinvai-mala sekä mahdollista kemianteollisuutta. Käytännössä alueelle pyritään mahdollistamaan vedyn, kemikaalien, polttoaineiden ja sähköntuotantoa, joita tarvitaan eri teollisuudenaloilla. Tornioon syntymässä oleva vi-hreän teollisuuden ja teknologian ekosysteemi edellyttää myös puhdasta energiaa, jonka tukijalkana on Suo-messa tuulivoima.

Toisena suurena valmisteilla olevana investointina Torniossa on norjalaisyhtiön vedyn tuotantolaitossuunni-telma. Tuotanto voisi käynnistyä parin vuoden päästä. Hankkeita on vireillä myös muualla. Puhtaan energian tuottaminen nähdään tärkeänä vetovoimatekijänä teollisten yritysten etsiessä uusia sijoittautumispaikkojaan ja mahdollisuutena jatkojalostuksen kehittämiselle.

Suomen Nato-jäsenyys ja maan huoltovarmuuden varmistaminen on tuonut Lappiin mm. uusia liikenneinves-tointeja sekä sotaharjoituksia, jotka näkyvät eri puolilla maakuntaa. Nämä suunnitelmat ovat konkretisoituneet myös Torniossa.

Torniossa on vireillä eri vaiheissa olevia isoja ja pieniä elinkeinoelämän hankkeita, jotka sijoittuvat erityisesti Röyttään, Kromilaaksoon, Torppiin sekä Raumolle. Suurimmat hankkeet kuten mahdollinen vedyntuotanto ovat sidoksissa kaavoitushankkeisiin (esim. T/kem kaavat, tuulivoimakaavat). Vuoden 2024 kaavoituskat-sauksessa mainittuja kaavoitushankkeita oli 18 kappaletta, joista pelkästään seitsemän koskee tuulivoimara-kentamista. Matkailurakentamista edustavat kaavahankkeista mm. Kukkolankosken alue sekä Hellälä, joissa molemmissa on jo tällä hetkellä matkailua palvelevaa toimintaa.

Vuoden 2024 kesäkuun loppuun mennessä Suomessa oli yhteensä 1 660 toiminnassa olevaa tuulivoimalaa. Uusia voimaloita rakennettiin vuoden 2024 ensimmäisellä puoliskolla 60 kappaletta (377 MW) ympäri Suo-mea. Suomen tuulivoimakapasiteetti oli vuoden 2024 kesäkuun lopussa 7 322 megawattia (MW).

Torniossa oli vuonna 2024 toiminnassa kaksi tuulivoimapuistoa. Vuonna 2015 rakennettu Kitkiäisvaara (8 myl-lyä, 36 MW) sekä Röyttän alueen Puuska 1 (2010, 8 myllyä, 29 MW) ja Puuska 2 (2015, 5 myllyä, 17 MW). Röyttän edustalle on suunniteltu jo vuosien ajan merituulivoimapuistoa (12 myllyä, 120–180 MW). Merituuli-voimapuiston kaavoitus on laitettu uudelleen vireille joulukuussa 2022. Lisäksi Tornion pohjoisosissa on eri

kaavavaiheissa meneillään lukuisia hankkeita. Valmisteilla olevien maatuulivoimahankkeiden kumulatiivinen teho on Torniossa arviolta 1611 MW.

Tornio on pikkuhiljaa pääsemässä mukaan Lapin matkailun imuun. Tammi-joulukuussa 2024 Tornion yöpymisten kasvu oli 20,0 %, kun se koko maassa oli ainoastaan -0,7 % ja Lapissa 0,8 %. Tilastoissa ei näy ns. epävirallinen majoituskapasiteetti kuten Airbnb.

Yöpymisiä kirjattiin Torniossa vastaavalle ajanjaksolle 71 923 kappaletta. Suuria rakentamisvaiheessa olevia matkailuinvestointeja ei ole Torniossa vireillä, mutta voimassa olevat kaavat mahdollistavat suuria investointeja mm. Hellälään. Kukkolankosken aluetta on mahdollista kehittää kestävän matkailun periaattein. Rajalla kauppakeskuksen myynti oli Torniossa 48,3 milj. euroa (2022) ja kävijämäärä 1,9 miljoonaa asiakasta (2022).

Tornion ja Haaparannan rajakauppakeskittymä on virkistynyt merkittävästi koronan jälkeisestä alhosta. Ruotsin alhainen kruunun kurssi ja Suomen arvonlisäverokantojen muutokset houkuttelevat suomalaisia ostosmatkailijoita erityisesti Haaparannalle. Haaparannalle on tulossa merkittävä määrä ranskalaisia matkailijoita tulevan kolmen vuoden aikana, sillä haaparantalainen majoitusyritys on aloittanut mittavan yhteistyön ranskalaisen matkanjärjestäjän kanssa. Tornion lähikunnista uusia matkailuinvestointeja on jo rakenteilla mm. Ylitornion Aavasaksalle. Kansainvälisen matkailun merkitys nousee myös Torniossa lähivuosina nykyisestä.

Torniossa on meneillään ja vireillä mittavia liikenneinvestointeja mitkä parantavat rajakaupungin logistista saatavuutta. Laurila-Tornio-Haaparanta radan sähköistäminen valmistui vuoden 2024 loppuun mennessä ja tämän jälkeen tavoitteena on saada radalle valtion rahoittamaa henkilöjunaliikennettä vuoden 2025 aikana. Muita vireillä olevia ratahankkeita ovat mm. Kolarin radan sähköistäminen sekä Eljäjärvi-Röyttä radan peruskorjaus ja sähköistäminen. Tiehankkeista merkittävimpiä ovat mm. valtatie 21 Tornio-Kilpisjärvi ja Tornion maantiesillan vt. 29 peruskorjaus (2025–2026). Tornion meriväylän parantamishanke on rakennussuunnitteluvaiheessa ja sen on määrä valmistua vuonna 2025.

Kemi-Tornion lentoaseman liikenne on turvattu maaliskuun 2026 loppuun saakka valtiorahoitteisena. Tammi-joulukuussa 2024 lentoaseman kautta on kulkenut 32 844 matkustajaa (-12,1 %). Mikäli kentän matkustajamäärät eivät kasva ja valtion rahoitus päättyy, voi uhkana olla lentoaseman reittiliikenteen päättyminen. Vuonna 2024 Kemi-Torniosta oli suora reittilento yhteys Helsinkiin sekä lomalentoja.

Tornion Röyttän satama sisällytettiin mukaan Euroopan laajuiseen TEN-T kattavaan verkkoon vuonna 2024. Tämä oli merkittävä päätös, sillä se mahdollistaa sataman kehittämisen tarvittaessa EU-rahoituksella. Tornion sataman kautta kulkeva vuosittainen tavaraliikenne (tuonti + vienti) on noin 3 miljoonaa tonnia ja se on Lapin vilkkain satama. Röyttässä on myös Pohjoismaiden suurin LNG-termiinaali.

Tornion rajaliikenne oli vuonna 2024 kaikki liikennevälineet yhteensä (saapuneet + lähteneet) laskettuna 11 125 405. Tästä valtaosa oli henkilöautoja eli 8,952 miljoonaa kappaletta.

Suomen Yrittäjien kuntabarometrissa Tornion kaupungin kokonaisarvosana oli vuonna 2024 3,26 kun se koko maassa oli 3,13 ja Lapissa 2,88. Kesikokoisten kuntien rankingissa Tornio oli koko maan kuntien joukossa sijalla 28.

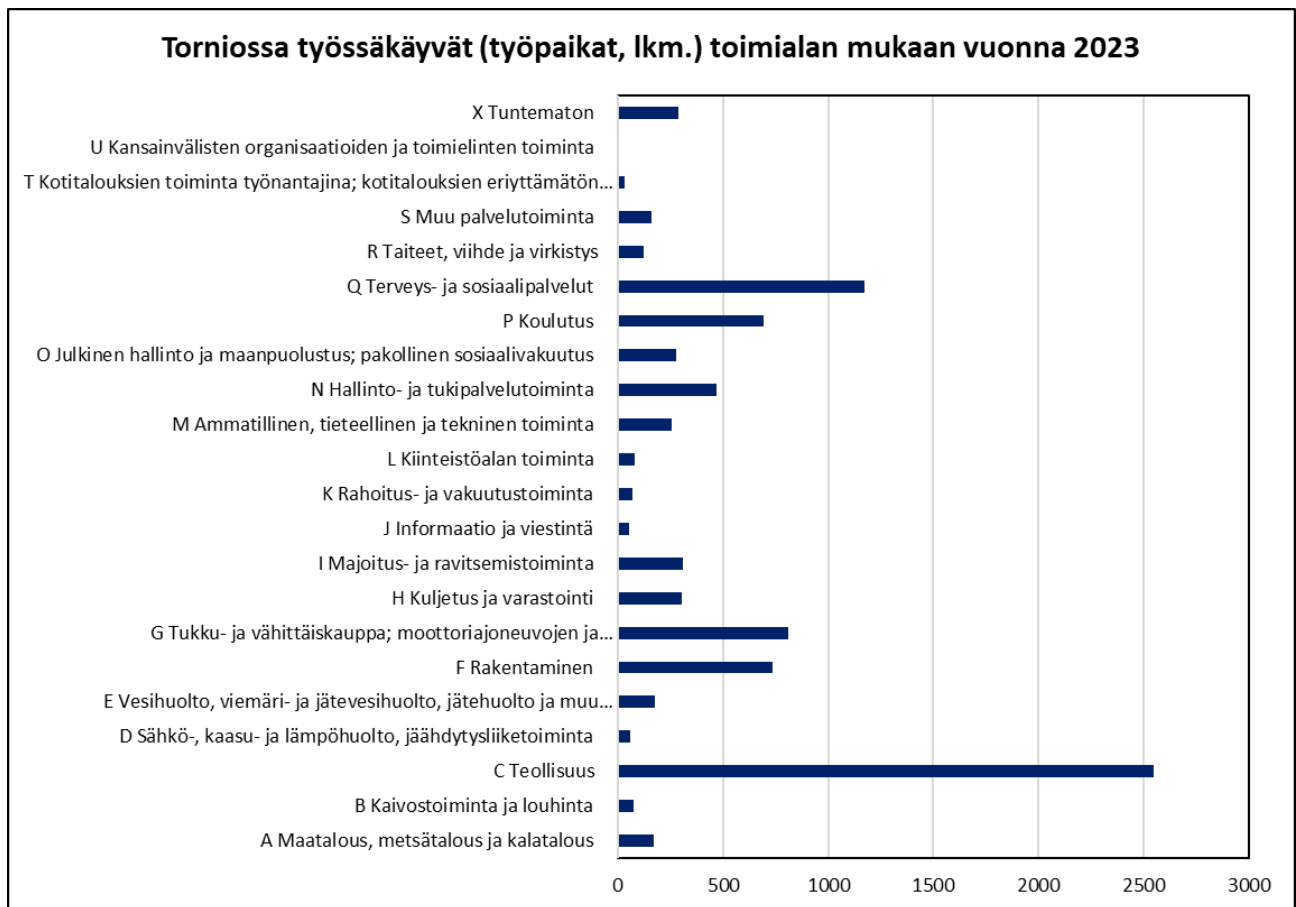
Torniossa oli vuonna 2023 yhteensä 8 856 työpaikkaa (alueella työssäkäyvät, uusin tieto). Työpaikkojen määrä kasvoi edellisestä vuodesta 3 työpaikalla ja kuuden vuoden tarkastelujaksolla vuodesta 2018 työpaikkojen määrä on kasvanut yhteensä 27 työpaikalla.

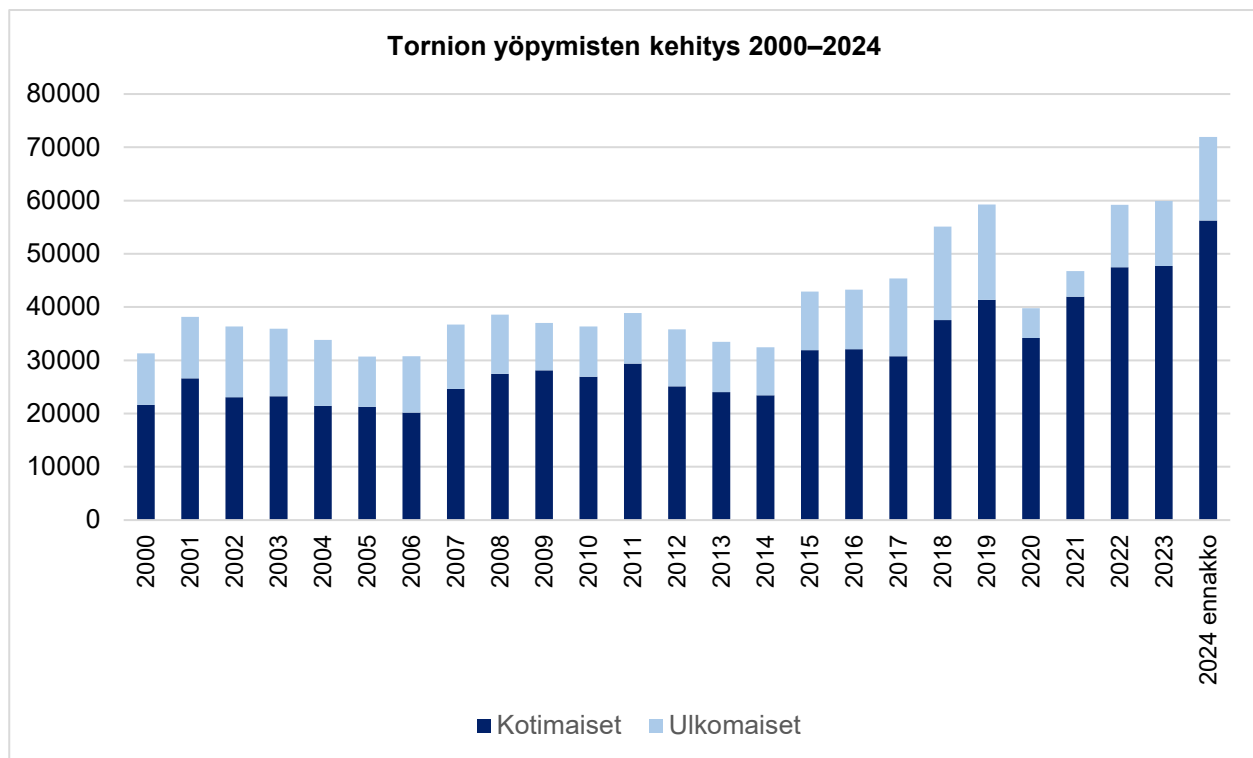
Suurimpia torniolaisia työllistäviä toimialoja ovat teollisuus (2 549 työpaikkaa) ja terveys- ja sosiaalipalvelut (1 173 työpaikkaa).

Tornion työpaikkaomavaraisuus oli vuonna 2022 102,2 % eli Tornio on Meri-Lapin alueella toinen työssäkäyntikeskus Kemin kaupungin kanssa (2022: 119,1 %).

Taulukko 5. Torniossa työssäkäyvät työnantajasektorin mukaan 2018–2023 (Lähde: Tilastokeskus).

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Muutos 18–23	Muutos 22–23
Yhteensä	8 829	8 697	8 579	8 704	8 853	8 856	27	3
Yksityinen sektori	5 804	5 671	5 618	5 743	5 855	5 879	75	24
Valtio	135	144	146	153	152	157	22	5
Paikallishallinto	1 719	1 724	1 753	1 776	1 757	1 717	-2	-40
Valtioenemmistöinen Oy	67	59	7	11	51	57	-10	6
Yrittäjät	909	872	844	829	816	829	-80	13
Tuntematon	195	227	211	192	222	217	22	-5

Kuvio 7. Torniossa työssäkäyvät toimialan mukaan vuonna 2023 (Lähde: Tilastokeskus).

Kuvio 8. Tornion yöpymisten kehitys 2000–2024 (Lähde: Tilastokanta Rudolf).

4.4 Työllisyys

Lapin ELY-keskuksen tilastojen mukaan Torniossa oli vuoden 2024 joulukuussa 914 työtöntä työnhakijaa. Työttömien määrä oli edellisvuonna 885. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta (työttömyysaste) oli 9,5 %, kun se edellisvuonna oli 9,2 %. Työllisten määrä oli 9 632, kun se vuotta aiemmin oli 9 569. Alimmillaan työttömyysaste kävi elokuussa 6,9 prosentissa. Vuotta aiemmin alin noteeraus oli 7,1 %.

Lapissa oli joulukuun lopussa työttömiä työnhakijoita 8 255, joista lomautettuja oli 1 030. Kausiluontoiseen tapaan työttömien määrä lisääntyi joulukuun aikana ja työttömiä oli 788 (11 %) enemmän kuin marraskuussa. Työttömiä oli kuitenkin 317 (5 %) vähemmän kuin vuotta aiemmin. Työttömyyden kehitys jatkui koko maata myönteisempänä.

Joulukuun 2024 tilanteen mukaan Tornion 914 työttömästä työnhakijasta 582 oli miehiä ja 332 naisia. Alle 20-vuotiaita työttömiä työnhakijoita oli 40, alle 25-vuotiaita 134, yli 50-vuotiaita 330, pitkäaikaistyöttömiä 192 sekä vammaisia ja pitkäaikaissairaita 107 henkilöä. Verrattuna joulukuun 2023 tilanteeseen, työttömyys on edelleen laskenut.

Vuonna 2024 nuorten kesätyöseteliin käytettiin 115 560 euroa, joka oli edellisvuoden tasossa. Kesätyösetelillä työllistettiin 313 nuorta 90 yritykseen ja 11 yhdistykseen, lisäksi Lapin hyvinvointialue työllisti nuoria. Työjaksot olivat 1–4 viikon mittaisia. Vuonna 2023 kesätyösetelillä työllistettiin myös 313 nuorta.

Kaupungin työllisyyspalvelut pyrkivät edistämään pitkään työttömänä olleiden työllistymistä eri tavoin. Panostus pitkään työttömänä olleiden työllistämiseen toteutuu kuntalisän muodossa, jota kaupunki myöntää työllisyysmäärärahoista yrityksille ja yhdistyksille. Lisäksi Tornion kaupunki työllistää omin varoin niitä henkilöitä, joiden työmarkkinatukikustannuksista kaupunki on maksuvastuussa (ns. Kelan lista). Vuonna 2024 kuntalisää myönnettiin kuudelle yhdistykselle yhteensä 30 222 euroa ja työllistettiin 8 henkilöä.

Kelan maksamista työmarkkinatuen kustannuksista osa jää kuntien maksettavaksi. Vuonna 2024 työmarkkinatukimaksut olivat Torniossa yhteensä 931 437 euroa. Maksettava osuus pieneni edellisvuodesta 185 987 euroa ja oli nykyisen työttömyysturvan rahoitusmallin alhaisin noteeraus sekä ensimmäisen kerran alle miljoona euroa. Vuodesta 2021 alkaen työmarkkinatuen maksuosuus on pienentynyt yhteensä 603 403 euroa. Työllisyysmäärärahoilla työllistettyjä yli 300 ja yli 1 000 päivää työmarkkinatukea saaneita pitkäaikaistyöttömiä, joilla oli työsuhte voimassa vuoden 2024 aikana, oli 14 henkilöä. Koko kaupungissa työllistettyjä oli kaikkiaan 30 henkilöä, joista velvoitetyöllistettyjä oli 8 ja 8 yksiköiden omin varoin palkkatuella työllistettyjä.

Taulukko 6. Pitkäaikaistyöttömien työllistäminen eri toimialoille.

Pitkäaikaistyöttömien työllistäminen eri toimialoille	Hlöä
Sivistyspalvelut	6
Tekniset palvelut	8
Keskushallinto	-
Yhteensä	14

Taulukko 7. Velvoitetyöllistettävät.

Velvoitetyöllistettävät	HIöä
Sivistyspalvelut	3
Tekniset palvelut	1
Keskushallinto	-
Konserniyhteisöt	4
Yhteensä	8

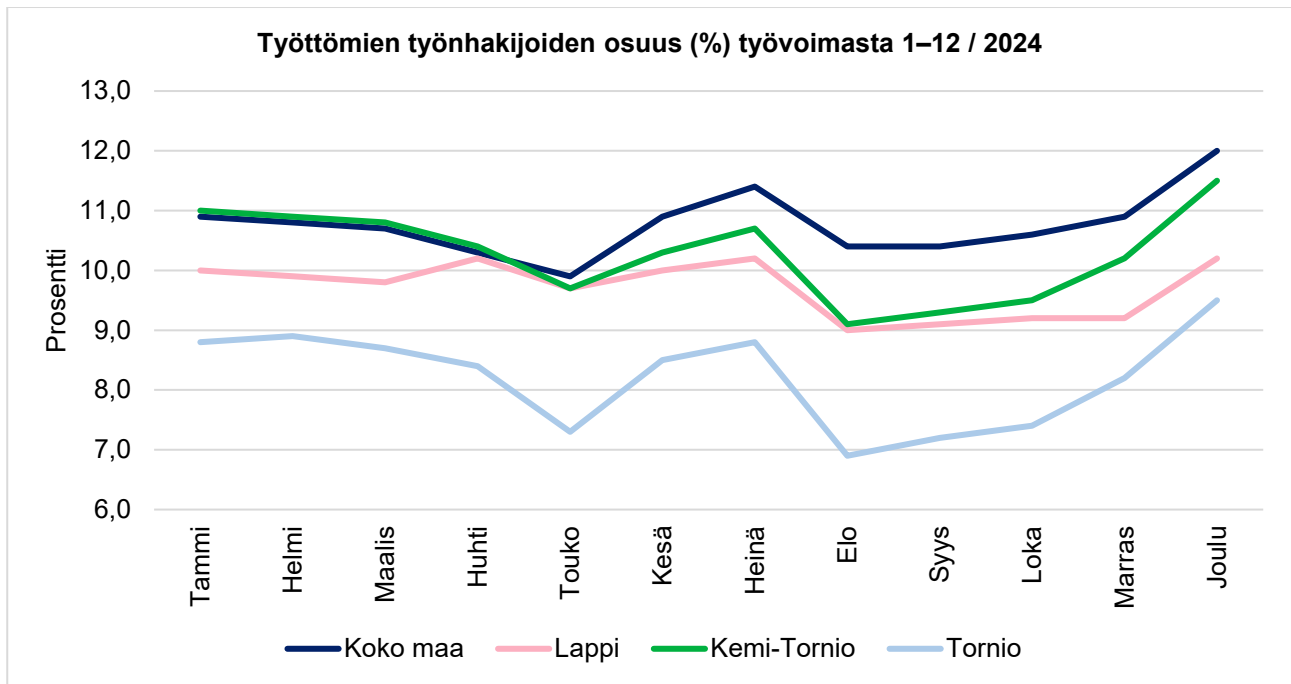
Tornion kaupunki hakeutui mukaan alueelliseen työllisyyden kuntakokeiluun yhdessä Rovaniemen kaupungin, Kemijärven kaupungin sekä Sodankylän kunnan kanssa. Kuntakokeilu alkoi 1.3.2021 ja päättyy kun työllisyydenhoito siirretään kuntiin 1.1.2025. Kuntakokeilun tavoitteena on nykyistä tehokkaammin edistää työttömien työnhakijoiden työllistymistä ja koulutukseen ohjautumista ja tuoda uusia ratkaisuja osaavan työvoiman saatavuuteen. Kuntakokeiluihin ohjautuva asiakaskohderyhmä pitää sisällään kaikki ne työttömät ja työvoimapalveluissa olevat työnhakijat, jotka eivät ole oikeutettuja ansiopäivärahaan. Lisäksi kohderyhmään kuuluvat kaikki alle 30-vuotiaat työnhakijat sekä kaikki maahanmuuttajat ja vieraskieliset, jotka ovat joko työttömänä tai työvoimapalveluissa kokeilualueilla.

Kuntakokeilun henkilöstö koostui TE-toimistosta siirtyneistä työntekijöistä sekä kaupungin työntekijöistä. Työllisyysyksikön kokonaisvahvuus on yhteensä 12 työntekijää. Marraskuussa 2021 kaupunginhallitus perusti uuden osa- ja määräaikaisen työllisyyspäällikön viran. Työllisyyspäällikön tehtäväksi määriteltiin mm. työllisyyspalveluiden henkilöstön esimiestehtävät ja työllisyysyksikön perustaminen, kuntakokeilun johtaminen, työllisyyspalveluiden vastuun siirtymiseen valmistautuminen, Ohjaamon perustaminen sekä alueellisen, operatiivisen ja paikallisen ohjausryhmän esittelytehtävät. Vuoden 2022 alusta virka muutettiin kokoaikaiseksi. Vuoden 2024 aikana työllisyyspäällikön tehtäviin on kuulunut paitsi kuntakokeilun johtaminen, myös yhä enemmän TE-uudistuksen valmistelu.

Taulukko 8. Työttömien työnhakijoiden määrä vuoden lopussa 2018–2024.

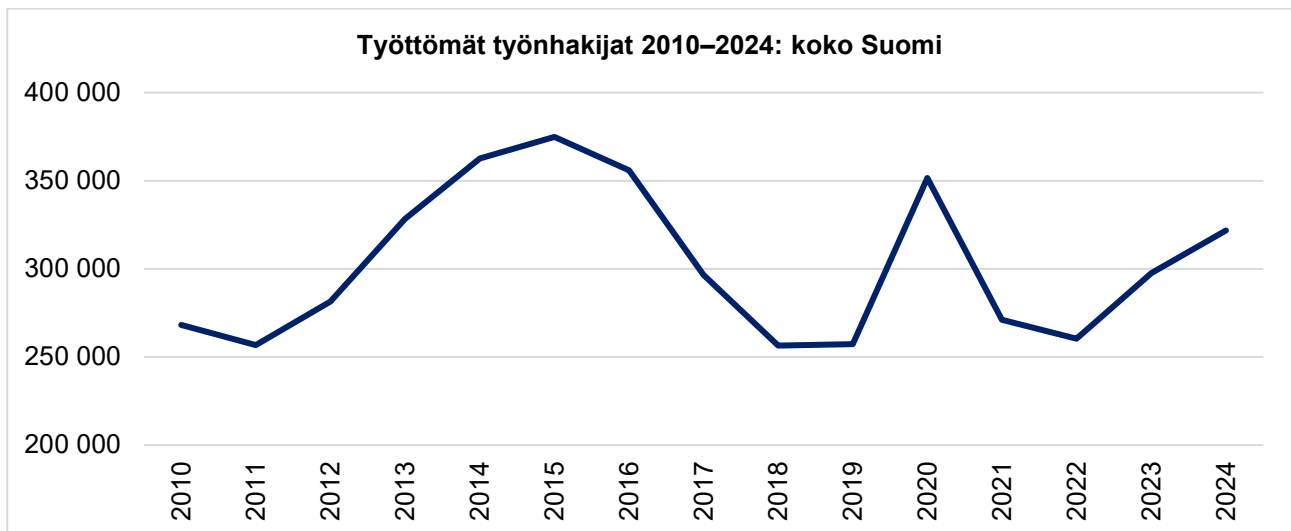
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Työttömien työnhakijoiden määrä joulukuun lopussa	1 145	1 066	1 221	1 014	946	885	941
Työttömyysaste Torniossa (2024 = Ka)	11,3 %	10,8 %	12,4 %	10,4 %	9,8 %	8,1 %	8,2 %

Kuviossa 9 on kuvattu työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta vuoden 2024 aikana. Tornion työttömyys on pysytellyt koko vuoden matalammalla tasolla kuin koko maassa, Lapissa tai Kemi-Tornio seutukunnassa.

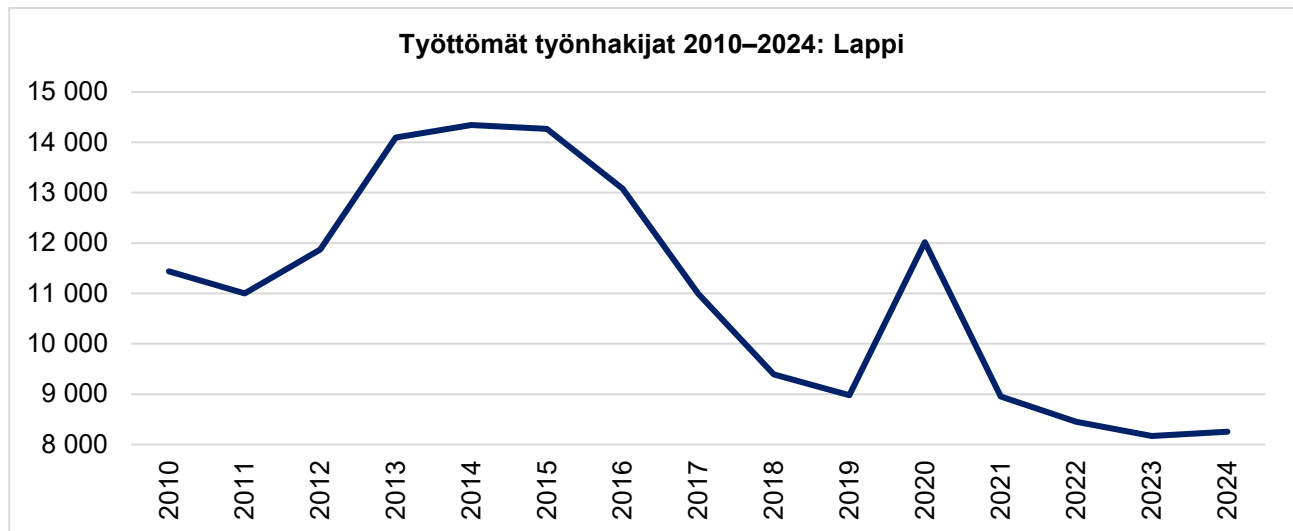

Kuvio 9. Työttömien työnhakijoiden osuus (%) työvoimasta 1–12 /2024.

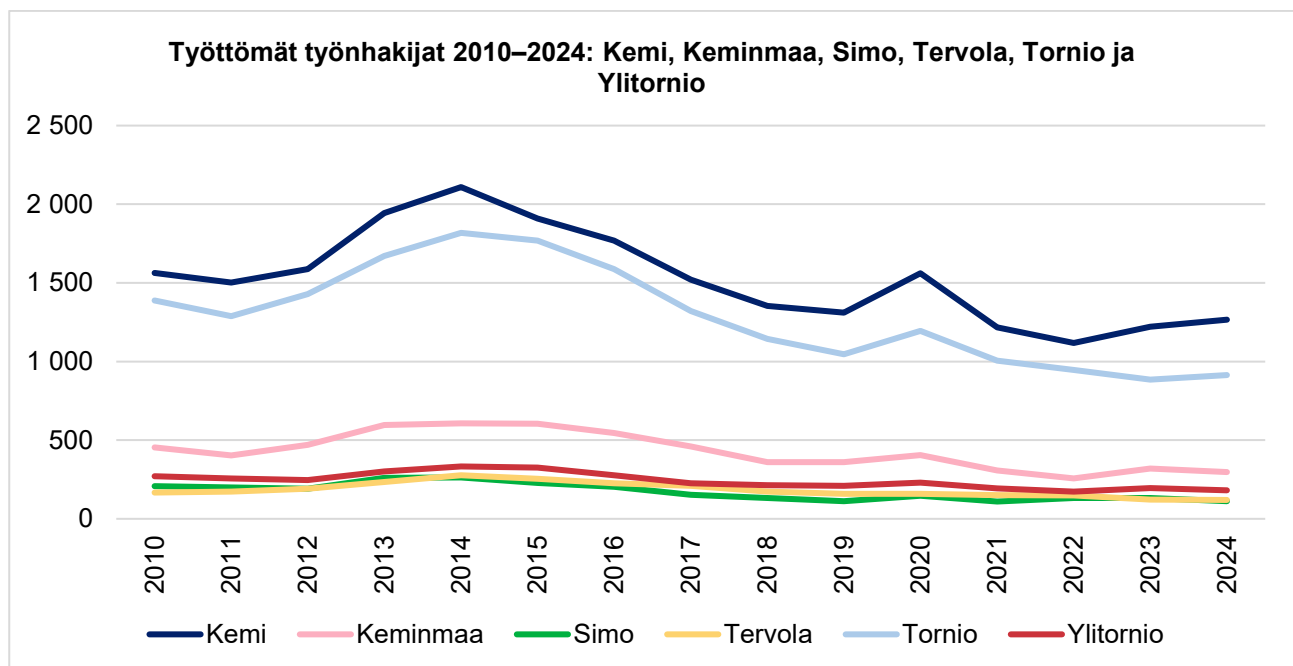
Kuvioissa 10–12 on kuvattu työttömyyden kehitystä vuosien 2010–2024 välisenä aikana koko maassa, Lapissa ja Kemi-Tornio seutukunnassa.

Kuvio 10. Työttömyyden kehitys 2010–2024: koko Suomi.

Kuvio 11. Työttömyyden kehitys 2010–2024: Lappi.

Kuvio 12. Työttömyyden kehitys 2010–2024: Kemi, Keminmaa, Simo, Tervola, Tornio ja Ylitornio.

TE-2024 uudistuksen valmistelussa vuosi 2024 oli Meri-Lapin työllisyysalueen osalta organisoitumisen vuosi. Ydinprosesseja työstettiin yhdessä henkilöstön ja verkoston kanssa. Strategiaa käsiteltiin niin ikään yhdessä henkilöstön ja Meri-Lapin työllisyyslautakunnan kanssa. Työtä fasilitoi Keha-keskuksen kustantamana Tamora Oy. Valmistelu sujui hyvin ja työllisyysalue oli valmiina aloittamaan asiakaspalvelun vuoden alussa. Pieniä asiakasjärjestelmiin liittyviä takkuilija lukuun ottamatta asiakaspalvelu sujui hyvin. Enemmän haastetta toi Keha-keskuksen maksatuspäätökset, joita siirtyi työllisyysalueen tehtäväksi kaikkiaan 1 200. Maksatus ruuhkautui ja sitä jouduttiin lisäresursoimaan vuoden 2025 alussa. Myös TE-toimiston tekemät palkkatukipäätösten sidonnat ylittivät työllisyysalueen palkkatukeen tarkoitetut määrärahavaraukset, joka tarkoitti sitä, että vuoden 2024 alkupuoliskolla ei todennäköisesti pystytä tekemään uusia palkkatukipäätöksiä lainkaan. Tilannetta ja määrärahojen kulumista seurataan vuoden aikana ja lautakunta tekee päätöksen mahdollisten määrärahaerien kohdentamisesta erikseen.

4.5 Asuminen ja rakentaminen

Kaupungin asemakaavoitetulla, kunnallistekniikan piirissä olevilla alueilla sijaitsevista tonteista vuokrattiin 7 kappaletta, joista omakotitontteja 1 kpl, yritystontteja 4 kpl ja varastoalueeksi 2 kpl. Kaupungin omistamia kunnallistekniikan piirissä olevia valmiita tontteja on edelleenkin vapaana 30 omakotitonttia ja 9 rivitalotonttia Kivirannalla, Pirkkiössä, Pihlajasaarella, Färimäellä ja Karungissa.

Valmiiksi asemakaavoitettuja kaupungin omistamia, mutta kunnallistekniikaltaan toteuttamattomia (ml. kadut, vesi, viemärointi, katuvalaistus) tontteja löytyy Kivirannan itäosan (Keropudas) vuonna 2011 kaavoitetulta alueelta 63 omakotitonttia (AO) sekä 3 asuinpientalojen tonttia (AP). Vuonna 2022 kaavoitetulta Pihlajasaaren alueelta löytyy vielä toteuttamattoman kunnallistekniikan alueelta omakotitontteja (AO) 71 kpl sekä yksi lähi palvelurakennusten tontti (LP).

Uusia omakotitontteja ei kaavoitettu yhtään kappaletta yllä listatun laajan kaavoitetun reservin ja heikon kysynnän vuoksi. Nykyinen tonttireservi valmiiden tonttien osalta riittäisi nykyisellä kysynnällä noin viideksi vuodeksi, toteuttamalla kunnallistekniikka jo kaavoitetuille alueille noin kolmeksi kymmeneksi vuodeksi. Mikäli tarve äkillisesti nousee, kunnallistekniikan suunnittelulla ja toteutuksella saadaan nostettua tonttivaranto noin 1–2 vuoden aikana 137 asumiseen tarkoitettua tontilla.

Kaupungin tonttivarannon lisäksi valmiita, kunnallistekniikan piirissä olevia tontteja on yksityisten omistuksessa seuraavasti: 56 asuinpientalojen tonttia (AP), 164 omakotitonttia (AO), 3 rivitalotonttia (AR) sekä 17 asuin- ja liiketila tai asuinkeuhkotonttia (AL/AK). Yksityisille tontinomistajille on tarjottu mahdollisuutta markkinoida omia tonttejaan kaupungin tonttipörssissä ilmaiseksi, valitettavasti vain 25 tonttia näistä on saatu kaupungin sivuille. Valmiiden tonttien lisäksi Lagerholminkadulta löytyy vielä 7 yksityisomisteista omakotitonttia (AO), joihin ei ole toteutettu kunnallistekniikkaa.

Kaavoituksen resurssit on vuoden 2024 aikana pitkälti ohjattu yleiskaavatyöhön sekä viranomais- ja yritysalueiden ja matkailun asemakaavojen sekä yksityisten maanomistajien asemakaavamuutosten valmisteluun.

Tornion kaupungin yleiskaavatyö eteni valmisteluvaiheeseen vuoden 2024 aikana kaavamääräysten ja kaavaselostuksen käännöstyöhön. Kansainvälisen kuulemisen vuoksi muutoin vuoden 2024 aikana valmistuneet aineistot joudutaan kääntämään ruotsiksi, mikä osaltaan lisää työhön käytettyä aikaa, sekä kustannuksia. Yleiskaava 2040:n luonnosaineistojen nähtäville asettaminen toteutuu helmi-maaliskuussa 2025.

Kyläjoki-Laivajärven teollisuusalueen (Arctio North) asemakaavoitus on tullut vireille 22.2.2024. Asemakaavoituksella tavoitellaan vihreän sähköjohdotuksen yritysten sijoittumista alueelle. Asemakaavassa tavoitellaan kaavamerkintää ”Teollisuus- ja varastoalue, jolla on/jolle saa sijoittaa merkittävän, vaarallisia kemikaaleja valmistavan tai varastoivan laitoksen” (T/kem). Asemakaavan valmisteluvaiheen asemakaavaluonnos on asetettu nähtäville 12.12.2024. Asemakaavaehdotus pyritään saamaan nähtäville kesällä 2025, mikäli laajoja lisäselvityksiä ei enää jouduta tekemään.

Kromilaakson II-vaiheen teollisuusalueen asemakaavoitukseen on tehty kaavaluonnokset vaihtoehtoihin sekä kaavaselostus. Luonnosvaihe on ollut nähtävillä huhti-toukokuussa 2024. Kaavaan on teetetty vuoden 2024 aikana lisäselvityksiä mm. pilaantuneiden maa-ainesten selvitys kahden maantäyttöalueen osalta, sekä Kromitien ja Tasalankadun liittymän sekä Ruonajärventien liittymän siirron alustavat suunnitelmat. Asemakaavoituksessa on tavoite saada Kromilaakson ehdotus nähtävillä keväällä 2025 ja kaava hyväksyntään ennen kesälomia.

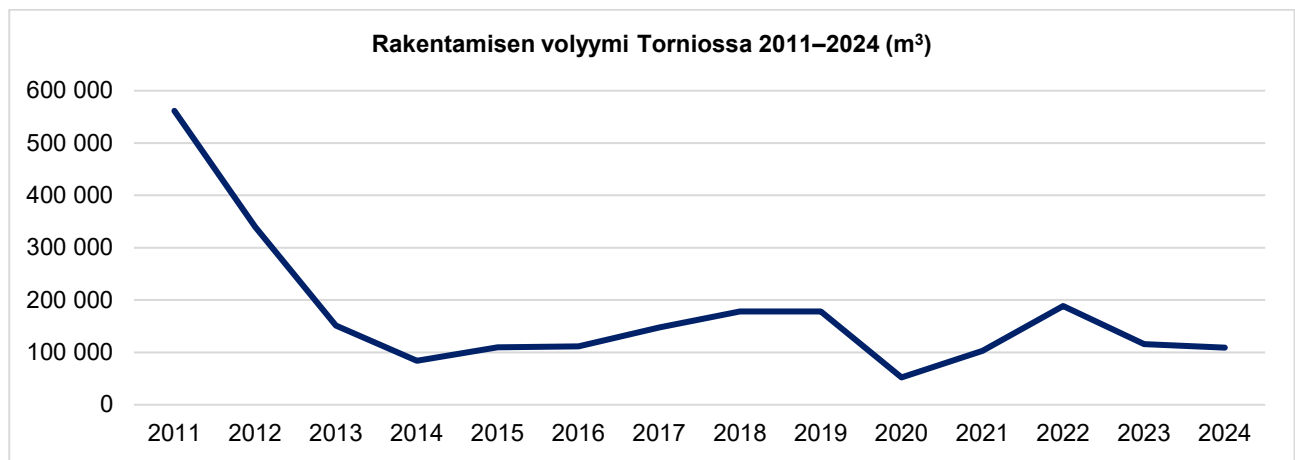
Suensaaren eteläkärkeen toteutettiin tullin ja poliisin tarpeisiin hallinto- ja virastorakennusten korttelialue, jolle saa lisäksi sijoittaa viranomaistoiminnan edellyttämiä tarkastuskenttiä sekä niihin liittyviä rakennuksia ja rakenteita (YH-2) sekä huvi- ja viihdepalveluiden korttelialue (PV). Kaavamuutos hyväksyttiin 26.8.2024.

Hellälän alueelle matkailulle kaavoitetun Torandan AL-H-korttelialueen kaavamuutoksessa tornihotellin kerroskorkeutta muutettiin kahdestakymmenestä neljäänkymmeneen sekä osoitettiin majoitukselle sekä asumiselle rakennuspaikkoja. Samalla osoitettiin suojelluiksi vanhojen tullirakennusten kokonaisuus pihapiireineen. Kaavamuutos hyväksyttiin 26.8.2024.

Kivirannalle tehtiin kaavamuutos ”Opistonrinteen eteläinen”, jossa kaavoitettiin liikerakennusten korttelialue (KL) mahdollistamaan päivittäistavarakaupan sijoittuminen. Kaavamuutos hyväksyttiin 27.5.2024.

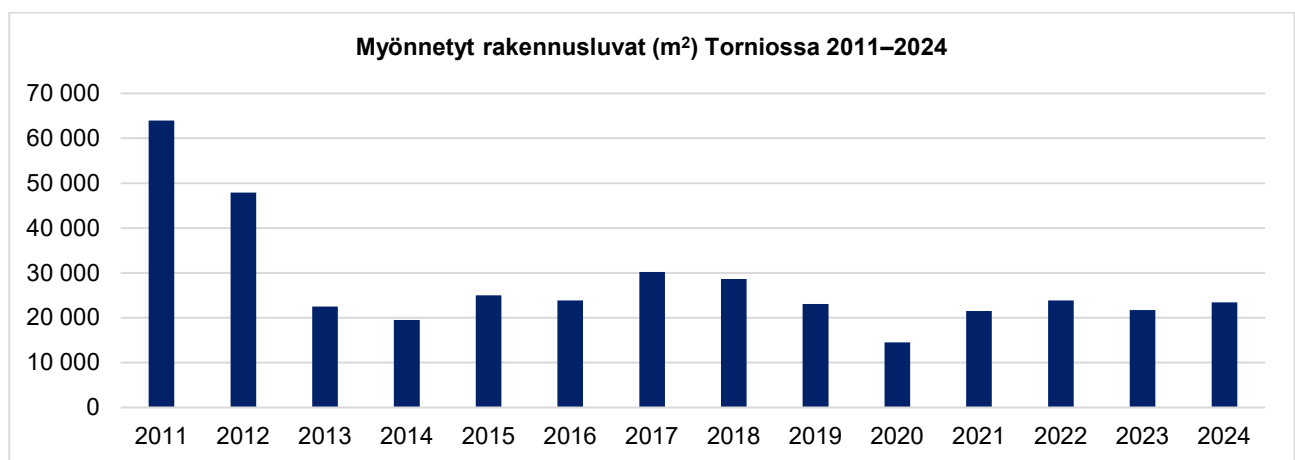
Torpin yritysalueelle toteutettiin Verkkotehtaanpuiston kaavamuutos kaavoittamalla Verkkotehtaanpuisto Liike ja toimistorakennusten sekä ympäristöhaittaa aiheuttamattomien teollisuusrakennusten korttelialueeksi (KTY). Kaavamuutoksella mahdollistettiin alueen metalliteollisuuden yrityksen suurikokoisten tuotteiden liikuttelun tuotantoyksiköiden välillä. Alueelle ei saa rakentaa kiinteitä rakennuksia maanalaisten rasitteiden vuoksi. Kaavamuutos hyväksyttiin 30.9.2024.

Miukinrannan asemakaavamuutos kerrostalotonttien kerrokorkeuden korottamiselle 8 kerrokseen ja rakennusoikeuden osoittamiseen 6 600 k-m² on tullut vireille 13.12.2023. Valmisteluvaihe on asetettu nähtäville 28.3.2024. Asemakaavan ehdotusvaihe on asetettu nähtäville 16.10.2024. Asemakaavan hyväksymiskäsittely helmikuussa 2025. Hanketoimijan tavoitteena on rakentaa 1. vaiheessa 31 asuntainen kerrostalo, kaavan mahdollistaessa kaksi kerrostaloa.

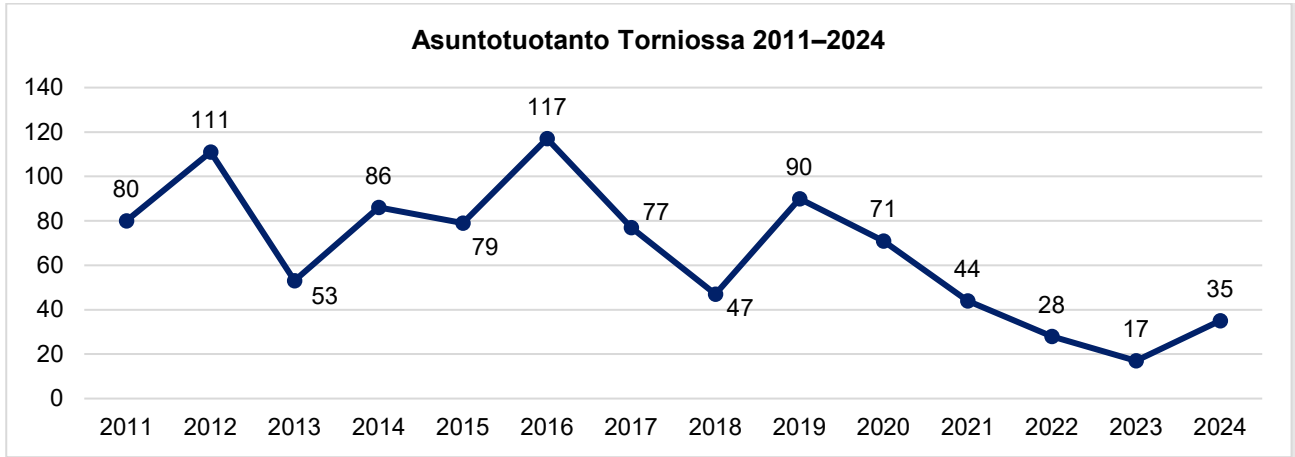
Kuvio 13. Rakentamisen volyymi Torniossa 2011–2024 (m³).

Vuoden 2023 aikana tapahtunut rakentamisen volyymin jyrkkä lasku on pysähtynyt ja vuonna 2024 säilynyt edellisvuoden tasolla. Merkittävimmät volyymit myönnettyjen rakennuslupien kokonaismäärissä muodostuivat kokoontumisrakennuksesta (35,5 % / 1 kpl), teollisuusrakennuksista (30,5 % / 4 kpl), asuinrakennuksista (15,6 % / 31 kpl) ja varastorakennuksista (7,8 % / 4 kpl).

Kuvio 14. Myönnettyt rakennusluvut (m²) Torniossa 2011–2024.

Myönnettyjen rakennuslupien määrä on pysynyt volyymiltään edelleenkin viimeisen kymmenen vuoden tasolla. Vuonna 2024 myönnettiin 16 rakennuslupaa asuinrakennuksille. Asuntotuotannossa on ollut kuitenkin lievää nousua, valmistuneiden rakennusten määrän ollessa 35. Näistä kolmen rivitalon asuntomäärä oli 13 kappaletta, 21 erillisiä pientaloja ja yksi vapaa-ajan asunto.

Kuvio 15. Asuntotuotanto Torniossa 2011–2024.

4.6 Kuntatalouden kehitys Torniossa

Toimintatuotot

Tornion kaupungin toimintatuottojen toteutuma vuonna 2024 oli kokonaisuudessaan 29,9 milj. euroa, joista ulkoisten toimintatuottojen osuus oli 13,7 milj. euroa ja sisäisten toimintatuottojen osuus oli 16,2 milj. euroa. Ulkoiset toimintatuotot toteutuivat lähes talousarvion suuruksina. Vuoden 2023 toteumaan verrattuna ulkoisten toimintatuottojen toteutuma pieneni 0,8 milj. euroa eli 6 %. Tämä johtui suurelta osin tukien ja avustusten pienemmästä tulokertymästä, mikä selittyy pienemmällä hankkeiden määrällä vertailuvuoteen nähden.

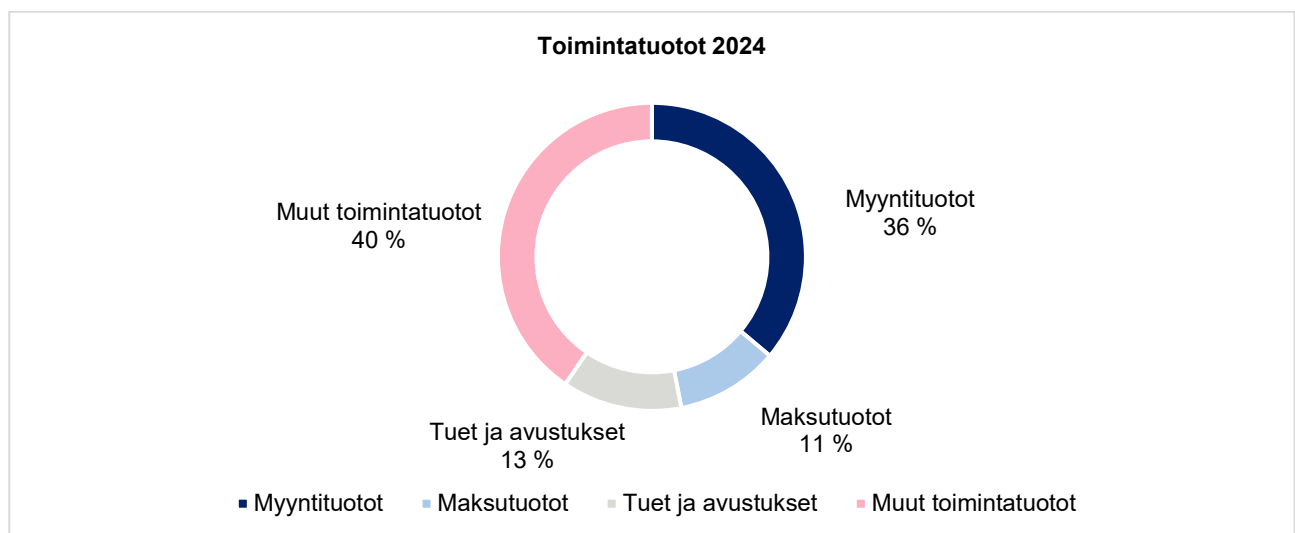
Myyntituottojen toteutuma oli 4,9 milj. euroa, mikä ylitti talousarvion 0,3 milj. eurolla. Suurin yksittäinen tulokertymä oli sähkön myyntitulot, joita Tornion kaupunki sai 1,5 milj. euroa vuonna 2024. Sähkön myyntituottoja oli talousarvioon arvioitu saatavaksi 1,0 milj. euron edestä. Myyntituotot pysyivät lähes ennallaan edellisvuoteen verrattuna.

Maksutuottojen toteutuma 1,5 milj. euroa ylitti talousarvion 0,15 milj. eurolla. Ylitys johtui pääosin varhaiskasvatuksen maksuista sekä kurssi- ja pääsymaksuista, jotka toteutuivat arvioitua paremmin. Edellisvuoteen verrattuna maksutuotot pysyivät samansuuruisena.

Tukia ja avustuksia Tornion kaupunki sai 1,7 milj. euroa, mikä alitti talousarvion 0,7 milj. eurolla. Työllistämistuet toteutuivat n. 120 000 euroa alle talousarvion ja olivat 66 000 euroa. Vuoteen 2023 verrattuna tukien ja avustusten määrä pieneni 0,7 milj. euroa, mikä johtui pääasiassa pienemmästä hankkeiden määrästä vertailuvuoteen nähden.

Muiden toimintatuottojen toteutuma 5,5 milj. euroa ylitti alkuperäisen talousarvion noin 0,2 milj. eurolla. Ylitys johtui rakennusten ja maa- ja vesialueiden kasvaneista vuokratuotoista, joita kaupunki sai yhteensä 5,2 milj. euroa. Käyttöomaisuuden myyntivoittoja kaupunki sai noin 90 000 euroa, mikä jäi 110 000 euroa alle talousarvion. Muiden toimintatuottojen määrä pysyi lähes samansuuruisena edelliseen vuoteen verrattuna.

Tarkemmat tiedot toimintatuottojen toteumasta löytyvät toimielimien omista tilinpäätöstiedoista.

Kuvio 16. Tornion kaupungin toimintatuottojen jakautuminen vuonna 2024.

Taulukko 9. Ulkoisten toimintatuottojen toteumavertailu.

Ulkoiset toimintatuotot	TA 2024	TP 2024	Erotus alkuperäiseen talousarvioon	TP 2023
Myyntituotot	4 616 977	4 944 966	327 989	5 024 247
Maksutuotot	1 328 540	1 482 969	154 429	1 499 264
Tuet ja avustukset	2 414 320	1 723 713	-690 607	2 446 899
Muut toimintatuotot	5 322 370	5 544 118	221 748	5 550 825
Toimintatuotot yhteensä	13 682 207	13 695 766	13 559	14 521 235

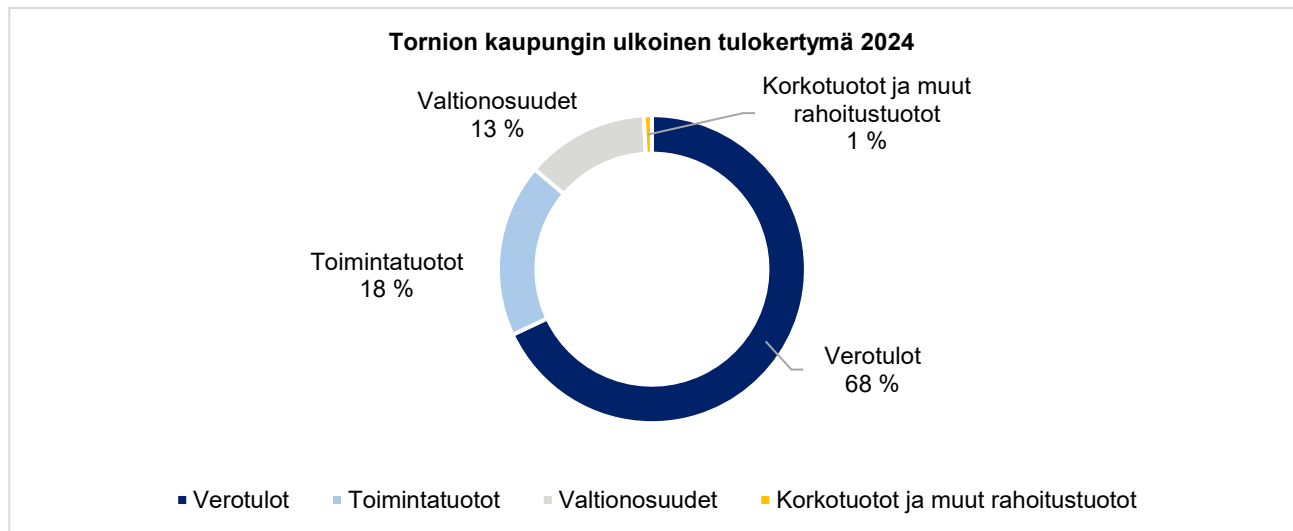
Taulukko 10. Ulkoisten toimintatuottojen toteumavertailu toimielimittäin.

Ulkoiset toimintatuotot	TP 2023	TP 2024	Ero (€)	Ero (%)
Tarkastuslautakunta	0	0	0	
Keskushallintopalvelut	2 938 370	2 760 352	-178 018	-6 %
Sivistyspalvelut	3 882 074	3 329 146	-552 928	-14 %
Sivistyslautakunta	2 774 876	2 152 674	-622 202	-22 %
Elämänlaatulautakunta	1 042 897	1 083 424	40 527	4 %
Aineen taidemuseon johtokunta	64 301	93 048	28 747	45 %
Tekniset palvelut	7 700 791	7 606 268	-94 523	-1 %
Teknisten palvelujen lautakunta	6 311 765	6 045 204	-266 561	-4 %
Perämeren jätelautakunta	98 187	81 438	-16 749	-17 %
Meri-Lapin ympäristölautakunta	1 290 839	1 479 626	188 787	15 %
Tornion kaupunki yhteensä	14 521 235	13 695 766	-825 469	-6 %

Tornion kaupungin ulkoinen tulokertymä (toimintatuotot, verotulot, valtionosuudet ja rahoitustuotot) oli 1,5 milj. euroa talousarviota suurempi. Verotulot ylittivät talousarvion 2,0 milj. eurolla ja valtionosuudet puolestaan alittivat talousarvion 0,2 milj. eurolla. Korko- ja rahoitustuottoja kertyi 0,3 milj. euroa talousarviota vähemmän. Vuoteen 2023 ulkoinen tulokertymä pieneni 7,0 milj. euroa, mikä suurelta osin johtui valtionosuuksien pienene-
misestä.

Taulukko 11. Ulkoinen tulokertymä.

Ulkoinen tulokertymä	TA 2024	TP 2024	Erotus alkuperäiseen talousarvioon	TP 2023
Toimintatuotot	13 682 207	13 695 766	13 559	14 521 235
Verotulot	49 035 000	51 047 185	2 012 185	51 749 230
Valtionosuudet	9 881 660	9 693 692	-187 968	15 222 748
Korkotuotot	387 760	312 657	-75 103	285 142
Muut rahoitustuotot	554 000	320 841	-233 159	363 804
Yhteensä	73 540 627	75 070 141	1 529 514	82 142 159

Kuvio 17. Tornion kaupungin ulkoinen tulokertymä 2024.

Toimintakulut

Tornion kaupungin vuoden 2024 toimintakulujen toteuma oli kokonaisuudessaan -85,0 milj. euroa, joista ulkoisten toimintamenojen osuus oli -68,5 milj. euroa ja sisäisten toimintamenojen osuus oli -16,2 milj. euroa. Ulkoiset toimintamenot alittivat talousarvion 2,6 milj. eurolla.

Henkilöstökulujen toteuma oli 43,3 milj. euroa, mikä alitti talousarvion 1,2 milj. eurolla. Tilikauden jälkeisen tarkastelun jälkeen on havaittu, että osan henkilöstön palkat oli esitetty talousarviossa kahteen kertaan, mikäli henkilö työskentelee useammassa yksikössä, mikä selittää osaltaan henkilöstökulujen toteuman ja talousarvion välistä eroa. Henkilöstökulut kasvoivat vuoteen 2023 verrattuna 1,4 milj. euroa ja 3,3 %, mikä johtui pääasiassa kunta-alan sopimusratkaisun yleisistä palkankorotuksista. Myös uutta henkilöstöä on palkattu vuoden 2024 aikana (+31,1 htv).

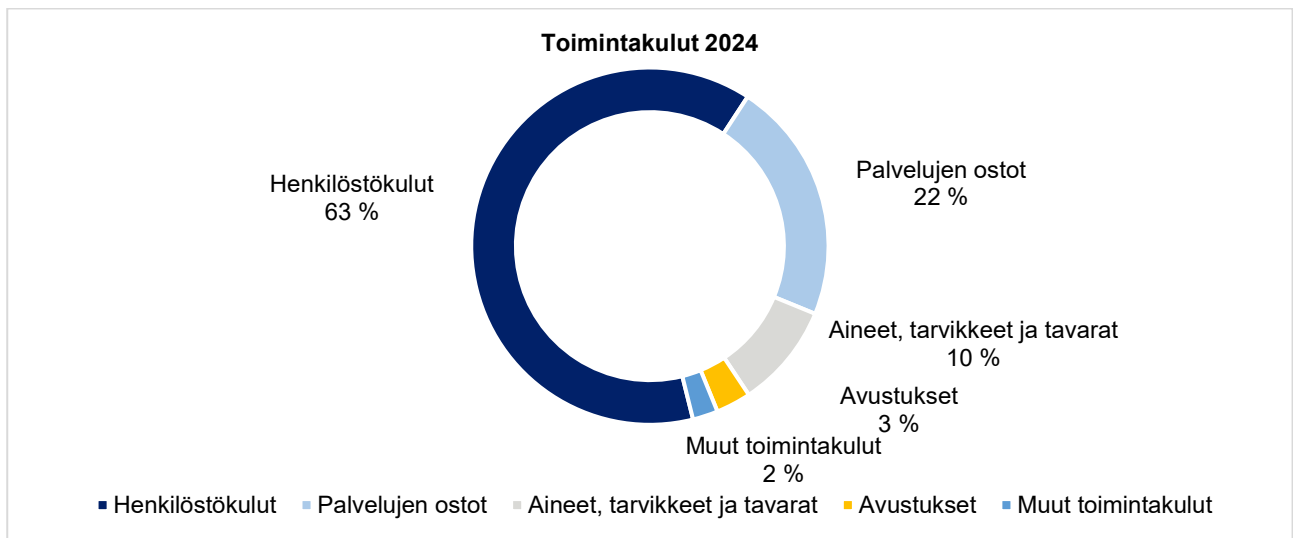
Palvelujen ostot toteutuivat talousarvion mukaisena ja olivat 15,1 milj. euroa. Edelliseen vuoteen verrattuna palvelujen ostot kasvoivat 0,7 milj. euroa, mikä on noin 5 %.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat toteutuivat 6,5 milj. eurolla, mikä alitti talousarvion 0,6 milj. eurolla. Suurimmat kuluerät lämmitys (1,6 milj. euroa) ja sähkö (1,5 milj. euroa) toteutuivat budjetoidusti. Säästöä syntyi elintarvikkeista, kalustosta, rakennusmateriaaleista ja it-laitteista. Aineet, tarvikkeet ja tavarat -ryhmän toteuma pysyi vuoden 2023 tasolla.

Avustuksia maksettiin 2,2 milj. euroa, mikä on noin 1,3 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa oli arvioitu. Lasten kotihoidon tuki ja yksityisen hoidon tuki toteutuivat yhteensä noin 315 tuhatta euroa talousarviota pienempinä. Tämä johtuu siitä, että lasten kotihoito on vähentynyt aikaisemmista vuosista huomattavasti, mikä näkyy myös päiväkotien lapsimäärän kasvuna. Toimeentulotuki ja avustukset yhteisöille ja kotitalouksille toteutuivat yhteensä noin 85 tuhatta euroa arvioitua pienempinä. Tornion kaupungin työmarkkinatuen kuntaosuus oli 0,9 milj. euroa ja toteutui 0,3 milj. euroa alle talousarvion. Työmarkkinatuen kuntaosuus laski edellisestä vuodesta 0,2 milj. euroa, mikä selittyy alueen paremmalla työllisyystilanteella. Projektien rahoitusosuudet toteutuivat 0,5 milj. euroa pienempinä kuin talousarviossa ja olivat noin 70 000 euroa. Tätä selittää osaltaan usealle vuodelle budjetoitujen hankkeiden aloituksen viivästyminen. Vuoteen 2023 verrattuna avustusten kokonaismäärä väheni noin 0,6 milj. euroa, mikä on noin 22 %.

Muiden toimintakulujen toteuma vuodelta 2024 oli 1,6 milj. euroa, mikä on 0,5 milj. euroa enemmän kuin talousarviossa arvioitiin. Ero selittyy kirjatulla myyntisaamisten luottotappioilla.

Tarkemmat tiedot toimintakuluista löytyvät toimielimien omista tilinpäätöstiedoista.

Kuvio 18. Tornion kaupungin toimintakulujen jakautuminen vuonna 2024.

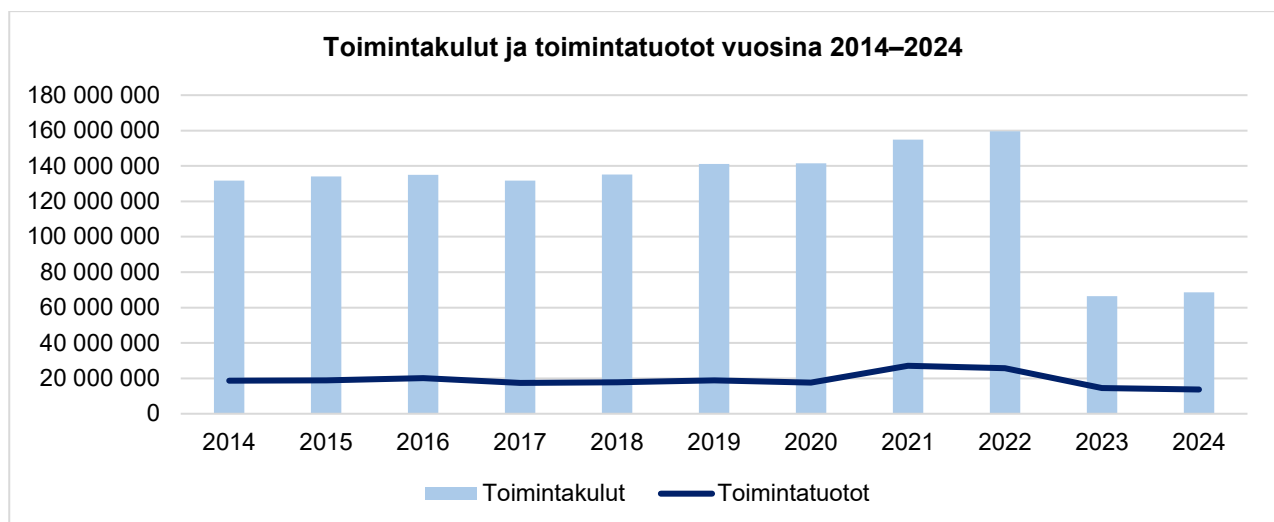
Taulukko 12. Ulkoisten toimintakulujen toteumavertailu.

Ulkoiset toimintakulut	TA 2024	TP 2024	Erotus alkuperäiseen talousarvioon	TP 2023
Henkilöstökulut	-44 471 860	-43 261 043	1 210 817	-41 863 384
Palkat ja palkkiot	-35 856 138	-35 182 245	673 893	-33 533 732
Henkilösivukulut	-8 615 722	-8 078 798	536 924	-8 329 652
Palvelujen ostot	-15 076 610	-15 053 670	22 940	-14 341 083
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 055 985	-6 489 929	566 056	-6 431 888
Avustukset	-3 469 420	-2 177 021	1 292 399	-2 789 017
Muut toimintakulut	-1 056 208	-1 563 854	-507 646	-1 064 264
Toimintakulut yhteensä	-71 130 083	-68 545 517	2 584 566	-66 489 636

Alla olevassa taulukossa on vertailtu vuosien 2023 ja 2024 ulkoisten toimintakulujen toteumaa toimialoittain ja -elimitäin.

Taulukko 13. Ulkoisten toimintakulujen toteumavertailu toimielimittäin.

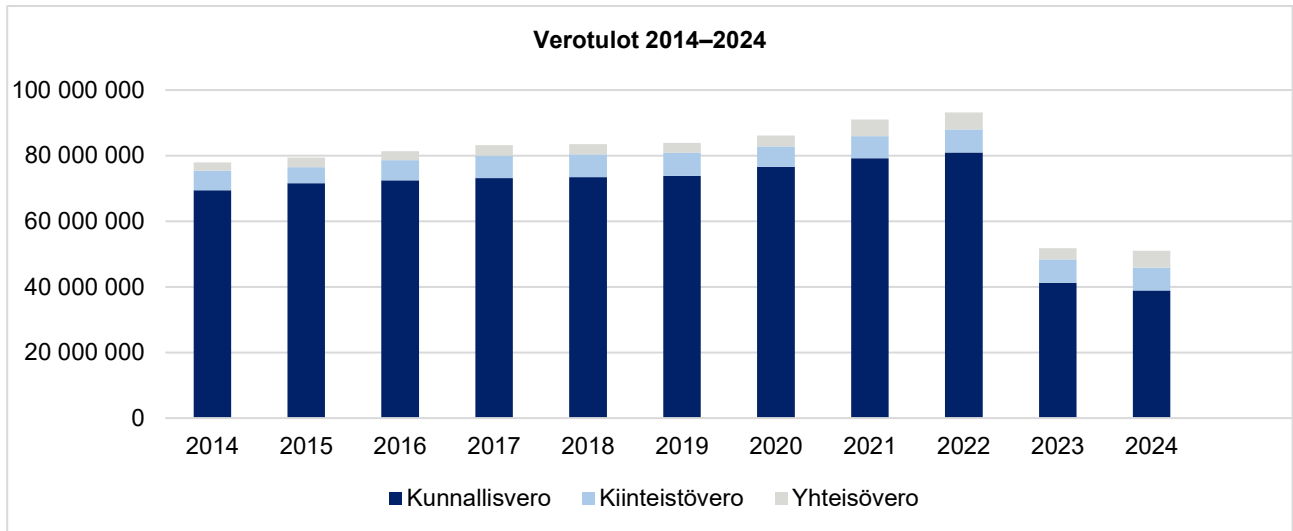
Ulkoiset toimintakulut	TP 2023	TP 2024	Ero (€)	Ero (%)
Tarkastuslautakunta	-71 703	-77 688	-5 985	8 %
Keskushallintopalvelut	-8 922 137	-9 780 881	-858 744	10 %
Sivistyspalvelut	-40 231 067	-41 192 277	-961 210	2 %
Sivistyslautakunta	-35 232 889	-36 104 636	-871 747	2 %
Elämänlaatulautakunta	-4 557 684	-4 628 220	-70 536	2 %
Aineen taidemuseon johtokunta	-440 494	-459 420	-18 926	4 %
Tekniset palvelut	-17 264 729	-17 494 671	-229 942	1 %
Teknisten palvelujen lautakunta	-15 281 329	-15 254 508	26 821	0 %
Perämeren jätelautakunta	-90 740	-73 847	16 893	-19 %
Meri-Lapin ympäristölautakunta	-1 892 660	-2 166 316	-273 656	14 %
Tornion kaupunki yhteensä	-66 489 636	-68 545 517	-2 055 881	3 %

Kuvio 19. Tornion kaupungin toimintakulut ja toimintatuotot 2014–2024.

Verotulot

Kuntien verotulot muodostuvat kunnallisverosta, kiinteistöverosta ja yhteisöveron osuudesta. Tornion kaupungille kertyi kunnallisveroa 38,9 milj. euroa, mikä ylitti talousarvion noin 0,2 milj. eurolla. Vuoteen 2023 verrattuna kunnallisveron määrä laski 2,3 milj. euroa. Kiinteistöveroa kertyi 7,0 milj. euroa, mikä alitti talousarvion 0,4 milj. euroa. Vuoteen 2023 nähden kiinteistöveron määrä pieneni 0,2 milj. euroa. Yhteisöveroa kertyi 5,2 milj. euroa, mikä ylitti alkuperäisen talousarvion 2,3 milj. eurolla. Vuoteen 2023 verrattuna yhteisöveron määrä kasvoi 1,8 milj. euroa. Kokonaisuudessaan verotuloja kertyi 51,0 milj. euroa, mikä on 2,0 milj. euroa talousarviota parempi. Verotulot laskivat 0,7 milj. euroa edellisestä vuodesta, jolloin kokonaisverotulokertymä oli 51,7 milj. euroa. Asukaskohtainen verotulokertymä tilikaudelta on 2 436 euroa/asukas.

Kuvio 20. Tornion kaupungin verotulot 2014–2024.

Tornion kaupungin vuoden 2024 talousarviossa arvioitiin verotulot Kuntaliiton ja verohallinnon lokakuussa 2023 julkaiseman ennusteen pohjalta. Taulukossa 14 on esitetty vertailu ennusteen, kaupungin talousarvion ja kaupungin tilinpäätöksen välillä.

Taulukko 14. Vertailu Kuntaliiton ja verohallinnon veroennusteen sekä Tornion talousarvion ja tilinpäätöksen välillä.

	Kuntaliitto & verohallinto Ennuste 10/2023	Tornion kaupunki TA 2024	Tornion kaupunki TP 2024
Kunnallisvero	38 735 000	38 735 000	38 893 839
Kiinteistövero	7 354 000	7 404 000	6 983 860
Yhteisövero	2 896 000	2 896 000	5 169 486
Yhteensä	48 985 000	49 035 000	51 047 185

Taulukossa 15 on esitetty verotulojen vertailu talousarvion ja tilinpäätöksen välillä sekä talousarvion poikkeamatiedot.

Taulukko 15. Verotulot TA24 ja TP24.

Verotulojen erittely	Talousarvio 2024 €	TP 2024 €	TA-poikkeama 2024	
			€	%
Kunnallisvero	38 735 000	38 893 839	158 839	0,4 %
Kiinteistövero	7 404 000	6 983 860	-420 140	-5,7 %
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 896 000	5 169 486	2 273 486	78,5 %
Verotulot yhteensä	49 035 000	51 047 185	2 012 185	4,1 %
Kunnan tulovero € / asukas	1 845	1 856	11	
Verotulot yht. € / asukas	2 335	2 436	101	
Asukasmäärä	21 000	20 959	-41	

Taulukossa 16 on esitetty Tornion tulo- ja kiinteistöveroprosentit vuosina 2016–2024. Tornion kaupungin tuloveroprosentti oli 8,40 vuonna 2024. Vuodelle 2024 kuntien oli ilmoitettava tuloveroprosentti prosenttiyksikön kymmenyksen tarkkuudella (Laki verotusmenettelystä, 11. luku, 91 a §), mistä johtui muutos vuoden 2023 tuloveroprosenttiin nähden. Kiinteistöveroprosentit pysyivät vuoden 2023 tasolla.

Taulukko 16. Tornion kaupungin tulo- ja kiinteistöveroprosentit vuosina 2016–2024.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Tuloveroprosentti	20,50	21,00	21,00	21,00	21,00	21,00	21,00	8,36	8,40
Kiinteistöveroprosentit:									
Yleinen kiinteistövero	1,05	1,12	1,12	1,12	1,12	1,12	1,12	1,12	1,12
Vakituinen asuinrakennus	0,42	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
Muu asuinrakennus	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Rakentamaton rakennuspaikka	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00
Voimalaitos	2,50	2,50	2,50	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10
Yleishyödyllinen yhteisö	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Valtionosuudet

Tornion kaupungin vuoden 2024 valtionosuuksien toteuma oli 9,7 milj. euroa, mikä on 0,2 milj. euroa arvioitua vähemmän. Vuoteen 2023 verrattuna valtionosuuksien määrä laski 5,5 milj. euroa ja 36 %. Vähennys johtui sote-uudistuksen siirtolaskelmien oikaisusta, jotka pienensivät kuntien valtionosuuksia pysyvästi.

Taulukko 17. Valtionosuudet 2020–2024.

Valtionosuudet 1000 eur	2020	2021	2022	2023	2024	Muutos 23–24, €	Muutos 23–24, %
Peruspalvelujen valtionosuus	30 777	26 250	27 758	5 640	770	-4 870	-86,3 %
Verotulojen tasaus	8 334	8 572	8 475	6 501	6 002	-499	-7,7 %
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	-397	-212	-283	-210	-352	-142	67,6 %
Verotulomenetysten kompensatio	9 433	9 326	10 783	3 292	3 274	-18	-0,5 %
Valtionosuudet yhteensä	48 147	43 936	46 733	15 223	9 694	-5 529	-36,3 %

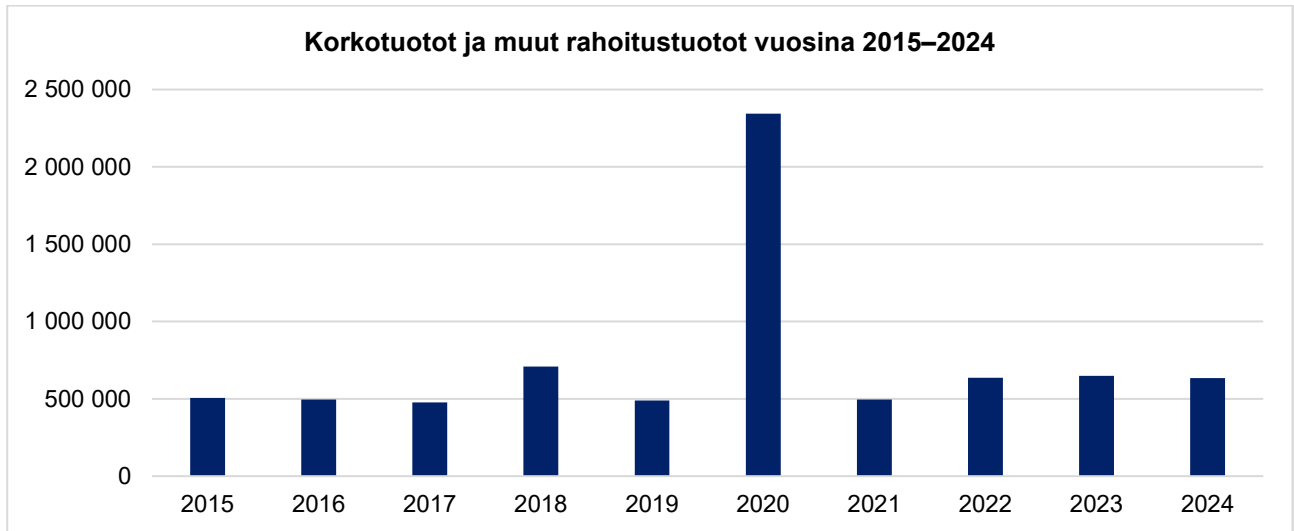
Taulukko 18. Valtionosuudet TA24 ja TP24.

Valtionosuuksien erittely	Talousarvio 2024 €	TP 2024 €	TA-poikkeama 2024 € %	
Peruspalvelujen valtionosuus	730 380	770 517	40 137	5,5 %
Verotulojen tasaus	6 002 030	6 002 030	0	0,0 %
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	-181 970	-352 480	-170 510	-93,7 %
Verotulomenetysten kompensatio	3 331 220	3 273 625	-57 595	-1,7 %
Valtionosuudet yhteensä	9 881 660	9 693 692	-187 968	-1,9 %

Rahoitustuotot ja -kulut

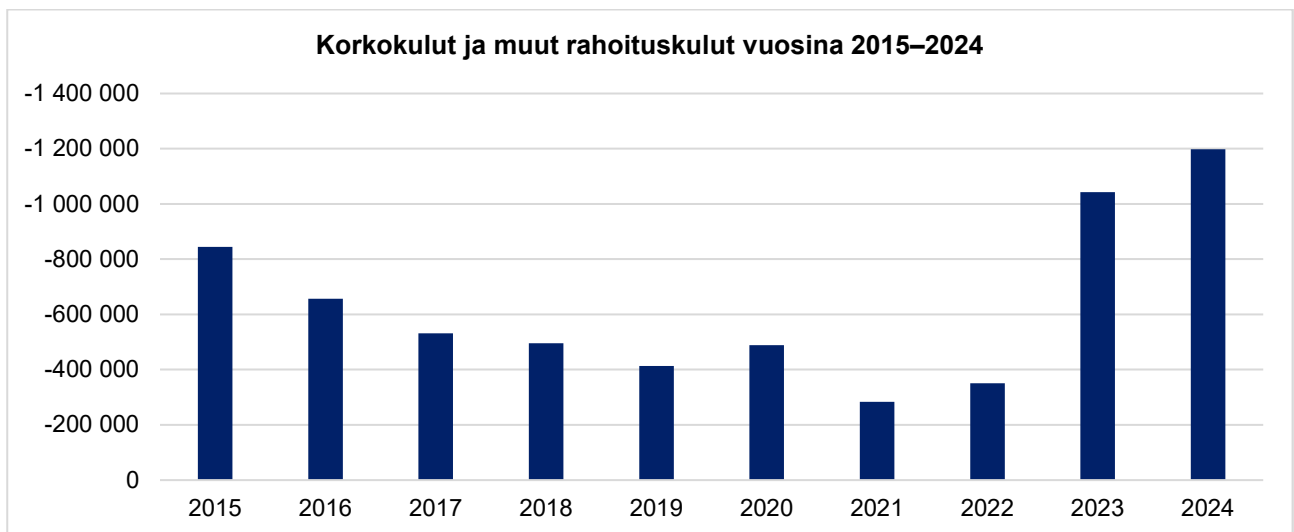
Rahoitustuottojen ja -kulujen toteuma oli yhteensä -565 tuhatta euroa. Vuoden 2024 talousarviossa varattiin rahoitustuottoihin ja -kuluihin -59 tuhatta euroa, joten toteuma ylitti talousarvion 505 tuhannella eurolla.

Korkotuottojen ja muiden rahoitustuottojen toteuma oli kokonaisuudessaan 633 tuhatta euroa, josta korkotuottojen osuus on 313 tuhatta euroa ja muiden rahoitustuottojen osuus 321 tuhatta euroa. Talousarviossa korkotuottoihin varattiin 388 tuhatta euroa ja muihin rahoitustuottoihin 554 tuhatta euroa. Korkotuotot alittivat talousarvion 75 tuhannella eurolla ja muut rahoitustuotot alittivat talousarvion 233 tuhannella eurolla. Vertailuvuoteen nähden korko- ja rahoitustuotot toteutuivat 15 tuhatta euroa pienempinä.

Kuvio 21. Tornion kaupungin korkotuotot ja muut rahoitustuotot 2015–2024.

Korkokulujen ja muiden rahoituskulujen toteuma oli kokonaisuudessaan 1,2 milj. euroa, josta korkokulujen osuus oli 1,2 milj. euroa ja muiden rahoituskulujen osuus 466 euroa. Korkokuluihin varattiin 1,0 milj. euroa ja muihin rahoituskuluihin tuhat euroa. Korkokulut ylittivät talousarvion 198 tuhannella eurolla ja muut rahoituskulut alittivat talousarvion 534 eurolla. Vertailuvuoteen nähden korko- ja rahoituskulut kasvoivat 155 tuhannella eurolla.

Kuvio 22. Tornion kaupungin korkokulut ja muut rahoituskulut 2015–2024.

Poistot ja arvonalentumiset

Tilikauden 2024 suunnitelman mukaiset poistot olivat 6,17 milj. euroa, mikä oli 170 tuhatta euroa enemmän kuin talousarviossa arvioitiin. Poistot pienenevät n. 120 tuhatta euroa vuodesta 2023. Arvonalentumisia kirjattiin tilikaudella yhteensä 407 tuhatta euroa, mikä johtui Pirkkiön koulun ja Toimintakeskus Rantakartanon alaskirjauksista. Rakennukset on myyty alkuvuodesta 2025. Poistot ja arvonalennukset yhteensä olivat 6,6 milj. euroa.

Kuvio 23. Tornion kaupungin suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalennukset vuosina 2014–2024.

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely (Kuntalaki 118 §)

Kunnan ja valtion tulee yhdessä selvittää kunnan mahdollisuudet turvata asukkaalleen lainsäädännössä edellytetyt palvelut sekä ryhtyä toimenpiteisiin palvelujen edellytysten turvaamiseksi, jos vähintään toinen alla kuvatuista erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn edellytyksistä täyttyy.

Arviointimenettely käynnistyy, jos

- kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää kuntalain 110 §:n 3 momentissa säädettyssä määräajassa; tai
- asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa tai jos rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet kaikki seuraavat raja-arvot:
 - kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia
 - kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti
 - asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän 50 prosentilla
 - konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8.

Keltaiset valot

Kuntalaissa määritellään edelleen tunnuslukujen raja-arvot, jotka kuvaavat kunnan erityisen vaikeaa taloudellista asemaa. Kuntien olisi tarpeen tunnistaa myös tilanteet, joissa kunta on lähellä raja-arvon täyttymistä. Hallituksen esityksessä on esitetty myös väljemmät raja-arvot (ns. keltaiset valot), jotka eivät vielä johda arviointimenettelyn käynnistämiseen, mutta joiden täytyessä kunnan tulisi kiinnittää erityistä huomiota taloutensa kehitykseen ja analysointiin.

- Konsernin kertynyt alijäämä vähintään 500 e/asukas
- Konsernin vuosikate-% poistoista alle 100
- Tuloveroprosentti 1,5 %-yks. yli keskimääräisen
- Konsernin lainat ja vastuut 25 % yli keskimääräisen
- Konsernin laskennallinen lainanhoitokate alle 1,0

Arviointimenettelyä ei voida käynnistää yllä mainittujen raja-arvojen (keltaiset valot) täytyessä.

Taulukko 19. Kriisikuntakriteerit.

	Raja-arvo	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024
Vuosikatteen ja poistojen suhde						
Tornion kaupunki	alle 80 %	216 ●	132 ●	102 ●	232 ●	81 ●
Tornion kaupunkikonserni	alle 80 %	186 ●	135 ●	100 ●	181 ●	106 ●
Tuloveroprosentti						
Tornio	ka. + 2 %-yks (2020 alkaen)	21,0 ●	21,0 ●	21,0 ●	8,36 ●	8,40 ●
Kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tulovero-%		19,96	20,02	20,01	7,38	7,46
+ 2 %-yks.		21,96	22,02	22,01	9,38	9,46
Lainojen ja vuokravastuiden määrä, € / asukas						
Tornion kaupunki	ka. + 50 %	3 060 ●	3 065 ●	2 928 ●	2 699 ●	2 916 ●
Kaikkien kuntien keskimääräinen lainojen ja vuokravastuiden määrä		4 371	4 441	4 360	4 281	3 495*
Tornion kaupunkikonserni	ka. + 50 %	5 196 ●	5 100 ●	4 890 ●	4 171 ●	4 291 ●
Kaikkien kuntakonsernien keskimääräinen lainojen ja vuokravastuiden määrä		8 795	9 065	9 347	8 067	8 067*
Taseeseen kertynyt yli-/alijäämä, € / asukas						
Tornion kaupunki	alijäämäinen	674 ●	640 ●	654 ●	1 057 ●	1 000 ●
Tornion kaupunkikonserni	alijäämäinen	2 283 ●	2 505 ●	2 508 ●	2 976 ●	3 008 ●
Laskennallinen lainanhoitokate						
Tornion kaupunki	alle 0,8	1,5 ●	0,9 ●	0,8 ●	2,0 ●	0,7 ●
Tornion kaupunkikonserni	alle 0,8	1,7 ●	1,2 ●	1,1 ●	1,9 ●	1,2 ●
Asukasmäärä		21 471	21 326	21 229	21 018	20 959

● = kriisikuntakriteeri ei täyty

● = kriisikuntakriteeri täyttyy

*Arvio, vuoden 2024 kaikkien kuntien ja kuntakonsernien keskimääräistä lainojen ja vuokravastuiden määrää/asukas ei ole vielä saatavilla.

4.7 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa

4.7.1 Kaupungin toimintojen ja toimintaympäristön kehittäminen

Tornion kaupungin talousarvion toimintojen kehittämisen perustana on Tornion kaupunkistrategia, jonka toimeenpano tapahtuu mm. talousarvioiden, kehittämisohjelmien, hankkeiden ja muiden erillistoimenpiteiden kautta. Nykyinen Tornion kaupunkistrategia – ”Maailmanluokan rajakaupunki 2030” – on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 19.4.2022 § 171 ja se käsittää vuodet 2021–2025 eli käytännössä kuluva valtuustokauden.

Tornion kaupunkistrategian toteuttamisohjelmista hyväksyttiin vuonna 2024 Tornion kaupungin omistajapolitiiset linjaukset (kv. 29.1.2024 § 8) sekä Digiohjelma (kv. 17.6.2024 § 48). Tornion kaupungin hyvinvointikertomus vuodelta 2023 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 17.6.2024 § 49.

Vuoden 2024 aikana uudistettiin Tornion kaupunkikonsernin hankintaohjeet (kh. 4.11.2024 § 309), laskutus- ja perintäohje (kh. 17.12.2024 § 361) sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje (kh. 17.12.2024 § 367).

Tornion kaupungin hallintosääntöä ajantasaistettiin vuonna 2024 useaan otteeseen. Ajantasaistamistarve liittyi pääosin Meri-Lapin työllisyysalueen hallinnollisiin järjestelyihin (kv. 29.4.2024 § 26, kv. 30.9.2024 § 77, kv. 9.12.2024 § 105). Meri-Lapin työllisyysalueen toiminnan käynnistämiseen liittyvät valmistelut jatkuivat muutenkin koko vuoden 2024 ajan (mm. Meri-Lapin työllisyyslautakunnan perustaminen, henkilöstön rekrytointi, tukipalvelujen järjestäytyminen, tilaratkaisut), jotta toiminta käynnistyisi mahdollisimman sujuvasti 1.1.2025.

Talouden puolella suurin toiminnan kehittämisen tavoite liittyi talouden tasapainottamiseen. Tornion kaupungin talouden tasapainottamisohjelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 28.10.2024 § 84 ja osa ohjelmassa linjatuista toimenpiteistä sisällytettiin jo vuoden 2025 talousarvioon. Tornion talouden tasapainottamisohjelma on luonteeltaan yli valtuustokautinen ohjelma ja sen toteutuminen edellyttää luottamushenkilöiltä suurta sitoutuneisuutta. Iso toiminnallinen muutos ja kaupungin talousosaamista vahvistava asia oli talous- ja rahoitusjohtajan viran perustaminen ja täyttäminen talouspalveluissa.

Osaamisen kehittämisen ja koulutusyhteistyön puolelle päätettiin jatkaa hyvin toiminutta kumppanuussopimusmallia torniolaisten oppilaitosten kanssa. Tornion kaupunginhallitus hyväksyikin tähän liittyen kaupungin, Lapin ammattikorkeakoulu Oy:n ja Koulutuskuntayhtymä Lappian välisen kumppanuussopimuksen vuosille 2024–2026 (kh. 19.2.2024 § 55).

Torniossa on kehitetty jo vuosien ajan seura- ja järjestöyhteistyötä sekä tapahtumayhteistyötä kaupunkistrategiaan perustuen. Tämä toimintamalli on otettu hyvin vastaan ja sitä on edistetty vuosittain eri tavoin. Esimerkiksi vuonna 2024 linjattiin urheiluseurojen yhteistyösopimusten määräytymisperusteista (kh. 15.1.2024 § 21) sekä uudistettiin tapahtumatuen myöntöperusteet (kh. 19.2.2024 § 59). Tornioon on tulossa vuonna 2026 suuri valtakunnallinen kotiseutupäivä -tapahtuma ja kaupunki osallistuu samana vuonna myös Oulun järjestämään Euroopan kulttuuripääkaupunki vuoteen.

Vuonna 2021 käyttöön otettu osallistuva budjetointi -toimintamalli oli käytössä Torniossa myös vuonna 2024. Osbu-määräraha on pysynyt samana vuodesta 2021 lukien (20 000 eur).

Sosiaali- ja terveystoimen palveluiden järjestämisvastuun siirryttyä hyvinvointialueille 1.1.2023 jäi kunnille edelleen vastuu hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistyöstä. Tämä ns. HYTETU-työ on ollut Torniossa niukasti resursoitu ja tämän takia vuonna 2024 päätettiin kesken vuotta perustaa ja täyttää uusi hyvinvointikoordinaattorin toimi. Samalla aiemmasta hyvinvointisuunnittelijan toimesta erotettiin omaksi työtehtäväkseen työhyvinvointiasiantuntijan toimi. Tällä muutoksella pyritään vastaamaan entistä paremmin Tornion kaupungin sisäiseen ja ulkoiseen hyvinvointityöhön.

Kaupunkistrategiassa ympärivuotinen Pohjan stadion on määritelty yhdeksi kärkihankkeeksi. Tavoitteena on vakaakäytöllä olevan Pohjan Stadionin käyttöasteen nosto. Vuoden 2024 aikana käynnistettiin aikaisemmin laaditun käyttäjäselvityksen perusteella kehittämistoimenpiteet. Kesällä stadionille toteutettiin tekonurmikenttä,

joka otettiin syyskuussa käyttöön. Syksyn aikana käynnistyi myös valaistuksen uusiminen, joka jatkui vielä vuoden 2025 puolelle. Yhteensä investointien kustannusarvio oli 820 000 euroa, johon saatiin valtion tukea 234 000 euroa. Alkupalvelusta aloitettiin myös noin 40 vuoden tauon jälkeen stadionin kentän jäädyttäminen. Jatkossa Näränperän kenttä jää pois käytöstä ja toiminnot keskitetään täysimääräisesti stadionille, millä myös tavoitellaan sen käyttöasteen nosta.

Vuodesta 2022 lähtien valmistelussa ollut päiväkotiasia sai ratkaisun. Kokouksessaan 24.9.2024 (§ 80) sivistyslautakunta päätti, että uusi päiväkotitoiminta toteutetaan omana toimintana Isopalon päiväkodin tontille. Lisäksi kaupunginhallitus linjasi 13.11.2024 (§ 217) päätti, että päiväkotitoiminta toteutetaan kaupungin omaan taseeseen aikaisempien linjausten mukaisesti. Tämä mahdollisti päiväkodin suunnitteluhankinnan, joka käynnistettiin vielä loppuvuoden aikana. Noin 100 lapsen uusi päiväkotitoiminta, jonka kustannusarvio on 3,5 milj. euroa toteutetaan 2025–2026.

4.7.2 Alue-, seutu- ja kansainvälinen yhteistyö

Kansainvälisen kuntayhteistyön keskeisiä alustoja ovat Torniossa TornioHaparanda -rajayhteistyöorganisaatio, pohjoismaiset rajakomiteat Perämerenkaari ja Tornionlaakson neuvosto, Arctic Mayors Forum sekä ystävyyskaupungit (Devizes, Szekszard, Ikast-Brande, Hammerfest, Vetlanda). Lisäksi viime aikoina yhteistyötä on tiivistetty saksalaispuolalaisen kaksoiskaupunki Frankfurt Oder – Slubicen kanssa.

TornioHaparanda yhteistyössä merkittäviä yhteistyöhankkeita olivat mm. Näränperän tulvansuojeluhanke, Kukkolankosken koskikalastuksen hakeminen UNESCO:n aineettoman kulttuuriperinnön luetteloon, Laurila-Tornio-Haparanda-radan sähköistämishankkeet sekä yhteiset tapahtumat kuten Happy New Twice sekä Kalott jazz & Blues.

Tornionlaakson neuvoston ja Perämerenkaaren yhteistyö oli aktiivista koko vuoden 2024 ajan. Vuonna 2024 perustettiin mm. Bothnian Arc Transport Forum, jonka puheenjohtajuus oli vuonna 2024 Torniossa. Rajakomiteoissa tehtävä yhteistyön pohjana on ollut viime aikoina mm. rajaesteiden purku, matkailu, kulttuuri sekä liikenneyhteyksien edunvalvonta.

Meri-Lapin kehittämiskeskuksen toiminnassa vuonna 2024 keskeisiä toimintoja olivat Meri-Lapin alueen edunvalvonta, seudun kuntien välisen yhteistyön, kehityshankkeiden ja elinkeinojen edistäminen. Keskeisinä edunvalvontaa asioina vuoden aikana oli saavutettavuuden turvaaminen ja palveluiden, etenkin erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon palveluiden säilyminen Meri-Lapissa sekä ylimaakunnallinen yhteistyö.

Ystävyyskaupunkiyhteistyö oli vähäistä kuten lähinnä muutama yhteydenotto Englannin Devizeen ja mahdollisen ystävyyskaupunkivierailun suunnittelu vuodelle 2025.

Tornion kaupungilla on edustus Arctic Mayors Forumin työvaliokunnassa Norjan puheenjohtajuuskaudella 2023–2025. AMF:n toiminnassa keskitytään arktisen alueen kaupunkien, kestävä kehityksen ja nuorten toimintaedellytysten turvaamiseen.

Sivistyspalveluissa käynnistettiin seutukunnallinen yhdeksän kunnan opetussuunnitelmapäivityksen yhteistyö. Oppimisen tuen uudistamiseen liittyvää lakimuutoksen ja opetussuunnitelman valmistelua hallinnoi Tornion kaupunki ja mukana ovat Simo, Kemi, Keminmaa, Tornio, Ylitornio, Pello, Kolari, Muonio ja Kittilä.

Meri-Lapin ympäristöterveys- ja joukkoliikennejaoston seutuliikennetyöryhmä kokoontui vuonna 2024 viisi kertaa. Puheenjohtajavuorossa oli Kemin kaupunki. Torniota edustaa työryhmässä hankintapäällikkö. Tornion kaupunki vastuullisena hankintayksikkönä kilpailutti Meri-Lapin ostetut joukkoliikenteen vuorot tammi-maaliskuun aikana. Uusi viranomaisen edustajana toimiva seutulogistikko aloitti virassaan 1.4.2024 ja esitteli hankintasopimuksen joukkoliikennejaostossa hyväksyttäväksi toukokuussa. Sopimus Meri-Lapin seudullisen joukkoliikenteen hankinnasta astui voimaan 5.8.2024 ja on voimassa 4.8.2029 saakka, jonka aikana kunnat voivat päättää kahden vuoden optiokauden käyttöönotosta. Kemi-Tornio välillä aloitti sunnuntaisin liikennöinnin E. Jussila Oy, arkisin liikennöinti toimii markkinavetoisena. Vuoden aikana keskusteltiin arvonlisäveron noususta

10 prosentista 14 prosenttiin ja päätös sen vaikutuksesta seutuliikenteen lippujen hintoihin tehdään vuoden 2025 aikana.

Tornion kaupungin alueella joukkoliikenneviranomaisen järjestämä Kaupunkilinja oli joulukuussa matkustajille maksuton kuukausi. Sen vaikutusta verrattiin matkustajamäärissä vuoteen 2023 ja havaittiin, että nousujen määrä nousi noin kahdella tuhannella maksuttoman kuukauden aikana. Vaikuttavuusarviointi ja päätökset yhteistyössä viranomaisen kanssa tehdään kevään 2025 aikana.

Tornion ja Haaparannan teknisten toimialojen yhteistyöryhmä kokoontui neljä kertaa. Kokouksissa on tutustuttu puolin ja toisin uusiin työntekijöihin sekä käsitelty Näränperän tulvapenkereen korottamista, Victoriantorin alueen kunnossapitoa, rantapromenadin kehittämistä, Suomen puoleisen viranomaiskeskuksen kaavamuu- tosta E14 alueella, Kukkolankosken siltahanketta sekä kaupunkien ajankohtaisia rakennus- ja infra-asioita. Työryhmä pitää toisensa tarkoin informoituna eri hankkeista kaupungeissa ja tekee tiivistä yhteistyötä yhteisissä hankkeissa. Tästä esimerkkinä Näränperän tulvapenkereen korottaminen, joka siirtyi toimintavuonna suunnitteluvaiheen ja pitkällisen lupavaiheen jälkeen toteutukseen. Tornion kaupunki toimi tällä kertaa rakennuttajana ja kilpailutti urakan, jonka voitti Tornion Rakennussora. Työt penkereellä käynnistyivät keväällä nopeasti ja etenivät hyvässä yhteistyössä golfyhtiön kanssa. Penger saavutti lopullisen mitoituskorkeuden loppuvuoden aikana. Hanke jatkuu vielä talvella 2025 pumppaamon asennustoilla sekä kesän koittaessa koko alueen viimeistelytoilla.

Meri-Lapin teknisen toimialan yhteistyötiimi on vuoden aikana mm. tutustunut alueen energia-alan investointinäkymiin, jakanut tietoa kunnissa ajankohtaisista hankkeista sekä valmisteellut viitoituksen alueellisen yleissuunnitteluhanketta. Tekninen tiimi on myös esittänyt ELY-keskukselle, että vuonna 2015 laadittu seudullinen liikenneturvallisuussuunnitelma päivitettäisiin. Suunnitelman päivitys käynnistyy keväällä 2025 sen jälkeen, kun maakunnan kattava ohjaava suunnitelma raportoidaan.

4.7.3 Olennaiset muutokset kaupungin taloudessa

Tornion kaupungin tilikauden tulos toteutui 1 241 350 euroa alijäämäisenä. Alijäämästä 406 997 euroa syntyi kertaluonteisista Pirkkiön koulun ja Toimintakeskus Rantakartanon kiinteistöihin tehdyistä arvonalentumiskirjauksista. Molemmista on tehty kiinteistökaupat tilikauden päättymisen jälkeen vuoden 2025 alussa. Tilinpäätökseen 2024 kirjattiin lisäksi myyntisaamisten luottotappioita yhteensä 469 343 euron edestä.

Kemijoki Oy:n sähkönmyyntitulot toteutui noin 500 tuhatta euroa talousarviota parempana. Verotulojen toteuma oli reilut 2 miljoonaa euroa talousarviota parempi ja selittyy yhteisöveroilla. Sen sijaan hanke- ja rahoitustuotot toteutuivat talousarviota pienempinä. Kokonaisuudessaan Tornion kaupungin ulkoinen tulokertymä toteutui 1,5 miljoonaa euroa talousarviota parempana.

Vertailuvuoteen nähden toimintatuotot pienenevät noin 825 tuhannella eurolla selittyen pääasiassa hanketoiminnan pienenemisellä. Verotulot pienenevät vertailuvuodesta 700 tuhannella eurolla ja valtionosuudet reilulla 5,5 miljoonalla eurolla johtuen sote-siirtolaskelmien valmistumisesta, mikä on johtanut kuntien valtionosuuk- sien pysyvään vähennykseen.

Talousarviota pienempää toimintakulujen toteumaa selittää osaltaan kaupungin menokehityksen hidastumi- nen. Lisäksi esimerkiksi henkilöstökulujen osalta toteuma oli talousarviota 1,2 miljoonaa euroa pienempi, mikä selittyy pääasiassa sillä, että talousarvio on sisältänyt virheellisesti osan henkilöstön palkat kahteen kertaan, mikäli henkilö on työskennellyt useammalle eri kustannuspaikalle. Tornion kaupungin työllisyystilanne on ollut arvioitua parempi, mistä syystä työmarkkinatuen kuntaosuus toteutui talousarviota huomattavasti pienempänä.

Korkomenot kasvoivat edelleen edellisvuodesta ja ylittivät talousarvion 197 tuhannella eurolla. Tornion kau- pungin lainat on sidottu kiinteisiin korkoihin. Korkotason nousu viime vuosina on lisännyt kaupungin korkome- noja huomattavasti. Kokonaisuudessaan kaupungin ulkoinen kulukertymä toteutui 1,8 miljoonaa euroa talous- arviota parempana. Vertailuvuoteen nähden toimintakulut kasvoivat yli 2 miljoonalla eurolla. Suurin kasvu tulee henkilöstökuluista (+1,4 milj. euroa) sekä kirjatusta luottotappioista (+470 tuhatta euroa). Kaupunki on myös

valmistellut vuoden 2024 aikana työllisyyspalveluiden vastaanottoa valtiolta kunnan tehtäväksi. Tornio toimii Meri-Lapin työllisyysalueen vastuukuntana. Työllisyysalueen toiminta osana kunnan toimintaa on käynnistynyt suunnitellusti vuoden 2025 alussa.

Talousarvioon nähden tilikauden alijäämä toteutui 3 349 107 euroa parempana.

Tornion kaupungin lainakanta oli vuonna 2024 60 750 000 euroa (2 899 euroa/asukas). Edellisenä vuonna lainakanta oli 56 550 000 euroa. Lainakanta nousi 4 200 000 eurolla. Lyhytaikaista kuntatodistustulainaa oli vuoden lopussa 14 000 000 euroa kun sitä vuoden 2023 lopussa oli 11 500 000 euroa. Lyhytaikaista velkaa kasvattaa myös sovitun tonttikaupan ennakkomaksuna saatu 3 miljoonaa euroa, joka on kirjattu taseeseen saaduksi ennakoksi.

Monissa kunnissa ja kaupungeissa on työstetty sote-uudistuksen jälkeen talouden tasapainottamisohjelmia. Näin päätettiin myös Torniossa vuoden 2024 talousarviota valmisteltaessa, kun kävi selväksi, että kaupungin nykyinen menojen kasvuvauhti sekä investointitaso ylittävät jatkuvasti odotettavissa olevan verotulojen ja valtionosuuksien vuosittaisen kehityksen. Vuoden 2024 aikana laaditun työn tavoitteena oli löytää keinoja, joilla tehostetaan oman organisaation toimintaa ja sopeutetaan taloutta palvelutarpeiden mukaisesti. Talouden tasapainotustyön tavoitteena on saada Tornion kaupungin talous tasapainoon vuoteen 2027 mennessä varmistuen kaupungin kasvu- ja investointikyky sekä kuntalaisten hyvinvointi ja laadukkaat palvelut seuraavan 5–10 vuoden aikana. Rahassa tämä tarkoittaa 3–6 milj. euron säästötavoitetta.

Tilikauden jälkeiset merkittävimmät tapahtumat:

Kaupungin toimielin ja virasto-organisaatioon suuresti vaikuttavaan työllisyyspalveluiden vastaanottoon ja organisoitumiseen valmistauduttiin vuoden 2024 aikana. Uusi toimielin, Meri-Lapin työllisyyslautakunta, aloitti Torniossa toimintansa Tornion toimiessa Meri-Lapin työllisyysalueen vastuukuntana. Valmistelu sujui hyvin ja työllisyysalueen toiminta ja asiakaspalvelu käynnistyivät suunnitellusti vuoden 2025 alussa. Meri-Lapin työllisyysalue toimii 1.1.2025 alkaen Tornion kaupungin kirjanpidollisena taseyksikkönä.

Kaupunginvaltuusto 24.2.2025 § 14 hyväksyi Tornion kaupunkioorganisaation uudistamisen, jonka tarkoituksena on mahdollistaa kaupungin kehitys- ja edunvalvontatyön parempi edistäminen tulevaisuudessa. Samalla päätettiin lakkauttaa konsernijaosto ja muuttaa keskushallintopalvelut konserni- ja elinvoimapalveluiden toimialaksi ja jakaa se kahteen palvelualueeseen; konserni- ja elinvoimapalveluihin. Kotoutumispalvelut päätettiin siirtää sivistyspalveluista osaksi työllisyyspalveluyksikköä (konserni- ja elinvoimapalveluiden toimialalle). Uuden organisaation on tarkoitus astua voimaan 1.6.2025.

4.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vuoden 2024 tulos oli 1,2 milj. euroa alijäämäinen. Tulos sisältää kertaluonteisia kiinteistöjen arvonalentumisia 407 tuhatta euroa ja poikkeuksellisen suuren määrän myyntisaamisten luottotappioita 470 tuhatta euroa. Ilman kertaluonteisia eriä tilikauden alijäämä olisi ollut noin 365 tuhatta euroa alijäämäinen.

Vuoden 2025 aikana tullaan yhtiöittämään Lapin hyvinvointialueelle vuokratut kiinteistöt. Kiinteistöjen yhtiöittämisselvitys on kilpailutettu ja aloitettu alkuvuodesta 2025.

Tornion kaupungin talousarvio 2025 ja taloussuunnitelmat vuosille 2026–2027 on edelleen tehty alijäämäisiksi. Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 28.10.2024 § 84 hyväksynyt talouden tasapainottamisohjelman, jonka tarkoituksena on sopeuttaa kaupungin menoja 3–6 milj. eurolla vuoteen 2030 mennessä. Talouden tasapainottamisohjelmaa noudattamalla ja toiminnan tehostamisella on tarkoitus sovittaa kaupungin talous kestäväälle pohjalle ja mitoittaa toiminta käytettävissä oleviin tuloihin.

4.9 Muut ei-taloudelliset asiat

Yleisohjeen kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta mukaan kunnan on kirjanpitolain 3a luvun mukaisesti annettava toimintakertomuksessa tiedot muun muassa siitä, miten se huolehtii ihmisoikeuksien kunnioittamisesta sekä korruption ja lahjonnan torjumisesta.

Ihmisoikeuksien kunnioittaminen kuuluu hyvään hallintoon ja toteutuu käytännössä johtamisen periaatteiden kautta. Tornion kaupunki toimii lakien ja asetusten, kuten perustuslain ja muiden ihmisoikeuksiin liittyvien sopimusten mukaisesti. Tornion kaupunki työnantajana edellyttää, että kaikilla kaupungin työpaikoilla ja päätöksenteossa noudatetaan tasa-arvolain (609/1986) mukaista sukupuolten välistä tasa-arvoa sekä edistetään naisten asemaa työelämässä. Työpaikoilla ei saa ilmetä sukupuoleen perustuvaa sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintää. Kaupungin työpaikoilla ja päätöksenteossa tulee yhdenvertaisuuslain (1325/2014) mukaisesti edistää eri-ikäisten, eri kulttuuristen ja kansallistenryhmien sekä erilaisilla ominaisuuksilla varustettujen työntekijöiden tasa-arvoa.

Laki Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta tuli voimaan 1.1.2023. Kysymys on EU:n ilmoittajansuojeludirektiivin (2019/1937), eli ns. whistleblower-direktiivin täytäntöönpanosta. Lainsäädännön tarkoituksena on varmistaa, että henkilö, joka työnsä yhteydessä havaitsee tai epäilee yleisen edun vastaista toimintaa erikseen määritellyillä EU:n tai kansallisen oikeuden aloilla, voi ilmoittaa asiasta turvallisesti. Direktiivi velvoittaa tietyt työnantajat perustamaan sisäisen ilmoituskanavan väärinkäytösten ilmoittamista varten. Tornion kaupungilla on käytössä sisäinen ilmoituskanava, jonka kautta voi tehdä ilmoituksen epäilemästä väärinkäytöksestä. Ilmoitukset käsittelevät Tornion kaupungin henkilöstöpäällikkö ja kaupunginlakimies. Väärinkäytösepäilyistä seuraavat toimenpiteet vaihtelevat väärinkäytösepäilyn vakavuuden mukaan. Väärinkäytösepäilyjä voidaan tutkia viranomaisten yhteistyönä tai ne voidaan siirtää poliisin tutkittavaksi.

Hyvään hallintoon kuuluu, että kansalaiset voivat luottaa viranomaisen ja virkamiehen toimintaan sekä riippumattomuuteen ja avoimuuteen. Tasapuolisuus ja virkamiehen puolueettomuus luovat perustan viranomaistoinnille. Toiminnan on oltava puolueetonta ja sen on myös näytettävä puolueettomalta sidosryhmien ja kansalaisten näkökulmasta. Kuntaliitto on laatinut kunnille ohjeet ulkopuolisten tahojen kunnan henkilöstölle ja luottamushenkilöille kustantamista taloudellisista etuuksista (Yleiskirje 17/2017, 21.6.2017 Ohje vieraanvaraisuudesta, eduista ja lahjoista sekä Korruptio ja eettisyys kunnassa, v. 2018). Tornion kaupungin vieraanvaraisuus ja edustuskäytäntö -ohje on hyväksytty kaupunginhallituksessa 23.8.2023 § 226.

5 Kaupungin henkilöstö

5.1 Henkilöstön määrä

Henkilöstön määrä on arvioitu vuosittain 31.12 tilanteen mukaan. Kokonaishenkilöstömäärä 31.12.2024 oli 976, joista vakinaisessa palvelussuhteessa oli 694 henkilöä, määräaikaissä palvelussuhteessa 270 henkilöä, ja työllistettyjä 12 henkilöä. Vakituisten henkilöiden kasvoi 19 henkilöllä, määräaikaisten henkilöstön määrä kasvoi 12 henkilöllä ja työllistettyjen määrä väheni 6 henkilöllä verrattuna vuoteen 2023.

Toimiala	Vakinaiset			Määräaikaiset			Työllistetyt			Yhteensä		
Vuosi	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Keskushallintopalvelut	41	37	43	7	7	10	2	4	0	50	48	53
Hyvinvointipalvelut	324	-	-	147	-	-	7	-	-	478	-	-
Sivistyspalvelut	444	481	498	230	229	235	8	8	7	682	718	740
Tekniset palvelut	153	157	153	21	22	25	5	6	5	179	185	183
Yhteensä	962	675	694	405	258	270	22	18	12	1389	951	976
Muutos ed. vuoteen	19	-287	19	-5	- 147	12	-15	-4	-6	-1	-438	31

Taulukko 20. Henkilöstömäärä toimialoittain ja palvelusuhteittain 2022–2024.

Keskushallintopalveluissa henkilöstön määrä kasvoi 9 henkilöllä. Vakituisten henkilöstön määrä kasvoi 6 henkilöllä ja määräaikaisten henkilöstön määrä kasvoi 3 henkilöllä. Vuoden 2024 aikana keskushallintopalveluihin perustettiin mm. uusi talous- ja rahoitusjohtajan virka sekä hyvinvointikoordinaattorin toimi.

Sivistyspalveluissa henkilöstön määrä kasvoi 23 henkilöllä. Vakituisten henkilöstön määrä kasvoi 17 henkilöllä ja määräaikaisten henkilöstön määrä kasvoi 6 henkilöllä verrattuna edelliseen vuoteen. Henkilöstömäärän kasvu liittyy pääasiallisesti lisääntyneeseen ohjaajatarpeeseen varhaiskasvatuksessa.

Teknisissä palveluissa henkilöstön määrä väheni 1 henkilöllä. Vakituisten henkilöstön määrä väheni 4 henkilöllä, mutta vastaavasti määräaikaisten määrä kasvoi 3 henkilöllä verrattuna edelliseen vuoteen.

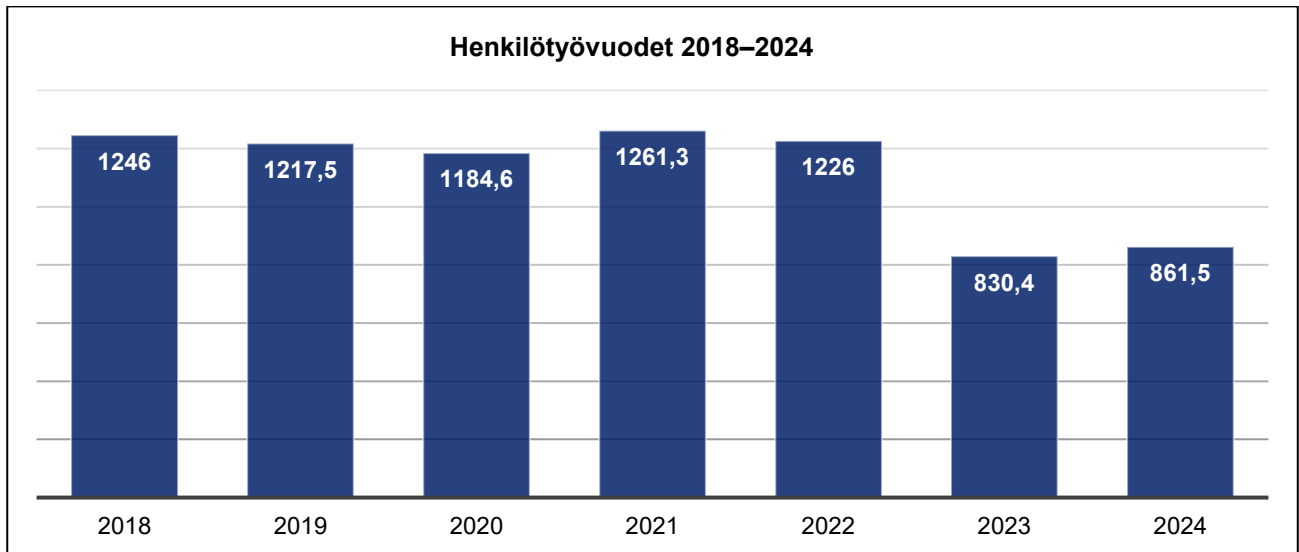
Työllisyysmäärärahoilla palkattuja työntekijöitä oli 31.12.2024 yhteensä 12 henkilöä. Tämä määrä laski 6 henkilöllä verrattuna vuoden takaiseen. Työllisyysmäärärahat kohdennettiin pääasiassa yli 300 päivää työmarkkinatukea saaneisiin pitkäaikaistyöttömiin, joiden Kelan työmarkkinamaksuista kunta maksaa 50–70 % riippuen työttömyyden kestosta.

Käytettäessä henkilöstömäärää mittarina tulee huomioida, että osa-aikaiset palvelusuhteet aiheuttavat usein henkilöstömäärän kasvua. Työelämän muutoksen (mm. työelämän joustot) ja osaavan työvoiman riittävyyden näkökulmasta osa-aikatyön kehittäminen on tarpeellista. Osa-aikatyön lisääntyminen lisää henkilöstömäärää sekä joitakin palkkaukseen liittyviä sivukuluja, mutta sillä on positiivisia vaikutuksia niin henkilöstön riittävyyden, henkilöstön työssäjaksamisen kuin työurien pidentämisenkin näkökulmasta. Osatyökykyisten työelämässä jatkamisen mahdollistamisella työnantaja voi vähentää sairauspoissaolokustannuksia sekä tulevia työkyvyttömyyseläkemaksuja.

5.2 Henkilötyövuodet

Henkilöstötyövuosien määrä oli 31.12.2024 tilanteen mukaan yhteensä 861,5 työvuotta.

Henkilötyövuosissa huomioidaan tosiasiallinen paikallinen työpanos. Henkilötyövuodet lasketaan seuraavasti: paikallisten palveluksessa olopäivien lukumäärä kalenteripäivin / 365 * (osa-aikaprosentti / 100). Henkilötyövuosien laskentaan sisältyvät myös palkalliset poissaolot kuten vuosilomat ja palkalliset sairauspoissaolot. Henkilötyövuosien laskennassa ei huomioida mahdollisia ylitöitä, joten yhden henkilön osalta henkilötyövuosi voi olla enintään yksi.

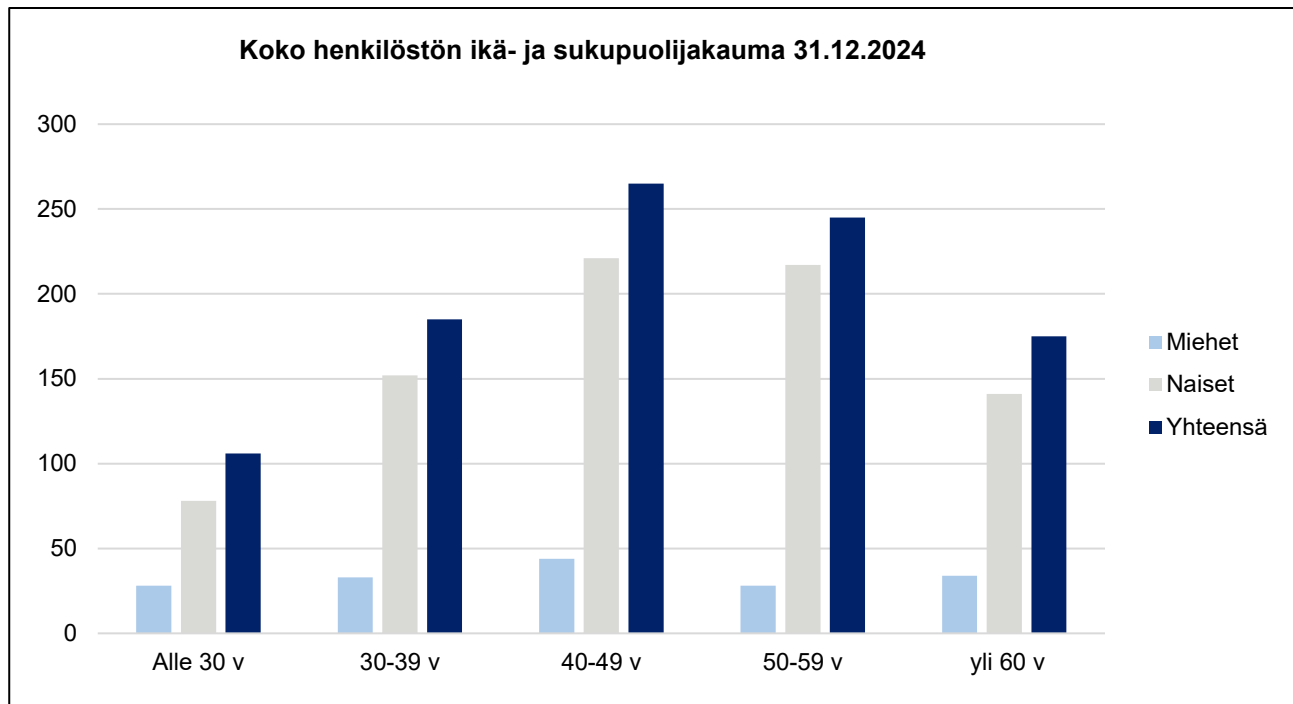

Kuvio 24. Henkilötyövuosien kehitys 2018–2024.

5.3 Henkilöstön ikä- ja sukupuolijakauma

Henkilöstön keski-ikä laski edelleen vuonna 2024 ollen 45,8 vuotta. Laskua edelliseen vuoteen oli 0,9 vuotta. Suurimman ikäryhmän muodostavat 40–49-vuotiaat työntekijät, joiden määrä koko henkilöstöstä oli 27,15 prosenttia. Vielä vuonna 2023 henkilöstön suurin ikäryhmä olivat 50–59-vuotiaat työntekijät.

Henkilöstön määrä 31.12.2024 oli 976 henkilöä, joista 809 (83 %) oli naisia ja 167 (17 %) miehiä.

Kuvio 25. Henkilöstön ikä- ja sukupuolijakauma 31.12.2024.

5.4 Henkilöstön sairauspoissaolot

Vuonna 2024 sairauspoissaolojen kokonaismäärä oli 14 478 kalenteripäivää (kpv) sisältäen niin palkalliset kuin palkattomat sairauspoissaolopäivät. Sairauspoissaolopäivien määrä kasvoi hieman vuoteen 2023 verrattuna. Kasvua oli yhteensä 6 %. Sairauspoissaolot kalenteripäivinä henkilötyövuotta kohti olivat 16,8 kpv/htv kun vastaava luku vuonna 2023 oli 16,4 kpv/ htv.

Sairauspoissaoloprosentti oli 6,45 % (vuonna 2023 vastaavasti 6,14 %). Sairauspoissaoloprosentti lasketaan sairauspoissaolojen osuutena teoreettisesta säännöllisestä työajasta: Sairauspoissaoloaika (pv) / koko henkilöstön teoreettinen säännöllinen työaika (pv) x 100 = sairauspoissaolo %.

Vuodesta 2022 tilinpäätöksen ja henkilöstökertomuksen laadinnassa on noudatettu KT:n suositusta henkilöstökertomuksen laadintaan. Tämä vaikuttaa mm. sairauspoissaolojen raportointiin. Aikaisempina vuosina sairauspoissaoloihin on laskettu ainoastaan sairauden perustella aiheutuneet poissaolot. Työtapaturmista, työmatkatapaturmista ja ammattitaudeista johtuvat poissaolot raportoitiiin erikseen henkilöstökertomuksen terveysperusteisissa poissaoloissa. Vuodesta 2022 alkaen sairauspoissaoloihin on sisällytetty myös edellä mainitut sairauspoissaolot. Vertailun mahdollistamiseksi myös aikaisempien vuosien tietoja sairauspoissaolopäivistä kalenteripäivinä (kpv) sekä sairauspoissaolopäivät kalenteripäivinä henkilötyövuotta kohti (kpv/htv) on muutettu vastaamaan mahdollisimman hyvin uusia suosituksia.

Henkilöstöstä 22 prosentilla ei ollut yhtään sairauspoissaolopäivää vuoden 2024 aikana.

Taulukko 21. Sairauspoissaolot 2020–2024.

	2020	2021	2022*	2023	2024
Sairauspoissaolopäivät (kpv)	20 416	23 770	25 683	13 649	14 478
Sairauspoissaolopäivät (kpv / htv)	16,8	18,8	20,9	16,4	16,8
0 päivää sairastaneet (%-osuus henkilöstöstä)			11,52	22,1	22

*Vuonna 2022 on otettu käyttöön uudet sairauspoissaolojen mittarit pohjautuen KT:n suositukseen henkilöstökertomuksen laadintaan.

Vuoden 2023 ja sitä edeltävät sairauspoissaolopäivät eivät ole suoraan verrannollisia keskenään, johtuen henkilöstömäärän huomattavasta vähenemisestä hyvinvointipalvelujen henkilöstön siirryttyä hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta alkaen. Tarkempi sairauspoissaolopäivien analysointi tehdään henkilöstökertomuksen yhteydessä.

5.5 Henkilöstökulut

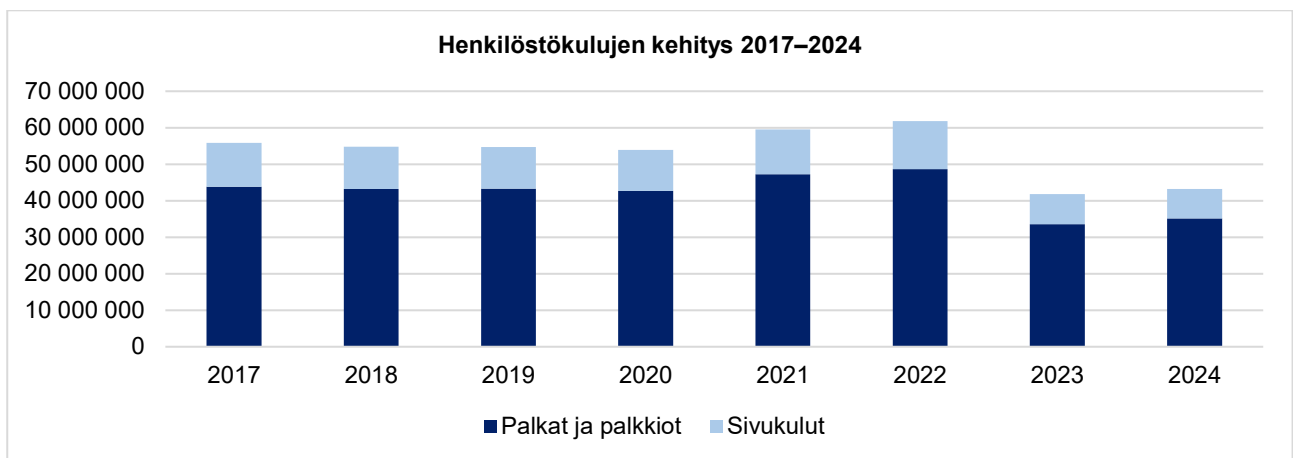
Vuoden 2024 henkilöstökulut olivat kokonaisuudessaan 43 261 043 euroa. Kasvua edelliseen vuoteen oli 3,3 %, jolloin henkilöstökulut olivat kokonaisuudessaan 41 863 383 euroa. Henkilöstökulujen kasvu johtui pääasiassa kunta-alan työehtosopimusten mukaisista sopimuskorotuksista (yleiskorotus, järjestelyerä ja kehittämisohjelmaerä).

Henkilöstökuluista palkat ja palkkiot ilman henkilöstökorvauksia olivat 35 182 245 euroa. Palkat ja palkkiot kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 4,9 %. Vuonna 2023 palkat ja palkkiot olivat 33 533 732 euroa.

Henkilösivukulut laskivat edelliseen vuoteen verrattuna 3 % ja olivat 8 078 798 euroa. Vuonna 2023 vastaava luku oli 8 329 651 euroa. Henkilösivukuluista eläkekulut olivat 7 214 667 euroa, jossa kasvua edelliseen vuoteen on 3,3 %. Vuonna 2023 eläkekulut olivat 6 983 980 euroa. Muita henkilösivukuluja maksettiin 864 132 euroa, mikä on 35,8 % vähemmän kuin vuonna 2023.

Henkilöstökorvauksissa tulot olivat 497 787 euroa, jossa laskua edellisvuoteen oli 1,1 %. Vuonna 2023 vastaava luku oli 503 133 euroa.

Vuonna 2023 henkilöstömenoja on aktivoitu käyttöomaisuuteen 27 962 euroa, joka on 80 % vähemmän verrattuna vuoden 2023 summaan, joka oli 139 469 euroa.

Kuvio 26. Henkilöstökulujen kehitys 2017–2024.

6 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

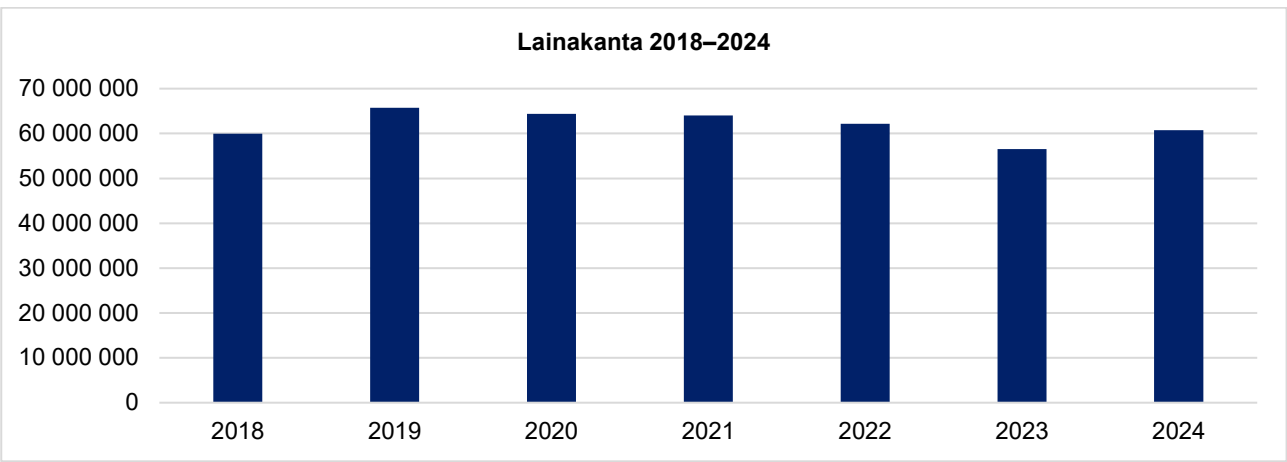
6.1 Toiminnalliset riskit

Toiminnalliset riskit voivat toteutua henkilöstön osaamisessa, saatavuudessa, suhdannevaihteluissa ja lain-säädännön muutoksissa. Henkilöstön saatavuuden ongelmat näkyvät mm. asiantuntijoiden rekrytointihaas-teina. Suurten ikäluokkien eläköityminen saattaa aiheuttaa lisääntyviä ongelmia kunnallisten palveluiden te-hokkaaseen tuottamiseen.

6.2 Rahoitusriskit

Rahoitusriskien osalta arvioidaan korko-, valuutta-, likvideetti- ja luottoriskiä.

Kaupungin lainakanta oli vuoden 2024 lopussa 60 750 000 euroa. Lainakanta kasvoi edellisestä vuodesta 4 200 000 euroa. Kaupunginhallituksen 2.12.2024 § 339 päätöksellä nostettiin 10 milj. euron talousarviolaina vuonna 2024. Talousarviolainoja oli 31.12.2024 tilanteessa 46 750 000 euroa, minkä lisäksi tilinpäätöshetkellä oli lyhytaikaisia kassalainoja 14 000 000 euroa. Asukaskohtainen lainamäärä on 2 899 euroa eli lainamäärä on kasvanut edelliseen vuoteen nähden 208 euroa/asukas. Korkokulut lainoista olivat 1,2 milj. euroa ja ne kasvoivat vuoteen 2023 verrattuna 103 000 euroa (+9,4 %).

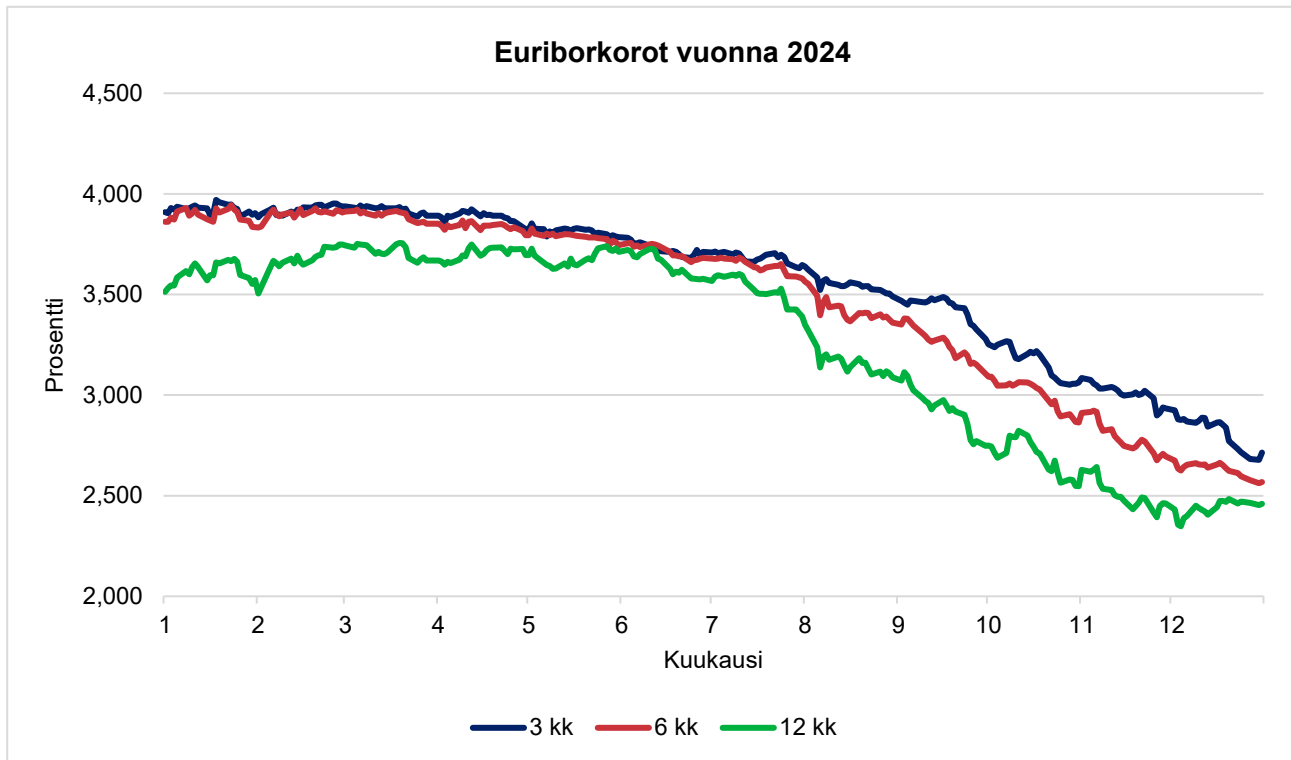

Kuvio 27. Tornion kaupungin lainakanta 2018–2024.

Taulukko 22. Lainasalkku 31.12.2024.

Lainasalkku 31.12.2024				
	Korkoperuste, kpl	Pääoma	Painotettu keskiporko	Osuus koko lainakannasta
Talousarviolainat	10 v kiinteä, 8 kpl	46 750 000	1,82 %	77 %
Kassalainat	2 kpl	14 000 000	2,93 %	23 %
Lainakanta yht.		60 750 000	2,07 %	100 %

Pitkään jatkuneen matalan korkotason jälkeen euriborkorot lähtivät voimakkaaseen nousuun vuoden 2022 aikana. Vuoden 2023 aikana nousu taittui ja euriborit kääntyivät loivaan laskuun. Lyhyet ja pitkät euriborit lähentyivät toisiaan. Korkojen lasku jatkui vuonna 2024. Asuntolainojen viitekorkona yleisesti käytetty 12 kuukauden euribor oli tammikuun alussa 3,513 % ja vuoden lopussa 2,460 % eli laskua 1,1 prosenttiyksikköä. Korkeimmillaan vuoden euribor oli maaliskuussa 3,756 % ja alimmillaan joulukuun alussa 2,348 %. Lyhyet euriborit pysyttelivät syksyyn asti tasaisesti 3,5–3,9 prosenttiyksikön välillä, jonka jälkeen alkoivat laskea loivasti. Kolmen kuukauden euribor oli vuoden lopussa 2,714 % ja kuuden kuukauden euribor oli 2,568 %. Korkojen laskuun on vaikuttanut Euroopan keskuspankin ohjauskorkojen lasku. Euriborkorot olivat vuoden 2024 lopussa alhaisimmillaan kahteen vuoteen. Kuviossa 28 on esitetty euriborkorkojen vaihtelu vuoden 2024 aikana.

Kuvio 28. Euriborkorot vuonna 2024 (Lähde: Suomen pankki).

Lainat ovat euromääräisiä, joten niihin ei liity valuuttariskiä. Toimintamenoihin sisältyy avoin SEK-kurssiriski kielikoulun maksujen osalta. Kielikoulu laskuttaa kaupunkia Ruotsin kruunuissa.

Kaupungin likviditeettiä hoidetaan kuntatodistusohjelmien avulla, joilla nostetaan kilpailukykyiseen päivän hintaan lyhytaikaista rahoitusta. Kaupunginvaltuusto vahvistaa vuosittain kassalainojen enimmäismäärät. Vuonna 2024 kassalainoja on saanut olla samanaikaisesti nostettuna enintään 23 milj. euroa.

Periaatteellista luottoriskiä sisältyy tytäryhtiöille annettuihin pääomalainoihin 8 168 300 eur, josta Tornion Energia Oy:lle on myönnetty 3 milj. euroa, Tornion Vesi Oy:lle 5 milj. euroa, Tornion Työvoimalasäätiölle 152 000 euroa ja Länsi-Pohjan Hevosurheilukeskus Oy:lle 16 300 euroa. Pääomalainoille ei voi saada vakuutta eli ne ovat rinnastettavissa pääomasijoituksiin, jotka voidaan huonoimmassa tapauksessa menettää kokonaan. Tytäryhtiöiden luottoriskin toteutuminen ei ole tällä hetkellä todennäköistä. Kaupunginvaltuusto ei myöntänyt uusia pääomalainoja vuonna 2024.

Kaupungin myöntämät takaukset 31.12.2024 tilanteessa ovat yhteensä 55,8 milj. euroa jakaantuen seuraavasti: tytäryhteisöjen velat 47,8 milj. euroa, osakkuusyhteisöjen velat 1,8 milj. euroa ja muut 6,2 milj. euroa. Takauksiin liittyy aina riskiä. Takauksille vaaditaan vastavakuudet omistajapolitiikan mukaisesti sekä peritään

takausräisio. Kaupunki myöntää takauksia kuntalain 129 §:n sekä 29.5.2023 päivitetyn omistajapolitiikan mukaisesti.

6.3 Ympäristötekijät

Tornion kaupungilla ei tällä hetkellä ole sellaisia avoimia ympäristökysymyksiä, joilla olisi olennaista vaikutusta kaupungin taloudelliseen tulokseen tai asemaan tai toiminnan kehitykseen. Tilinpäätöksessä taseeseen sisältyy tulevia ympäristövelvoitteita varten varattu pakollinen varaus 962 413,16 euroa. Vuoden 2024 aikana kyseistä varauksia on käytetty ns. sillankorvan korttelissa olleen rakennuksen purkukustannuksiin. Jatkossa varauksella katetaan mm. Miukin alueen puhdistusvelvoitteet. Alueella on vielä teollisuuskaava, mutta tulevaisuudessa se on tarkoitus muuttaa asuinalueeksi. Kaavamuutoksen ja alueen käyttöönoton yhteydessä tulee myös alueen maaperän puhdistaminen ajankohtaiseksi.

Maa- ja metsätalousministeriö on 20.12.2011 nimennyt alueet, joilla tulvimisesta aiheutuvia riskejä pidetään merkittävänä. Tornio on yksi 21 riskialueesta ja mahdollisen tulvan vaikutusalueella on 3 000 asukasta. Tornionjoen vesistöalueelle on laadittu tulvariskien hallintasuunnitelma vuosiksi 2016–2021 ja suunnitelma on päivitetty vuosille 2022–2027. Suunnitelmassa on esitetty toimenpiteitä tulvariskien vähentämiseksi, tulvansuojelun toimenpiteitä, valmiustoimia, toimintaa tulvatilanteessa sekä jälkitoimenpiteitä. Ensimmäiseksi toimenpiteeksi esitetään Tornion Kaupunginlahden tulvaperikereen korottamista siten, että se suojaa erittäin harvinaisella tulvalla, jonka toistuvuus on kerran 250 vuodessa. Tulvaperikereen korottamiseksi laadittiin suunnitelma vuoden 2019 aikana. Hankkeen toteuttamiseksi saatiin lupa Ruotsin lupaviranomaiselta marraskuussa 2022 yli kaksi vuotta kestäneen lupakäsittelyn jälkeen. Luvasta valitettiin, mutta viranomainen ei ottanut sitä käsitteilyyn ja huhtikuussa 2023 lupa sai lainvoiman. Vuoden 2024 aikana urakka kilpailutettiin ja penger saatiin mitoituskorkeuteen. Työt jatkuvat vielä osin vuoden 2025 puolella.

6.4 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Kaupunginvaltuuston 9.12.2024 hyväksymän hallintosäännön 76 §:n mukaan:

Kaupunginhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä

1. hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat
2. valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti
3. antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä
4. kaupunginhallitus vastaa sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä, antaa tarkemmat ohjeet sopimushallinnasta (sopimusten riskiarvioiden laadinta, vastuuhenkilöt, sopimusten valmisteelu ja valvonta, raportointi, reklamointi ja sisäinen tiedonkulku) sekä määrää sopimusten vastuuhenkilöt toimialallaan.

Lautakunnat ja johtavat viranhaltijat vastaavat omalla tehtäväalueellaan sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan järjestämisestä ja asianmukaisesta toimivuudesta sekä merkittävimpien riskien raportoinnista.

Tornion kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 17.12.2024. Tornion kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 11.12.2023.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden tavoitteena on vahvistaa ja yhdenmukaistaa kaupunkikonsernin hyvää hallintoa ja johtamista, ja ne koskevat kaikkia kuntakonsernin toimielimiä ja tilivelvollisia viranhaltijoita sekä kaupunkikonsernin toimintaa. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kaupungille ja kaupunkikonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on tuloksellista.

Toimialajohtajat ovat toimittaneet tammikuun loppuun mennessä toimialansa kuvauksen sisäisen valvonnan järjestämisestä vuonna 2024 sekä raportin sisäisen valvonnan toteutumisesta edelliseltä vuodelta ao. lautakunnalle ja kaupunginjohtajalle käyttösuunnitelman liitteenä.

Vuonna 2024 riskien arvioinnissa on toteutettu keväällä 2016 sovittuja periaatteita, jotka perustuivat Kuntaliiton riskienarviointilomakkeeseen. Riskit on muotoiltu kunkin toimialan tarpeita vastaavaksi ja niitä on päivitetty vuoden 2024 aikana. Toimialat ovat raportoineet riskienhallinnasta kesäkuun 2024 osavuosisikatsauksen ja vuoden 2024 tilinpäätöksen yhteydessä.

Kaupunginjohtajan johtoryhmä kokoontui säännönmukaisesti, joka toinen maanantai laajennettu johtoryhmä ja joka toinen maanantai ydinjohtoryhmä, käsiteltäväksi otetaan kaupunginhallituksen ja -valtuuston lista-asioiden lisäksi kaikki jäsenten esiin tuomat ko. toimialan ja/tai yhteiset asiat. Kaupunginjohtajan johtoryhmä muodostaa sisäisen valvonnan ja ohjauksen kannalta ensiarvoisen tärkeän foorumin, koska sen kautta välittyy tieto kaupungin toimintojen kehityksestä, ongelmista ja toimintojen tai tavoitteiden toteutumista mahdollisesti uhkaavista riskeistä.

Keskitetty talouden seuranta toteutettiin valtuustolle neljännesvuosittain osavuosisikatsauksissa maaliskuu-, kesä- ja syyskuun tilanteista. Operatiivinen johto ja kaupunginhallitus seuraavat talouden kehittymistä kuukausiraporttien muodossa. Jokaisella toimialalla on lisäksi omat sisäisen valvonnan suunnitelmassa ilmoitetut talouden seurantatavat ja -ajat.

Valtuusto on hyväksynyt konserniyhtiöille talousarviotavoitteet ja talouden seuranta toteutettiin osavuosisikatsausten ja tilinpäätösten yhteydessä. Vuoden 2024 aikana konsernijaostossa on käynyt kuultavana eri konserniyhtiöiden edustajia kertomassa yhtiöiden toiminnasta ja talouden toteutumisesta. Konsernijaosto on ohjeistanut tytäryhteisöjä hallintosäännön, konserniohjeen ja omistajapolitiikan mukaisesti.

Laskujen hyväksyntätavat on järjestetty ja dokumentoitu asianmukaisesti käyttösuunnitelmien yhteydessä. Toimialat ovat käyttösuunnitelmien yhteydessä määritelleet hankintarajat ja hyväksyjät asianmukaisesti.

Kaupunginhallitus on nimennyt erillisiä työryhmiä ja toimikuntia palvelutoimintojen seurantaa ja kehittämistä varten. Kaupunginjohtajan nimeämässä tietohallinnon kehittämistyöryhmässä käydään läpi IT-toimintoihin liittyvien riskien hallintaa. Viikoittain kokoontuvassa elinkeinotyöryhmässä käydään läpi kaupungin kehittämiseen liittyviä elinkeinotoiminnan asioita.

7 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

7.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

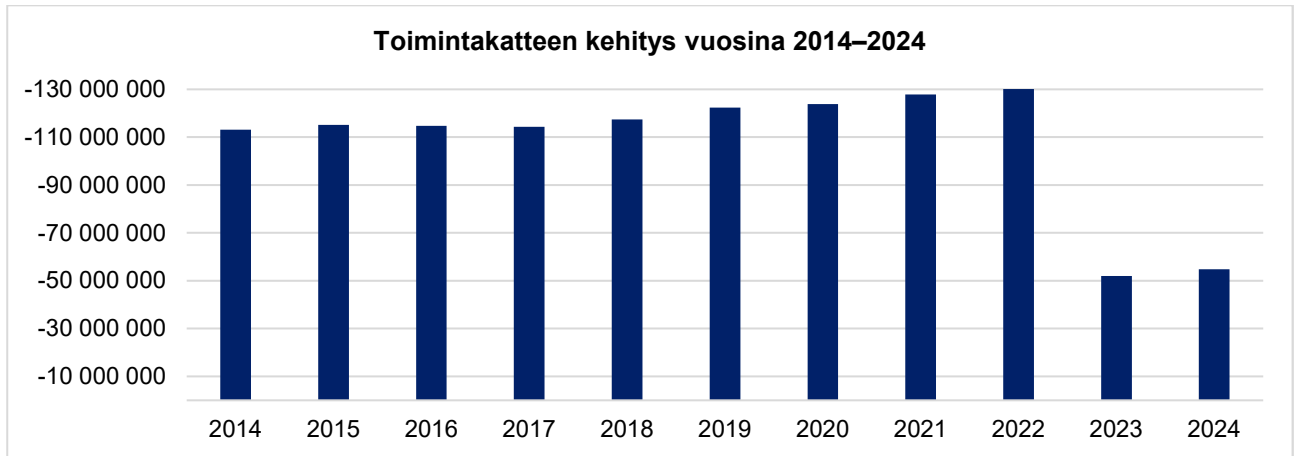
Ulkoinen tuloslaskelma	2024	2023
Toimintatuotot	13 695 766	14 521 235
Toimintakulut	-68 545 517	-66 489 636
Toimintakate	-54 849 751	-51 968 401
Verotulot	51 047 185	51 749 230
Valtionosuudet	9 693 692	15 222 748
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	312 657	285 142
Muut rahoitustuotot	320 841	363 803
Korkokulut	-1 197 483	-1 094 697
Muut rahoituskulut	-466	52 089
Vuosikate	5 326 674	14 609 915
Poistot ja arvonalennukset	-6 576 750	-6 291 067
Satunnaiset tuotot		
Tilikauden tulos	-1 250 076	8 318 848
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	8 726	7 259
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)		
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-1 241 350	8 326 107

Tuloslaskelman tunnusluvut	2024	2023
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	20,0	21,8
Vuosikate/Poistot, %	81	232
Vuosikate, €/asukas	254	695
Asukasmäärä	20 959	21 018

Tuloslaskelma

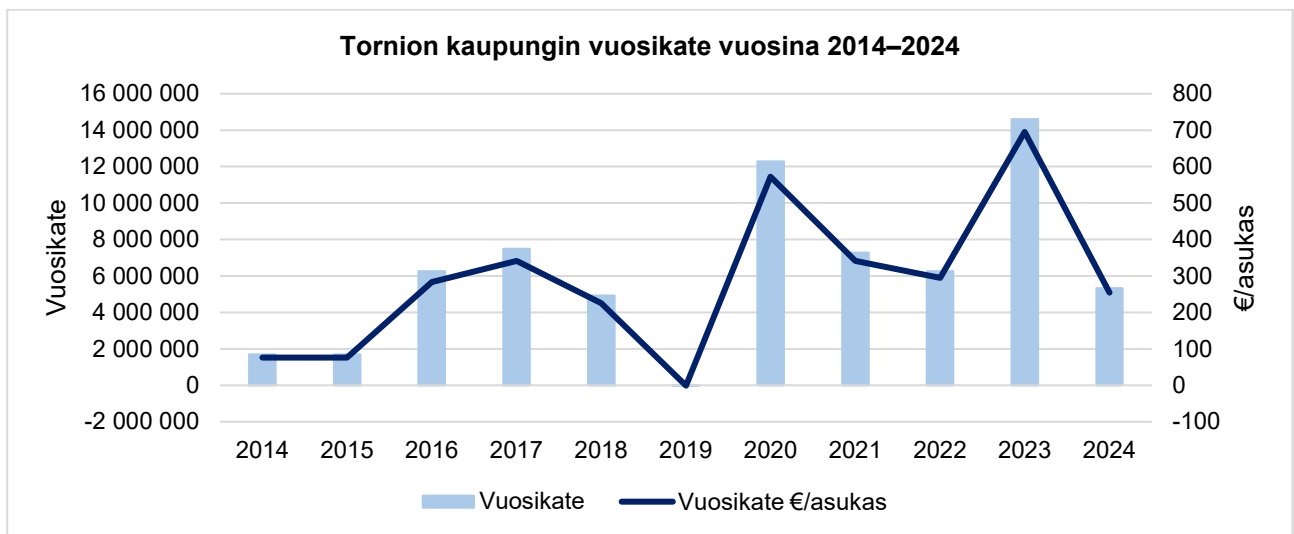
Tuloslaskelmassa selvitetään tilikaudelle kuuluvien tulojen riittävyyttä tilikaudella aiheutuneisiin menoihin. Tulorahoituksen riittävyyttä arvioidaan toiminta- ja vuosikatteen sekä tilikauden tuloksen avulla.

Toimintakate osoittaa, paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Tornion kaupungin vuoden 2024 toimintakate on -54 849 751 euroa ja vuonna 2023 se oli -51 968 401 euroa. Toimintakatteen alijäämä kasvoi 2,9 milj. euroa edellisestä vuodesta.

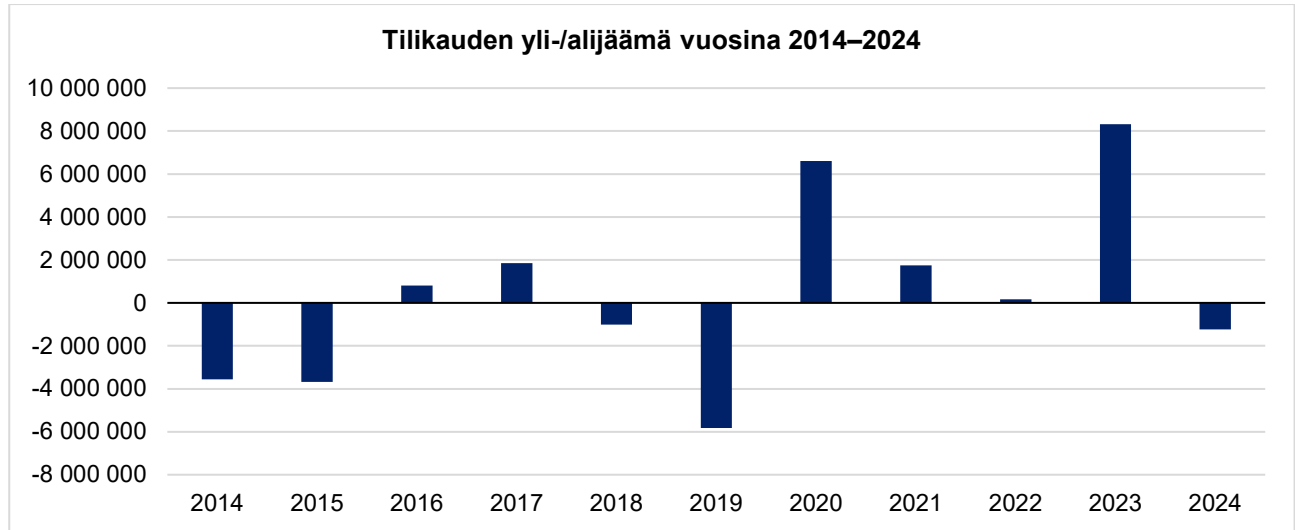
Kuvio 29. Tornion kaupungin toimintakate 2014–2024.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Tornion kaupungin vuoden 2024 vuosikate on 5 326 674 euroa ja poistot 6 169 753 euroa. Vuonna 2023 vuosikate oli 14 609 915 euroa ja poistot 6 291 067 euroa. Vuosikate heikkeni 64 % vuodesta 2023.

Kuvio 30. Tornion kaupungin vuosikate 2014–2024.

Tilikauden tulos -1 250 076 euroa on tilikaudelle kuuluvien jaksotettujen tulojen ja menojen erotus. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat tuloksenjärjestelyeriä. Tilinpäätössiirtojen (varausten muutos 8 726 euroa) jälkeen tilikauden 2024 alijäämäksi muodostuu 1 241 350 euroa. Talousarviossa tilikauden tuloksen arviointiin toteutuvan 4 590 456 euroa alijäämäisenä.

Kuvio 31. Tornion kaupungin tilikauden yli-/alijäämä 2014–2024.

Tuloslaskelman tunnuslukujen analysointi

Toimintatuottojen %-osuus toimintakuluista osoittaa, paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla. Tornion kaupungin vuoden 2024 tunnusluku on 20,0 % ja vuonna 2023 se oli 21,8 %.

Vuosikatteen oikeamääräisyyttä voidaan yksinkertaisesti arvioida vertaamalla vuosikateprosenttia poistoprosenttiin. Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä, mikäli poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Tornion kaupungin vuoden 2024 vuosikate/poistot-prosentti on 81 % ja vuonna 2023 se oli 232 %.

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Asukas-kohtaisen vuosikatteen tulisi olla muutaman vuoden tarkastelujaksolla keskimäärin samansuuruinen kuin keskimääräinen investointitaso asukasta kohden. Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kunnan koko, taajama-aste, tekniset verkostot ja toimintojen organisointi ovat tekijöitä, jotka vaikuttavat vuosikatetavoitteen määrittämiseen kunnassa. Asukaskohtainen vuosikate vuonna 2024 oli 254 euroa/asukas ja vuonna 2023 tunnusluku oli 695 euroa/asukas.

7.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2024	2023
	€	€
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	5 326 674	14 609 915
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-130 396	-362 072
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-7 103 010	-8 791 707
Rahoitusosuuden investointimenoihin	887 217	826 850
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	123 696	225 635
Toiminnan ja investointien rahavirta	-895 819	6 508 621
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-400 000	-406 036
Antolainasaamisten vähennykset	400 000	400 000
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000 000	10 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 300 000	-8 100 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 500 000	-7 500 000
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	3 541 545	-2 058 465
Rahoitustoiminnan rahavirta	7 741 545	-7 664 501
Rahavarojen muutos	6 845 726	-1 155 881
Rahavarat 31.12.	10 168 601	3 322 875
Rahavarat 1.1.	3 322 875	4 478 755

Rahoituslaskelman tunnusluvut	2024	2023
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	5 567 148	3 848 547
Investointien tulorahoitus, %	85,7	183,4
Laskennallinen lainanhoitokate	0,7	2,0
Kassan riittävyys, pv	43	14
Asukasmäärä	20 959	21 018

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Rahoituslaskelma osoittaa, miten kunnan menot on rahoitettu. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulo-rahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella. Varsinaisen toiminnan ja investointien positiivinen kassavirta osoittaa, kuinka paljon on käytettävissä lainojen lyhennyksiin ja rahoitus- ja vaihto-omaisuuden lisäyksiin. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta on 5 567 148 euroa positiivinen. Negatiivinen rahavirta tai erittäin niukka positiivinen rahavirta on osoitus rahoitustarpeesta, joka on katettava joko lainojen lisäyksellä tai vapauttamalla rahoitus- ja vaihto-omaisuuteen sitoutunutta pääomaa.

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Vuonna 2024 tunnusluvun arvo oli 85,7 % ja vuonna 2023 183,4 %.

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten mak-suun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden. Tornion kaupungin lainanhoitokate-tunnusluku on vuonna 2024 0,7 ja edellisenä vuonna 2,0.

Maksuvalmius

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kas-sasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Vuonna 2024 tunnusluku oli 43 päivää ja vuonna 2023 se oli 14 päivää.

Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

Tornion kaupungilla oli 31.12.2024 varoja maksuliikennetileillä 10 118 326 euroa. Vuoden 2024 vaihteessa oli kassalainoja (alle vuoden mittaisia tilapäislainoja) yhteensä 14 000 000 euroa, kun edellisvuoden lopussa kas-salainoja oli 11 500 000 euroa.

Tulorahoituksen riittävyys

Tuloslaskennan näkökulmasta kunnan tavoitteena ei ole tuloksen maksimointi vaan palvelutuotannon meno-rakenteen optimointi. Useamman tilikauden tarkastelujaksolla tuloslaskelmaan merkittyjen tulojen tulisi kattaa tuloslaskelmaan merkityt menot.

Tulojen riittävyyttä tulee arvioida myös rahoitusnäkökulmasta. Vuosikatetta eli rahoitustulosta suhteutetaan investointeihin ja lainan lyhennyksiin. Vuoden 2024 alijäämä on 1 241 350 euroa. Tilinpäätöksessä 2024 muodostuu taseen omaan pääomaan yhteensä 20 965 834 euron kertynyt ylijäämä.

7.3 Rahoitusasema ja sen muutokset

Tornion kaupungin tase

Vastaavaa	2024	2023
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet	340 220	389 495
Aineettomat oikeudet	8 489	15 385
Muut pitkäaikaiset menot	331 730	374 109
Aineelliset hyödykkeet	94 092 044	94 438 231
Maa- ja vesialueet	15 027 453	15 050 804
Rakennukset	51 713 542	53 615 074
Kiinteät rakenteet ja laitteet	23 784 922	22 944 095
Koneet ja kalusto	983 748	1 312 209
Muut aineelliset hyödykkeet	519 124	489 192
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 063 255	1 026 855
Sijoitukset	28 558 741	28 556 759
Osakkeet ja osuudet	18 950 167	18 948 185
Muut lainasaamiset	9 457 737	9 457 737
Muut saamiset	150 837	150 837
Pysyvät vastaavat yhteensä	122 991 005	126 285 373
Toimeksiantojen varat		
Lahjoitusrahastojen varat	95 417	92 122
Toimeksiantojen varat yhteensä	95 417	92 122
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus	0	5 579
Aineet ja tarvikkeet	0	0
Ennakkomaksut	0	5 579
Saamiset	3 698 733	4 363 210
Pitkäaikaiset saamiset	544	20 259
Lainasaamiset	544	20 259
Lyhytaikaiset saamiset	3 698 189	4 342 951
Myyntisaamiset	1 128 796	1 709 132
Lainasaamiset	0	0
Muut saamiset	618 351	397 033
Siirtosaamiset	1 951 039	2 236 786
Rahat ja pankkisaamiset	10 168 601	3 322 875
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	13 867 334	7 691 664
Vastaavaa yhteensä	136 953 756	131 168 270

Vastattavaa	2024	2023
Oma pääoma		
Peruspääoma	38 464 120	38 464 120
Muut omat rahastot	900 000	900 000
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	22 207 184	13 881 077
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 241 350	8 326 107
Oma pääoma yhteensä	60 329 955	61 571 304
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
Vapaaehtoiset varaukset	176 611	185 338
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä	176 611	185 338
Pakolliset varaukset		
Muut pakolliset varaukset	1 315 584	1 354 806
Pakolliset varaukset yhteensä	1 315 584	1 354 806
Toimeksiantojen pääomat		
Lahjoitusrahastojen pääomat	152 461	160 417
Muut toimeksiantojen pääomat	256 460	256 803
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	408 921	417 221
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen	38 250 000	36 750 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	38 250 000	36 750 000
Lyhytaikainen	36 472 685	30 889 601
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	22 500 000	19 800 000
Saadut ennakot	3 000 000	75 865
Lyhytaikaiset ostovelat	3 367 461	2 725 147
Muut velat	751 749	731 929
Siirtovelat	6 853 474	7 556 661
Vieras pääoma yhteensä	74 722 685	67 639 601
Vastattavaa yhteensä	136 953 756	131 168 270
Taseen tunnusluvut	2024	2023
Omavaraisuusaste, %	45,2	47,1
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	96,4	82,9
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 euroa	20 966	22 207
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	1 000	1 057
Lainakanta 31.12., 1000 euroa	60 750	56 550
Lainakanta 31.12., euroa/asukas	2 899	2 691
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 euroa	61 112	56 732
Lainat ja vuokravastuut 31.12., euroa/asukas	2 916	2 699
Lainasaamiset, 1000 euroa	9 458	9 458
Asukasmäärä	20 959	21 018

Taseen tunnuslukujen analysointi

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kunnan kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä tähtäimellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alhaisempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Tornion kaupungin omavaraisuusaste vuonna 2024 on 45,2 % ja vuonna 2023 se oli 47,1 %.

Suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluku osoittaa, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Vuonna 2024 Tornion kaupungin suhteellinen velkaantuneisuus on 96,4 % ja vuonna 2023 se oli 82,9 %.

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa, johon lasketaan sekä pitkäaikainen että lyhytaikainen korollinen vieras pääoma. Tornion kaupungin lainakanta vuoden 2024 vaihteessa on 60 750 000 euroa. Vuoden 2024 lopussa oli lyhytaikaisia kassalainoja 14 000 000 euroa. Asukaskohtainen lainamäärä on lisääntynyt 208 euroa edellisvuoden 2 691 eurosta 2 899 euroon asukasta kohden. Kuntien keskimääräinen asukaskohtainen lainamäärä on vuoden 2024 ennakkotietojen mukaan 3 323 euroa/asukas. Tornion kaupungin velkamäärä 2 899 euroa/asukas alittaa kuntien keskimääräisen velkamäärän.

7.4 Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelmaan yhdistetään kunnan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat. Kokonaistulot ja -menot kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön.

Vähennyksenä toimintatuotoissa ovat käyttöomaisuuden myyntivoitot ja menoissa pakollisten varausten muutos.

Laskelma osoittaa, että kaupungin kokonaistulot olivat 88,9 milj. euroa ja vuoden kokonaismenot olivat 85,6 milj. euroa.

Taulukko 23. Tornion kaupungin kokonaistulot ja -menot 2024.

Tulot	€	%	Menot	€	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	13 695 766	15,4 %	Toimintakulut	68 545 517	80,1 %
Verotulot	51 047 185	57,4 %	Korkokulut	1 197 483	1,4 %
Valtionosuudet	9 693 692	10,9 %	Muut rahoituskulut	466	0,0 %
Korkotuotot	312 657	0,4 %	Tulorahoituksen korjauserät		0,0 %
Muut rahoitustuotot	320 841	0,4 %	+/- Pakollisten varausten muutos	39 222	0,0 %
Tulorahoituksen korjauserät		0,0 %			
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-91 174	-0,1 %	- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	0	0,0 %
Investoinnit		0,0 %	Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	887 217	1,0 %	Investointimenot	7 103 010	8,3 %
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	123 696	0,1 %			
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennys	400 000	0,4 %	Antolainasaamisten lisäys	400 000	0,5 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000 000	11,2 %	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	8 300 000	9,7 %
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	2 500 000	2,8 %	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0	0,0 %
Kokonaistulot yhteensä	88 889 881	100,0 %	Kokonaismenot yhteensä	85 585 699	100,0 %

7.5 Kuntakonsernin toiminta ja talous

Tornion kaupunkikonserni 1.1.2024		
Tytäryhteisöt	Kuntayhtymät	Yhteis- ja omistusyhteisyydet
Tornion Energia Oy Kaupungin omistusosuus 100 % Konsernin omistusosuus 100 %	Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappia Kunnan omistusosuus 55,58 % Konsernin omistusosuus 55,58 %	Kemin Digipolis Oy Kaupungin omistusosuus 23,8 % Konsernin omistusosuus 23,8 %
Tornion Vesi Oy Kaupungin omistusosuus 100 % Konsernin omistusosuus 100 %	Lapin Liitto Kaupungin omistusosuus 12,36 % Konsernin omistusosuus 12,36 %	As. Oy Tornion Uusikatu 5 Kaupungin omistusosuus 28,6 % Konsernin omistusosuus 28,6 %
Tornion Vuokra-asunnot Oy Kaupungin omistusosuus 100 % Konsernin omistusosuus 100 %		Meri-Lapin Vesi Oy Kaupungin omistusosuus 45 % Konsernin omistusosuus 45 %
Tornion Krunni Oy Kaupungin omistusosuus 100 % Konsernin omistusosuus 100 %		Perämeren Jätehuolto Oy Kaupungin omistusosuus 34,6 % Konsernin omistusosuus 34,6 %
Tornion Palveluasunnot Oy Kaupungin omistusosuus 100 % Konsernin omistusosuus 100 %		Kiinteistö Oy Tornion Matkailupysäkki Kaupungin omistusosuus 42,1 % Konsernin omistusosuus 42,1 %
Tornion Työvoimalasäätiö Kaupungin omistusosuus 100 % Konsernin omistusosuus 100 %		Lapin Ammattikorkeakoulu Oy Kaupungin omistusosuus 17,1 %
Länsi-Pohjan Hevosurheilukeskus Oy Kaupungin omistusosuus 90,5 % Konsernin omistusosuus 90,5 %		
Tornion Keilahalli Oy Kaupungin omistusosuus 79,8 % Konsernin omistusosuus 79,8 %		
Business Tornio Oy Kaupungin omistusosuus 73,7 % Konsernin omistusosuus 73,7 %		
Bottenvikens Reningsverk Ab Kaupungin omistusosuus 65 % Konsernin omistusosuus 65 %		

Kuvio 28. Konsernirakenne 1.1.2024.

Taulukko 24. Konsernirakenne.

	Yhdistelty, lkm.	Ei yhdistelty, lkm.
Tytäryhteisöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	3	
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	3	
Muut yhtiöt	3	
Säätiöt	1	
Tytäryhteisöt yhteensä	10	0
Kuntayhtymät	2	
Osakkuusyhteisöt	4	2
Yhteensä	16	2

7.5.1 Konsernin toiminnan ohjaus

Kaupunginvaltuusto on Tornion kaupunkikonsernin toiminnan ylin ohjaaja, joka kuntalain 14 §:n mukaan päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista.

Tornion kaupungin konserniohjaus perustuu kaupunginvaltuuston 27.2.2023 hyväksymään konserniohjeeseen. Omistajapolitiikka on päivitetty ja hyväksytty kaupunginvaltuustossa 29.5.2023.

Vuoden 2024 aikana konserniohjauksesta on vastannut hallintosäännön 21 §:n perusteella kaupunginhallituksen alaisuudessa toimiva konsernijaosto. Konsernijaosto kokoontui vuoden 2024 aikana yhdeksän kertaa. Kokouksissa on kuultu kaikkien Tornion kaupungin tytäryhteisöjen tilannekatsauksia.

Virallista raportointia on toteutettu seuraavasti: valtuuston 11.12.2023 § 129 hyväksymässä vuoden 2024 talousarviossa on asetettu tytäryhteisöjen talousarviotavoitteet vuodelle 2024. Konsernijaosto on käynyt kaikkien tytäryhteisöjen kanssa keskusteluja mm. yhteisöjen talouteen, vuosittain asetettujen tavoitteiden toteutumiseen, investointeihin, talousarvioon sekä omistajaohjaukseen liittyen. Vuoden 2024 tilinpäätöksen toimintakertomukseen on liitetty tytäryhteisöistä yhteisökohtaiset selvitykset vuodelta 2024. Kaupunginvaltuusto on vahvistanut vuoden 2024 talousarviossa tytäryhteisöille toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, minkä lisäksi talousarviot keskeisine tavoitteineen on liitetty kaupungin talousarviokirjaan.

7.5.2 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Kuntalain 114 §:n mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätöksen laativa kunta on emoyhteisö. Emoyhteisöasema perustuu määräysvaltaan toisessa kirjanpitovelvollisessa. Konsernitilinpäätöksen laatimisvelvollisuudella pyritään saamaan kunnan toiminnasta ja taloudesta oikea ja riittävä kokonaiskuva myös tilanteessa, jossa kunnan palvelutuotantoa ja vastuita on merkittävässä määrin siirretty tytäryhteisöihin ja kuntayhtymiin. Lisäksi sillä pyritään parantamaan kuntakonsernien ja kuntakonsernin eri tilikausien välistä vertailtavuutta. Vertailukelpoisuutta edellyttää myös se, että kuntalain 118 §:n 3 momentin mukaan erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely voidaan käynnistää muun muassa konsernitaseeseen kertyneen alijäämän perusteella.

Kunnan konsernitilinpäätös käsittää konsernituloslaskelman, konsernitaseen, konsernin rahoituslaskelman sekä niiden liitteenä ilmoitettavat tiedot (Kuntal. 114 § 2 mom).

7.5.3 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Iso kuva konsernin liiketoiminnasta on lupaava, mikäli olosuhteet normaalille liiketoimintaympäristölle muutoin täyttyvät. Rahoituksen saatavuus yhtiöiden investointeihin on edelleen kiitettävällä tasolla, eikä siihen odoteta mainittavia heikennyksiä. Korkotaso on todennäköisesti ohittanut huippunsa ja sen odotetaan edelleen hieman laskevan lähitulevaisuudessa.

Tornion kaupungilla ei ole ollut tarvetta myydä omaisuuttaan normaalista poiketen (maa- ja metsäkaupat, käytöstä poistetut kiinteistöt) vuoden 2024 aikana ja omistajapoliittisten linjausten mukaisesti kaupunki tulee säilyttämään kuntalaisia palvelevan kriittisen infrastruktuurin omissa käsissään jatkossakin.

7.5.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa sekä lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan. Konsernivalvonnalla tarkoitetaan kuntalain mukaisen konsernijohtoon vastuulla olevaa tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seurantaa, analysointia ja raportointia.

Konsernivalvonnalla tarkoitetaan myös konserniohjeen sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisen seurantaa. Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen mukaan kaupunginhallituksen on toimintakertomuksessa annettava tiedot siitä, miten konsernivalvonta on kuntakonsernissa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten konsernivalvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella.

Kaupunginhallituksen konsernijaoston kokouksissa (9 kokousta vuonna 2024) on ollut tilannekatsaus jokaisen tytäryhtiön toiminnasta, jolloin jaosto on saanut suoraan ajankohtaista tietoa yhtiöiden johdolta. Konsernijaoston jäsenillä on kokousten yhteydessä mahdollisuus kysyä erilaisista yhtiöitä koskevista asioista ja saada vastauksia suoraan yhtiöiden johdolta.

Kaupunginvaltuusto päättää Kuntalain 14 §:n mukaan mm. kuntastrategiasta, omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Kuntalain 48 §:n mukaan kunnan konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja ja muut hallintosäännössä määrätty viranomaiset. Konsernijohtoon tehtävistä ja toimivallan jaosta konsernijohtoon kuuluvien välillä määrätään hallintosäännössä. Tornion kaupungin konserniohje on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 27.2.2023 § 19.

Tornion kaupungin tytäryhteisön ja kuntayhtymän on annettava kaupunginhallitukselle kaupunkikonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot. Konsernijohto seuraa säännöllisesti tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuutta. Valtuusto asettaa talousarviossa tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteet, jotka on johdettu kuntastrategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta.

Kaupungin talousarviossa ja -suunnitelmassa otetaan huomioon kaupunkikonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Tätä varten tytäryhteisöjen tulee toimittaa kaupungille sen edellyttämät tiedot tytäryhteisöjen tulos-, rahoitus- ja investointisuunnitelmista sekä yhteisöjen toimintaan liittyvistä olennaisista riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Tytäryhteisön tulee antaa seurantaan varten puolivuositain raportti sille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta, toiminnan ja talouden kehittämisestä sekä arvio niihin liittyvistä riskeistä. Tämän lisäksi heidän tulee toimittaa tietoja mm. tulevista konserni- ja yhtiöjärjestyksistä, merkittävistä muutoksista mainittujen yhteisöjen liiketoiminnassa ja toimialassa sekä merkittävistä sitoumuksista konsernijohton tarkemmin määrittelemällä tavalla. Tytäryhteisöjen tulee noudattaa kaupungin poistosuunnitelmaa (KV 26.11.2012 § 75).

Kaupunginjohtaja vastaa kaupunkikonsernin taloudesta, johtamisesta ja ohjauksesta sekä omistajapolitiikasta. Talous- ja rahoitusjohtaja vastaa omistajapolitiikan valmistelusta sekä tytäryhteisöjen ja osakkuusyhteisöjen talouden seurannasta.

Liiketulos-%	= Tilikauden tulos / Toimintatuotot x 100 Liiketulos mittaa, kuinka paljon varsinaisen toiminnan tuotoista on jäljellä ennen rahoituseriä, tilinpäätössiirtoja ja veroja. Yli 10 % hyvä 5–10 % tyydyttävä Alle 5 % heikko
Vuosikate / Poistot (%)	= Vuosikate / Poistot x 100 Kun tunnusluku on 100 %, oletetaan tulorahoituksen olevan riittävä. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Jos vuosikate on negatiivinen, on tulorahoitus heikko (kriisissä).
Laskennallinen lainanhoitokate	= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainakanta / 8) Kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisen lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Jos lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla lainakanta 31.12. kahdeksalla. Yli 2 hyvä 1–2 tyydyttävä Alle 1 heikko Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa tai realisoimaan omaisuutta.
Omavaraisuusaste (%)	= 100 x (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Vastattavaa yhteensä – Saadut ennakot) Omavaraisuusaste mittaa yrityksen vakavaraisuutta, tappion sietokykyä ja ylipäätään kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Omat varat muodostavat puskurin mahdollista tappiota varten. Yli 40 % hyvä 20–40 % tyydyttävä Alle 20 % heikko Kuntataloudessa luokitusasteikko: Yli 70 % hyvä Alle 50 % merkittävän suuri velkarasite
Suhteellinen velkaantuneisuus (%)	= 100 x (Vieras pääoma – Saadut ennakot) / Liikevaihto Suhteellinen velkaantuneisuus mittaa velkaantuneisuuden suhdetta toiminnan laajuuteen. Tunnuslukua voidaan vertailla vain saman toimialan yritysten kesken. Alle 40 % hyvä 40–80 % tyydyttävä Yli 80 % heikko

7.5.5 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2024	2023
Toimintatuotot	41 987 908	41 494 373
Toimintakulut	-102 477 543	-98 895 691
Osuus osakkuusyhtiöiden voitosta	-7 205	-84 871
Toimintakate	-60 496 840	-57 486 189
Verotulot	50 621 762	51 331 351
Valtionosuudet	25 210 152	30 201 164
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	201 696	124 562
Muut rahoitustuotot	362 756	395 518
Korkokulut	-2 023 139	-1 750 489
Muut rahoituskulut	-12 985	47 492
Vuosikate	13 863 401	22 863 409
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-12 414 809	-12 407 574
Arvonalentumiset	-609 129	-205 502
Satunnaiset erät	361 236	-135
Tilikauden tulos	1 200 700	10 250 198
Tilinpäätössiirrot	-5 273	55 358
Tilikauden verot	-302 362	-336 082
Laskennalliset verot	-42 486	-64 815
Vähemmistöosuus	-40 116	-34 502
Tilikauden yli/-alijäämä	810 462	9 870 157
Konsernituloslaskelman tunnusluvut	2024	2023
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	41,0	42,0
Vuosikate/Poistot, %	106	181
Vuosikate, eur/asukas	661	1 088
Asukasmäärä	20 959	21 018

Konsernin rahoituslaskelma

	31.12.2024		31.12.2023	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	13 863 401		22 863 409	
Satunnaiset erät	361 236		-135	
Tilikauden verot	-302 362		-336 082	
Tulorahoituksen korjauserät	-381 764	13 540 512	-324 406	22 202 786
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-12 694 534		-14 161 782	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	887 217		1 095 276	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luov.tulot	70 559	-11 736 758	307 715	-12 758 791
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 803 754		9 443 994	
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	0		0	
Antolainasaamisten vähennys	0		0	
	0	0	0	0
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 850 000		10 000 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-11 163 274		-11 864 985	
Lyhytaikaisten lainojen muutos netto	2 421 117	2 107 844	-7 500 000	-9 364 985
Lainakannan muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-15 943		-370 444	
Vaihto-omaisuuden muutos	18 294		-13 384	
Saamisten muutos	965 164		1 441 462	
Korottomien velkojen muutos	2 335 387	3 302 902	-3 135 167	-2 077 533
Rahoituksen rahavirta	5 410 746		-11 426 218	
Rahavarojen muutos	7 214 499		-1 998 524	
Rahavarat 31.12.	22 219 801		15 005 302	
Rahavarat 1.1.	15 005 302	7 214 499	17 003 826	-1 998 524

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut

	2024	2023
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	24 444 161	19 216 910
Investointien tulorahoitus, %	117,4	175,0
Laskennallinen lainanhoitokate	1,2	1,9
Kassan riittävyys, pv	63	43

Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2024	2023	VASTATTAVAA	2024	2023
€	€	€	€	€	€
PYSYVÄT VASTAAVAT	197 001 299	198 218 408	OMA PÄÄOMA	103 969 010	103 414 659
Aineettomat hyödykkeet	810 196	865 180	Peruspääoma	38 464 120	38 464 120
Aineettomat oikeudet	132 589	128 679	Säätiöiden ja yhd. peruspääoma	237 586	237 586
Muut pitkävaikutteiset menot	677 607	736 501	Muut omat rahastot	2 181 574	2 178 791
Ennakkomaksut	0	0	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	62 275 267	52 664 005
Aineelliset hyödykkeet	183 512 313	184 718 313	Tilikauden yli-/alijäämä	810 462	9 870 157
Maa- ja vesialueet	15 838 469	15 836 697	VÄHEMMISTÖOSUDET	821 408	781 292
Rakennukset	111 875 413	116 145 104			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	46 555 408	45 385 148			
Koneet ja kalusto	4 660 985	4 733 051	PAKOLLISET VARAUKSET	1 315 584	1 354 806
Muut aineelliset hyödykkeet	1 256 641	1 223 686	Eläkevaraukset	0	0
Enn.maksut ja kesk.er.hank.	3 325 395	1 394 627	Muut pakolliset varaukset	1 315 584	1 354 806
			TOIM.ANT.PÄÄOMAT	2 527 646	3 267 913
Sijoitukset	12 678 790	12 634 915	Valtion toim.annot	1 656 764	1 592 740
Osakkeet ja osuudet	12 551 041	12 555 761	Lahjoitusrahastojen pääomat	163 401	172 412
Muut lainasaamiset	0	0	Muut toimeksiantojen pääomat	707 481	1 502 761
Muut saamiset	127 749	79 154	VIERAS PÄÄOMA	121 556 047	117 161 404
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	2 207 897	2 932 221	Pitkäaikainen	74 037 346	74 039 273
Valtion toimeksiannot	1 662 753	1 603 080	Lainat rahoitus- ja		
Lahjoitusrahastojen erityisk.	95 417	92 122	vakuutuslaitoksilta	64 060 636	57 403 343
Muut toimeksiantojen varat	449 727	1 237 019	Lainat julk.yhteisöiltä	-55 982	-55 982
			Lainat muilta luotonantajilta	-26 365	7 138 922
VAIHTUVAT VASTAAVAT	30 980 500	24 829 446	Saadut ennakot	342 402	322 100
Vaihto-omaisuus	401 549	419 844	Muut velat	9 716 656	9 230 890
Aineet ja tarvikkeet	401 549	414 264	Laskennalliset verovelat	0	0
Ennakkomaksut	0	5 579	Lyhytaikainen	47 518 701	43 122 130
			Lainat rahoitus- ja		
Saamiset	8 359 149	9 404 300	vakuutuslaitoksilta	25 437 060	22 877 460
Pitkäaikaiset saamiset	11 473	217 393	Lainat julk.yhteisöiltä	7 652	0
Myyntisaamiset	0	91 913	Lainat muilta luotonantajilta	0	0
Lainasaamiset	11 473	76 490	Saadut ennakot	3 152 853	234 433
Muut saamiset	0	48 990	Ostovelat	4 916 948	5 051 198
Siirtosaamiset			Muut velat	2 332 506	2 435 627
Lyhytaikaiset saamiset	8 347 677	9 186 907	Siirtovelat	9 223 720	10 112 345
Myyntisaamiset	4 314 077	5 486 214	Laskennalliset verovelat	2 447 962	2 411 068
Lainasaamiset	34 454	-16 184	Yhteensä	230 189 695	225 980 075
Muut saamiset	1 727 488	334 242			
Siirtosaamiset	2 271 657	3 382 635			
Rahoitusarvopaperit	1 993 997	1 357 281			
Muut arvopaperit	1 993 997	1 357 281	Taseen tunnusluvut	2024	2023
Rahat ja pankkisaamiset	20 225 804	13 648 021	Omavaraisuus %	46,2	46,2
			Suht.velkaantuneisuus %	100,2	94,8
Yhteensä	230 189 695	225 980 075	Kertynyt ylijäämä, 1000 e	63 086	62 534
			Kertynyt ylijäämä/as	3 010	2 975
			Konsernin lainat, e/asukas	4 267	4 157
			Konsernin lainakanta 31.12., 1000 e	89 423	87 364
			Lainat ja vuokravastuut 31.12.,1000 e	89 990	87 650
			Lainat ja vuokravastuut e/asukas	4 294	4 170
			Asukasmäärä	20 959	21 018

7.5.6 Tytäryhteisöjen toiminta ja tilinpäätöstiedot

Kuntalain 115 §:n mukaan kunnan toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa, miten valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet kunnassa ja kuntakonsernissa. Tavoitteet laaditaan merkittävimmille tytäryhteisöille, joissa kunnilla on määräysvalta.

Tornion Energia Oy

Tornion Energia Oy	
Perustiedot	
Yhteisön tytäryhtiöt	Nordic Biogas Oy
Yhteisön toiminta-ajatus	Yhtiö vastaa sähkönsiirrosta, sähkö- ja lämpöverkon rakentamisesta ja ylläpidosta, sekä kaukolämmön tuotannosta Tornion kaupungin alueella. Perustehtävänä on varmistaa asiakkaille luotettava ja laadukas energiantoimitus. Toiminnassa huomioidaan ympäristöystävällisyys ja vastuullisuus.
Hallituksen puheenjohtaja	Puheenjohtaja Markku Taramaa
Hallituksen jäsenet	Hallituksen jäsenet: Liisa Koivisto, Piritta Peurasaari, Mikko Kaipainen, Martti Rauhala
Toimitusjohtaja	Merja Nelimarkka
Hallituksen käsittely pvm.	12.2.2025
Merkittävät / poikkeukselliset tapahtumat vuonna 2024	Energia-alan toiminnan nopea muuttuminen, energiahinnan ja raaka-aineiden hintojen voimakas volatiliiteetti ja Ukrainan kriisin myötä energian jakeluverkoston toiminnan turvallisuuden varmistaminen vaatii yhtiöltä taloudellista ja toiminnallista panostusta aiempaa voimakkaammin.
TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2024–2026	
Toiminnalliset tavoitteet 2024	Sähköverkko Parannetaan verkon käyttövarmuutta ja suoritetaan investoinnit säävarman verkon suunnitelman mukaisesti. Sähkön siirtohintaa säilytetään Energiamarkkinaviraston valtakunnallisessa tilastossa halvimman neljänneksen joukossa. Kaukolämpö Asiakkaille tarjotaan edullista, toimintavarmaa sekä kilpailukykyistä kaukolämpöä. Kaukolämmön tuotannossa tavoitellaan päästötöntä tuotantoa. Kaukolämmön hinta säilytetään valtakunnallisessa tilastossa halvimmassa viidenneksessä. Fennovoima Tornion Energia on sitoutunut Fennovoima-hankkeeseen 1,6 MW:n teholla. Yhtiö alas kirjasi Fennovoima-osakkeet 1,2 milj.euroa 31.12.2022. Jatkossa yhtiö maksaa Fennovoiman esittämät hallinnolliset kulut. Biokaasulaitos ja biokaasun jalostus Tornion Energia Oy perusti tytäryhtiön Nordic Biogas Oy 6/2022. Yhtiö jätti energiatukihakemukset TEM:lle 09/2023 biokaasun tuotantolaitoksen ja biokaasun jalostusyksikön rakentamisesta. Tavoitteena on aloittaa rakentaminen vuonna 2025.
Toiminnalliset tavoitteet 2024–2025	Sähköverkko Parannetaan verkon käyttövarmuutta ja suoritetaan investoinnit säävarman verkon suunnitelman mukaisesti.

	Sähkön siirtohintaa säilytetään Energiamarkkinaviraston valtakunnallisessa tilastossa halvimman neljänneksen joukossa. Kaukolämpö Asiakkaille tarjotaan edullista, toimintavarmaa sekä kilpailukykyistä kaukolämpöä. Kaukolämmön tuotannossa tavoitellaan päästötöntä tuotantoa. Kaukolämmön hinta säilytetään valtakunnallisessa tilastossa halvimmassa viidenneksessä Biokaasulaitos ja biokaasun jalostus Biokaasun tuotanto- ja jalostuslaitoksien rakentaminen, mikäli investointipäätös on tehty vuonna 2024.
TÄRKEIMMÄT INVESTOINNIT VUONNA 2024–2026	
Investoinnit 2024	Sähköverkon investoinnit kohdistuvat verkon käyttövarmuuden lisäämiseen ilmajohtoverkossa. 110kV linjan saneeraus vuosina 2024–2026 Tornio-Liikka välille. Yhteisomistajuus TLS Verkko Oy:n kanssa. Saneerauksen yhteydessä omistajuus jaetaan sähköjakeluverkko-ajan mukaisesti. Kaukolämmön investoinnit keskittyvät uusien asiakkaiden, sekä uusien kaava-alueiden vaatimiin verkostorakentamisiin. Verkostojen rakentamisessa huomioidaan kaupungin infran rakentaminen. Energian etäluentamittarit vaihdetaan uuden sukupolven mittareihin vuosien 2023–2028 aikana. Järjestelmäinvestoinnit mittaustietojärjestelmään ja sähköverkonvalvontaan. Investoinnit yhteensä 2.359.407 € Sähkön siirtoverkko 1.932.634 € Kaukolämpöverkko 426.775 €
Investoinnit 2025–2026	Sähköverkon investoinnit kohdistuvat verkon käyttövarmuuden lisäämiseen ilmajohtoverkossa. 110kV linjan saneeraus vuosina 2024–2026 Tornio-Liikka välille. Yhteisomistajuus TLS Verkko Oy:n kanssa. Saneerauksen yhteydessä omistajuus jaetaan sähköjakeluverkko-ajan mukaisesti. Kaukolämmön perusinvestoinnit keskittyvät uusien asiakkaiden, sekä uusien kaava-alueiden vaatimiin verkostorakentamisiin. Vuosille 2025–2026 kaukolämmön investointitasoa nostaa Torniojoen ylittävän sillan uusiminen, jonka vuoksi lämpöverkon tulee väistyä alta. Kustannusarvio n. 0,9 Milj. euroa. Tavanomaista poikkeavia investointeja ovat myös etäluettavien energiamittareiden uusinta vastaamaan uuden teknologian vaatimuksia. Verkostojen rakentamisessa huomioidaan kaupungin infran rakentaminen. Energian etäluentamittarit vaihdetaan uuden sukupolven mittareihin vuosien 2023–2028 aikana. Investoinnit v. 2025–2026 yhteensä 6.360.000 € Sähkön siirtoverkko 4.500.000 € Kaukolämpöverkko 1.860.000 €

Toteutuu

Toteutuu osittain

Ei toteudu

Ei aloitettu

Tornion Energia Oy			
Talousarviotavoitteet			
TA Tavoite	Mittarit	Toteuma	Tila
Kaupungin pääomalainalle maksetaan sopimuksen mukainen korko	Korkotuloutus	90 000 euroa	
Sähkön siirtotoiminnan siirtohinnot sijoittuvat Energiaviraston valtakunnallisessa tilastossa halvimpaan neljännekseen	Energiaviraston tilasto	Hintatilasto julkaistu 7/2024. Sijoitus keskimääräinen 15 %:n edullisimman joukossa. Sähköverkkoyhtiöitä on yhteensä 78.	
Kaukolämmön hinnat sijoittuvat Energiategollisuus Oy:n valtakunnallisessa tilastossa halvimpaan viidennekseen Kaukolämmön tuotanto biopohjaiseksi mahdollisuuksien mukaan vuonna 2028	Energiategollisuus Oy:n tilasto	Hintatilasto julkaistu 7/2024. Keskimääräinen sijoitus 1/4 edullisimman joukossa. Rivi- ja kerrostaloissa sijoitus toteutuu 1/5, mutta omakotitalojen osalta ei.	
Verkostojen laajennus- ja peruskorjausinvestoinnit toteutetaan hallitusti talous huomioon ottaen Energiaviraston tavoitteiden mukainen säävarman verkon rakentaminen vuoden 2028 mennessä	Investointitaso, rahoituksen kestävyys, säävarman verkon rakentaminen aikataulussaan	Säävarman verkon rakentaminen toteutunut suunnitellusti. Investoinnit on rahoitettu tulorahoituksella	
Minimoidaan käyttökatkokset alle 1 tuntiin	Käyttökatkosten lukumäärä, pituus, vaikutavuus (riskianalyysi)		
Sähkön siirtotoiminnan kohtuullinen tuotto	Energiaviraston laskelma	Toteuma on kumulatiivisesti alajäämäinen. Toteuma lasketaan vuoden 2025 alkaen.	

Tornion Energia Oy

TULOSLASKELMA	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Toimintatuotot	13 745 870	13 981 863	14 148 278
Toimintakulut	-10 314 499	-11 493 380	-10 907 709
Toimintakate	3 431 371	2 488 483	3 240 570
Rahoitustuotot	9 586	0	15 823
Rahoituskulut	-121 825	-107 439	-114 417
Vuosikate	3 319 132	2 381 044	3 141 975
Poistot	-1 694 701	-1 896 935	-1 935 666
Tilikauden tulos	1 624 431	484 109	1 206 310
Tilinpäätössiirrot	-379 996	0	-191 429
Verot	-245 318	-96 822	-217 571
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	999 117	387 287	797 310

TASE	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Peruspääoma/osakepääoma	1 208 000	1 208 000	1 208 000
Taseen loppusumma	31 427 491		31 770 177
Investoinnit netto	1 752 484	2 000 000	2 359 407
Leasing- ja vuokravastuut			
Lainakanta (pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset)	12 682 055	12 940 437	12 036 003
- josta kaupungin myöntämät lainat	3 000 000	3 000 000	3 000 000
- josta kaupungin takaamat lainat	733 044	733 044	549 796

TUNNUSLUKUJA	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Liiketulos -%	-3,6 %	3,5 %	8,5 %
Vuosikate/Poistot -%	72,3 %	125,5 %	162,3 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,9	1,4	2,0
Henkilöstömäärä keskimäärin	21	22	21
Investointien tulorahoitus %			

Tornion Vesi Oy

Tornion Vesi Oy	
Perustiedot	
Yhteisön tytäryhtiöt	
Yhteisön toiminta-ajatus	Toimittaa asiakkailleen hyvälaatuista vesijohtovettä kohtuullisella hinnalla. Huolehtia jätevesien johtamisesta ja käsittelystä vesiensuojelun vaatimukset ja kestävän kehityksen periaatteet huomioon ottaen.
Hallituksen puheenjohtaja	Hallituksen puheenjohtaja Arto Liikamaa
Hallituksen jäsenet	Hallituksen jäsenet: Pasi Pigg, Marjo Muhonen, Markus Törmä, Satu Rantajärvi Timo Keinänen
Toimitusjohtaja	Juha Ylioinas
Hallituksen käsittely pvm.	30.10.2023
Merkittävät / poikkeukselliset tapahtumat vuonna 2024	
TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2024–2026	
Toiminnalliset tavoitteet 2024	- Hyvälaatuisen veden turvaaminen asiakkaille - Häiriötön jäteveden siirto jätevedenpuhdistamolle - Vuotovesien vähentäminen - Verkoston saneeraus suunnitelman mukaisesti
Toiminnalliset tavoitteet 2024–2025	- Hyvälaatuisen veden turvaaminen asiakkaille - Häiriötön jäteveden siirto jätevedenpuhdistamolle - Vuotovesien vähentäminen - Verkoston saneeraus suunnitelman mukaisesti
TÄRKEIMMÄT INVESTOINNIT VUONNA 2024–2026	
Investoinnit 2024	-Isopalontie välillä Jokivarrentie - Neulaskuja -Meurmanintie ja poikkikadut 1. vaihe -Rantatien vesihuolto -Ahonpääntien vesijohdon uusiminen 2. vaihe
Investoinnit 2025–2026	-Pihlajasaaren uuden asuinalueen vesihuollon rakentaminen -Meurmanintie ja poikkikadut 2. vaihe

Toteutuu

Toteutuu osittain

Ei toteudu

Ei aloitettu

Tornion Vesi Oy			
Talousarviotavoitteet			
TA Tavoite	Mittarit	Toteuma	Tila
Kaupungin pääomallainalle maksetaan sopimuksen mukainen korko	Korkotuloutus		
Vesi- ja jätevesikuution kokonaishinta sijoittuu valtakunnallisen tilaston keskikolmannekseen	Valtakunnallinen tilasto	Vertailuhinta 1,49 % valtakunnallista keskiarvon alapuolella	
Verkostohäiriöiden ja vuotovesien määrä vähenee ja yllättävien käyttökatkosten määrä minimoidaan	Verkostohäiriöt lkm < 40 kpl, vuotovesi m ³ < 15 %, jätevesi < 40 %, yllättävät käyttökatkokset < 20 kpl	Verkostohäiriöt 36kpl Yllättävät käyttökatkokset 22 kpl Vuotovesi 25,2 % Jätevesiverkoston vuotovesi 53,6 %	

Tornion Vesi Oy

TULOSLASKELMA	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Toimintatuotot	4 845 807	4 929 500	5 074 336
Toimintakulut	-3 154 154	-3 483 595	-3 415 790
Toimintakate	1 691 652	1 445 905	1 658 546
Rahoitustuotot	17 885		20 897
Rahoituskulut	-243 177	-244 500	-256 829
Vuosikate	1 466 360	1 201 405	1 422 614
Poistot	-1 195 190	-1 180 800	-1 213 407
Tilikauden tulos	271 170	20 605	209 207
Tilinpäätössiirrot	73 746	60 000	28 560
Verot	-69 085	-15 170	-47 713
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	275 832	65 435	190 053

TASE	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Peruspääoma/osakepääoma	1 008 000	1 008 000	1 008 000
Taseen loppusumma	18 348 355		18 197 350
Investoinnit netto	1 483 752	1 176 000	1 064 483
Leasing- ja vuokravastuut	0		
Lainakanta (pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset)	10 113 878	9 787 312	9 744 812
- josta kaupungin myöntämät lainat	5 000 000	5 000 000	5 000 000
- josta kaupungin takaamat lainat	5 113 878	4 787 312	4 744 812

TUNNUSLUKUJA	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Liiketulos -%	5,6 %	0,4 %	4,1 %
Vuosikate/Poistot -%	122,7 %	101,7 %	117,2 %
Laskennallinen lainanhoitokate	1,1	1,0	1,1
Henkilöstömäärä keskimäärin	12	14	

Tornion Vuokra-asunnot Oy

Tornion Vuokra-asunnot Oy	
Perustiedot	
Yhteisön tytäryhtiöt	
Yhteisön toiminta-ajatus	Laadukkaiden ja kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen vuokraaminen ja peruskorjaaminen.
Hallituksen puheenjohtaja Hallituksen jäsenet	Hallituksen puheenjohtaja Ismo Urpiainen Hallituksen jäsenet: Lasse Jutila, Sanna Lehtinen, Jaana Kostiainen, Paavo Maansaari, Satu Rantajärvi, Jorma Isometsä
Toimitusjohtaja	Maija Rantamaa
Hallituksen käsittely pvm.	13.2.2025
Merkittävät / poikkeukselliset tapahtumat vuonna 2024	
TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2024–2026	
Toiminnalliset tavoitteet 2024	
Toiminnalliset tavoitteet 2024–2025	
TÄRKEIMMÄT INVESTOINNIT VUONNA 2024–2026	
Investoinnit 2024	Ulkomaalauksia eri kohteissa Yhden rivitalon ulko-ovien, terassin ovien ja lukoston vaihto.
Investoinnit 2025–2026	Purkukuntoisten talojen purkaminen edellyttäen ARA:n purkuavustuksen. Puuvuoristen kiinteistöjen maalausta jatketaan

Toteutuu

Toteutuu osittain

Ei toteudu

Ei aloitettu

Tornion Vuokra-asunnot Oy			
Talousarviotavoitteet			
TA Tavoite	Mittarit	Toteuma	Tila
Vuokrataso on kohtuullinen	Vuokrat ovat kohtuullisia muihin alueen vuokriin verrattuna	Aravakohteiden keskivuokra on 9,10 €/m ² /kk, korkotukilainoitettujen keskivuokra on 10,36 €/m ² /kk. Tilastokeskuksen tilaston mukaan Tornion keskivuokra aravakohteissa 9,70 €/m ² /kk ja vapaa rahoitteisten keskivuokra on 10,50 €/m ² /kk. (Tilastokeskus, asuntojen hintatiedot)	
Vuokra-asuntojen laatu ja määrä säilyy kohtuullisena	Vuokrausaste 90 %, korjausinvestointitaso, vaihtuvuus, luovutaan sellaisesta asuntokannasta, joka ei palvele yhtiön toimintaa	Käyttöaste 31.12.2024 on 87,75 %. Käyttöastetta heikentävät häätöjen vuoksi tyhjennettävät asunnot sekä häädön jälkeen jonkin aikaa tyhjänä pidettävät asunnot. Lisäksi purkua odottavat talot heikentävät käyttöastetta.	
Vuokrasaatavien prosenttimäärä liikevaihdosta, luottotappioiden määrä liikevaihdosta	Vuokrasaatavat 3,5 %, luottotappiot 0,5 % Luovutaan sellaisesta asuntokannasta, joka ei palvele yhtiön toimintaa	Vuokrasaamiset 2,03 %, Luottotappiot 0,18 %. On havaittavissa, että asukkaiden taloudellinen tilanne on heikentynyt vuoden takaisesta.	
Asuntoja on tarjolla riittävästi erityisryhmille	Lapin hyvinvointialueen tarpeet	Yhteistyötä Lapin hyvinvointialueen kanssa on jatkettu.	
Yhtiön taloudellista tilannetta tervehdytetään kokonaissuunnitelman 2021–2025 toimenpiteiden mukaisesti	Pitkántähtäimen kokonaissuunnitelma 2021–2025	Puuvuoristen talojen ulkomaalausta on jatkettu. Rivitalokohteen ulko-ovien, terassin ovien ja lukostojen vaihto, kohteessa 10 huoneistoa.	
Lainamäärä vähenee vuosittain	Lainanhoitokate	Lainoja on lyhennetty yhteensä 1.269.087,49 €	

Tornion Vuokra-asunnot Oy

TULOSLASKELMA	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Toimintatuotot	6 859 492	7 033 492	6 649 036
Toimintakulut	-4 780 849	-3 691 724	-4 749 696
Toimintakate	2 078 642	3 341 768	1 899 340
Rahoitustuotot	64 143	29 300	58 308
Rahoituskulut	-443 523	-1 870 595	-584 338
Vuosikate	1 699 262	1 500 473	1 373 310
Poistot	-1 429 487	-1 500 000	-1 307 555
Tilikauden tulos	269 775	473	65 755
Tilinpäätössiirrot	0	0	0
Verot	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	269 775	473	65 755

TASE	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Peruspääoma/osakepääoma	2 462 608	2 462 608	2 462 608
Taseen loppusumma	28 726 401	30 000 000	27 726 401
Investoinnit netto	974 143	500 000	395 787
Leasing- ja vuokravastuut			
Lainakanta (pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset)	19 620 957	18 347 977	18 351 869
- josta kaupungin myöntämät lainat	1 208 579	1 208 579	1 208 579
- josta kaupungin takaamat lainat	10 436 370	9 683 714	10 354 761

TUNNUSLUKUJA	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Liiketulos -%	3,9 %	0,0 %	1,0 %
Vuosikate/Poistot -%	118,9 %	100,0 %	105,0 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,7	0,8	0,7
Henkilöstömäärä keskimäärin	6	6,5	6,5

Tornion Palveluasunnot Oy

Tornion Palveluasunnot Oy	
Perustiedot	
Yhteisön tytäryhtiöt	
Yhteisön toiminta-ajatus	Asuntojen vuokraaminen ja ylläpito.
Hallituksen puheenjohtaja	Hallituksen puheenjohtaja Pekka Tallgren
Hallituksen jäsenet	Hallituksen jäsenet: Arja Karhu, Lasse Jutila, Timo Siivola, Jaana Amonsén
Toimitusjohtaja	Maija Rantamaa
Hallituksen käsittely pvm.	10.2.2025
Merkittävät / poikkeukselliset tapahtumat vuonna 2024	
TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2024–2026	
Toiminnalliset tavoitteet 2024	
Toiminnalliset tavoitteet 2024–2025	
TÄRKEIMMÄT INVESTOINNIT VUONNA 2024–2026	
Investoinnit 2024	
Investoinnit 2025–2026	

Toteutuu

Toteutuu osittain

Ei toteudu

Ei aloitettu

Tornion Palveluasunnot Oy**Talousarviotavoitteet**

TA Tavoite	Mittarit	Toteuma	Tila
Vuokra-asuntojen laatu ja määrä säilyy kohtuullisena	Vuokrausaste 85 %, PT-suunnitelman mukaiset korjaukset	Käyttöaste 87,68 %.	
Vuokrasaatavien prosenttimäärä liikevaihdosta, luottotappioiden määrä liikevaihdosta	Vuokrasaamiset 2 %, luottotappiot 0,2 %	Vuokrasaamiset 4,63 %, luottotappiot 0,10 %. Maksuvaikeudet heijastuvat vuokralaisiin.	
Asuntoja on tarjolla riittävästi erityisryhmille	Tarvittavat käyttötarkoituksen muutokset	Laphalle vuokrattu kaksi taloa, Kaksin Nuorisopalvelut Oy:lle vuokrattu tilat myös	

Tornion Palveluasunnot Oy

TULOSLASKELMA	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Toimintatuotot	851 847	955 009	912 412
Toimintakulut	-552 340	-479 000	-549 490
Toimintakate	299 507	476 009	362 923
Rahoitustuotot	91	200	944,93
Rahoituskulut	-92 232	-374 800	-109 295
Vuosikate	207 366	101 409	254 572
Poistot	-191 825	-100 000	-185 310
Tilikauden tulos	15 541	1 409	69 262
Tilinpäätössiirrot	3 700	0	-21600
Verot	-3 856	-1000	-8 792
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	15 384	409	38 870

TASE	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Peruspääoma/osakepääoma	8 000	8 000	8 000
Taseen loppusumma	4 852 906	5 050 000	4 619 169
Investoinnit netto	0	50000	0
Leasing- ja vuokravastuut			
Lainakanta (pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset)	4 165 708	3 809 905	3 909 905
- josta kaupungin myöntämät lainat	80 858	80 858	80 858
- josta kaupungin takaamat lainat	1 044 937	958 952	958 952

TUNNUSLUKUJA	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Liiketulos -%	1,8 %	0,1 %	7,6 %
Vuosikate/Poistot -%	108,1 %	101,4 %	137,4 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,5	0,6	0,6
Henkilöstömäärä keskimäärin	0	0	0

Tornion Krunni Oy

Tornion Krunni Oy	
Perustiedot	
Yhteisön tytäryhtiöt	
Yhteisön toiminta-ajatus	Kunnossapito- ja isännöintipalvelujen tuottaminen kuntakonsernin vuokratilayhtiöille.
Hallituksen puheenjohtaja	Ismo Urpilainen
Hallituksen jäsenet	Lasse Jutila, Arja Karhu, Satu Rantajärvi, Jouni Myllyneva
Toimitusjohtaja	Maija Rantamaa
Hallituksen käsittely pvm.	13.2.2025
Merkittävät / poikkeukselliset tapahtumat vuonna 2024	
TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2024–2026	
Toiminnalliset tavoitteet 2024	
Toiminnalliset tavoitteet 2024–2025	
TÄRKEIMMÄT INVESTOINNIT VUONNA 2024–2026	
Investoinnit 2024	
Investoinnit 2025–2026	

Tornion Krunni Oy

TULOSLASKELMA	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Toimintatuotot	544 448	770 610	543 782
Toimintakulut	-521 848	-765 000	-532 299
Toimintakate	22 601	5 610	11 483
Rahoitustuotot	2		56
Rahoituskulut			
Vuosikate	22 603	5 610	11 539
Poistot	-3 179	-4 000	-3 735
Tilikauden tulos	19 423	1 610	7 804
Tilinpäätössiirrot			
Verot	-3 885	-750	-1 561
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	15 539	860	6 243

TASE	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Peruspääoma/osakepääoma	50 456	50 456	50 456
Taseen loppusumma	247 409	280 000	270 439
Investoinnit netto	0	1000	1 669
Leasing- ja vuokravastuut	165	165	165
Lainakanta (pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset)	0	0	
- josta kaupungin myöntämät lainat	0	0	
- josta kaupungin takaamat lainat	0	0	

TUNNUSLUKUJA	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Liiketulos -%	3,6 %	0,2 %	1,4 %
Vuosikate/Poistot -%	710,9 %	140,3 %	308,9 %
Laskennallinen lainanhoitokate	1095,9	272,0	559,5
Henkilöstömäärä keskimäärin	7,5	8	7,5

Tornion Työvoimalasäätiö sr

Tornion Työvoimalasäätiö	
Perustiedot	
Yhteisön tytäryhtiöt	
Yhteisön toiminta-ajatus	Sosiaalisen työllistämisen ja kuntoutuksen järjestäminen ja kehittäminen Tornion kaupungissa sekä lähikunnissa
Hallituksen puheenjohtaja	Matti Lankila
Hallituksen jäsenet	Petri Röntynen, Eija Kanto, Marja-Liisa Hentilä, Juhani Maliniemi
Toimitusjohtaja	Mari Jussila
Hallituksen käsittely pvm.	Talousarviokäsittelyn yhteydessä 30.10.2023.
Merkittävät / poikkeukselliset tapahtumat vuonna 2024	Ensimmäinen toimintavuosi, jolloin toimintatuottojen on katettava toiminnasta syntyvät kustannukset. Toiminnan järjestäminen niin, että käyttöasteet pysyvät hyvällä tai erittäin hyvällä tasolla. Tarkka käyttöasteen seuranta ja toiminnan säännöllinen arviointi, tulojen ja menojen tasapainottaminen.
TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2024–2026	
Toiminnalliset tavoitteet 2024	Hyvinvointialueyhteistyön käynnistyminen myönteisesti sekä ELY:n ja KELA:n palveluiden markkinointi asiakasohjauksen varmistamiseksi. Talouden tasapainon kriittinen tarkastelu. Kannattamattoman toiminnan sopeuttaminen tai toiminnan lopettaminen. Hankeyhteistyö Lapin muiden säätiötoimijoiden kanssa osatoteuttajan roolissa. Kiertotalouden mahdollisuuksien kartoittaminen osana perustehtäväämme.
Toiminnalliset tavoitteet 2024–2025	Toiminnan kehittäminen ja monipuolistaminen sekä erilaisten yhteistyömuotojen selvittäminen ja kokeileminen Lapin muiden säätiötoimijoiden kanssa. Kuntoutuksellisen osaamisen vahvistaminen. Osallistuminen ELY:n kilpailutuksiin ja KELAn palveluiden tuottamiseen. TE-2024 uudistuksen palveluekosysteemin valmisteluun osallistuminen.
TÄRKEIMMÄT INVESTOINNIT VUONNA 2024–2026	
Investoinnit 2024	Ei merkittäviä investointeja.
Investoinnit 2025–2026	Ei merkittäviä investointeja.

Toteutuu

Toteutuu osittain

Ei toteudu

Ei aloitettu

Tornion Työvoimalasäätiö			
Talousarviotavoitteet			
TA Tavoite	Mittarit	Toteuma	Tila
Säätiön toiminta perustuu tulorakenteeseen	Tilinpäätös, osavuosikatsaukset	Säätiön tulos on ylijäämäinen tehtyjen sopeuttamistoimien ansiosta.	
Säätiön toiminta kehittyä sosiaalisen työllistämisen yksikkönä	Kehityshankkeiden tai muiden kehittämistoimenpiteiden raportointi toimintakertomuksessa	Euroopan sosiaalirahaston (ESR+) rahoittama, Ok! - Osaamisspassilla osallisuutta ryhmähanke on alkanut 1.5.2024, päättyen 30.9.2026. Hanke koostuu neljän eri Lapin hyvinvointialueella toimivan säätiön ryhmähankkeena, jossa Työvoimalasäätiö on osatoteuttajan roolissa. Hankkeeseen on nimetty neljä eri Työvoimalasäätiön valmennushenkilöstöön kuuluvaa työntekijää ja he työskentelevät hanketyöntekijöinä 25–50 % työajalla. Hankeen toimintalinja: 4 Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi Erityistavoite: 4.3 Yhdenvertaiseen osallisuuteen	
Nuorten ohjaaminen koulutukseen ja työelämään, työnantajayhteistyön lisääminen	Nuorten jatkosijoittuminen 85 %, valtakunnallinen keskiarvo 75 %, nuorisotyöttömyys	Nuorten jatkosijoittuminen v. 2024 oli 88 %, joka kertoo osittain hyvästä alkuvuoden työllisyystilanteesta, mutta osittain myös siitä, että tuottamaamme TEAK-kuntoutukseen (Kelan ammatillinen kuntoutus) on ohjautunut myös nuoria kulu- neen vuoden aikana.	
Työllisyyden kuntakokeilun tukeminen ja asiakasohjausmallin kehittäminen	Asiakasmäärät, tilastointitiedot, prosessikuvaukset	Työ- ja oppimisympäristöjen käyttöasteet ovat tasaantuneet hyvälle tasolle, koska olemme yhdistäneet eri toimintoja ja lakauttaneet sellaisia työ- ja oppimisympäristöjä, joissa käyttöaste ja kulurakenne on ollut kohtuuttoman suuri. Kuntouttavan työtoiminnan asiakkaita on ohjautunut hyvällä tahdilla toimintoihin ja jatkopolkuja on pystytty rakentamaan sujuvasti. Kelan ammatillisen kuntoutuksen ja ELY-keskuksen työkyvyn arvioinnin palvelut ovat tuoneet yksilövalmennukseen kaivattua selkeyttä osa- ja täsmätyökykyisten työnhakijoiden prosessien tehostamiseen. Työvoimalasäätiö on edelleen kehittynyt em. palveluiden avulla työelämälähtöisen kuntoutuksen ja valmennuksen asiantuntijaorganisaationa.	
Pyritään ylijäämaiseen tulokseen, jolla katetaan edellisten vuosien alijäämät	Tilinpäätös	Sopeuttamistoimet tuottivat positiivisen tuloksen, jonka avulla pääomaa pystyttiin kasvattamaan odotettua enemmän. Talouden tasapainon saavuttamiseksi toimintarakennetta arvioidaan edelleen kriittisesti.	

		Useamman vuoden alijäämäiset tulokset, vailla pääomaa vaativat pidempiaikaista talouden tasapainottamista, jonka tärkein mittari ovat eri työ- ja oppimisympäristöjen käyttöasteet. Ylimääräisistä vuokratoista on luovuttu alkuvuoden aikana ja töitä on uudelleen järjestelty yhdistämällä eri työ- ja oppimisympäristöjä. Toimintakauden aikana alkoi yksi ESR rahoitettu hanke, johon olemme kiinnittäneet neljä valmennushenkilöstöön kuuluvaa työntekijää. Tarvittavia järjestelyjä tullaan tekemään vielä v. 2025 puolella, liittyen lähinnä kuljetuspalveluidemme yhdistämiseen osaksi Ekoterminaalin toimintaa. Positiivinen tulos on selkeästi odotettua korkeampi ja siihen on päästy toteutettujen sopeuttamistoimien, positiivisen käytöasteen ja maltillisen vrk hinnan ansiosta (kehitysvammaisten erityishuollon mukainen työtoiminta, jonka uusi sopimuskausi alkoi 1.1.2024).	
--	--	---	--

Tornion Työvoimallasäätiö

TULOSLASKELMA	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Toimintatuotot	1 592 482	1 346 900	1 540 033
Toimintakulut	-1 466 255	-1 324 800	-1 366 770
Toimintakate	126 227	22 100	173 263
Rahoitustuotot	467	0	428
Rahoituskulut	-996	-760	-760
Vuosikate	125 698	21 340	172 931
Poistot	-12 525	-4 610	-7 989
Tilikauden tulos	113 173	16 730	164 943
Tilinpäätössiirrot		0	0
Verot		0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	113 173	16 730	164 943

TASE	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Peruspääoma/osakepääoma	25 000	25 000	25 000
Taseen loppusumma	423 496		572 635
Investoinnit netto			-5 838
Leasing- ja vuokravastuut	68 988		72 293
Lainakanta (pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset)	152 000	152 000	152 000
- josta kaupungin myöntämät lainat	152 000	152 000	152 000
- josta kaupungin takaamat lainat	152 000	152 000	152 000

TUNNUSLUKUJA	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Liiketulos -%	7,1 %	1,2 %	10,7 %
Vuosikate/Poistot -%	1003,6 %	462,9 %	2164,7 %
Laskennallinen lainanhoitokate	6,3	1,1	8,8
Henkilöstömäärä keskimäärin	26	27	25

Kiinteistö Oy Tornion Kisakoti

Kiinteistö Oy Tornion Kisakoti	
Perustiedot	
Yhteisön tytäryhtiöt	
Yhteisön toiminta-ajatus	Asuntojen vuokraaminen mielenterveysasiakkaille. Asuntoja 7 kpl.
Hallituksen puheenjohtaja Hallituksen jäsenet	Hannu Markkula, selvitysmies
Toimitusjohtaja	
Hallituksen käsittely pvm.	
Merkittävät / poikkeukselliset tapahtumat vuonna 2024	Selvitystoimet ovat käynnissä. Yhtiö katsotaan puretuksi, kun selvitysmies esittää lopputilityksen yhtiökokouksessa. Tämän jälkeen tehdään ilmoitus purkautumisesta kaupparekisteriin ja samassa yhteydessä toimitetaan sinne lopputilitys.
Toiminnalliset tavoitteet 2024	Yhtiön lopettamiseen liittyvät tehtävät.
Toiminnalliset tavoitteet 2024–2025	
Investoinnit 2024	
Investoinnit 2025–2026	

Länsi-Pohjan Hevosurheilukeskus Oy

Länsi-Pohjan Hevosurheilukeskus Oy	
Perustiedot	
Yhteisön tytäryhtiöt	
Yhteisön toiminta-ajatus	Kilparadan ja siihen liittyvien rakennusten ja laitteiden rakentaminen, ylläpito ja vuokraus sekä hevosurheilutilaisuuksien ja muiden erilaisten kurssi-, koulutus- ja yleisötilaisuuksien järjestäminen.
Hallituksen puheenjohtaja	Matti Lankila
Hallituksen jäsenet	Markus Kannala, Teemu Alatalo, Ulla Miettunen ja Matti Vaaajoensuu.
Toimitusjohtaja	Marja-Riitta Tervahauta
Hallituksen käsittely pvm.	Pidetään myöhemmin
Merkittävät / poikkeukselliset tapahtumat vuonna 2024	
TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2024–2026	
Toiminnalliset tavoitteet 2024	Talouden tasapainottaminen
Toiminnalliset tavoitteet 2024–2025	Talouden tasapainottaminen
TÄRKEIMMÄT INVESTOINNIT VUONNA 2024–2026	
Investoinnit 2024	Katsomorakennuksen ulko-ovien uusiminen
Investoinnit 2025–2026	Investointeja ei ole

Länsi-Pohjan Hevosurheilukeskus Oy

TULOSLASKELMA	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Toimintatuotot	32 639	31 620	31 705
Toimintakulut	-8 658	-10 030	-7 234
Toimintakate	23 981	21 590	24 471
Rahoitustuotot		0	
Rahoituskulut	-597	-650	-299
Vuosikate	23 384	20 940	24 173
Poistot	-28 118	-27 100	-29 565
Tilikauden tulos	-4 733	-6 160	-5 392
Tilinpäätössiirrot			
Verot			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-4 733	-6 160	-5 392

TASE	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Peruspääoma/osakepääoma	374 294	374 294	374 294
Taseen loppusumma	302 627		287 360
Investoinnit netto		13 000	23 151
Leasing- ja vuokravastuut			
Lainakanta (pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset)	40 050	40 050	30 550
- josta kaupungin myöntämät lainat	16 300	16 300	16 300
- josta kaupungin takaamat lainat	23 750	23 750	14 250

TUNNUSLUKUJA	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Liiketulos -%	-14,5 %	-19,5 %	-17,0 %
Vuosikate/Poistot -%	83,2 %	77,3 %	81,8 %
Laskennallinen lainanhoitokate	4,28	3,82	5,94
Henkilöstömäärä keskimäärin	0	0	0

Tornion Keilahalli Oy

Tornion Keilahalli Oy	
Perustiedot	
Yhteisön tytäryhtiöt	
Yhteisön toiminta-ajatus	Keilailu on koko perheen harrastus, joko yksin tai porukalla. Keilailu sopii kaiken ikäisille.
Hallituksen puheenjohtaja	Markku Lahdenperä (pj.)
Hallituksen jäsenet	Heikki Keinänen, Markku Taramaa ja Markus Kannala
Toimitusjohtaja	Ei toimitusjohtajaa
Hallituksen käsittely pvm.	
Merkittävät / poikkeukselliset tapahtumat vuonna 2024	Kemin keilahallin väliaikainen sulkeutuminen voi nostaa kävijämääriä.
TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2024–2026	
Toiminnalliset tavoitteet 2024	Tavoitteena on saada toiminta vakiinnutettua vaikeiden koronavuosien jälkeen.
Toiminnalliset tavoitteet 2024–2025	Ylläpitää keilailuharrastuksen olosuhteita Torniossa.
TÄRKEIMMÄT INVESTOINNIT VUONNA 2024–2026	
Investoinnit 2024	Ei suunniteltuja investointeja.
Investoinnit 2025–2026	Ei suunniteltuja investointeja.

Toteutuu

Toteutuu osittain

Ei toteudu

Ei aloitettu

Tornion Keilahalli Oy			
Talousarviotavoitteet			
TA Tavoite	Mittarit	Toteuma	Tila
Vakiinnuttaa tilanne koronan jälkeen	Kävijämäärä Talouden toteuma	Kemin hallin ollessa pois käytöstä kävijämäärät olivat alkuvuoden aikana olleet tavallista suuremmat. Kaupunki on myöntänyt avustuksen, jonka avulla talous on pysynyt tasapainossa.	

Tornion Keilahalli Oy

TULOSLASKELMA	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Toimintatuotot	37 320	17 100	27 977
Toimintakulut	-11 604	-5 600	-9 543
Toimintakate	25 716	11 500	18 434
Rahoitustuotot			0,49
Rahoituskulut	-3 499	-3 000	-4 356
Vuosikate	22 217	8 500	14 079
Poistot	-21 057	-5 700	-14 220
Tilikauden tulos	1 160	2 800	-141
Tilinpäätössiirrot			
Verot			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 160	2 800	-141

TASE	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Peruspääoma/osakepääoma	108 902	108 901	108 902
Taseen loppusumma	230 706	250 000	217 811
Investoinnit netto	16 000		0
Leasing- ja vuokravastuut			
Lainakanta (pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset)	82 858	74 000	72 568
- josta kaupungin myöntämät lainat			
- josta kaupungin takaamat lainat	74 858	68 000	66 568

TUNNUSLUKUJA	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Liiketulos -%	3,11 %	16,4 %	-0,51 %
Vuosikate/Poistot -%	105,51 %	149,1 %	99,01 %
Laskennallinen lainanhoitokate	1,86	0,94	1,37
Henkilöstömäärä keskimäärin			

Business Tornio Oy

Business Tornio Oy	
Perustiedot	
Yhteisön tytäryhtiöt	
Yhteisön toiminta-ajatus	Tornion elinkeinoelämän kehittäminen ja monipuolistaminen, työllisyyden edistäminen sekä matkailupalvelujen tarjoaminen.
Hallituksen puheenjohtaja	Arto Liikamaa
Hallituksen jäsenet	Tapio Herajärvi, Terhi Kuivila, Jukka Kujala, Raimo Pohjanen, Mikko Ylitalo, Kari Rantamaa Hallituksen varapuheenjohtaja: Arto Ponkala Hallituksen varajäsenet: Kimmo Juntti, Kimmo Auno, Erkki Hanhiova, Sampo Kangastalo
Toimitusjohtaja	vs. toimitusjohtaja Hannaleena Posti (15.11.2023-31.7.2024) toimitusjohtaja Tero Siivola (1.8.2024-)
Hallituksen käsittely pvm.	Elokuu 2024
Merkittävät / poikkeukselliset tapahtumat vuonna 2024	Toimitusjohtajan rekrytoiminen.
TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2024–2026	
Toiminnalliset tavoitteet 2024	Yhtiön strategian mukaiset painopistealueet: • Varmistamme, että pysymme kansainvälisesti kiinnostavana kaupallisena keskittymänä • Hyödynnämme omaa logistista solmukohtaamme – raide- ja maantierahti • Vahvistamme teräksen ja rakentamisen klusterin kehittymistä ja menestymistä • Suurteollisuuden kehittyminen ja kasvaminen tulevaisuuden teollisuuden kautta • Kansainvälisen matkailuvetovoiman kehittäminen ja toimintaedellytysten vahvistaminen
Toiminnalliset tavoitteet 2024–2025	Yhtiön strategian mukaiset painopistealueet: • Varmistamme, että pysymme kansainvälisesti kiinnostavana kaupallisena keskittymänä • Hyödynnämme omaa logistista solmukohtaamme – raide- ja maantierahti • Vahvistamme teräksen ja rakentamisen klusterin kehittymistä ja menestymistä • Suurteollisuuden kehittyminen ja kasvaminen tulevaisuuden teollisuuden kautta • Kansainvälisen matkailuvetovoiman kehittäminen ja toimintaedellytysten vahvistaminen
TÄRKEIMMÄT INVESTOINNIT VUONNA 2024–2026	
Investoinnit 2024	Ei investointeja.
Investoinnit 2025–2026	Ei investointeja.

Toteutuu

Toteutuu osittain

Ei toteudu

Ei aloitettu

Business Tornio Oy			
Talousarviotavoitteet			
TA Tavoite	Mittarit	Toteuma	Tila
Yhtiö neuvoo yritystoiminnan käynnistämistä suunnittelevia asiakkaita	- 30 % perustettujen yritysten omistajista / yrittäjistä käyttää neuvontapalveluja (PRH:n tilasto) - 200 neuvontapalvelutapahtumaa	1–12/2024 Torniossa perustettiin 100 uutta yritystä. Koko Meri-Lapin alueella* samaan aikaan perustettiin uusia yrityksiä 251, eli Tornion osuus koko alueelle perustettavien yritysten määrästä on 40 %. Tieto perustuu PRH:n tilastoon. *Tilastoa seuraa ja raportoi eteenpäin Business Tornio. Alueeseen kuuluu: Kemi, Tornio, Keminmaa, Tervola, Simo ja Ylitornio. 1–12/2024 on toteutunut noin 280 neuvontapalvelutapahtumaa.	
Yhtiö tukee toimivia yrityksiä niiden liiketoiminnan kehittämisessä	- 40 % yritys- / kehittämistukia saaneista yrityksistä käyttää BT:n kehittämispalveluja - Myönnettyjen kehittämistukien kokonaisvolyyymi 500 000 € - 80 kehittämispalvelutapahtumaa	Kehittämis- ja investointitukien olivat vuonna 2024 n. 3 miljoonaa euroa, jotka koostuivat 12 eri investointihakemuksesta. BT:n palveluja käytti yli 90 % haki-joista. Business Tornion tarjoama kansainvälistymispaketti Ruotsiin menestyy hyvin. 1–12/2024 pakettia on käyttänyt 12 yritystä ympäri Suomen, jotka ovat perustaneet AB:n Ruotsiin. Alustavia keskusteluja 51 kpl. Pakettiin kuuluvien kumppanuustili-toimistojen määrää on nostettu alkuvuodesta 2024 yhdellä tilitoimistolla, nyt kumppani tilitoimistoja Ruotsissa on kolme kappaletta. Kehittämispalvelutapahtumia ensimmäisellä puolivuotis kaudella on ollut n. 120 tapaamista.	
Tornion yritysalueiden markkinointi	Yritysalueille sijoittuvia yrityksiä (uusi kiinteistö, vuokraus tai kiinteistön osto) Kromilaakso 5kpl Torppi 5kpl Suensaari, toimitilapörssin myötä seurataan vapaiden/tyhjien tilojen määrän kehitystä Arctio -alueen markkinoinnin käynnistys 5 alustavaa neuvottelua sijoitautumisesta	Kromilaaksosta vuokrattiin yksi tontti ja Torpista kuusi tonttia. Kromilaaksossa oli pitkään yksi iso tontti varattuna, jonka suhteen asia ei edennyt ja on nyt vapaa. Keskustan alueelle sijoitautui pienempiä (pääosin hyvinvointi) yrityksiä. Arctio South alue on varattu esisopimuksella Outokummulle. Arctio North teollisuusalue on suunnitelluvarauksilla/aiesopimuksilla täytetty (viisi yritystä). Arctio West on täyttymässä hyvää vauhtia.	

		Arctio teollisuusalueiden kaavamuutos valmistuu kesällä 2025.	
Alueelle sijoittautuu uusia isoja työllistäjiä	Alueelle sijoittuva toimija työllistää yli 10 hlö	Keskusteluja merkittävien työllistäjien kanssa on menossa useita (Norwegian hydroge, Skarta, Vireon ja Plugit, Verso Energy). Uusien työllistäjien lopullisen sijoittautumisen aikataulu on vielä avoin.	☒
Tapahtumat / koulutukset yrityksille ja sidosryhmille	4–5 kpl vuodessa Osallistujia yhteensä 80–100 kpl	1–12/2024 tapahtumia ja tilaisuuksia on järjestetty useita. Merkittävimpiä ensimmäisen vuosipuoliskon tapahtumia olivat: - Future Fuel Summit - Tulevaisuuden polttoaineet 100 hlöä - Sijoittajat ja yrittäjät yhdessä yritysten kasvukatalyyttinä n. 20 hlöä - Startti aamuun - hankintakahvit 20 hlöä - Elinvoimainen pohjola - rajaneuvonnan seminaari 100 hlöä. Business Golf 85 hlöä. Useita muita tilaisuuksia kuten matkailun aamukahvit, Roihu jne. Yhteensä tilaisuuksiin (n. 25 tilaisuutta) osallistui reilu 700 hlöä. Tilaisuuksia on järjestetty yhteistyössä Tornion yrittäjien, Lapin yrittäjien, Rajaneuvonnan sekä Lapin kauppakamarin kanssa.	☒
Asiakastyytyväisyyskyselyn tulos	4,0 (asteikolla 1–5)	Asiakastyytyväisyyttä on kysytty suoran palautteen perusteella ja lisäksi mm. uusilta yrittäjiltä on saatu pyydettäessä palautetta asiakaspalvelun laadusta. Asiakastyytyväisyyskysely viime vuodelta tullaan lähettämään Q1/2025 aikana.	☐
Yrityskehittämisen ja hankkeiden kautta luodaan uusia työpaikkoja	Uusien työpaikkojen määrä	Vuonna 2024 työllistyneiden määrä +23 hlöä	☒

Business Tornio Oy

TULOSLASKELMA	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Toimintatuotot	939 168	767 361	989 128
Toimintakulut	-910 316	-770 896	-974 920
Toimintakate	28 852	-3 535	14 208
Rahoitustuotot	15 350		10 960
Rahoituskulut	-3 606	-800	-477
Vuosikate	40 597	-4 335	24 691
Poistot	-674	-900	-505
Tilikauden tulos	39 923	-5 235	24 186
Tilinpäätössiirrot			
Verot	-2 807		-5 592
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	37 116	-5 235	18 594

TASE	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Peruspääoma/osakepääoma	181 643	181 643	181 643
Taseen loppusumma	343 015		329 132
Investoinnit netto			
Leasing- ja vuokravastuut	4 561		10 099
Lainakanta (pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset)			
- josta kaupungin myöntämät lainat			
- josta kaupungin takaamat lainat			

TUNNUSLUKUJA	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Liiketulos -%	4,25 %	-0,68 %	2,45 %
Vuosikate/Poistot -%	6027,7 %	-481,7 %	4888,2 %
Laskennallinen lainanhoitokate	12,26	-4,42	52,76
Henkilöstömäärä keskimäärin	7		8

Bottenvikens Reningsverk Ab

Bottenvikens Reningsverk Ab	
Perustiedot	
Yhteisön tytäryhtiöt	
Yhteisön toiminta-ajatus	Tornion ja Haaparannan jäteveden puhdistus
Hallituksen puheenjohtaja	Markus Kannala
Hallituksen jäsenet	Markku Taramaa, Bengt Westman
Toimitusjohtaja	Hans Kenttä
Hallituksen käsittely pvm.	
Merkittävät / poikkeukselliset tapahtumat vuonna 2024	Ensimmäisten kolmen vuosineljänneksen aikana olemme saavuttaneet liiketoiminnan BOD- ja fosforipäästötavoitteet. Lisäksi lääninhallitus päätti yhtiön hakeuksesta, että fosforinvähennysvaatimuksia ei koroteta aikaisempien päätösten mukaisesti, vaan ne on asetettu 90 %:n reduktioon, jota yhtiö pitää kohtuullisena. Molempien kaupunkien putkistojen laajoissa vuodoissa on kuitenkin edelleen haasteita. Lisäksi laitokselle johdetaan teollisuusjätevesiksi luokiteltavia jätevesiä, jotka aiheuttavat häiriöitä. Tällaisista häiriöistä johtuen viimeisen vuosineljänneksen aikana fosforin puhdistusvaatimus ylittyi. Talouden toteuma on pääpiirteissään laaditun budjetin mukainen.
TÄRKEIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2024–2026	
Toiminnalliset tavoitteet 2024	Jätevesien puhdistus vahvistettujen raja-arvojen mukaan.
Toiminnalliset tavoitteet 2024–2025	Sama kuin 2024
TÄRKEIMMÄT INVESTOINNIT VUONNA 2024–2026	
Investoinnit 2024	600 000 €
Investoinnit 2025–2026	2025: 1 000 000 €, Pääjohdon vaihto aikaisintaan 2025 2026: 300 000 €

Toteutuu

Toteutuu osittain

Ei toteudu

Ei aloitettu

Bottenvikens Reningsverk Ab			
Talousarviotavoitteet			
TA Tavoite	Mittarit	Toteuma	Tila
Päästään viranomaisten asettamiin tavoitteisiin taloudellisesti kestäväällä tavalla	BOD 7 ja P raja-arvot	Päästöt olivat Q1–Q3 aikana raja-arvojen mukaisia. Fosforipäästöt olivat Q3:n aikana 0,37 mg/l, ja poistotehokkuus oli 91 %. Käsitellyn jäteveden fosforipäästöt ylittivät raja-arvot Q4:n aikana (0,54 mg/l, raja-arvon ollessa 0,50 mg/l), ja valvontaviranomainen on informoitu asiasta. Syynä tähän olivat verkostossa tapahtuneet ulkopuoliset kuormitukset.	

Bottenvikens Reningsverk Ab

TULOSLASKELMA	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Toimintatuotot	1 453 375	1 510 681	1 543 775
Toimintakulut	-1 160 661	-1 204 152	-1 214 770
Toimintakate	292 714	306 529	329 006
Rahoitustuotot	9931		12 520
Rahoituskulut	-49 047	-53 661	-50 561
Vuosikate	253 598	252 868	290 964
Poistot	-158 902	-171 715	-161 382
Tilikauden tulos	94 696	81 153	129 582
Tilinpäätössiirrot	0	0	
Verot	-13939	0	-26 725
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	80 757	81 153	102 857
<i>Kurssi (vuoden keskiarvo)</i>	<i>11,4788</i>	<i>11,6472</i>	<i>11,4325</i>

TASE	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Peruspääoma/osakepääoma	90 123	119 335	104 721
Taseen loppusumma	2 865 627	2 983 383	2 935 492
Investoinnit netto	64 348	198 892	500 632
Leasing- ja vuokravastuut			
Lainakanta (pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset)	1 037 104	1 114 592	949 709
- josta kaupungin myöntämät lainat			
- josta kaupungin takaamat lainat			
<i>Kurssi (vuoden viimeinen arvo)</i>	<i>11,096</i>	<i>11,6472</i>	<i>11,459</i>

TUNNUSLUKUJA	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Liiketulos -%	6,5 %	5,4 %	8,4 %
Vuosikate/Poistot -%	159,6 %	147,3 %	180,3 %
Laskennallinen lainanhoitokate	1,7	1,6	2,0
Henkilöstömäärä keskimäärin	4	4	4

7.6 Kaupunginhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä ja talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä

Kaupunginhallituksen on kuntalain 115 §:n mukaan tehtävä toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä sekä talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Tornion kaupunginhallitus on kokouksessaan 17.3.2025 § 101 päättänyt esittää vuoden 2024 tilinpäätöksen tuloksen käsittelystä seuraavaa:

Siirretään tilikauden 2024 alijäämä 1 241 349,50 euroa taseen omaan pääomaan yli-/alijäämätilille.

Talouden tasapainottamisen osalta taseeseen jäävä 20 965 834,33 euron kertynyt ylijäämä toimii puskurina, mikäli taloudessa tapahtuu nopeita talousarviossa ennakoimattomia muutoksia.

8 Talousarvion toteutuminen

8.1 Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Talousarvion rakenteesta säädetään kuntalaissa siten, että talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelma-osa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kuntalain 113 §:n mukaan kunnan tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteinä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Hyväksyessään talousarvion kaupunginvaltuusto on määritellyt toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toimielinten ja vastuuhenkilöiden sitovasti noudatettavaksi. Kaupunginhallitus antaa selvityksen tavoitteiden toteutumisesta toimintakertomuksessa.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2024 esitetään toimialueittain yhtenä kokonaisuutena.

Tornion kaupunkistrategia 2021–2025: toteutuminen 2024

Kuvio 32. Tornion kaupunkistrategian 2021–2025 tiivistelmä.

Kuntastrategia on kuntalain (410/2015) 37 §:n mukainen lakisääteinen asiakirja. Kuntalain 110 §:n mukaan talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Kuntastrategiaa on tarkistettava vähintään kerran valtuuston toimikaudessa. Torniossa kuntastrategia on nimettykaupunkistrategiaksi.

Tornion kaupunkistrategia valtuustokaudelle 2021–2025 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 25.4.2022 § 45. Kaupunkistrategia on tärkein strategiatason asiakirja, kaupungin päästrategia, jossa on määritelty kaupungin perustehtävä, visio sekä visiota toteuttavat strategiset päämäärät tavoitteineen, toimenpiteineen ja mittareineen. Lisäksi kaupunkistrategiassa on määritetty kaupungin kärkihankkeet ja toimintaperiaatteet.

Tornion kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumisen arviointipohjana (TP24) on käytetty nykyistä ja ajantasaista kaupunkistrategiaa. Arviointi on toteutettu sähköiseen muotoon toimialoilta saatujen tietojen pohjalta.

Kaupunkistrategian toimeenpano, seuranta ja arviointi

TORNION KAUPUNKISTRATEGIA 2021-2025

Kuvio 33. Tornion kaupunkistrategian toimeenpano, seuranta ja arviointi.

Seuraavalta sivulta alkaen on esitetty yhteenveto keskeisimmistä strategian mukaisista toimenpiteistä kokonaisuuksittain tilikaudella 2024.

Elinvoimainen ja vastuullinen rajakaupunki				
Valtuustokauden strateginen tavoite	Toimenpiteet 2021–2025	Toimenpiteiden toteuma TP 2024	Mittarit	Mittarien toteuma TP 2024
1. Kestävä ja viihtyisä kaupunki	1.1 Tornion yleiskaavan ja maapoliittisen ohjelman ajantasaistaminen 1.2 Monipuolinen asuntontittuotanto (tavoitetaso 30 tonttia / vuosi), uudet ja laajenevat asuinalueet. Uusien asuinalueiden tavoitteellinen toteuttamisjärjestys määritellään maapoliittisessa ohjelmassa. 1.3 Tornion ydinkeskustassa Tullinranta-Aittakenttä alueen kehittäminen (E14/Two Cities - One Heart, rajan viranomaiskeskus) 1.4. Tornion kaupungin virkistys- ja viheralueiden sekä reittien kehittäminen (mm. rantareitti Haaparanta Sundholmen/Cape East - Tornio Näränperä, Perämeren kansallispuiston saavutettavuuden parantaminen) 1.5. Tornion ilmasto-ohjelman laatiminen (uusi ohjelma) 1.6. Kestävien ja uusiutuvien energiamuotojen edistäminen 1.7. Näränperän tulvapenkereen korottaminen yhteistyössä Haaparannan kanssa 1.8 Kukkolankosken alueen kestävä kehittäminen (Unescon aineeton kulttuuriperintöhaku, Tornionjoen riippusilta, asemakaavoitus)	1.1 Yleiskaavatyö on edennyt luonnosvaiheeseen vuoden 2024 aikana. Kaavaluonnos asetetaan nähtäville käännösten valmistuttua helmikuussa 2025. 1.2 Miukkiin on kaavoitettu 6500 k-m2 kerrostalotontti kahdelle kerrostalolle, ehdotusvaiheen hyväksyntä 24.2.2025 KH. Rakenukseen on suunniteltu toteutettavaksi 31 asuntoa. 1.3 Viranomaiskeskuksen (YH-2) ja huvi- ja viihdepaveluiden korttelialueen kaava saanut lainvoiman 26.8.2024. 1.4 Uitonranta-Koirapuisto-välille suunnitellut tehty, lautakunnan päätöksestä valitettu hallinto-oikeuteen. Toteuttaminen viivästynyt valituksen vuoksi. 1.5 Tornion ilmasto-ohjelma lähes valmis, hyväksyminen kv. 3/25. 1.6 Tuulivoimaosayleiskaavoja valmistella 7 kappaletta. Pissimmällä on Karhakkaan tuulivoimahanke. Myönnetty yksi suunnittelutarveratkaisu aurinkovoimalalle, toinen hakemus saatu vuoden 2024 aikana. 1.7 Penkereen korottamisen työt käynnistetty ja vuoden loppuun mennessä penger on mitoituskorkeudessa. Työt jatkuvat vuonna 2025.	Väestönkehitys Työttömyysaste % Työpaikkakehitys lkm Yrittäjien kuntabaronometri Kaupunkikeskustan elinvoimamittaus Matkailun vetovoima Oppilaitokset ja koulutustarjonta Kaupungissa toimivat oppilaitokset ja niiden koulutustarjonta Tonttituotanto Toteutuneet investoinnit	Väestönkehitys Tornion kaupungin väkiluku 31.12.24: 20 959 as. (1–12/24 -59 as.). Työttömyysaste % Vuoden 2024 ka. 8,2 %. Työpaikkakehitys lkm. 8 856 kpl (2023), muutos 22-23: +3 kpl Yrittäjien kuntabaronometri 2024: koko maa 3,13, Lappi: 2,88, Tornio 3,26 (seuraava mittaus 2026). Kaupunkikeskustan elinvoimamittaus TornioHaparanda 2024: 2,684 (muutos +14,7 %). Matkailun vetovoima Torniossa 2024: 71 923 yöpymistä, +20 % Oppilaitokset ja koulutustarjonta Lapin AMK, Lappia, PPO, Luovi Tonttituotanto: 2 kerrostalotonttia Miukkiin, 6600 k-m2, hyväksyminen vasta 24.2.2025. Toteutuneet investoinnit

		1.8 Kukkolankosken kaavoitusta varten on laadittu selvityksiä. Torne Valley Dipnet Culture -hanke käynnistynyt. UNESCO-hakuprosessi edennyt suunnitellusti, hakeamus valmistuu 2/25. Asemakaavoitukseen on tehty kattavat selvitykset vuoden 2024 aikana, kaavoitus käynnistyy keväällä 2025.		
2. Sujuvat liikenneyhteydet	2.1. Kestävien liikkumis- muotojen kehittäminen (joukkoliikenne, kävely ja pyöräily, sähkö- ja kaasuautoilu) 2.2. Tukholma-Haaparanta-Tornio-Helsinki uusi henkilöjunayhteys 2025- 2.3. TornioHaparanda Matkakeskuksen ja Tornion rautatieaseman kehittäminen joukkoliikenteen solmu- kohtina 2.4. Kemi-Tornion lentoaseman lentoliikenteen turvaaminen ja kehittäminen (edunvalvonta) 2.5. Nopeiden tietoliikenneyhteyksien (valokuitu) edistäminen erityisesti Tornion taajama-alueella 2.6. Tornio-Kolari radan sähköistämisen edistäminen	2.1. Tornio-Laurila radan sähköistyksen hanke on valmistunut. Osallistuttu rakentamisen aikaiseen ohjausryhmätyöskentelyyn. 2.2. Edunvalvontatyötä jatkettu rajat ylittävän henkilöjunaliikenteen saamiseksi. LVM rahoitus puuttuu. 2.3. Parannettu Matkakeskuksen matkustajainformaatiota. Tornion rautatieaseman matkustajalaiturit ym. uusittu Laurila-Tornio-Haaparanta -radan sähköistyshankkeen yhteydessä. 2.4. Kemi-Tornion lentoaseman reittilennot turvattu 29.4.24-28.3.26. 2.5. Tornion taajama-alueen valokuituhankkeet edistyneet kaupallisista perusteista. 2.6. Osallistuttu Kolarin radan suunnittelutyöhön (mm. haastattelut tarveselvitysvaiheessa). Lisäksi tuotu esille hankkeen tärkeyttä edunvalvonnallisin keinoin.		

3. Kansainvälisesti houkutteleva yritys- ja investointiympäristö	3.1. Yrittäjämysteinen elinkeinopolitiikka ja päätöksenteko 3.2. Tornion suurteollisuuden ja pk-yritysten liiketoiminnan sijoittautumis-, kasvu- ja kehitysmahdollisuuksia tukevat toimenpiteet 3.3. Riittävä ja monipuolinen tonttitarjonta uusilla ja kehitettävillä yritysalueilla (Kromilaakso, Arctio, Kyläjoki, Torppi) 3.4. Aktiivinen sijoittautumis- ja yhteismarkkinointi 3.5. Tornion kansainvälisen matkailuvetovoiman kehittäminen ja matkailun toimintatiedellytysten vahvistaminen (Master plan, Two Countries – One Destination OD)	3.1. Elinkeinojen kehittämissopimus Tornion kaupungin ja Business Tornio Oy:n välillä hyväksyttiin kh. 18.12.2023 § 363. Edetty sopimuksen mukaisesti. Merkittävin yksittäinen asia yhtiön kannalta alkuvuodesta 24 ollut toimitusjohtajan rekrytointiprosessi. BusinessTornion lisämääräraha myönnetty kh. 23.4.24 § 128. 3.2. Torniossa valmistettu ja viety eteenpäin investointihankkeita hyvässä yhteistyössä eri toimijoiden kesken. Suurimpia toimieliemissä käsiteltäviä asioita 2024 ovat olleet mm. kiinteistökaupan esisopimus Outokumpu Europe Oy:n kanssa koskien Koivuluodon Lettoa (kv. 29.1.2024 § 9), tuulivoimapuistohankkeet (mm. Karhakkamaa, Haapamaa, Röttä, Vinsanmaa, Karunki, Rovavaara, Valkivaara), aurinkoenergiailaitos sekä Hellän asemakaavamuutos. Lisäksi vireillä on lukuisa määrä muita investointihankkeita, joista osa ei ole vielä julkisia. 3.3. Hellälän matkailualueen kaavamuutos valmistunut 2024. Matkailu otettu huomioon myös yleiskaava 2040 työssä. Kyläjoen ja Kromilaakson 2. vaiheen asemakaavat ovat edenneet luonnosvaiheeseen ja Arctio-alueen asemakaavatyö on käynnistynyt. 3.4. Vuonna 2024 käyty lukuisa määrä sijoittautumisneuvotte-		
---	--	--	--	--

		luja kaupungin ja Business Tornion toimesta. Arctio Westiin tehty esisopimuksia ja sopimuksia. Arctio North varattu esisopimuksilla. 3.5. Matkailun toimialaa kehitetty pääosin Business Tornion kautta. Neuvoteltu mm. Visit Rovaniemi -yhteistyöstä sekä tehty Arctic Coastal Route -yhteistyötä Perämerenkaarella. Perustettu Visit TornioHaparanda ry. matkailun uudeksi yhteistyöalustaksi.		
4. Osaajien Tornio	4.1. Tornion kaupungin aseman vahvistaminen Lapin toisen asteen koulutuskeskuksena 4.2. Tiivis oppilaitosyhteistyö (mm. kumppanuussopimukset Lappia, Lapin AMK, Peräpohjolan Opisto), uusien yhteistyömallien kehittäminen + yliopistoyhteistyö erityisesti Oulu, Rovaniemi, Luulaja 4.3. Osaavan työvoiman saatavuuden varmistaminen 4.4. Lapin työllisyyden kuntakokeilun läpivienti Torniossa 1.3.2021-31.12.2023 4.5. Valmistaudutaan TE -palvelujen järjestämisvastuun siirtoon valtiolta kunnalle 2024	4.1. Kaupunki – Lappia yhteistyötä tehty tiiviisti koko vuoden 2024 ajan. 4.2. PPO:n ja kaupungin välinen kumppanuussopimus hyväksyttiin kh. 18.12.2023 § 367 ja allekirjoitettiin 27.3.2024 Kh. hyväksyi kaupungin, Lapin amk:n ja KKY Lappian kumppanuussopimuksen 2024–2026 19.2.2024 § 55. 4.3. Pula osaavasta työvoimasta on edelleen joissakin ammateissa teollisuudessa, sote -alalla ja ravintola-alalla. Pääsääntöisesti työnantajien työvoiman tarpeeseen on kuitenkin pystytty vastaamaan. 4.4. Työllisyyden kuntakokeilu viety läpi suunnitellusti. Kuntakokeilu päättynyt Torniossa 31.12.2024. 4.5. TE24 uudistuksen valmistelutyö jatkunut Meri-Lapin alueella suunnitellusti koko vuoden 2024 ajan. Sopimukset, hallintosääntömuutokset, lautakunnan perustaminen,		

		rekrytoinnit jne. tehty suunnitellusti.		
5. Kansainväliset ja kansalliset verkostot voimavarana	5.1. TornioHaparanda kaksoiskaupunki yhteistyön kehittäminen yhteisesti hyväksytyn toimintasuunnitelman pohjalta, rajayhteistyön pääsopimuksen uudistaminen 5.2. Pohjoismaisen yhteistyön edistäminen paikallisia aluetasoilla (mm. TornioHaparanda, Perämerenkaari, Tornionlaakso) 5.3. Kansallisten ja kansainvälisten verkostojen hyödyntäminen kaupungin kehittämisessä mm. Kuntaliitto ja Seutukaupungit, Arctic Mayors Forum 5.4. Oulu 2026 kulttuuripääkaupunkivuoden hyödyntäminen erityisesti kulttuurin toimialalla	5.1. TornioHaparanda yhteistyötä viety eteenpäin suunnitellusti. Mm. UNESCO-haku, Tornionlaakson museon juhlavuosi, tapahtumat ja vierailut, Näränperän tulvansuojeluhanke, rantabulevardi jne. Pääsopimus pidetty ennallaan 2024. 5.2. Kaksoiskaupunkiyhteistyö, Perämerenkaari ja Tornionlaakson neuvosto pohjoismaisen yhteistyön ytimenä. Torniolta puheenjohtajuus Tornionlaakson neuvostossa ja Bothnian Arc Transport Forumissa 2024. Myös B.A. hallituspaikka. 5.3. Vuonna 2024 toimittu aktiivisesti valikoituissa kv. ja kansallisissa verkostoissa. Esim. USO, digiverkosto, tuulivoimakunnat, seutukaupungit ja Arctic Mayors Forum. 5.4. Kulttuuritoimisto ja museot ovat osallistuneet aktiivisesti erilaisien OULU 2026 tapahtumien ja hankkeiden suunnitteluun.		

Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen				
Valtuustokauden strateginen tavoite	Toimenpiteet 2021–2025	Toimenpiteiden toteuma TP 2024	Mittarit	Mittarien toteuma TP 2024
6. Torniolaisten hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävät toimenpiteet ja rakenteet	6.1 Hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävien elintapojen tukeminen palveluissa sekä esteettömät puitteet torniolaisten omaehtoiselle hyvinvoinnin edistämiseksi 6.2 Tornion kaupungin ja Lapin hyvinvointialueen välisten yhdyspintojen tunnistaminen ja tarvittavien yhteistyörakenteiden luominen kunnassa ja hyvinvointialueella (mm. oppilashuolto, kotouttaminen, ehkäisevä päihdetyö) 6.3 Yhteistyö ja edunvalvonta Lapin hyvinvointialueen suuntaan torniolaisten palvelujen turvaamiseksi sairauksien ennaltaehkäisyssä ja sairaanhoidossa 6.4. Kaikenikäisten syrjäytymisen ehkäisy kuntalaisten palveluissa ja toimijayhteistyössä 6.5 Kuntalaisten hyvinvointiin, terveyteen ja turvallisuuteen vaikuttavien päätösten vaikutukset arvioidaan ennalta 6.6. UNICEF:n Lapsiystävällinen kunta -mallin käynnistäminen	6.1. Keskushallinto varmistanut HYTE-hallintokunnat yhdistävän työskentelyn ja yhteistyöverkostojen toiminnan. Toimialojen toteutuneista toimenpiteistä Harrastamisen Suomen mallin mukainen toiminta jatkuu peruskouluissa. Harrastuskalenteri otettu käyttöön. 6.2. Työryhmiin on nimetty edustajia. Yhteistyö osin alkanut. Hyvinvointityötä organisoitu uudelleen kaupungilla, mm hyvinvointikoordinaattori palkattu v.2024, työ vielä kesken. 6.3. Yhdyspinta- ja järjestöyhteistyöhön on nimetty hyvinvointikoordinaattori. Muita nimeämisiä lisäksi johdon osalta. Uusia tehtäviä siirtynyt myös kunnan puolelle. 6.4. Kulttuurin, liikunnan, nuorisotyön ja opetuksen osalta tarjotaan tukea ja matalan kynnyksen toimintaa kaiken ikäisille. 6.5. Arviointia tehdään 6.6. LYK-työryhmä on nimetty v. 2023, työskentely aloitettu ja jatkunut vuoden 2024 aikana. Lapsiystävällinen kunta -mallin valmistelu edennyt suunnitelman mukaisesti.	HYTE-kerroin - Prosessi-indikaattorit 14 kpl - Tulosindikaattorit 6 kpl TEA-viisari Kouluterveyskysely Kuntalais- ja päättäjätutkimukset Imago- ja vetovoimatutkimukset Toteutuneet toimenpiteet Digiohjelmassa vuodelle 2024 aikataulutetut toimenpiteet ja niiden toteutumisen seuranta	HYTE-kerroin €/asukas:2024 17/as. - Prosessi-indikaattorit 14 kpl: HYTE-kerroin on kunnossa, yksittäisissä indikaattoreissa kehitettävää - Tulosindikaattorit 6 kpl: Ylipainon kehitystä kuvaava indikaattori pysynyt ennallaan, vuonna 2024, 41 (2022 58, 2023 41), kokemus terveydentilasta pysynyt ennallaan v.2023 vrt. (skaalattu tieto). Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitokustannukset (yli 65 v) laskeneet v. 2023 tasosta. TEA-viisarissa käytävissä päivitetty tiedot perusopetuksesta ja liikunnasta. Kouluterveyskysely toteutetaan parittomina vuosina. Kuntalaistutkimus toteutettu (Kuntaliitto). Kuntapäättäjätutkimus (Kuntaliitto) on toteutettu.

7. Toimivat ja kehittyvät julkiset palvelut	7.1. Sähköisten kun- tapalveluiden kehittä- minen asiakaslähtöi- sesti 7.2. Palveluverkkosel- vitys ja päätös tulevai- suuden palveluver- kosta (erityisesti koulu- ja päiväkoti- verkko) 7.3. Uuden kirjastoau- ton monikäyttöinen hyödyntäminen mobiili- na palvelupisteenä 7.4. Yritysten ja kol- mannen sektorin kanssa tehtävän yh- teistyön tiivistäminen palveluiden järjestä- misessä ja tuottami- sessa (esim. palvelu- seteli) 7.5 Kuntarajat ylittävä yhteistyö palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa (erityi- sesti Meri-Lapin kun- nat + Haaparanta, Ruotsi)	7.1 Tornion kaupun- gin digiohjelma laa- dittu osana digiver- kosto- hanketta (kv. 17.6.24 § 48). Di- giohjelma ohjaa kau- pungin digitalisaa- tiota. 7.2 Tornion kaupun- gin talouden tasapai- nottamisselvitys tehty ja tässä yhtey- dessä esitetty kes- keisiä ratkaisuja pal- veluverkkoon (kv. 28.10.24 § 84). Uusi päiväkotiki on päätetty toteuttaa Kivirannalle Isopalon päiväkodin paikalle. 7.3 Uutta kirjastoau- toa hyödynnetään monipuolisesti 7.4 Varhaiskasvatuk- sessa tehty palvelu- setelin indeksitarkis- tus 1.8.24 ja päivi- tetty sääntökirja 1.1.24 alkaen. 7.5 Käynnistetty yh- dessä Haaparannan kanssa Näränperän tulvapenkereen ko- rottaminen. Valmis- teltu Meri-Lapin TE- aluetta uutena isona yhteistyökohteena. TE-alueen toiminta käynnistyi 1.1.25. Sivistyspalvelut käynnistää seutu- kunnallisen yhteis- työn Oppimisen tuen uudistamisen laki- muutoksen valmiste- lusta.		Vuodelle 2024 aika- taulutetuista toimen- piteistä on toteutunut ja valmistelu aloitettu kaikki suunnitellut 7.3. Kirjastoauto osallistui erilaisiin ta- pahtumiin niin kylä- juhlissa kuin lasten tapahtumissa. Kirjas- toauton voi vuokrata omaan käyttöön ko- koontumipaikaksi, tapahtumiin tai tee- mapäiviin. 7.4. Indeksitarkistus tehty ja sääntökirja päivitetty. 7.5. Seutukunnalli- nen opetussuunnitel- man päivityksen yh- teistyösopimus alle- kirjoitettiin yhdeksän kunnan kanssa. Mu- kana ovat Simo, Kemi, Keminmaa, Tornio, Ylitornio, Pello, Kolari, Muonio ja Kittilä.
8. Elämänlaatu- palveluiden vahvistaminen	8.1 Tornion kulttuu- riohjelman laatiminen (uusi ohjelma) 8.2 Tornion ydinkes- kustan elävöittäminen	8.1 Tornion kulttuu- riohjelman laatimi- nen siirtynyt vuodelle 2025.		8.1. Tornion kulttuu- riohjelman laatiminen siirtyi resurssipulan vuoksi TA2025 vuo- delle.

	tapahtumilla. Päätös PIOT ja Happy New Twice tapahtumien jatkosta. Meän Kesä konseptin kehittäminen 8.3 "Kulttuurikeskus Wanha Satama" 8.4. Liikunta- ja urheilupaikkojen käyttöasteen nosto ja ympärivuotisuus (esim. Pohjan stadion) 8.5. Liikunnanohjaus- ja neuvontaresurssien sekä liikkumisympäristöjen poikkihallinnollisen yhteistyön ja toimijayhteistyön edistäminen (seurakoukous, erityisliikunnan resurssit, liikuntaneuvonta (Teaviisari –indikaattori), liikunta-toimi – tekninen toimi –yhteistyö) 8.6 Torniolaisten aktivoiminen vapaan sivistystyön pariin	8.2 Tornion kaupunki järjestänyt monipuolisesti tapahtumia läpi vuoden. Mm. Tornion valokauden avaus, HNT ja jazzit. Meän Kesä konseptia jatkettu. 8.3 Rantakadun kulttuurisataman kehittäminen aloitetaan. 8.4 Pohjan Stadionin kunnostus aloitettu. 8.5 Käynnistetään seurafoorumit ja harrastuskoordinaattori päivittää kuntalaisten käyttöön harrastuskalenterin. HYTETU-työ käynnistyy 8.6 Madalletaan osallistumiskynnystä vapaan sivistystyön pariin.		8.2. Tornion kaupunki järjestää monipuolisesti tapahtumia ympäri vuoden ja kehittää olemassa olevaa tapahtumatuentoa. 8.3. Rantakadun kulttuurisataman kehittäminen aloitettiin, mutta hankkeistaminen ei alkanut. 8.4. Pohjan Stadionin kunnostustyöt aloitettiin ja kesällä asennettiin keinonurmi. Stadion ensimmäistä talvea käytössä. 8.5. Seurafoorumit käynnistyivät ja koontuivat kolme kertaa. Harrastuskalenteri julkaistiin. 8.6. Kansalaisopisto käynnisti ns. Kummitoiminnan, jotta syrjäytymisuhan alla olevat saisivat tukea opiston toimintaan osallistumisessa.
9. Osallistuva ja yhteisöllinen kaupunki	9.1 Tornion osallisuusmallin toimeenpano 9.2 Kaupungin ja lakisääteisten ja vapaaehtoisten vaikuttamistoimielinten yhteistyön kehittäminen palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä 9.3 Veto- ja pitovoimaa vahvistava, yhteisöllisyyttä rakentava asukasviestintä ja -markkinointi 9.4 Yhteisöllisten tapahtumien ja matalan kynnyksen kohtaamispaikkojen luominen ja mahdollistaminen	9.1 Osallisuusmallia on toimeenpantu. 9.2. Ikäihmisten neuvosto ja vammaisneuvosto kokoontunut säännöllisesti. Neuvostojen vetovastuu siirtynyt harrastuskoordinaattorille 8/2024. 9.3 Uudistettu tornio.fi-verkkosivusto julkaistiin 4/2024. Kaupungin uusi videokanava otettiin käyttöön 8/2024 (mm. valtuuston kokoukset, tallenteet). Uusi harrastuskalenteri julkaistiin tornio.fi-sivustolla 9/2024. Myös uusi osallisuusalusta Maptionnaire otettiin käyttöön 9/2024 ja		

	9.5 Tornion kaupunki mahdollistaa verkostoille, yhteisöille ja seuroille (ml. kolmas sektori) hyvät puitteet toimia ja tehdä yhteistyötä (viestintä, tilat, saavutettavuus)	sillä on toteutettu ensimmäinen osallistuvan budjetoinnin prosessi. Kaupunkibrändin ajantasaistamiseen ja asukasmarkkinointiin liittyvä kilpailutus 12/2024, työ alkanut 1/2025. 9.4 On järjestetty, mm Torniopäivät ja Syöhään yhdessä tapahtumat. 9.5 Säännöllisesti vuosittain järjestettävät toimijatilaisuudet, nimetty järjestöyhdyshenkilö. Kaupunki tarjonnut tiloja käyttöön.		
--	--	--	--	--

Toimiva kaupunkikonserni ja Lapin vetovoimaisin kuntatyönantaja				
Valtuustokauden strateginen tavoite	Toimenpiteet 2021–2025	Toimenpiteiden toteuma TP 2024	Mittarit	Mittarien toteuma TP 2024
10. Kestävä kunta- ja konsernitalous	10.1 Talouden tasapainottaminen ja sopeuttaminen vastaamaan uutta kuntaa 1.1.2023- 10.2 Kaupungin ja konsernin kokonaisinvestoinnit mitoitetaan rahoituk-sellisesti kestäväälle tasolle	10.1 Tornion kaupungin talouden tasapainottamisselvitys tehty ja tässä yhteydessä esitetty keskeisiä ratkaisuja palveluverkkoon (kv. 28.10.24 § 84) 10.2 Tornion kaupungin nettoinvestoinnit toteutuivat 6,2 milj. euroa (Muutettu TA 8,1 milj. euroa). Tornion kaupungin investointien tulorahoitus-% TP24 on 66,7 % (TP23: 151,9 %). Konsernin investointien tulorahoitus-% TP24 on 117,4 % (TP23: 175,0 %).	Kuntakonsernin talouden tunnusluvut Työhyvinvointi-kysely Henkilöstö-kustannukset Htv. määrä Terveysperusteiset poissaolot Henkilöstökulut Sairauspoissaolot Työelämän laatuindeksi (QWL) Toteutuneet toimenpiteet	<u>Kuntakonsernin talouden tunnusluvut:</u> Vuosikatteen ja poistojen suhde = TP24: 106 (TP23: 181) Lainojen ja vuokravastuiden määrä €/asukas = TP24: 4 294 (TP23: 4 170) Taseeseen kertynyt ylijäämä €/asukas = TP24: 3 010 (TP23: 2 975) Laskennallinen lainanhoitokate = TP24: 1,2 (TP23:1,9)
11. Hyvä hankintapolitiikka vahvistaa paikallista elinvoimaa	11.1 Ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävät ja vastuulliset hankinnat (hankintalinjaukset) 11.2 Tornio-kaupunkikonsernin hankintaosaamisen ylläpito ja vahvistaminen (hankintaohje, koulutukset)	11.1 Tornion kaupunki kilpailuttaa kaikki hankinnat. Kilpailuttamatta jättäminen on hankintalain mukaisesti perusteltava. Tämän tueksi on julkaistu prosessikuvaukset ohjeeksi henkilöstölle. Hankintojen keskittämisellä hankintapalveluihin on varmistettu, että hankintalakia soveltaen myös pienhankinnoista on ekologiset, sosiaaliset ja taloudelliset näkökulmat otettu huomioon. 11.2 Hankintaohje on päivitetty kokonaisuudessaan vuoden 2024 aikana. Muutoksen ajurina on ollut TE palveluiden siirtyminen osaksi kaupungin toimintoja. Muilta osin hankintaohjetta on täs-		Kaupunkikonsernin kriisikuntakriiteerit eivät täyty.

		mennetty ja laajennettu koskemaan tytäryhtiöiden hankintoja. Hankintapalvelut on järjestänyt viiden moduulin hankintakoulutuksen maaliskuun – elokuun aikana. Koulutuksiin on kutsuttu avoimesti kaikki hankintoja tekevät viranhaltijat ja työntekijät.		
12. Uudistuva kaupunkikonserni ja vaikuttava omistajapolitiikka	12.1 Varautuminen konsernirakenteen muutoksiin ja konserniohjeen ajantasaistaminen 12.2 Omistajapoliittisten tavoitteiden määrittely ja ajantasaistaminen 12.3 Omistajaohjauksen menettelytapojen kehittäminen 12.4 Kiinteistö- ja toimitilasalkun mukaiset toimenpiteet - huomioidaan järjestelyt Lapin hyvinvointialueen kanssa 12.5. Kaupunkiorganisaation ja hallintosäännön uudistaminen 2022–2023	12.1 Konsernirakenteessa ei muutoksia 2024. Tornion kaupungin konserniohjeet ajantasaistettu viimeksi 2023. 12.2 Tornion kaupungin uudet omistajapoliittiset linjaukset hyväksytty kv. 29.1.24 § 8. 12.3 Konsernijaosto toiminut aiempaan tapaan. Valmisteltu organisaatiomuutosta, jossa konsernijaostolle kuuluvat tehtävät siirretään mahdollisesti suoraan KH:n alaisuuteen. 12.4 Sote -kiinteistöjen yhtiöittämisselvitys on kilpailutettu ja aloitettu alkuvuodesta 2025. Lapin hyvinvointialueelle vuokratut kiinteistöt tullaan yhtiöittämään vuoden 2025 aikana. 12.5 Tornion kaupunkiorganisaation uudistaminen eteni Kh. käsittelyyn 20.1.25 § 21. Kaupunkiorganisaatiomuutos hyväksyttiin KV 24.2.2025 § 14.		
13. Henkilöstöstä huolehtiva työnantaja	13.1 Tornion kaupungin henkilöstöohjelma – ”Lapin vetovoimaisin kuntatyönantaja 2030”	13.1 Toimenpiteiden toteuma 1) Työ edellä, työ jaksamisen tukena Tornion kaupungissa -		Henkilöstökustannukset € = TP24: 43 261 043 € (TP23: 41 863 384 €)

	- Osaavan työvoiman varmistaminen nyt ja tulevaisuudessa - Henkilöstön työhyvinvoinnista huolehtiminen - Tavoitteellinen ja henkilöstölähtöinen johtaminen	hankkeen toteuttaminen (KEVA, Työelämän kehittämisraha) 2) Tornion kaupungin henkilöstöohjelman toimeenpano	Henkilötyövuosien määrä = TP24: 862 htv (TP23: 830,40) Sairauspoissaolot = TP24: 16,8 kpv/htv (TP23: 16,4 kpv/htv) Sairauspoissaoloprosentti = TP24: 2,22 % (TP23: 6,14 %) Työelämän laatu (QWL) = TP24: 65,2 % (TP23: 68,7 %) Työhyvinvointikyselyn toteutus ja tulosten läpi käyminen työyksiköissä. Kyselyn vastausprosentti TP24: 59,4 % (TP23: 63 %) Työ edellä, työ jakamisen tukena - hanke edennyt suunnitelmallisesti ja hankkeen päätöseminaari on pidetty 5.11.2024. Työkyvyn aktiivisen johtamisen mallin käyttöönotto (korvaa varhaisentuen mallin) Uudet yJet- ja lähiesihenkilötyön ammattitutkintokoulutukset käynnistyneet. Esihenkilöpäiviä järjestetty yht. 7 kertaa Työhyvinvoinnin edistämiseksi toteutettu erilaisia kampanjoita yht. 5 kpl.
--	---	---	--

				Liikenneturvan edistämisen yhteistyöprojektin aloitus yhteistyössä Liikenneturvan kanssa ja liikenneturvakyselyn toteutus. Työhyvinvointiin lisätty henkilöstöressursia 0,5 htv. 1.6 alk.
--	--	--	--	---

Tornion kaupunkistrategiassa määritellyt kärkihankkeet 2021–2025			
Kärkihanke	Kuvaus	Toteuma 2024	Tila
Liikenteen edunvalvonta-hankkeet	• Haaparanta-Tornio-Helsinki uusi henkilöjunayhteys 2025 • Röyttä-Elijärvi rataosuuden perusparannus ja sähköistäminen • Tornio-Kolari radan sähköistämisen edistäminen • Kemi-Tornion lentoaseman liikenteen turvaaminen • Röyttän sataman ja meriväylän kehittäminen • Vt. 21 Tornio-Kilpisjärvi yhteysvälin parantaminen • Vt. 29/E4 Tornionjoen sillan peruskorjaus	• Haaparanta-Tornio-Helsinki henkilöjunayhteydestä neuvoteltu koko vuoden 2024 ajan. Rahoituspäätös puuttuu 12/24. • Röyttä-Elijärvi rataosuuden tarveselvitys valmistunut keväällä 24 ja hankearviointi 10/24. Hankkeen jatko selviää 2025. • Tornio-Kolari radan sähköistämishankkeeseen tehty lähtötietojen hankinnat ja esiselvitysvaiheen suunnitelmat 2024–2025. Ratasuunnitelmat 2025–2028. • Kemi-Tornion lentoaseman liikenne turvattu ajalla 29.4.2024–28.3.2026. • Röyttän sataman ja meriväylän kehittäminen, toteutusvaihe meriväylän parantamisen osalta 2025. • Vt. 21 Palojoensuu-Maunu yhteysväli (50 km) ja Ailakkalahti-Kilpisjärvi (4,2 km) tulossa parannusta. Tornio-Kolari toimenpideselvitys on käynnistynyt • Vt. 29/E4 Tornionjoen sillan peruskorjaus käynnistyy vuonna 2025.	Toteutuu osittain
Ympärivuotinen Pohjan Stadion	Pohjan Stadionin käyttöasteen nosto. Käyttäjäselvityksen pohjalta esitys kehittämistarpeista ja mahdolliset investoinnit.	• Stadionille on toteutettu tekonurmi sekä valaistuksen työt ovat käynnistyneet. Kenttä on otettu talvella luistelukäyttöön.	Toteutuu
Suurinvestointien houkuttelu Tornioon	Kehitetään ja luodaan valmiuksia (markkinointi, maankäyttö, työvoiman saatavuus) elinkeinoelämän suurhankkeiden houkuttelemiseksi Tornioon.	• Tornion kaupunki ja BusinessTornio Oy edistäneet suurinvestointien toteuttamista Tornioon. Alueiden käytön valmiuksia luotu Arctio alueilla (asemakaavoitus) sekä Tornion yleiskaavan ajantasaistamistyön yhteydessä. • Käyty invest in -neuvotteluja lukuisten eri toimijoiden kanssa. Pisimmällä olevista suurhankkeista tehty aluevaraukset. • Edistetty puhtaan energian hankkeita eri puolella Torniota. Kaksi aurinkovoimapuistoa ja seitsemän tuulivoimapuistoa. Lisäksi pienydinvoimalahanke Röytässä. • Työvoiman saatavuuteen ja työnantajakuvaan liittyen tehty jatkuvaa työtä. Tulossa mahdollinen kehittämishanke 2025.	Toteutuu osittain
Kukkolankosken alueen kestävä kehittäminen	• Unescon aineeton kulttuuriperintö-haku • Torniojoen riippusilta, uusi yhteys Ruotsiin	• Torne Valley Dipnet Culture -hanke (interreg) käynnistynyt 1.8.24 ja päättyy 27.2.27. Hankkeen puitteissa laaditaan hakemus UNESCO:n aineettoman kulttuuriperinnön listalle sekä tehdään toimenpiteitä perinteen suojelemiseksi.	Toteutuu

	Kukkolankosken alueen asema-kaavoitus	- Tornionjoen riippusilta -hanke selvitysvaiheessa (mm. luvitus). Hankkeen aikataulu ja rahoitus varmistumatta. - Kukkolankosken asemakaavoituksen arvioitu valmistumisaika 25–26. Vuosina 23–24 teetetty laajoja selvityksiä.	
Rantakadun kulttuurisatama	Tavoitteena on kulttuurikartanon alueen konseptointi ja kehittäminen: - toiminnallinen yhteistyö ja sisältö, tapahtumat, markkinointi - mahdollinen kehittämishanke - mahdollinen investointihanke - hanke sidotaan osaksi Oulu2026 kulttuuripääkaupunki vuotta	- Uuden katetun näyttämön rakentaminen on aloitettu. - Kehittämishankkeita on haettu, päätöksiä avustuksista odotetaan. - Hanke on sidottu osaksi OULU2026 kulttuuripääkaupunki vuotta. - Kulttuurisatamalle on saatu avustus veistospuiston taidehankintaan. (ns. Prosenttitaide)	Toteutuu osittain
Lapsiystävällinen Kunta -mallin käynnistäminen	UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -malli auttaa kuntia tekemään lasten hyvinvoinnin kannalta oikeita ratkaisuja lasten arjen palveluissa ja kunnan hallinnossa. Tavoitteena käynnistää Lapsiystävällinen kunta -malli Torniossa 2021–2025.	UNICEFin Lapsiystävällinen kunta- malliin on päästy mukaan ja toimintasuunnitelma on valmisteilla. Valmistuu keväällä 2025. Tornion kunta on LYK kandidaatti.	Toteutuu

8.2 Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen toimialoittain 2024

8.2.1 Tarkastustoimi

Tarkastuslautakunta
Perustiedot
Toimielin ja puheenjohtaja: Tarkastuslautakunta, puheenjohtaja Jari Tervahauta Toimielimen tehtävä: Tarkastuslautakunnan tehtävät on määritelty kuntalaissa (410/2015) ja kaupunginvaltuuston hyväksymässä hallintosäännössä. Tarkastuslautakunta järjestää hallinnon ja talouden tarkastuksen, valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä hankkii tarvittaessa selvitykset ja lausunnot tilivelvollisilta ja kaupunginhallitukselta. Tarkastuslautakunnan tehtäviin kuuluu perehtyä toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden sisältöön, arvioida niitä ja raportoida valtuustolle ja kuntalaisille havainnoistaan sekä toiminnan vaikuttavuudesta. Lautakunta huolehtii myös kaupungin ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta ja valvoo lakisääteisen sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista sekä saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi. Lisäksi lautakunnan tulee valmistella kaupunginhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi. Arviointitehtäväänsä varten lautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa kaupunginvaltuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen. Toimielimen palvelualueet ja vastuhenkilöt: Tarkastustoimi, puheenjohtaja Toimintaympäristön muutos 2024–2026: Tavoitteena on tuoda paremmin esille jatkuvan arvioinnin tärkeyttä koko kaupunkikonsernin toiminnan kehittämisessä. Tarkastuslautakunnan roolia ja tehtäviä kehitetään valtuuston toimielimille asettamien tavoitteiden toteutuksen seurannassa ja arvioinnin väliraportoinnilla. Toiminnan painopistealueet 2024: Kevään 2024 aikana tarkastuslautakunta arvioi vuoden 2023 painopistealueita. Vuoden 2024 syksyllä tarkastuslautakunta kuulee johtavia viranhaltijoita ja tytäryhtiöiden edustajia.

Tarkastuslautakunta				
Tunnusluvut				
Tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Toimialan htv:t, kehitys	0,5	0,5	0,5	0,5
Toimialan ulkoiset nettokustannukset e / asukas.	-3,45	-3,41	-4,5	-3,71
Toimialan toimielinten kokousten ja pykälien lkm.	15 / 128	15 / 106	14 / 130	15 / 98

TARKASTUSTOIMI	TA 2024	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	TP 2024	Poikkeama	Tot-%
ULKOKINEN LASKENTA						
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-55 288	0	-55 288	-49 341	5 947	89,2%
PALKAT JA PALKKIOT	-45 469	0	-45 469	-43 477	1 992	95,6%
HENKILÖSIVUKULUT	-9 819	0	-9 819	-5 864	3 955	59,7%
ELÄKEKULUT	-8 166	0	-8 166	-5 363	2 803	65,7%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-1 653	0	-1 653	-502	1 151	30,4%
PALVELUJEN OSTOT	-39 370	0	-39 370	-28 317	11 053	71,9%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-300	0	-300	-29	271	9,8%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-94 958	0	-94 958	-77 688	17 270	81,8%
TOIMINTAKATE	-94 958	0	-94 958	-77 688	17 270	81,8%
TARKASTUSTOIMI						
SISÄINEN LASKENTA						
TOIMINTAKULUT						
PALVELUJEN OSTOT	-10 374	0	-10 374	-10 046	328	96,8%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-10 374	0	-10 374	-10 046	328	96,8%
TOIMINTAKATE	-10 374	0	-10 374	-10 046	328	96,8%
TARKASTUSTOIMI						
YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-105 332	0	-105 332	-87 734	17 598	83,3%
TOIMINTAKATE	-105 332	0	-105 332	-87 734	17 598	83,3%
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-105 332	0	-105 332	-87 734	17 598	83,3%

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Tarkastuslautakunta on alittanut talousarvionsa.

Arviointityön painopistealueina vuonna 2024 olivat sivistyspalvelut, sivistyslautakunta, elämänlaatulautakunta ja Aineen taidemuseon johtokunta, sekä konserniyhteisöt ja omistajaohjaus.

8.2.2 Keskushallintopalvelut

Keskushallintopalvelut	
Toimialan perustiedot	
Toimiala ja vastuhenkilö	Keskushallintopalvelut Kaupunginjohtaja Jukka Kujala Kehitysjohtaja Sampo Kangastalo
Toimialan toiminta-ajatus	Huolehtia ja vastata kaupunginhallituksen ja keskusvaalilautakunnan päätösvaltaan kuuluvien asioiden valmistelusta ja toimeenpanosta
Toimialan toimintaperiaatteet	Rohkea, turvallinen, kestävä
Toimialan visio	Kunnallishallinnon asiantuntija ja rajat ylittävän yhteistyön taitaja
Toimialan toimielimet, tehtävät ja palvelualueet	Toimielin Kaupunginhallitus Tehtävä: - Kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta vastaaminen - Kaupunginvaltuuston päätösten valmistelu, täytäntöönpano ja laillisuuden valvonta - Kaupungin etujen valvonta - Kaupungin edustaminen puhevallan käyttäminen - Kaupungin toiminnan yhteen sovittaminen - Kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä huolehtiminen - Muut Tornion kaupungin hallintosäännössä mainitut tehtävät Palvelualueet: Keskushallintopalvelut Toimielin Kaupunginhallituksen konsernijaosto Tehtävä: Vastaa kaupunkikonsernin ohjauksen ja konsernivalvonnan kehittämisestä ja omistajaohjauksesta Toimielin Kaupunginhallituksen henkilöstöjaosto Tehtävä: Kaupungille työnantajana kuuluvien henkilöstöasioiden käsitteleminen

Kaupunginhallitus**Perustiedot****Toimielin ja puheenjohtaja:**

Kaupunginhallitus, puheenjohtaja Olli Rainio
 Konsernijaosto, puheenjohtaja Ismo Säily
 Henkilöstöjaosto, puheenjohtaja Marja-Liisa Husa

Kaupunginhallituksen tehtävä:

- Kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta vastaaminen
- Kaupunginvaltuuston päätösten valmistelu, täytäntöönpano ja laillisuuden valvonta
- Kaupungin etujen valvonta
- Kaupungin edustaminen puhevallan käyttäminen
- Kaupungin toiminnan yhteen sovittaminen
- Kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä huolehtiminen
- Muut Tornion kaupungin hallintosäännössä mainitut tehtävät

Kaupunginhallituksen konsernijaosto

Vastaa kaupunkikonsernin ohjauksen ja konsernivalvonnan kehittämisestä ja omistajaohjauksesta

Kaupunginhallituksen henkilöstöjaosto

Kaupungille työnantajana kuuluvien henkilöstöasioiden käsitteleminen

Toimielimen palvelualueet ja vastuuhenkilöt:

Keskushallintopalvelut, kehitysjohtaja Sampo Kangastalo

Toimintaympäristön muutos 2024–2026:

Pääministeri Orpon hallitusohjelma hallituskaudelle 2023–2027 julkistettiin 20.6.2023. Yksi keskeisimpiä tavoitteita ohjelmassa on vahvistaa Suomen julkista taloutta kuluvalle hallituskaudella.

Talousarvio- ja suunnittelukaudella 2024–2026 pidetään useat vaalit, joilla on välittömästi ja välillisesti vaikutusta kaupungin palveluihin. Presidentinvaali pidetään 28.1.2024 (2. kierros 11.2.2024), europarlamenttivaalit 9.6.2024 sekä alue- ja kuntavaalit 13.4.2025. Vuonna 2026 ei ole säännönmukaisia vaaleja. Seuraavat eduskuntavaalit on määrä pitää 18.4.2027.

TE-palvelut 2024 -uudistuksen myötä TE-palvelut siirtyvät kunnille 1.1.2025 alkaen. Uudistuksen tavoitteena on palvelurakenne, joka edistää parhaalla mahdollisella tavalla työntekijöiden nopeaa työllistymistä ja lisää työ- ja elinkeinopalvelujen tuottavuutta, saatavuutta, vaikuttavuutta ja monipuolisuutta. Uudistuksessa huomioidaan palvelujen yhdenvertainen saatavuus. Uudistuksen valmistelu on käynnissä Meri-Lapin alueella, jossa tavoitellaan omaa yhteistoimintaa aluetta. Meri-Lapin työllisyysalueen vastuukunnaksi on päätetty Tornio.

Toiminnan painopistealueet 2024:

1. Meri-Lapin työllisyysalueen valmistelu
2. Tornion kaupungin organisaation uudistaminen
3. Tornion digitiekartan laatiminen
4. Työnantajakuva kirkastaminen
5. Vuonna 2023 päivitettyjen omistajapoliittisten linjausten toimeenpano

Keskushallintopalvelut				
Tunnusluvut				
Tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Toimialan htv:t kehitys	50	60,1	51,5	63,2
Toimialan ulkoiset nettokustannukset € / asukas	-121	-285	-379	-335
Toimialan toimielinten kokousten ja pykäläien lkm	Kaupunginvaltuusto 10 / 140 Kaupunginhallitus 24 / 487 Konsernijaosto 9 / 48 Henkilöstöjaosto 10 / 104 Keskusvaalilautakunta	Kaupunginvaltuusto 12/138 Kaupunginhallitus 21/369 Konsernijaosto 9/48 Henkilöstöjaosto 8/81	Kaupunginvaltuusto 11 / 180 Kaupunginhallitus 21 / 490 Konsernijaosto 10 / 55 Henkilöstöjaosto 9 / 64 Keskusvaalilautakunta 25 / 120	Kaupunginvaltuusto 10 / 108 Kaupunginhallitus 23 / 373 Konsernijaosto 9 / 59 Henkilöstöjaosto 11 / 100 Keskusvaalilautakunta 20 / 83
Elinkeinopalvelut % koko kaupungin ulkoisista nettokustannuksista	0,45	1,23	1,14	1,26
Tietohallintopalvelut % koko kaupungin ulkoisista nettokustannuksista	1,62	2,00	4,11	3,74
Työllisyyden hoito	Työllisyydenhoito	Työllisyydenhoito	Työllisyydenhoito	Työllisyydenhoito
- Työllistettyjen määrä/vuosi (koko kaupunki)	71	1 117 424	70 henkilöä	931 437
- Työmarkkinatukimaksu euroa	1 169 442	115 200	1 200 000 euroa	112 080
- Tutustu työelämään ja tienaa -kampanjan tukiyrityksille euroa	102 240	313	120 000 euroa	313
- Kesätyöseteli, työllistetyt nuoret	272	85	320 nuorta	104
- Kesätyöntekijät lkm	93		100 nuorta	
HYTE-kerroin / kuntajohto -prosessi-indikaattorit (1–5 kpl): 1) Kuntalaisten elintapojen raportointi - Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintapoja ja niissä tapahtuneita muutoksia.		1) Sairastavuusindeksiä ei enää päivitetä. Korvaava kansallinen terveysindeksi ei ole tois- taiseksi käytössä yksittäisten kuntien osalta. Lapin hyvinvointialueen sairastavuusindeksi 110,7 vv 2019–2021 2) TEA-viisaritiedot raportoitu valtuustolle vuosittain. 3) Järjestämislain edellyttämät 6–7 § hyteneuvottelut on aloitettu 12/2023. Hyvinvointialueen	1) THL:n sairastavuusindeksin korvaa uusi kansallinen terveysindeksi. Käytönoton seuranta. 2) TEA-viisari 3) Hyvinvointialueen yhteistyömekanismi, kokoukset lkm. 4) HYTE-kerroin indikaattoritieto ja muutokset raportoidaan touko-kesäkuussa vuosittain 5) Valtionosuu- den HYTE -lisäosan seuranta	1) Sairastavuusindeksi (v. 2022,) 100,0. Lapin hva 109,3. Terveysindeksiin kuuluva työkyvyttömyysindeksi Torniossa 109,5. (Lapin hva 126,5) 2) TEA-viisari-tiedot on raportoitu valtuustolle vuosittain. 3) Nimetyt hyvinvointialueen edustajat hyvinvointiryhmässä. Hyvinvointialueen hytetu yhteistyön tiivistäminen Laphan

		edustajat on nimetty kaupungin hyvinvointiryhmään ja Tornion vaikuttamistoi- mielinten edusta- jat on nimetty La- pin hyvinvointi- alueen työryh- miin. 4) HYTE-kerroin valtakunnallinen tulosindikaattori 15,8 eur/as (vrt 2022 16,6 eur/as). Skaalatut pisteet valtakun- nallisesti verrat- tuna 2023 56 /100 pistettä (2022 59/100 pis- tettä). 5) Kunnan perus- palvelujen valti- onosuuden hy- tetu -lisäosa 2023 yht. Tor- nion 354 478 eu- roa 6) Asetus kos- kien kuntien vä- himmäistietosi- sältöä on STM käsitellyssä, ei ole voimassa.	6) Sote-järjestä- mislain vähim- mäistietosisällön seuranta ja ra- portointi käyttöön	kanssa yhdyspin- tojen edistä- miseksi. 4) HYTE-kerroin valtakunnallinen tulosindikaattori v.2024 17,0 eu- roa/as. vrt. vuonna 2023 15,8 euroa/as. 5) Kunnan valti- onosuuden hy- tetu-lisäosa Tor- nion 2024 yht.368 900 eu- roa. Vrt. 2023 yht. 333 200 6) Asetusluonnos kuntien vähim- mäistietosisäl- löstä tullut syk- sillä 2024
2) Väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä kuvaavat mittarit - Kunnan toiminta- ja taloussuunnitel- massa määritellään vuosittain mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden to- teutumista.		1) Toimialat ra- portoivat tilinpää- töskertomuk- sessa. 2) HYTE-jory toimii ohjausryh- mänä poikkihal- linnolliselle hyvin- vointiryhmälle ja seuraa toimialo- jen toimenpiteitä. 3) Vuosittainen kertomus esitetty 5/2023.	1) Toimialakoh- taiset mittarit 2) HYTE-joh- toryhmä valvoo HYTE-ohjelman toteutumista 3) HYTE-joh- toryhmä raportoi ohjelman poikki- hallinnollisen HYTE-yhteistyön toteutumista hy- vinvointikerto- muksessa	1) Toimialat ra- portoivat tilinpää- töskertomuk- sessa 2) HYTE-joh- toryhmä kokoon- tunut 3 kertaa vuonna 2024 3) Vuosittainen hyvinvointikerto- mus 2023 esi- tetty 6/2024
3) Hyvinvointi- ja terveystavoitteiden to- teutuminen - Tarkastuslautakunnan tekemässä arvi- ointikertomuksessa arvioidaan valtuus- tokausittain kunnan hyvinvointi- ja ter- veystavoitteiden toteutuminen.		Tarkastuslauta- kunta nosti arvi- ointikertomukses- saan esiin eri yh- teyksissä tehtyjä	Tarkastuslauta- kunta määrittelee arvioitavat koh- teet ja raportoi	Tarkastuslauta- kunta nosti esille arviointikerto- muksessa hyvin- voinnin edistämi- sen suunnitelmia

		hyvinvointia edistäviä suunnitelmia ja toimenpiteitä mm. Lapha edustajat, kunta-laisten osallistuminen sekä liikumiseen aktiivointi.	muutoksista vuosittain arviointikertomuksessa.	ja toimenpiteitä mm. yksiköllisen tuen tarpeen lisääntymisen, kulttuuria kylille ja esteettömyyden ikääntyvien toiminnassa.
4) Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asiantuntijuus Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä.		0,5 htv hyvinvointisuunnittelija	Suunnittelijaresurssi (0,5 htv) on nimettynä, TEA-viisari.	Suunnittelijaresurssi tammi-heinäkuu 0,5 htv. ja elo-joulukuu 1,0 htv., TEA viisari
5) Asiakasraadit tai foorumit Kunnan palveluiden suunnittelussa/kehittämistyössä hyödynnetään asiakasraateja/foorumeja.		Toimijatreffit järjestetty 1–2 kertaa vuodessa. Seuraparlamentti kokoontui kerran vuonna 2023.	Osallisuusmallin toimeenpano toimialoilla. Järjestötreffien lukumäärä ja kohdentaminen. Vaikuttamistoi- mielinten ja kylien neuvostojen kuulemiset.	Järjestötilaisuus on järjestetty 1–2 kertaa vuodessa. Seuraparlamentti on kokoontunut 1 kerran, syksyllä 2024. Vammaisneuvoston kokoukset 5 kertaa ja ikäihmisten neuvoston kokoukset 6 kertaa. Kyläneuvostojen kokouksiin osallistuttu mahdollisuuksien mukaan.

Toteutuu

Toteutuu osittain

Ei toteudu

Ei aloitettu

Keskushallintopalvelut					
Talousarviotavoitteet					
Näkökulma	Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Toteuma	Tila
Elinvoimainen ja vastuullinen rajakaupunki	1. Kestävä ja viihtyisä kaupunki	Kukkolankosken alueen kestävä kehittäminen	UNESCO:n aineeton kulttuuriperintö -hakuprosessiin osallistuminen ja rajayhteistyökysymyksissä tukeminen. Syksyllä 2023 haettu Dipnet fishing in Torne Valley -Aurora Interreg -hankkeelle rahoitusta (Tornio, Haaparanta, Novia ym.)	Interreg Aurora (call4) rahoitushaku 3/24: Torne Valley Dipnet Culture -rahoituspäätös 13.6. Projektipäällikkö rekrytoitu ja 2.ohjausryhmän kokousta pidetty 12/24 mennessä. Keskushallinto osallistuu hankkeeseen rajayhteistyön ja viestinnän resursilla. Hanke hallinnoidaan sivistyspalveluista. Unesco-hakuprosessi käynnissä, hakemus ja videoliite valmistuvat 2/25. Hankkeen kick-off-event. Viestintä: Uutiskirje (Lippokirje – Hävbrev), oma verkkosivu Tornionlaakson museon alisivuna, partnerikokoukset. Lisäksi tehty esikyselytutkimus ja visuaalisen ilmeen, toimenpiteiden ja viestinnän suunnittelu. Kokoukset: ISOF, museovirasto, johtokunnat, yhteistyöt ja vertaisarviointi.	
	2. Sujuvat liikenneyhteydet	Tornion liikenteellinen saavutettavuus paranee	1) Liikenteen edunvalvontahankkeiden edistäminen (palvelut, infrastruktuuri) erityisesti Tornion kaupunkistrategiassa määriteltyjen hankkeiden osalta. Painopisteinä 2024 erityisesti Helsinki-Tornio-Haaparanta kv-henkilöjunayhteys, Kolarin radan sähköistäminen, Vt. 21 kehittäminen sekä Kemi-Tornion lentoaseman ja lentoliikenteen kehittäminen). 2) Meri-Lapin joukko liikenteen järjestämistapasuunnitelman ja	1) Neuvottelut Perämerenkaarella eri toimijoiden kanssa erityisesti henkilöjunaliikenteeseen liittyen. Saatu esitykset liikennöintimalleista sekä Suomen Lähijunat Oy:ltä että VR:ltä. Pidetty ensimmäinen Bothnian Arc Transport Forum kokous Torniossa 19.3.24. Myös Tornionlaakson neuvoston infratyöryhmä koontunut säännöllisesti. Tehty esitys henkilöjunaliikenteen käynnistämisestä Helsinki-Oulu-Tornio-Haaparanta välillä eduskunnan kehysriihen 9.4.2024 (Tornio, Kemin ja Oulun kaupungit). Liikenne- ja viestintäministeri vieraili Torniossa 12.3.2024. Loppukeväästä	

			uuden palvelutason toimeenpanon valmistelu TA25 (ml. TornioHaaparanta Matkakeskuksen kehittäminen). Suunnitelman toimeenpano edellyttää kaikkien Meri-Lapin kuntien päätökset asiasta.	järjestetty kansanedustajatapaamiset Lapin ja Oulun vaalipiirien kansanedustajien kanssa. Tornion kaupunginhallitus ottanut kantaa asiaan 2.4.24 § 109. LVM:n edustajat tavattu Helsingissä 17.9.24 ja etänä 22.11. Vuoropuhelu jatkui loppuvuoden ajan. Valmisteltu Laurila-Tornio-Haaparanta ratahankkeen avajaisia, jotka pidetään Torniossa 27.1.2025 Kemi-Tornion reittilentoliikenne turvattu valtion hankkimana ajalle 29.4.2024–28.3.2026 2) Parannettu Matkakeskuksen matkustajainformaatiota (mm. digitaaliset infotaulut). Meri-Lapin joukkoliikenteen järjestämistapasuunnitelman käsittely (kh., kv.) edellyttää asian valmistelua ympäristöterveys- ja joukkoliikennejaostossa. Meri-Lapin joukkoliikenteen hankinta käsitelty kh. 19.2.2024 § 54. Asia ei ole edennyt. Joulukuussa 2024 tarjottu kaupunkilaisille mahdollisuus matkustaa maksutta kaupunkilinjalla. Kampanja kytketty osaksi Tornion ilmasto-ohjelman laatimista.	
3. Kansainvälisesti houkutteleva yritys- ja investointiympäristö	Kansainvälisesti houkutteleva yritys- ja investointiympäristö	1) Yrittäjämönteinen elinkeinopolitiikka ja päätöksenteko kaupunkiorganisaatiossa. Maankäytön, kaavoituksen ja yritystoiminnan tarpeiden yhteensovittaminen mm. kaupungin elinkeinoryhmässä. 2) Tornion kaupunki - Business Tornio Oy palvelun järjestäjä/tiilaaja - tuottaja yhteistyö (BT kehittämissopimus 2024 toimenpiteet).	1) Torniossa valmisteltu ja viety eteenpäin investointihankkeita hyvässä yhteistyössä eri toimijoiden kesken. Suurimpia toimieli- missä käsiteltäviä asioita 2024 ovat olleet mm. kiinteistökaupan esisopimus Outokumpu Europe Oy:n kanssa koskien Koivuludon Lettoa (kv. 29.1.24 § 9), tuulivoimapuistohankkeet (mm. Karhakkamaa, Haapamaa, Röyttä, Vinsanmaa, Karunki, Rovavaara, Valkiavaara), aurinkoenergiailaitos sekä Hellällä asemakaavamuutos. Lisäksi vireillä on lukuisa		

				määrä muita investointihankkeita, joista osa ei ole vielä julkisia. Yrittäjien Kuntabarometri kyselyn tulokset julkaistu 4.5.24. Tornio 3,26 (2022: 2,90). 2) Elinkeinojen kehittämissopimus Tornion kaupungin ja Business Tornio Oy:n välillä hyväksyttiin kh. 18.12.2023 § 363. Edetty sopimuksen mukaisesti. Merkittävin yksittäinen asia yhtiön kannalta alkuvuodesta ollut toimitusjohtajan rekrytointiprosessi. BusinessTornion lisämääräraha myönnetty kh. 23.4.24 § 128.	
4. Osaajien Tornio	Osaajien ja työvoiman saataavuus sekä kohtaanto paranevat Torniossa	1) Tornion kaupungin ja kaupungissa toimivien oppilaitosten välisen yhteistyön jatkuva kehittäminen ja toimeenpano kumppanuussopimus -mallilla (Lapin AMK Oy, Ammattiopisto Lappia, Peräpohjolan Opisto). Uusien kumppanuussopimusten laatiminen vuodelle 2024+ 2) Lapin työllisyyden kuntakokeilu Torniossa 1.3.2021-31.12.2024. 3) TE 2024 -uudistuksen valmistelu yhteistyössä Lapin ja Meri-Lapin alueen kuntien kanssa. Meri-Lapin työllisyysalue, jossa Tornio vastuukuntana 1.1.2025- 4) Tornion kaupungin työnantajakuva kehittämissuunnitelman jatkaminen (jatkoa vuodelta 2023). Tornio mukana Lappi-tason osaajamarkkinoinnissa (HOL).	1) PPO:n ja kaupungin välinen kumppanuussopimus hyväksyttiin kh. 18.12.2023 § 367 ja allekirjoitettiin 27.3.2024. Sopimuksen toimeenpanovaihe käynnistynyt. Lappian, Lapin AMK:n ja kaupungin välinen kumppanuussopimus hyväksyttiin kh. 19.2.2024 § 55 ja allekirjoitettiin 19.3.2024. Sopimuksen toimeenpanovaihe käynnistynyt. 2) Työllisyyden kuntakokeilu viety läpi Torniossa suunnitellusti. Kokeilu päättyy vuoden 2024 lopussa. 3) TE24 uudistuksen valmistelutyö jatkunut Meri-Lapin alueella suunnitelman ja aikataulun mukaisesti. Meri-Lapin väliaikainen valmistelutoimielin / Meri-Lapin työllisyyslautakunta on kokoontunut 2.2., 28.2., 27.3.2024, 22.5., 6.6., 11.6. 21.8., 25.9., 23.10., 20.11. ja 18.12.2024. Rekrytoitu työllisyysjohtaja ja kolme työllisyysasiantuntijaa. 4) Työnantajakuvatyötä on jatkettu kasvattamalla Tornion näkyvyyttä tekemällä aktiivista rekrymarkkinointia sosiaalisessa mediassa ja digitaalisissa kanavissa (10		

				kampanjaa 10/2023–3/2024). Esimerkiksi Metan kanavissa (Facebook, Instagram) yksittäiset markkinointikampanjat ovat saaneet keskimäärin 49 300 näyttökertaa ja 838 klikkausta rekrytointi-ilmoitukselle Kuntarekryssä. Rekrymarkkinointia jatkettu vuonna 2024 uudella 15 kpl rekrytointimarkkinointikampanjapaketilla (Kuntarekry/FCG). Uratarinat (7 kpl) julkaistu tornio.fi:ssä 6/2024.	
	5. Kansainväliset ja kansalliset verkostot voimavarana	Tornion kaupunki / keskuhallintopalvelut hyödyntää aktiivisesti paikallisia, seudullisia, kansallisia ja kansainvälisiä yhteistyöverkostoja koko kaupungin kehittämisessä	Osallistuminen mm. seuraaviin verkostoihin ja yhteistyöalustoihin: <u>Kansainvälinen yhteistyö ja rajayhteistyö:</u> TornioHaparanda, Tornionlaakson neuvosto, Perämerenkaari, Pohjoiskalotin neuvosto, Arctic Mayors Forum, UNICEF-lapsiystävällinen kunta <u>Kansalliset:</u> Seutu-kaupunkiverkosto, Uuden sukupolven organisaatiot (USO7), Digiverkostohanke, Suomen tuulivoimakaukunkien ja kuntien verkosto <u>Maakunnalliset ja seudulliset:</u> House of Lapland Oy, Meri-Lapin kehittämiskeskus ry. ym.	Keskeisiä uusia asioita ovat olleet mm. Perämerenkaaren liikennefoorumin aloittaminen (pj. Tornio), Digiverkostohankeen tapahtumat (mm. sisältötyöpaja 12.1., kvartaalisprintit), USO7 elinvoimatyöpaja Torniossa 29.2. ja 17.6. + verkostotapahtumat sekä Rajayhteistyöfoorumin järjestäminen Tornion kaupungintalolla 11.3. Myös Pohjoismaiden neuvoston ruotsalais-suomalainen valtuuskunta vieraili Torniossa 11.3. Päätös USO8 -hankkeeseen osallistumisesta Kh. 8.10.24 § 278. Lisäksi kaupungin puolelta vierailu Frankfurt Oder - Slubice kaksoiskaupunkiin viikolla 41. Käynnistetty valmistelu liittyen ystävyyskaupunkivierailuun Englannin Devizeen keväällä 2025.	
Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen	6. Torniolaisten hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävät toimenpiteet ja rakenteet	1) Tornion kaupungin ja Lapin hyvinvointialueen välinen yhteistyö toimii sujuvasti. 2) Tornion kaupungin hyvinvointi- ja turvallisuusohjelma 2021-2025 ohjaa toimialoja toimenpiteiden	1) Yhteistyörakenne ja prosessit otetaan käyttöön. 2) HYTU-ryhmä seuraa ja kokoaa tietoa, ja HYTETU -johtoryhmä johtaa toteutusta.	1) Kaupungin ja Laphan välistä yhteistyötä rakennettu koko vuoden ajan. Tornion kaupunki antanut lausunnon Laphan talouden sopeuttamisohjelmasta ja palvelustrategiasta (kh. 2.4.2024 § 108). Tornion kaupungin ja Laphan väliset kuntakohtaiset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvottelut käyty 16.5.2024. Tornion kaupunki antanut lausunnon	

		kohdentami- sessä		Laphan palveluverkko muu- tosvalmisteluun (KH 23.09.2024 § 259) 2) HYTU-työ etenee aika- taulun mukaisesti. Ikäryh- mäkohtaisten ohjelmien ar- viointi ja toimenpidenostot tehty liittyen kaupunkistra- tegian väliarviointiin ja TA25 valmisteluun. Hyvin- vointikertomus 2023 esitelty kaupunginvaltuustolle kesä- kuussa. HYTU-johtoryhmä kokoon- tui tammi-joulukuussa 2024 kolme kertaa ja HYTU-työ- ryhmä viisi kertaa. 3) Työhyvinvointisuunnitteli- jan ja hyvinvointikoordinaat- torin toimet perustettu kh. 23.4.24 ja toimet täytetty kevään aikana. Hyvinvointi- koordinaattori aloittaa 12.8. 4) Hyvinvointikoordinaattori aloittanut tehtävässä 12.8. 6) Vammaisneuvosto ko- koontunut 5 kertaa ja ikäih- misten neuvosto kokoontu- nut 6 kertaa aikavälillä tammi-joulukuu 2024.	
7. Toimivat ja kehit- tyvät julkiset palvelut	1) Sähköisten kuntapalveluiden kehittäminen asiakaslähtöi- sesti 2) Meri-Lapin työllisyysalueen toimintojen yh- teensovittaminen (mm. tukipalve- lut) Tornion vas- tuukuntaorgani- saatioon.	1) Tornion digiagen- dan toimeenpano (mm. sähköisen pysy- väisarkiston han- kinta). 2) Tornion digitiekar- tan laatiminen digiver- kostohankkeen jat- kona 3) Meri-Lapin työllis- yysalueen toiminto- jen yhteensovittami- nen (mm. tukipalve- lut) Tornion vastu- kuntaorganisaatioon.	1) Digiagendan hankkeita edistetty läpi vuoden. Di- giagenda on uudelta nimel- tään kesäkuusta 2024 läh- tien ollut Digiohjelma. Säh- köisen arkiston toimeen- pano edennyt aikataulussa. Sähköisen pysyväsarkiston toimeenpano on käyttöön- ottovaiheessa. Interaatio Dynasty asianhallinasta YKSA sähköiseen pysy- väisarkistoon on tuotanton- testauksessa. Projektipääl- likkänä arkistosihteeri, työ- ryhmä ja ohjausryhmä ni- mettynä. Toimialat ohjeis- tettu. 2) Tornion kaupungin di- giohjelmaa laadittu osana Digiverkostohanketta. Tor- nion kaupungin digiohjelma hyväksytty kv. 17.6.24 § 48. Tämän jälkeen käynnistetty toimeenpanovaihe. Vuoden		

				2024 loppuun mennessä on toteutettu mukaisesti hankkeet 1.1, 1.2, 1.3, 2.3, 3.1, 3.2, 3.3 ja 3.4, aloitettu aikataulun mukaisesti hankkeet 2.2, 2.5, 2.8, 3.5 ja 3.6 ja valmistelussa hanke 2.1. 3) Määräaikainen viestintä-asiantuntija rekrytoitu TE-tukipalveluihin (aloitus 26.2.). Myös TE-järjestelmäasiantuntija rekrytoitu ja aloittanut työssään. Väliaikaisen valmistelutoimielimen ja Meri-Lapin työliisylautakunnan kokoukset organisoitu ja sähköistetty. Maksatustehtävien tarvitsemat järjestelmäintegraatiot tunnistettu. Meri-Lapin työliisylautakunta perustettu 1.10.2024.	
	8. Elämänlaatu- palveluiden vahvistaminen	Tornion ydinkeskustan elävöittäminen tapahtumilla	1) Happy New Twice tapahtuman järjestäminen 2) Kaupunginhallituksen päättämä tapahtumatuki suuremmille tapahtumille	1) Happy New Twice 23/24 järjestetty suunnitellusti yhdessä Haaparannan kaupungin kanssa. Valmisteltu 24/25 tapahtumaa. 2) KH. uudistanut Tornion kaupungin tapahtumatuen myöntämisperusteet 19.2.2024 § 59. Tapahtumatukea myönnetty määrärahojen puitteissa hyväksytyjen periaatteiden mukaisesti.	
	9. Osallistuva ja yhteisöllinen kaupunki	1) Tornion osallisuusmallin toimeenpano ja seuranta 2) Veto- ja pito-voimaa vahvistava, yhteisöllisyttä rakentava asukasviestintä ja -markkinointi 3) Vaalien järjestäminen	1) Osallisuusmallin toimenpiteen osallistuvan budjetoinnin edelleen kehittäminen (mm. sähköinen työkalu) 2) Aktiivinen ja vaikuttava osallistuminen "Lappi-brändi 2.0 – Vahvalla ja monipuolisella brändillä ratkaisuja Lapin haasteisiin" -hankkeeseen, jossa on tavoitteena Lapin veto-, pito- ja elinvoiman kasvattaminen, lappilaisen brändikuvan monipuolistaminen sekä työvoiman saatavuuden haasteeseen vastaaminen.	1) Sähköisen osallisuus-työkalun käyttöönottoa selvitetty. Kilpailuttaminen keväällä 2024. Valittu lopulta Maptionnaire-osallisuus-alusta suorahankintana. OSBU -prosessi TA2024 toteutettu suunnitellusti keskushallinnon osalta ja kh. todennut voittajan 25.3.24 § 96. Maptionnaire otettu käyttöön vuoden 2025 OSBU-prosessissa, joka edennyt ideavaiheen kautta yhteiskehittämisvaiheeseen (tilanne 10/2024). Kuntalaisäänestykseen edennyt 7 ehdotusta, äänestys käynnissä 2/2025.	

			Aktiivinen kuntalais-, media- ja sidosryhmäviestintä kaupunkistrategian strategisten tavoitteiden, toimenpiteiden ja kärkihankkeiden toteuttamisesta. TE-palvelu-uudistuksen valmistelusta kertova aktiivinen ja oikea-aikainen, monikanavainen viestintä sekä viestinnällinen valmistautuminen uudistuksen voimaantuloon vuonna 2025. 3) Presidentinvaali 28.1.2024 (1. kierros) ja 11.2. (2. kierros). Europarlamenttivaalit Suomessa 9.6.2024	2) Lappi-brändi 2.0 -hankkeeseen sisältyvä Lapin brändin päivittäminen alkanut Lapin brändipöydässä 13.6.2024. Seuraava brändipöytä 3/2025. Brändihankkeen seutukuntakierros Meri-Lapissa 5/2025. Hanke jatkuu vuoden 2026 loppuun asti. Strategiset kärkihankkeet ovat olleet aktiivisesti esillä kaupungin omassa viestinnässä (Unesco, Kukkolanoski, Rantakadun Kulttuurisatama) ja mediassa paikallisesti. Verkkosivu-uudistuksen (4/2024) myötä kaupunkistrategiaan liittyvä ja sen toteutumista tukeva viestintä nousee entistä selkeämmin esille kaupungin ajankohtaisessa verkko- viestinnässä. Talouden tasapainottamisen kuntalaiskysely toteutettu 9/2024. Kaupunginvaltuuston kokousten live-lähettykset aloitettu Tornio-kanavalla 8/2024. Harrastuskalenteri julkaistu verkkosivuilla 10/2024. Tornion kaupunkibrändin ajantasaistamiseen ja asukasmarkkinointiin liittyvä kilpailutus viety läpi 12/2024, työ alkanut 1/2025 ja jatkuu kevään 2025 ajan. Meri-Lapin työllisyysalueen viestintäsuunnitelma valmistunut (valmistelutoimien 25.4.2024). Työllisyysalueen kuntien viestintäverkosto koottuna, yhteistyö aloitettu myös Lapin TE-toimiston viestinnän ja muiden Lapin työllisyysalueiden viestinnän kanssa. Valmisteluvuosi 2024 ja palvelujen siirtyminen kuntaan sujunut viestinnän osalta suunnitellusti. 3) Presidentinvaali 28.1.2024 (1. kierros) ja 11.2. (2. kierros) pidetty. Tornion äänestysaktiivisuus 1. kierroksella 74,1 % (koko	
--	--	--	---	--	--

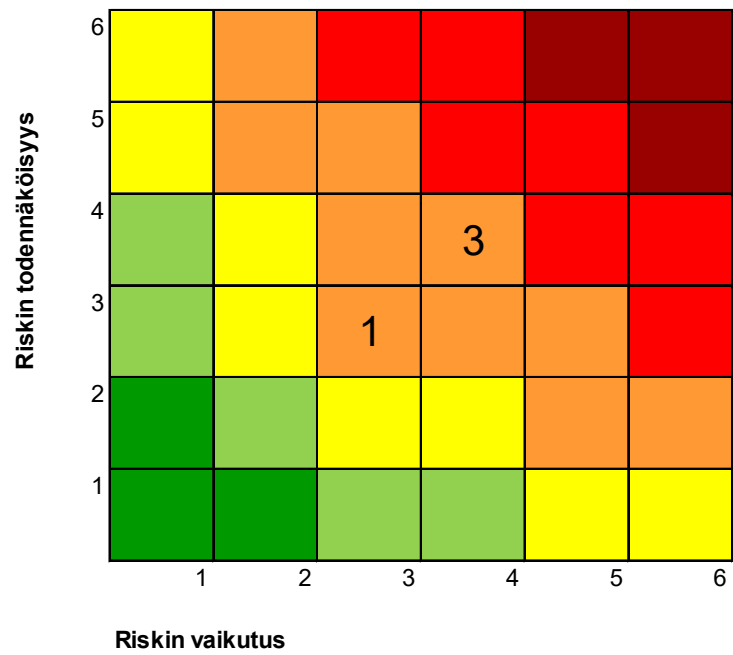
				maa 71,5 %) ja 2. kierros Tornio 67,8 % (koko maa 67,6 %) Europarlamenttivaalit Suomessa 9.6.2024. Äänestysprosentti Suomi 40,4 %, Lappi 36,6 %, Tornio 37,1 %.	
Toimiva kaupunkikonserni	10. Kestävä kunta- ja konsernitalous	1) Koko kaupungin käyttötalouden talouden tasapainottamista ja sopeuttamista jatketaan 2024. 2) Kaupungin ja konsernin kokonaisinvestoinnit mitoitetaan rahoituksellisesti kestäväälle tasolle	1-2) Käyttötalouden jatkuva seuranta ja raportointi. Erikseen tehtävät päätökset käyttötalouden tasapainottamisesta. Investointien osalta noudatetaan talousarviota 2024.	1-2) Tammikuun kuukausiraportti kh. 19.2.24 § 51, helmikuun kuukausiraportti kh. 18.3.24 § 85, huhtikuun kuukausiraportti kh 20.5. § 156, tilinpäätös vuodelta 2023 allekirjoitettu kh. 25.3.24 § 95. toukokuun kuukausiraportti kh. 24.6. § 194. Maaliskuun osavuosi-katsaus kv. 27.5.24 § 41. Tilinpäätös hyväksytty kv. 17.6. § 52. Heinäkuun kuukausiraportti kh. 3.9.24 § 230, elokuun kuukausiraportti kh. 16.9.24 § 244, Kesäkuun osavuosi-katsaus kv. 30.9.24 § 75, syyskuun osavuosi-katsaus 11.11.24 § 90, lokakuun kuukausiraportti kh. 18.11.24 § 322, marraskuun kuukausiraportti 17.12.24 § 359. 2) FCG Oy valittu talouden tasapaino ja investointikyky -selvityksen tekijäksi. Selvitys käsitelty kaupunginvaltuustossa 28.10.2024 § 84.	
	11. Hyvä hankintapolitiikka vahvistaa paikallista elinvoimaa	1) Ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävät ja vastuulliset hankinnat (hankintalinjat) 2) Tornio-kaupunkikonsernin hankintaosaamisen ylläpito ja vahvistaminen (hankintaohje, koulutukset)	1) Tornion kaupungin hankintalinjausten ja ohjeiden ajantasalla pitäminen 2) Hankinta- ja logistiikkapalvelujen yhteensovittaminen TE24 -palvelu-uudistukseen 3) Sähköisen hankintatyökalun käytön laajentaminen	1) Etenee suunnitellusti, todettu hankintapalveluiden ohjausryhmässä 3/2024. Uusi hankintaohje hyväksytty 4.11.25 § 309. Ohje voimaan 1.1.2025 2) Resurssit ja hankintasuunnitelma valmisteltu yhdessä ELY:n ja TE-toimialan kanssa. TE-palveluiden hankinta-asiantuntijan resurssitarve suunnitellaan tarvittaessa vuodelle 2026. Koulutuskuntayhtymä Lappia tuottaa koulutuspalvelut työllisyysalueella vuonna 2025 (ei hankintalain piirissä). Työllisyysalueen hankintasopimus on	

				viimeistelty Lappia koulutuskuntayhtymän kanssa marraskuussa 2024. 3) Ostotilausportaalin käyttöönotto etenee suunnitellusti. Markkinavuoropuhelu keväällä 2025 laadun varmistamiseksi.	
	12. Uudistuva kaupunkikonserni ja vaikuttava omistajapolitiikka	1) Tornio-kaupunkikonsernin päätöksenteon johdonmukaisuuden ja suunnitelmallisuuden edistäminen, omaisuuden arvon säilyttäminen ja riskienhallinta. 2) Kaupunkiorganisaation ja hallintosäännön uudistaminen, uusi organisaatio 1.1.2025-	1) Vuonna 2023 päivitetyn omistajapolitiittien linjausten toimeenpano 2) Hallintosäännön ja uuden organisaation valmistelu	1) OMPO linjaukset hyväksytty kv. 29.1.2024 § 8. Toimeenpano käynnissä. 2) Tornion kaupungin hallintosääntö päivitetty Meri-Lapin työllisyysalueen hallintomenettelyn osalta KV 30.9.2024 § 77. Valmistelutyötä jatkettu uuden kaupunkiorganisaation osalta. Tavoitteena uuden organisaation käynnistyminen 1.6.2025.	
	13. Henkilöstöstä huolehtiva työnantaja	Tornion kaupungin henkilöstöohjelman toimeenpano (Lapin vetovoimaisiin kuntatyönantajia 2030): - Osaavan työvoiman varmistaminen nyt ja tulevaisuudessa - Henkilöstön työhyvinvoinnista huolehtiminen - Tavoitteellinen ja henkilöstölähtöinen johtaminen	1) Työ edellä, työ jaksamisen tukena Tornion kaupungissa -hankkeen toteuttaminen (KEVA, Työelämän kehittämisraha) 2) Tornion kaupungin henkilöstöohjelman toimeenpano	Työ edellä, työ jaksamisen tukena -hanke edennyt suunnitelmallisesti ja hankkeen päätöseminaari on pidetty 5.11.2024. Hankkeen aikana luotu työkyvyn aktiivisen tuen malli on hyväksytty henkilöstöjaostossa 17.12.2024. Koulutuksia on toteutettu seuraavasti: Esihenkilöstön ja johtoryhmän viestintävalmennukset (23.1., 14.2. ja 21.2.) sekä esihenkilöille suunnatut koulutukset; Työkyvyn tukemisen keinoista (12.6), Tukea ja tietoa mielenterveyteen (10.10). sekä työturvallisuuslain huolehtimisvelvoite ja hyvä johtaminen (20.11). Koko henkilöstölle suunnattu alkusammutuskoulutus järjestettiin 20.5. Uudet yJet- ja lähiesihenkilöiden ammattitutkintokoulutukset käynnistyneet. Työhyvinvoinnin edistämiseksi on järjestetty mm.	

				Työhyvinvoinnin edistäminen liikunnan avulla -kampanja sekä pyöräilyviikko (vko. 19), sydänviikko (vko. 20) Ei mitään mutkuja - heijastinkampanja (vko 40) porrasviikko (vko 45) ja aivoterveysviikko (vko 45). Liikenneturvan edistämisen yhteistyöprojektin aloitus yhteistyössä Liikenneturvan kanssa ja liikenneturvakyselyn toteutus. Työhyvinvointikyselyn toteutettiin huhtikuussa ja tulokset on läpi käyminen työyksiköissä. Tulosten käsittelyn yhteydessä on järjestetty mm. työyksikkökohtaisia pelisääntö työpajoja. Anonyymin rekrytoinnin pilotointi 11/2023–12/2024. Työhyvinvointiin lisätty henkilöstöresurssia 0,5 htv. 1.6 alk.	
--	--	--	--	--	--

Keskushallintopalvelut					
Riskienhallinta					
Riskityyppi	Riski ja kuvaus	Riskiarvio	Toimenpiteet	Toteuma	Vastuuhenkilöt
Strateginen riski – Ulkoinen	Yleinen toimintaympäristö on Euroopassa ja maailmalla tällä hetkellä erittäin epävarma ja heikosti ennustettava joutu- en mm. sotatilasta Euroopassa sekä siihen liittyvistä talouden suhdanteista. Tämä heijastuu Suomen julkiseen talouteen ja elinkeinoelämän edellytyksiin (esim. inflaatio, vientiteollisuus).	Todennäköisyys: 4 Vaikutus: 4 16	Taloudellinen ja toiminnallinen varautuminen palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa (esim. mahdollinen korkosuojaus) Koulutukset Valmiusharjoitukset	Tornion kaupungin talouden tasapainottamisohjelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 28.10.2024. Kaupungin johtoryhmä osallistui fyysisen ja digitaalisen turvallisuuden valmiusharjoituksiin.	Jukka Kujala, Sampo Kangastalo, Ilkka Halmkrona, Markus Kannala, Tarja Konola-Jokinen, Henna Ekonoja, Hannu Markkula
Taloudellinen riski – Ulkoinen	Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistus on muuttanut kuntien toimintakenttää 1.1.2023 lukien. Kyseessä on historiallisen iso uudistus, jonka läpivienti ja toimeenpano vie useita vuosia aikaa. Uudistus muodostaa ainakin alkuvaiheessaan taloudellisen ja toiminnallisen riskin koko Suomen julkiselle taloudelle.	Todennäköisyys: 4 Vaikutus: 4 16	Torniolaisten palveluiden saatavuuden varmistaminen (edunvalvonta) Sujuva yhteistyö hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi (ennaltaehkäisy)	Lapin hyvinvointialueen ja Lapin kuntajohtajien säännölliset tapaamiset. Tornion kaupungin ja Meri-Lapin kuntien yhteinen edunvalvonta alueellisella ja kansallisella tasolla liittyen Lapin hyvinvointialueen suunnitelmiin ja päätöksiin koskien Lapin sosiaali- ja terveystalouden.	Jukka Kujala
Taloudellinen riski – Ulkoinen	Korkojen nousu heijastuu kaupungin talouteen. Riskinä on, että kaupungin korkomenot nousevat uusien lainanostojen myötä. Tällä hetkellä kaupungin pitkäaikaiset lainat ovat suojattu kiinteällä korolla.	Todennäköisyys: 4 Vaikutus: 4 16	Lainat kilpailutetaan. Pyritään hillitsemään lainanottoa.	Lainat on kilpailutettu.	Jukka Kujala
Toiminnallinen riski – Ulkoinen	Meri-Lapin työllisyyspalvelut käynnistyvät 1.1.2025 osana TE24 -palvelu-uudistusta. Tornion kaupunki on Meri-Lapin työllisyysalueen vastuukunta. Kyseessä on iso toiminnallinen muutos Tornion kau-	Todennäköisyys: 3 Vaikutus: 3 9	Meri-Lapin työllisyysalueen valmistelu seudullisesti Tornion kaupungin sisäinen valmistelu. Hallintosääntömuutokset + tukipalvelut (päätoimintatuen tuki, tietohallinto,	Lautakuntatyöskentelyyn liittyvät riskit on tunnistettu ja ne huomioidaan hallintosääntömuutoksessa. Tukipalveluiden organisoinnin osalta	Sampo Kangastalo, Samuel Juntunen, Jukka Kujala

	pungille sekä yleisesti-kin valtiolle että kunnille Suomessa.		henkilöstöpalvelut, talous- ja hankinta-palvelut, viestintä, tilapalvelut)	maksatustehtä-vien edellyttämät integraatiotarpeet ovat epäselvässä tilassa järjestel-mätoimittajien puolelta, ja tilanne pitkittyessään ai-heuttaa kohon-neen riskin.	
--	---	--	--	--	--

Keskushallintopalvelut					
Hankesalkku					
Hankkeen nimi	Hallinnoija	Vastuulautakunta	Palveluyksikkö	Toteutusaika	Tornion maksuosuus TA-vuonna
Meän Outokaira LEADER -ohjelma	Outokaira Tuotantamhan ry.	Kaupunginhallitus	Hallinto- ja kehittämispalvelut	2021–2027	62 682,40 e
Perämeren rannikon kalatalousstrategia LEADER-ohjelma	Oulun seudun Leader ry.	Kaupunginhallitus	Hallinto- ja kehittämispalvelut	2021–2027	1 450 e
Uuden sukupolven organisaatiot (USO7)	Kuntaliitto	Kaupunginhallitus	Hallinto- ja kehittämispalvelut	2023–2024	13 000 e
Nuori Yrittäjyys toiminta	Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappia	Kaupunginhallitus	Hallinto- ja kehittämispalvelut		Tornion maksuosuus 100 % = 9 334,57 e Keskushallinto 50 % (4667,285 e) Sivistyspalvelut 50 % (4667,285 e)
TRIWA LIFE	Suomalais-ruotsalainen rajajokio-omissio	Kaupunginhallitus	Hallinto- ja kehittämispalvelut	2023–2029	1 000 e (kertamaksu)
Digiverkostohanke	Kuntaliitto	Kaupunginhallitus	Tietohallintopalvelut	2023–2024	9 900 e
Työ edellä, työ jakamisen tukena Tornion kaupungissa	Tornion kaupunki	Kaupunginhallitus, henkilöstöjaosto	Henkilöstö- ja työllisyyspalvelut	15.8.2023-30.11.2024	15 000 e (työyhteisön kehittämismääräraha)
Lappi-brändi 2.0 - Vahvalla ja monipuolisella brändillä ratkaisuja Lapin haasteisiin	Lapin liitto	Kaupunginhallitus	Hallinto- ja kehittämispalvelut	1.1.2024-31.12.2026	4 768 e
Verkostoilla vaihdoksiin	Lapin Yrittäjät ry.	Kaupunginhallitus	Hallinto- ja kehittämispalvelut	2023–2025	2023: 807,86 e 2024: 1 938,86 e 2025: 1 131 e
Ohjaamo - Tornio	Tornion kaupunki	Kaupunginhallitus	Henkilöstö- ja työllisyyspalvelut	1.9.2023 - 31.8.2026	90 492 e (100 %) TA24: n. 30 000 e / 12 kk (työllisyysmäärärahat)

KESKUSHALLINTOPALVELUT	TA 2024	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	TP 2024	Poikkeama	Tot-%
ULKAINEN LASKENTA						
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITUOTOT	1 189 690	0	1 189 690	1 966 861	777 171	165,3%
MAKSUTUOTOT	0	0	0	645	645	
TUET JA AVUSTUKSET	1 009 460	0	1 009 460	625 509	-383 951	62,0%
MUUT TOIMINTATUOTOT	204 560	0	204 560	167 338	-37 222	81,8%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 403 710	0	2 403 710	2 760 352	356 642	114,8%
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-3 917 838	0	-3 917 838	-3 410 661	507 177	87,1%
PALKAT JA PALKKIOT	-3 195 268	0	-3 195 268	-2 814 977	380 291	88,1%
HENKILÖSIVUKULUT	-722 570	0	-722 570	-595 685	126 885	82,4%
ELÄKEKULUT	-625 496	0	-625 496	-535 865	89 631	85,7%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-97 074	0	-97 074	-59 819	37 255	61,6%
PALVELUJEN OSTOT	-4 053 072	0	-4 053 072	-3 906 837	146 235	96,4%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-450 730	0	-450 730	-485 122	-34 392	107,6%
AVUSTUKSET	-1 840 630	0	-1 840 630	-1 350 847	489 783	73,4%
MUUT TOIMINTAKULUT	-241 330	0	-241 330	-627 414	-386 084	260,0%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-10 503 600	0	-10 503 600	-9 780 881	722 719	93,1%
TOIMINTAKATE	-8 099 890	0	-8 099 890	-7 020 530	1 079 360	86,7%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	0	0	0	-162 904	-162 904	
KESKUSHALLINTOPALVELUT						
SISÄINEN LASKENTA						
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITUOTOT	4 411 277	0	4 411 277	4 286 054	-125 223	97,2%
MUUT TOIMINTATUOTOT	0	0	0	23 540	23 540	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	4 411 277	0	4 411 277	4 309 594	-101 683	97,7%
TOIMINTAKULUT						
PALVELUJEN OSTOT	-582 312	0	-582 312	-714 819	-132 507	122,8%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0	0	0	-596	-596	
MUUT TOIMINTAKULUT	-385 420	0	-385 420	-395 528	-10 108	102,6%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-967 732	0	-967 732	-1 110 943	-143 211	114,8%
TOIMINTAKATE	3 443 545	0	3 443 545	3 198 651	-244 894	92,9%
KESKUSHALL.PALVELUT						
YHTEENSÄ						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	6 814 987	0	6 814 987	7 069 946	254 959	103,7%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-11 471 332	0	-11 471 332	-10 891 825	579 507	94,9%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	0	0	0	-162 904	-162 904	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-4 656 345	0	-4 656 345	-3 984 783	671 562	85,6%

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen**Toimintatuotot**

Myyntituotot toteutuivat 777 tuhatta euroa talousarviota parempana. Ero selittyy pääasiassa Kejo sähkönmyyntituotoilla (503 tuhatta euroa) sekä budjetoimattomilla Meri-Lapin työllisyysalueen jäsenkuntien maksamilla TE-valmistelutuotoilla 283 tuhatta euroa.

Tuet ja avustukset toteutuivat noin 380 tuhatta euroa talousarviota pienempänä johtuen pääasiassa työllistämistuen arvioitua pienemmästä toteumasta (-129 tuhatta euroa) sekä budjetoitua pienemmällä TE-valmistelukorvauksella (-194 tuhatta euroa).

Toimintamenot

Toimintakulut toteutuivat 722 tuhatta euroa talousarviota pienempinä. Muutos selittyy pääasiassa henkilöstökuluilla (507 tuhatta euroa). TE-valmisteluun oli budjetoitu talousarvioon palkkoja sivukuluineen noin 200 tuhatta euroa toteumaa enemmän. Loppuero selittyy pääasiassa työllistämistukipalkoista, joiden budjetti kirjataan keskushallintopalveluihin, mutta toteuma käytön mukaan toimialoille.

Palvelujen ostojen talousarviota pienempi toteuma selittyy pääasiassa talousarvioon budjetoidulla 150 tuhannen euron ICT-kululisäyksellä. Kulut eivät toteutuneet arvioidussa laajuudessa.

Avustusten talousarviota pienempi toteuma selittyy pääasiassa työmarkkinatuen kuntaosuuden toteutuessa arviota pienempänä (269 tuhatta euroa) työllisyyden ollessa parempi.

Myös budjetoidut hankkeet toteutuivat arvioitua pienemmässä laajuudessa vuonna 2024, mistä syystä hankkeille budjetoidut varat toteutuivat suunniteltua pienempinä (196 tuhatta euroa).

Muiden toimintakulujen kasvu selittyy kertaluonteisilla myyntisaamisten luottotappioilla 418 tuhatta euroa (vanhat sote-saatavat).

Lukuihin sisältyvät työllistämisen tuet ja kulut:

Keskushallintopalvelut	Työllistäminen
Henkilöstökulut	-376 215
Muut menot	-1 581 626
Työllistämistuki	21 452
Muut tulot	0
Poistot	-6 774
Nettomeno	-1 943 163

8.2.3 Sivistyspalvelut

Sivistyspalvelut	
Toimialan perustiedot	
Toimiala ja vastuhenkilö	Sivistystoimenjohtajat Ilkka Halmkrona ja Tarja Konola-Jokinen
Toimialan toiminta-ajatus	Sivistyspalvelut tuottaa ja kehittää monipuolisia palveluja lähtökohtanaan kuntalaisten tarpeet koko eliniän ajaksi.
Toimialan toimintaperiaatteet	Rohkea, turvallinen, kestävä
Toimialan visio	Tornio - historiaansa arvostava, kuntalaisten tarpeet monipuolisesti huomioiva, kansainvälinen ja kehittyvä kulttuurin ja koulutuksen keskus.
Toimialan toimielimet, tehtävät ja palvelualueet	Toimielin Sivistyslautakunta Tehtävä: Varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perus ja lukio-opetuksen järjestäminen Palvelualueet: Varhaiskasvatus, peruskoulutus, nuorten ja aikuisten koulutus Toimielin: Elämänlaatulautakunta Tehtävä: Kulttuuri, kirjasto, museo, liikunta- ja nuorisotoiminnan palvelut sekä kansalaisopistossa annettavan opetuksen järjestäminen ja kehittäminen. Palvelualueet: Kulttuuri, nuoriso ja liikunta. Toimielin: Aineen taidemuseo Tehtävä: Aineen taidemuseon toiminnan järjestäminen ja kehittäminen Palvelualueet: Aineen taidemuseo

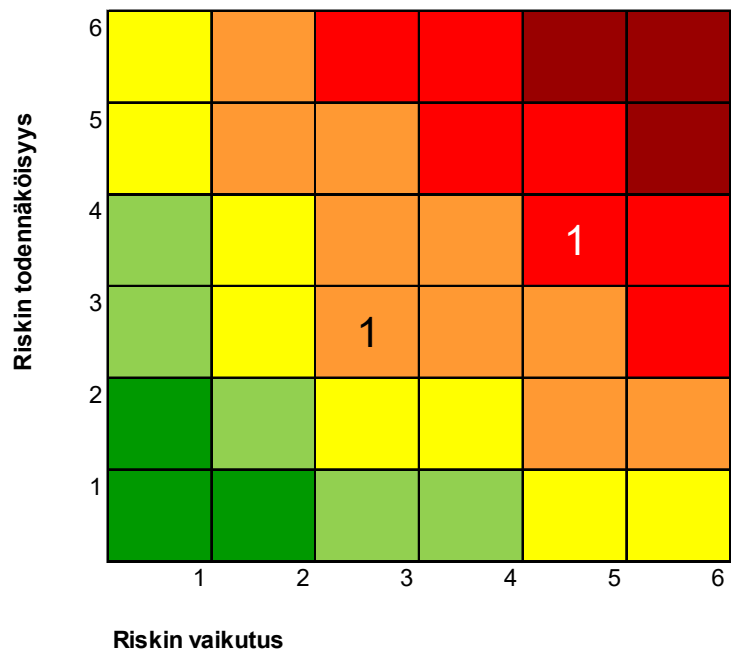
Sivistyspalvelut				
Tunnusluvut				
Tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Toimialan htv:t kehitys	682	591	609	670
Toimialan ulkoiset nettokustannukset € / asukas	-1593	-1 703	-1 853	-1 805
Toimialan toimielinten kokousten ja pykälien lkm	Sivistyslautakunta 13/178 Elämänlaatulautakunta 14/141 Tornionlaakson maakunta museon johtokunta 4/28 Aineen taidemuseon johtokunta 7/55	Sivistyslautakunta 12/104 Elämänlaatulautakunta 11/113 Tornionlaakson maakuntamuseon johtokunta 7/46 Aineen taidemuseon johtokunta 5/33	Sivistyslautakunta 12/ 140 Elämänlaatulautakunta 11/70 Tornionlaakson maakuntamuseon johtokunta 4/10 Aineen taidemuseon johtokunta 7/ 25	Sivistyslautakunta 12/ 107 Elämänlaatulautakunta 13/ 139 Tornionlaakson maakuntamuseon johtokunta 4/ 33 Aineen taidemuseon johtokunta 9/ 61

Sivistyspalvelut					
Hankesalkku					
Hankkeen nimi	Hallinnoija	Vastuulautakunta	Palveluyksikkö	Toteutusaika	Tornion maksuosuus TA-vuonna
4121 Kaksivuotinen esiopetuskokeilu 2022-2024	Sivistyspalvelut	Sivistyslautakunta	Varhaiskasvatus	1.1.2022-31.12.2024	0 € (Ei omavastuuta)
4124 Valssin käyttöönotto 23-24	Sivistyspalvelut	Sivistyslautakunta	Varhaiskasvatus	1.1.2023-30.6.2024	9.706 €
4125 VAKA tasa-arvo 23-24	Sivistyspalvelut	Sivistyslautakunta	Varhaiskasvatus	1.1.2023-31.12.2024	23.500 €
4184 MAITO-hanke 22-24	Sivistyspalvelut	Sivistyslautakunta	Perusopetus	20.6.2022-31.7.2024	8.500 €
4186 VAKA ja perusopetus COVID-19 22-24	Sivistyspalvelut	Sivistyslautakunta	Varhaiskasvatus ja perusopetus	26.10.2022-31.7.2024	13.368 €
4187 Pudas Akkreditointi	Sivistyspalvelut	Sivistyslautakunta	Perusopetus	1.6.2023-31.8.2024	
4188 Esi- ja perusopetuksen tasa-arvo 23-24	Sivistyspalvelut	Sivistyslautakunta	Varhaiskasvatus ja perusopetus	23.3.2023-31.12.2024	37.250 €
4189 Jengiytymisen torjuminen	Sivistyspalvelut	Sivistyslautakunta	Perusopetus	23.3.2023-31.12.2024	16.500 €
4190 METKA-Tornion harr.malli 23-24	Sivistyspalvelut	Sivistyslautakunta	Perusopetus	1.8.2023-31.7.2024	25.000 €
4191 Pohjoinen lumipallo-efekti	Sivistyspalvelut	Sivistyslautakunta	Perusopetus	1.6.2023-31.12.2024	3.500 €
4193 Tasa-arvo-hanke 2025-2027	Sivistyspalvelut	Sivistyslautakunta	Perusopetus	17.4.2024-31.12.2027	37.750 €
4219 Lukio-oppimisentuki 2023	Sivistyspalvelut	Sivistyslautakunta	Lukio	9.11.2022-31.7.2024	3.656 €
4220 Erasmus +2024 Lukio	Sivistyspalvelut	Sivistyslautakunta	Lukio	1.5.2023-31.12.2024	0 € (Ei omavastuuta)
4311 Tehemäkö yhdessä	Sivistyspalvelut	Elämänlaatulautakunta	Kansalaisopisto	15.3.2023-30.6.2025	0 € (Ei omavastuuta)
4312 YHDESSÄ!	Sivistyspalvelut	Elämänlaatulautakunta	Kansalaisopisto	25.5.2023-30.6.2025	19.905 €
4513 Opintoseteliopiskelua, osaamista ja osallisuutta	Sivistyspalvelut	Elämänlaatulautakunta	Kansalaisopisto	26.5.2023-31.12.2024	0 € (Ei omavastuuta)
4654 KO5-6 2023-2024	Sivistyspalvelut	Elämänlaatulautakunta	Nuorisotoimi	1.1.2023-31.12.2024	3.778 €
4655 Etsivä nuorisotyö 2023-2024	Sivistyspalvelut	Elämänlaatulautakunta	Nuorisotoimi	1.8.2023-31.7.2024	41.140 €

4656 Kläpit tallessa 2023-2024	Sivistyspalvelut	Elämänlaatulautakunta	Nuorisotoimi	1.5.2023-31.5.2024	1.889 €
4657 Nuorten talo Aaltonen	Sivistyspalvelut	Elämänlaatulautakunta	Nuorisotoimi	1.1.2023-31.12.2024	889 €
4659 Mettä- - Helppo askel luontoon	Sivistyspalvelut	Elämänlaatulautakunta	Nuorisotoimi	1.1.2024-31.12.2025	3.444 €
4662 Kläpit tallessa 2024-2025	Sivistyspalvelut	Elämänlaatulautakunta	Nuorisotoimi	1.5.2024-31.5.2025	1.556 €
4739 Näyttelypalkkio KK	Sivistyspalvelut	Aineen taidemuseon johtokunta	Taidemuseo	11.7.2024-31.12.2025	1.050 €
4736 Näyttelypalkkio KM	Sivistyspalvelut	Aineen taidemuseon johtokunta	Taidemuseo	1.4.-10.8.2025	700 €
4735 Näyttelypalkkio 2024	Sivistyspalvelut	Aineen taidemuseon johtokunta	Taidemuseo	26.5.2023-31.12.2024	4.150 €
4738 Vammaiskulttuurifestivaali DiDa Aine	Sivistyspalvelut	Aineen taidemuseon johtokunta	Taidemuseo	4.6.-31.12.2024	0 € (Ei omavastuuta)
4740 OKM Taiteesta nuorilta nuorille	Sivistyspalvelut	Aineen taidemuseon johtokunta	Taidemuseo	1.5.2024-31.9.2025	3 000 €
Oulu 2026	Sivistyspalvelut	Aineen taidemuseon johtokunta	Taidemuseo	1.1.2023-31.12.2026	0 €
4692 Solekko Tehä	Sivistyspalvelut	Elämänlaatulautakunta	Liikuntatoimi	1.1.2023-31.12.2024	29.500 €
4451 Kalottjazz & Blues	Sivistyspalvelut	Elämänlaatulautakunta	Kulttuuritoimi	27.-29.6.2024	25.000€ (ulko- puolinen avustus 12.000€)
4461 Senioreiden kesäkimara	Sivistyspalvelut	Elämänlaatu palvelut	Kulttuuritoimi	1.6.-31.8.2024	0€ (ei omavastuuta, ulkop. raha 6000€)
4520 Kläpit lipolla	Sivistyspalvelut	Elämänlaatulautakunta	TL museo	1.9.2023 - 31.8.2025	27625 €
Interg Aurora	Sivistyspalvelut	Elämänlaatulautakunta	TL museo	1.1.2024-31.12.2026	0 €
4523 Meänkielinen näyttelysisältö	Sivistyspalvelut	Elämänlaatulautakunta	TL museo	1.1.-31.12.2024	500 €
4524 UNESCO-video	Sivistyspalvelut	Elämänlaatulautakunta	TL museo	1.1.-30.4.2025	
Kulttuurilahja	Sivistyspalvelut	Elämänlaatulautakunta	Kulttuuritoimi	1.8.-31.12.2024	0€ (ei omavastuuta, ulkop. raha 3000€).
Erasmus+ akkreditointi aikuiskoulutukselle	Sivistyspalvelut	Elämänlaatulautakunta	Kansalaisopisto	1.2.2024-31.12.2027	0 €
Kansalaisopistojen tulevaisuuskuvat	Sivistyspalvelut	Elämänlaatulautakunta	Kansalaisopisto	1.6.2023-30.6.2025	450 €

(Koordinoi Helsingin aikuisopisto)					
Esteet nurin! (Koordinoi Kuopion kansalaisopisto)	Sivistyspalvelut	Elämänlaatulautakunta	Kansalaisopisto	1.6.2023-30.6.2025 myönnetty jatkoaika 31.12.2025 saakka	1 934 €

Sivistyspalvelut					
Riskienhallinta					
Riskityyppi	Riski ja kuvaus	Riski-arvio	Toimenpiteet	Toteuma	Vastuuhenkilöt
Toiminnallinen riski - Ulkoinen	Opiskeluhuollollisten tarpeiden edelleen kasvava tarve ja eriytyminen. Taustalla polarisaation ja oppimisvajeen lisääntyminen. Valtiovallan tuki kunnille hankerahoituksella, mutta taustalla huoli kuntatalouden heikkenemisestä ja valtion vähenevästä tuesta.	Todennäköisyys: 4 Vaikutus: 5 20	Pienryhmä ja työelämäpainotteinen peruskoulun suorittamismahdollisuus (TEPPO) jatkavat toimintaa tukena yläkoulujen oppilaille, joissa pyritään ottamaan huomioon oppimisvajeen ja yleensä koronan aiheuttamat ongelmat. Seuranta ja raportointi tuen määrän suhteen. Avun oikea ja nopea kohdentaminen. Talouden seuranta. Lisäksi alakoulujen ns. joustoluokkien toimintaa yhtenäistetään saavutettavuuden lisäämiseksi. Kivirannan koululla uusi laaja-alainen erityisopettaja aloittanut virassa 2023–2024.	Pienryhmä ja työelämäpainotteinen peruskoulun suorittamismahdollisuus (TEPPO) jatkavat toimintaa tukena yläkoulujen oppilaille. Lisäksi alakoulujen ns. joustoluokkien toimintaa yhtenäistään saavutettavuuden lisäämiseksi.	Ilkka Halmkrona, Tarja Konola-Jokinen
Taloudellinen riski - Ulkoinen	Kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntapalveluiden palautuminen normaalin toimintaan jatkuu edelleen niin toiminnan kuin tulopuolenkin osalta Väestörakenteen muutokset. lasten ja nuorten osuus vähenee, vanhuusväestön nousee. Tämä huomioidaan palvelutarjonnassa.	Todennäköisyys: 3 Vaikutus: 3 9	Tavoitteena elvyttää toimintaa erilaisilla hankkeilla ja toimintapäivillä. Eri ikäryhmät mukaan toimintaan.	Liikuntatoimessa käynnistetty ikääntyvien liikuntaan keskikaupungilla "Solekko Tehä"-hanke. Hanke toteuttaa liikuntaneuvontaa ja -ohjausta ikääntyville.	Ilkka Halmkrona, Tarja Konola-Jokinen

SIVISTYSPALVELUT	TA	TA-	TA	TP	Poikkeama	Tot-%
ULKOINEN LASKENTA	2024	muutokset	muutosten jälkeen	2024		
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITTUOTOT	1 566 215	0	1 566 215	1 263 796	-302 419	80,7%
MAKSUTUOTOT	787 240	0	787 240	986 569	199 329	125,3%
TUET JA AVUSTUKSET	1 359 860	0	1 359 860	1 018 965	-340 895	74,9%
MUUT TOIMINTATUOTOT	33 980	0	33 980	59 816	25 836	176,0%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	3 747 295	0	3 747 295	3 329 146	-418 149	88,8%
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-31 971 748	0	-31 971 748	-31 479 474	492 274	98,5%
PALKAT JA PALKKIOT	-25 731 861	0	-25 731 861	-25 579 734	152 127	99,4%
HENKILÖSIVUKULUT	-6 239 887	0	-6 239 887	-5 899 740	340 147	94,5%
ELÄKEKULUT	-5 189 954	0	-5 189 954	-5 255 736	-65 782	101,3%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-1 049 933	0	-1 049 933	-644 004	405 929	61,3%
PALVELUJEN OSTOT	-7 003 640	0	-7 003 640	-7 016 917	-13 277	100,2%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 655 640	0	-1 655 640	-1 290 875	364 765	78,0%
AVUSTUKSET	-1 516 610	0	-1 516 610	-782 414	734 196	51,6%
MUUT TOIMINTAKULUT	-576 928	0	-576 928	-622 597	-45 669	107,9%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-42 724 566	0	-42 724 566	-41 192 277	1 532 289	96,4%
TOIMINTAKATE	-38 977 271	0	-38 977 271	-37 863 131	1 114 140	97,1%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	0	0	0	-305 942	-305 942	
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	0	0	0	-305 942	-305 942	
SIVISTYSPALVELUT						
SISÄINEN LASKENTA						
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITTUOTOT	0	0	0	48 083	48 083	
MAKSUTUOTOT	299 840	0	299 840	280 608	-19 232	93,6%
MUUT TOIMINTATUOTOT	0	0	0	2 317	2 317	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	299 840	0	299 840	331 008	31 168	110,4%
TOIMINTAKULUT						
PALVELUJEN OSTOT	-6 689 370	0	-6 689 370	-6 613 510	75 860	98,9%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0	0	0	-4 894	-4 894	
AVUSTUKSET	0	0	0	-134	-134	
MUUT TOIMINTAKULUT	-5 959 370	0	-5 959 370	-5 938 802	20 568	99,7%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-12 648 740	0	-12 648 740	-12 557 340	91 400	99,3%
TOIMINTAKATE	-12 348 900	0	-12 348 900	-12 226 332	122 568	99,0%
SIVISTYSPALVELUT YHTEENSÄ						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	4 047 135	0	4 047 135	3 660 154	-386 981	90,4%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-55 373 306	0	-55 373 306	-53 749 617	1 623 689	97,1%
TOIMINTAKATE	-51 326 171	0	-51 326 171	-50 089 463	1 236 708	97,6%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	0	0	0	-305 942	-305 942	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-51 326 171	0	-51 326 171	-50 395 405	930 766	98,2%

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Sivistyspalvelujen toimialan talousarviokokonaisuus koostuu kolmen lautakunnan summasta; sivistyslautakunta, elämälaatulautakunta ml. Tornionlaakson museo ja Aineen taidemuseon johtokunta.

Kaikkien lautakuntien osalta voidaan todeta toiminnan toteutuneen hyväksytyn talousarvion puitteissa.

Toimintatuotot ovat hieman alittuneet ja toimintakulut hieman ylittyneet, jolloin toimialan nettokustannusten toteuma on toteutunut talousarviota pienempänä.

Lautakuntakohteisissa raporteissa on avattu kunkin lautakunnan taloudellisten tavoitteiden toteutumista.

Sivistyspalvelut kokonaisuudessaan on toteuttanut talousarviota, toimintakatteen ollessa -50 089 463 eur alijäämäinen (-2,4 % alle talousarvion).

Lukuihin sisältyvät työllistämisen tuet ja kulut:

Sivistyspalvelut	Työllistäminen
Henkilöstökulut	-164 773
Työllistämistuki	38 084
Nettomeno	-126 689

Sivistyslautakunta

Sivistyslautakunta

Toimielimen perustiedot

Toimielin ja puheenjohtaja:

Sivistyslautakunta, puheenjohtaja Katariina Petäjämaa

Toimielimen tehtävä: Lasten varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perus- ja lukio-opetuksen järjestäminen ja kehittäminen.

Toimielimen palvelualueet ja vastuuhenkilöt:

Varhaiskasvatus: varhaiskasvatuspäällikkö Riitta Keloneva

Perusopetus: sivistystoimenjohtaja Ilkka Halmkrona ja Tarja Konola-Jokinen

Nuorten ja aikuisten koulutus sivistystoimenjohtaja Ilkka Halmkrona ja Tarja Konola-Jokinen

Toimintaympäristön muutos 2024–2026:

Vuoden 2023 alusta tapahtunut hyvinvointialueen aloittaminen ja sitä kautta sivistyspalveluiden nouseminen suurimaksi toimialueeksi kaupungissa korostaa näiden palveluiden suurta merkitystä ja tärkeyttä ns. uudessa kunnassa. Käyttötalouden haasteet jatkuvat ja oppilasmäärässä tapahtuviin muutoksiin on myös varauduttava tiivistämällä palveluverkkoa. Esitys asian suhteen tehdään syksyn talousarviokäsittelyn 2024 aikana. Tässä esityksessä otetaan kantaa myös aikatauluun. Tähän liittyy Pirkkiön koulun toiminnan siirtäminen Kokkokankaan koulun ja osittain myös Hannulan koulun yhteyteen 1.8.2024 alkaen. Suunnitelmavuosille 2025–2026 laaditaan aikataulu koskien muita mahdollisia muutoksia kouluverkon suhteen. Aleneva oppilasmäärä on haaste, mutta on myös huomioitava voimakkaasti lisääntyvät opiskeluhaullolliset tarpeet. Lähtökohtana ja tavoitteena on opetuspalveluiden alueellisen tasa-arvon, tason- ja laadun takaaminen. Samalla linjataan uuden päiväkodin toteuttamisen aikataulu ja toteuttamismalli.

Opiskeluhaullon kehittäminen ja uudistaminen jatkuu. Vuonna 2023 tehdyt pienryhmät yläkouluja varten jatkavat toimintaansa ja niiden vaikutusta tulee seurata ja tarvittaessa tehdä tarvittavat muutokset. Alaluokkien osalta on myös pohdittava ns. joustoluokkien riittävyyttä yksilöllisen tuen tarpeen lisääntyessä.

Yhteisöllisen opiskeluhaullon juurruttaminen kouluihin ja sitä kautta koko opiskeluhaullon uudelleen tarkastelu erityisen ja tehostetun tuen osalta on toteutettava lähivuosina. Opiskeluhaullossa on ollut nähtävissä yksilöllisen tarpeen lisääntyminen jo vuosia. Torniossa on käytävä läpi nykyiset alakoulujen joustoluokat, erityisryhmät ja yläkoulujen tarpeet ja pyrkiä rakentamaan oppilaita parhaiten palveleva konsepti. Varhaiskasvatuksen siirtyminen kolmiportaiseen tukeen omalta osaltaan jouduttaa tätä uudistusta. Varhaiskasvatuksessa uuden päiväkodin paikka ja toteuttamistapa päätetään vuoden 2024 aikana laadittavan koulu- ja päiväkotiverkoston suunnitelman yhteydessä.

Toimintaympäristö suhteen vuosille 2024–2026 ajoittuu myös Unicefin - lapsiystävällisen kuntamallin rakentaminen ja vuonna 2026 on tavoitteena saada Tornio kyseisen mallin piiriin. Tämä tarkoittaa laajaa eri kunnan toimialojen yhteistyötä lasten - ja nuorten parhaaksi.

Toiminnan painopistealueet 2024:

Lukuvuonna 2023–2024 oppivelvollisuuden laajentumisen piirissä ovat kaikki ikäluokat ja toiminnan aiheuttamat lisäkustannukset näin ollen selviävät. Samoin tarkasteluajanjaksolla 5-vuotisesikoulukokeilu loppuu. Jälkimmäisestä tehtävä vertailututkimus jatkuu vuoden 2024 aikana.

Varhaiskasvatuksessa on siirrytty ns. kolmiportaiseen tukeen 1.8.2022 alkaen ja vuonna 2024 luodaan edellytyksiä ja seuranta tuen antamiseen.

Alenevaan oppilasmäärään reagoiminen on aloitettava jo talousarviossa 2024. Ensimmäisenä rakenteellisenä toimenpiteenä Pirkkiön koulun toiminta siirretään Kokkokankaan ja osittain myös Hannulan kouluun 1.8.2024 alkaen. Vuoden 2024 aikana otetaan kantaa ja aikataulutetaan myös muut palveluverkkoon tehtävät muutokset vuosina 2025–2026. Taustalla ovat jo edellä mainitut syyt; lasten määrän väheneminen, valtionosuuksien leikkautuminen ja oppilasluollollisen tarpeen voimakas lisääntyminen.

Perusopetuksessa panostus erityisopetuksen suhteen kohdistetaan yläkoulujen oppilaille. Raumolla on aloittanut ns. TEPPO-ryhmä, jossa yhdeksäsluokkalaisille oppilaille tarjotaan mahdollisuus opiskella perusopetuksen viimeinen vuosi osittain työelämäpainotteisesti. Oppilaat ovat itse hakeutuneet kyseiseen ryhmään ja heidän edistymistään seurataan. Lisäksi pienryhmätoiminta jatkuu ns. sähkötalossa.

Suomen mallin harrastustoimintaa kouluihin -hanketta on jatkettu. Jokaisessa Tornion koulussa on oppilaiden itse valitsemaa harrastustoimintaa ainakin yhtenä päivänä viikossa yhdistettynä koulupäivään.

Unicefin lapsiystävällinen kunta -toimintaan hakeminen vuoden 2023 aikana. Kouluviraston alaisuuteen on perustettu työryhmä, joka syksyyn 2023 mennessä perehtyy mallin vaatimuksiin ja toteutustapaan. Lapsiystävällinen kuntamalli on kaikkia toimialoja koskeva asia, jossa lasten- ja nuorten rooli kunnassa nostetaan merkittävään rooliin. Hakemuksen jättämisen jälkeen jo vuoden 2024 aikana kartoitetaan tätä mallia tukevaa toimintaa ja uudistuksissa lapsiystävällisyys nostetaan keskiöön.

Kotouttamiseen liittyvät tehtävät siirtyivät sivistyslautakunnan toiminnan alle vuoden 2023 alussa. Kotoutumisen ja sivistyslautakunnan alaisen toiminnan sujuvuuteen kiinnitetään huomiota. Lähtökohtana on miettiä keinoja, joilla koulu voi edesauttaa kotoutumista.

Lautakunnan hyväksymässä kunnallisessa opiskeluhoitosuunnitelmassa vuodelle 2024 nostettiin painopistealueeksi opiskelijahuollon saavutettavuus ja tuen oikea kohdentuminen. Lisäksi esiin nostettiin koulukiusaamiseen puuttuminen ja yhteisten käytänteiden luominen Tornion kouluille. Näitä painopisteitä tarkkaillaan ja kehitetään koko lukuvuoden ajan.

Sivistyslautakunta				
Tunnusluvut				
Tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Varhaiskasvatuspalvelut				
Palvelualueen htv:t kehitys	177,42	187	179,5	207
Palvelualueen ulkoiset nettokustannukset € / asukas	- 450	-483	-523	-524
Päiväkotien käyttöaste %	77 %	85 %	85 %	87 %
0–6 v. ikäluokka Päivähoidossa %	80 %	85 %	85 %	90 %
Peruskoulutus				
Palvelualueen htv:t kehitys	290,37	305,56	311,0	347,46
Palvelualueen ulkoiset nettokustannukset € / asukas	-826	-938	-1 003	-993
Luokkien kesikoko / oppilasta 1–6 lk 7–9 lk	18 22	18 22	17 22	16 18
Oppilasmäärä	2351 Kielikoulu 70 Haaparannalla peruskoulua käy- vät 17	2323 52 12	2258 Kielikoulu 48 Haaparannalla peruskoulua käy- vät 10	2240 Kielikoulu 34 Haaparannalla koulua käyvät 13
Euroa / oppilas	- 7745	-9100	-9 327	-9 301
Nuorten ja aikuisten koulutus				
Palvelualueen htv:t kehitys	24,28	25	24	23
Palvelualueen ulkoiset nettokustannukset € / asukas	- 99	-107	-111	-101
Lukion oppilasmäärä	324 Kaksoistutkinto- laisten määrä 95	315 Kaksoistutkinto- laisten määrä 86	317 Kaksoistutkinto- laisten määrä 75	379 Kaksoistutkinto- laiset 72
Käyttömenot lukiossa euroa / oppilas	6 555	- 7000	-7 344	

Toteutuu

Toteutuu osittain

Ei toteudu

Ei aloitettu

Sivistyslautakunta					
Talousarviotavoitteet					
Näkökulma	Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Toteuma	Tila
Elinvoimainen ja vastuullinen rakaja kaupunki	1. Kestävä ja viihtyisä kaupunki	Vähenevän lapsimäärän huomioiminen palveluverkko-suunnitelmissa. Palveluverkon alueellisen tasapuolisuuden takaaminen	Palveluverkkouudistus takaa varhaiskasvatuksen ja alakoulujen opetuksen ns. lähipalveluna. Uudistuksen toimenpiteet ajoittuvat vuosille 2024–2026.	Palveluverkkouudistus etenee ja vähenevä lapsimäärä huomioidaan suunnitelmissa.	
	2. Sujuvat liikenneyhteydet	Yläkoulujen ja II asteen opiskelijoille pyritään järjestämään sujuvat joukkoliikenneyhteydet opiskelupaikkaan.	Koulukuljetus kilpailutetaan alkuvuodesta 2024 ja samalla reitit ja aikataulut ottavat huomioon myös II asteen tarpeet. Lisäksi uusitaan koulukuljetusohjeistus ja tarkastellaan oikeutta koulukuljetukseen.	Koulukuljetukset kilpailutettiin keväällä 2024 ja uusien sopimuksien mukaiset kuljetukset alkavat syksyllä 2024. Koulukuljetusohjeistus päivitettiin tammikuussa 2024.	
	4. Osaajien Tornio	Varhaiskasvatuksen ja opetuspuolen osaajien ja kelpoisten työntekijöiden rekrytointiin panostaminen. Tätä kautta avoimiin virkoihin ja toimiin saadaan kelpoiset hakijat.	Uuden hallintosäännön myötä rekrytointiin on saatu ketteryyttä. Uutena toimenpiteenä Ns. Kuntarekryn laajempi tekninen hyödyntäminen ja somen käytön lisääminen sekä Tornio nimisen kaupungin esiin nostaminen.	Uusi hallintosääntö rekrytointien osalta on jouhevoittanut varhaiskasvatuksen ja opetuksen puolella rekrytointien toteuttamista huomattavasti. Olemme saaneet päteviä opettajia nopeasti sitoutettua Tornion kaupungin työntekijöiksi.	
	5. Kansainväliset ja kansalliset verkostot voimavarana	Peruskoulut ja lukio ovat mukana erilaisissa kansainvälisyistä lisäävissä hankkeissa esim. Erasmus+. Hankkeita organisoii niin opetusministeriö kuin -hallitus.	Hankkeisiin osallistuminen taloudellisesti kestäväällä pohjalla eli mahdollisimman pienellä omavastuulla. Tarkoituksena niin opettajien kuin oppilaidenkin kansainvälisten kontaktien lisääminen.	Hankkeita toteutetaan, mikäli niistä nähdään olevan hyötyä.	
Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen	6. Torniolaisten hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävät toimenpiteet ja rakenteet	Parantaa lasten- ja nuorten asemaa ja hyvinvointia niin vapaa-ajalla kuin opetuksessa. Kehittää opiskeluhoiltoa ja luoda	Harrastamisen Suomen malli toiminnassa jokaisessa koulussa. Kunnallisen opiskeluhoilto-suunnitelman	Harrastamisen Suomen mallin mukainen toiminta jatkuu peruskouluissa. Tornion sivistyspalvelut on saanut OKM:n valtionavustuksen yhteisöllisen opiskeluhoilto vahvistamiseen ja kehittämiseen Tornion kaupungin peruskouluissa.	

	malli, joka ottaa huomioon tarpeet koko kaupungin alueella. Painopisteenä opiskeluhoollon oikea ja tehokas kohdentuminen sekä koulukiusaamiseen puuttumisen mallin laatiminen yhteiselle pohjalle. Koulunuorisotyö on vakiintunut säännölliseksi toiminnaksi molemmille yläkouluille.	toimenpiteisen ja painopistealueiden jalkauttaminen kouluille. Koulunuorisotyön lisäksi on hankerahalla palkattu yhteisöohjaaja, jonka toimenkuvaan kuuluu oppilaiden ja huoltajien kanssa tapahtuva yhteistyö.	Valtionavustuksen avulla kehitetään Tornion kaupungin peruskoulujen toimintakulttuuria ja toteutetaan yhteinen malli yhteisöllisen opiskeluhoollon toimintaan ja toimiin, joilla edistetään oppimista, terveyttä, hyvinvointia, vuorovaikutusta ja osallisuutta. Tavoitteena on jatkaa hyvinvoinnin vuosikellon rakentamista, jossa koko vuodelle osoitetaan mahdollisuuksia toimia edellä mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Tavoitteena on sitouttaa toimintaan kaikki Tornion peruskoulut. Suunniteltu hanke tukee oppilashuollon työntekijöiden kanssa tehtävän yhteistyön syventymistä ja Tornion kaupungin strategisen tavoitteen, lapsiystävällisen kunnan saavuttamista.	
7. Toimivat ja kehittyvät julkiset palvelut	Viisivuotisesikoulukokeilun tulosten kerääminen ja vertailu verkkoiryhmiin. Varhaiskasvatuksessa uuden päiväkodin toteuttamistavan valinta. Alenevaan oppilasmäärään varautuminen. Valssijärjestelmässä mukana oleminen. Liittyy varhaiskasvatuksen laadun mittaukseen.	OKM:n antamien tutkimussuunnitelmien noudattaminen. Toteuttamistapa määritellään talousarvion käsittelyn 2024 yhteydessä. Palveluverkkoesityksen yhteydessä. Karvi toimittaa valmiit mittarit, joita sovelletaan Tornion varhaiskasvatuksessa.	Ruokakasvatuskysely toteutettu Karvin arviointimittarilla. Tulokset esitetty lautakunnassa sekä kehittämiskohteet laitettu käytäntöön päiväkodeissa.	
8. Elämänlaatu- palveluiden vahvistaminen	Tunne- ja vuorovaikutustaitojen opettamisen suunnittelu varhaiskasvatuksessa ja Tornion kouluissa. Erilaisten oppijoiden ja tukea tarvitsevien yläkoulujen oppilaiden pedagoginen tukeminen.	Tunnetaitoportaiden päivittäinen käyttö varhaiskasvatusyksiköissä. Tasa-arvo- ja kiusaamisen ehkäisemisen suunnitelmien tekeminen ja arviointi toimintakauden aikana. Opettajien vesokoulutuspäivien ohjelma rakentuu tämän te-	Tunnetaitoportaat käytössä varhaiskasvatuksessa. Tasa-arvo- ja kiusaamissuunnitelmien tekeminen aloitettu ja otetaan käyttöön 1.8.2024 alkaen. Lukuvuoden 2024–2025 opettajien VESO-koulutuspäivään on kutsuttu asian tuntijapuhuja Erja Sandberg puhumaan haastavista tilanteista kouluissa ja työhyvinvointivalmentaja Kati	

		Suomen malli harrastustoiminnan juurruttaminen peruskouluihin. Kotouttamistoiminnan siirtyminen sivistyslautakunnan alaisuuteen.	man ympärille.Sähkö- ja Teppo ryhmän pilotointi aloitettu syyslukukaudella 2022. Ryhmien toimivuuden ja saavutusten arviointi. Lukuvuonna 2023–2024 jokaisessa torniolaisessa peruskoulussa toimii harrasteryhmiä Suomen mallin mukaisesti. Toimintaan liittyvien sopimusten päivittäminen ja henkilöstövalinnat.	Boijer-Spoof Heikinheimo ajatustyöläisen työhyvinvoinnista. Lukuvuonna 2023–2024 jokaisessa Torniolaisessa peruskoulussa toimi harrasteryhmiä Suomen mallin mukaisesti. Kotouttamissuunnitelma päivitettiin	
	9. Osallistuva ja yhteisöllinen kaupunki	Huoltajien osallisuuden vahvistaminen niin varhaiskasvatuksessa kuin opetuksessakin.	Yhteisöllisen opiskeluohjelman kehittäminen. Kyselyjä huoltajille varhaiskasvatukseen ja opetuksen osalta toimintayksiköittäin. Tulosten arviointia ja niiden pohjalta tehtäviä toimenpiteitä.	Varhaiskasvatuksessa tehty kyselyt huoltajille mm. ruokakasvatukseen liittyen. Tulosten perusteella kehittämiskohteet valittu. Seurataan ja arvioidaan yhdessä huoltajien kanssa.	
Toimiva kaupunkikonserni	10. Kestävä kunta- ja konsernitalous	Varhaiskasvatus- ja opetushenkilöstön määrän suunnittelu alenevan lapsimäärän mukaiseksi.	Liittyy palveluverkko-työryhmän tekemään esitykseen verkon tiivistämisestä ja sen aikataulusta. Tavoitteena alueellinen tasapaino ja yksiköiden toimivuus. Pirkkiön koulun toiminnan siirtäminen Kokkokankaalle ja osittain myös Hannulan koulun yhteyteen 1.8.2024 alkaen. Taustalla laskeva oppilasmäärä. Myös vuosille 2025–2026 ajoittuvat rakenteelliset muutokset aikataulutetaan vuoden 2024 aikana.	Pirkkiön koulun toiminta siirtyy Kokkokankaalle ja Hannulaa lukuvuoden 2024–2025 alussa.	
	13. Henkilöstöstä huolehtiva työnantaja	Koulutuksiin ohjaaminen ja niiden järjestäminen tukemaan varhaiskasvatuksen henkilöstön ja opettajien työtä. Varhais-	Paluu ns. normaaliin esim. vesokoulutuksen ja koulun henkilökunnalle suunnattujen koulutusten suhteen. Tyky-toimintaan panostaminen.	Varhaiskasvatuksessa toteutettu työhyvinvointikeskustelut. Tiimityön kehittämisen koulutus loppuu kestävässä. Jatketaan tiimityön kehittämistä edelleen.	

		kasvatuksessa henki- löstön tiimityökoulu- tus jatkuu. Yhteisöllisyyden vah- vistaminen eri yksi- köissä.	Kehityskeskustelut, työpaikkakokoukset jne. Työhyvinvoinnin vahva esille nostami- nen.	Työntekijöiden työhyvin- vointiin kiinnitetään entistä enemmän huomiota.	
--	--	---	---	---	--

SIVISTYSLAUTAKUNTA ULKONINEN LASKENTA	TA 2024	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	TP 2024	Poikkeama	Tot-%
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITUOTOT	1 236 055	0	1 236 055	859 553	-376 502	69,5%
MAKSUTUOTOT	539 270	0	539 270	663 795	124 525	123,1%
TUET JA AVUSTUKSET	677 050	0	677 050	619 522	-57 528	91,5%
MUUT TOIMINTATUOTOT	7 880	0	7 880	9 804	1 924	124,4%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 460 255	0	2 460 255	2 152 674	-307 581	87,5%
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-28 101 998	0	-28 101 998	-27 767 946	334 052	98,8%
PALKAT JA PALKKIOT	-22 608 899	0	-22 608 899	-22 551 337	57 562	99,7%
HENKILÖSIVUKULUT	-5 493 099	0	-5 493 099	-5 216 608	276 491	95,0%
ELÄKEKULUT	-4 570 277	0	-4 570 277	-4 647 440	-77 163	101,7%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-922 822	0	-922 822	-569 169	353 653	61,7%
PALVELUJEN OSTOT	-6 081 524	0	-6 081 524	-6 255 305	-173 781	102,9%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 215 120	0	-1 215 120	-978 099	237 021	80,5%
AVUSTUKSET	-988 010	0	-988 010	-609 564	378 446	61,7%
MUUT TOIMINTAKULUT	-452 290	0	-452 290	-493 723	-41 433	109,2%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-36 838 942	0	-36 838 942	-36 104 636	734 306	98,0%
TOIMINTAKATE	-34 378 687	0	-34 378 687	-33 951 962	426 725	98,8%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	0	0	0	-84 321	-84 321	
SIVISTYSLAUTAKUNTA SISÄINEN LASKENTA						
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITUOTOT	0	0	0	-2 269	-2 269	
MAKSUTUOTOT	0	0	0	-761	-761	
MUUT TOIMINTATUOTOT	0	0	0	622	622	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	0	0	0	-2 408	-2 408	
TOIMINTAKULUT						
PALVELUJEN OSTOT	-5 916 789	0	-5 916 789	-5 856 411	60 378	99,0%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0	0	0	-2 776	-2 776	
MUUT TOIMINTAKULUT	-3 888 730	0	-3 888 730	-3 862 856	25 874	99,3%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-9 805 519	0	-9 805 519	-9 722 043	83 476	99,1%
TOIMINTAKATE	-9 805 519	0	-9 805 519	-9 724 451	81 068	99,2%
SIVISTYSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 460 255	0	2 460 255	2 150 266	-309 989	87,4%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-46 644 461	0	-46 644 461	-45 826 679	817 782	98,2%
TOIMINTAKATE	-44 184 206	0	-44 184 206	-43 676 413	507 793	98,9%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	0	0	0	-84 321	-84 321	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-44 184 206	0	-44 184 206	-43 760 734	423 472	99,0%

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Ulkoiset toimintatuotot yhteensä jäivät -12,5 % alle talousarvion. Myyntituotoissa mm. pakolaisten toimeentulokorvaukset toteutuivat n. - 207 000 eur ennakoitua vähäisempinä ja kotikuntakorvaukset n. -216 942 eur pienempinä kuin oli ennakoitu. Tosin maksutuotoissa mm. päivähoitomaksut (+23,8 %) ja opetustoiminnan ja kulttuuritoimen maksut (+25 %) toteutuivat ennakoitua suurempina. Tuet ja avustukset jäivät -8,5 % alle talousarvion. Hankerahoitusta saatiin vähemmän kuin oli ennakoitu. Muissa toimintatuotoissa toteuma oli +24,4 % ennakoitua suurempaa, koostuen pienistä korvauksista mm. ruokailut.

Ulkoiset henkilöstökulut alittivat -1,2 % talousarvion. Alitus johtuu pääasiassa rekrytoinneista, jotka täytettiin loppuvuodesta. Erilliskorvaukset ovat myös toteutuneet ennakoitua pienempinä.

Ulkoiset palvelujen ostot ylittivät 2,9 % talousarvion. Johtuen lähinnä asiantuntijapalvelujen, tietoliikenne- ja operaattorikustannusten, matkustus- ja kuljetuskustannusten hinnan nousuista. Aineet, tarvikkeet ja tavarat jäivät 19,5 % alle talousarvion, johtuen mm. koulutarvikkeiden, työaineiden ja tarvikkeiden, opetusvälineiden ja kirjallisuuden vähäisemmästä toteumasta. Kalustohankinnat eivät toteutuneet kuten ajateltu, kuten eivät myöskään tietokonelaitteiden ja pientarvikkeiden hankinnat. Muissa toimintakuluissa ylitys +9,2 % johtui lähinnä koneiden ja laitteiden kohdassa väärin kirjatuista kustannuksista (olisivat kuuluneet vuokrakustannuksiin) ja uusittujen puhelinten vuokrakustannuksista. Muissa vuokrissa ylitys johtui varhaiskasvatukseen vuokratusta sähkötilan kustannuksista sekä iltapäiväkerhotoimintaan vuokratusta tilasta Tornion Vuokra-asunnot Oy:ltä.

Kokonaisuutena sivistyslautakunnan alijäämä oli -43 760 734 eur (-1,0 % talousarviosta).

Elämänlaatulautakunta
Elämänlaatulautakunta
Toimielimen perustiedot
Toimielin ja puheenjohtaja: Markku Taramaa Toimielimen tehtävä: Kulttuurin, kirjaston, museon, liikunnan ja nuorisotoiminnan palvelut sekä kansalaisopistossa annettava opetus ja kehittäminen. Toimielimen palvelualue ja vastuhenkilö: Kulttuuri - liikunta ja nuorisotoimi: sivistystoimenjohtajat Tarja Konola-Jokinen ja Ilkka Halmkrona Toimintaympäristön muutos 2024–2026: Elämänlaatu- ja palveluiden merkitys kaupungin toiminnoissa kasvaa, niin HYTE-kertoimen muodossa kuin sosiaali- ja terveyspalveluiden hyvinvointialueille siirtymisen myötä. Kuntien palkitseminen vaikuttavasta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä on tärkeää, koska hyvinvoiva väestö on elinvoimaisen kunnan ja hyvinvointialueen edellytys. Edellytyksiä väestön hyvinvoinnille ja terveydelle luovat koulutus, liikunta-, ruoka- ja kulttuuripalvelut ja monet muut kunnan tehtävät hyvinvointi-indikaattoreiden valossa. Toiminnan painopistealueet 2024: HYTE-kertoimiin panostaminen - kaupunki pyrkii madaltamaan kulttuurin osallistumisen kynnystä - lasten ja nuorten liikkumiseen panostetaan - kaupunki järjestää kohdennettuja liikkumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille (METKA-hanke) - nuorisotoimi hakee kehittämisavustusta nuorten liikkumista ja luonto- ja ympäristösuhdetta edistävään hankkeeseen - Nuorisotoimi ja kansalaisopisto panostavat uusien kuntalaisten saavuttamiseen ja ennaltaehkäiseviin toimiin syrjäytymisen ehkäisyn ja hyvinvointivajeen paikkaamiseksi - Rantakadun kulttuurisataman kehittämistyötä jatketaan - Kirjastossa panostetaan lukemiseen innostamisessa ja sosiaalisiin tapahtumiin

Elämänlaatulautakunta				
Tunnusluvut				
Tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntatoimi				
Palvelualueen htv:t kehitys	66	67	67,49	74
Palvelualueen ulkoiset nettokustannukset € / asukas	-150	-165	-197	-169
Kävijämäärät:				
- Kirjasto (lainausten määrä/kävijämäärä)	186 723 / 41 582	188 604	220 000/48 000	248 166 / 91 845
- Nuorisotyö	37 976	34 905	40 000	30 634
- Kulttuuritoimisto	16 700	19 438	16 000	14 470
- Tornionlaakson museo	6 645	10 531	8 000	TLM 10 979
- Uimahalli	68 626	73 680	75 000	80 688
- Putaan liikuntahalli	120 000	130 000	130 000	130 000
Kulttuuri- ja nuorisotoimen jakamat avustukset (euroa):				
- Kulttuuritoimi (kulttuuriavustus/tapahtumatuki)	15 760	46 050	16 000 / 30 000	16 000 / 21 600
- Nuorisotoimi	13 700	12 900	14 600	Nuoriso 13 600
- Liikuntatoimi	112 502	125 009	140 000	126 980
Tornion kansalaisopisto				
- opetustunnit	6 803	7 916	9 200	9 200
- kurssit	237	289	340	326
- osallistujat	2 531	3076	3 500	3 417

Toteutuu

Toteutuu osittain

Ei toteudu

Ei aloitettu

Elämänlaatulautakunta					
Talousarviotavoitteet					
Näkökulma	Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Toteuma	Tila
Elinvoimainen ja vastuullinen rakkauskunta	1. Kestävä ja viihtyisä kaupunki	Tornio on viihtyisä ja eloisä tapahtumakaupunki. Nuorisotyö tukee ja mahdollistaa nuorten omaehtoista toimintaa ja tarjoaa mielekkäitä, yhteisöllisiä vaihtoehtoja nuorten kasvu- ja elinympäristöihin. Liikuntapalvelut tarjoaa liikunnan ohjausta vauvasta vaariin ja luo puitteet omaehtoisen liikunnan harrastamiseen sisäliikuntatiloissa. Kirjasto tuottaa laadukkaita kirjastopalveluita kaikenikäisille. Tornionlaakson museo toimii monimuotoisen aineellisen, aineettoman ja digitaalisen kulttuuriperinnön ja kulttuuriympäristöjen vaalimisen, kehittämisen ja esittelyn asiantuntijana. Museo tuottaa näyttelyitä, tapahtumia, toimintaa ja alueellisia palveluja yhdenvertaisesti kaikkien kuntalaisten saataville vaikuttaen samalla positiivisen paikallidentiteetin kehittämiseen.	Jatketaan aktiivista ja alati kehittyvää tapahtumatuotantoa (mm.Kalottjazz &Blues, Tornion valokauden avaus, Happy New Twice). Tuetaan omaehtoista harrastamista antamalla tiloja nuorten ryhmien käyttöön ja toteutetaan nuorten aktivoinnin ja hyvinvoinnin tukemisen menetelmiä Metka -harrastusetsivän toimesta, nuorten lajikeilujen, Pop up -nuorten tilassa tapahtuvien harrastuslajiesittelyjen avulla sekä panostamalla kylien nuorisotoimintaan. Liikuntapalvelut käynnistää uutta toimintaa ikäihmisille matalan kynnyksen periaatteella. Kirjasto kehittää erilaisia yhteistyömuotoja, lisää tapahtumia ja jalkauttaa palveluja. Tornionlaakson museo toimii yleisöään varten. Museo on alueellinen vastuumuseo, joka toteuttaa asiantuntijana alueellisen museotoiminnan edistämistehtävää ja alueellista kulttuuriympäristötehtävää Tornion ohella Kemin, Keminmaan, Kolarin, Muonion, Pellon, Si-	Kulttuuritoimi: 82 kpl toteutunutta tapahtumaa, joissa yht.14470 osallistujaa. Nuorisotoimi: Tiloja on annettu nuorten ja toimijoiden käyttöön pyydettyä. PopUp nuorisotilassa lajikeilut ovat toteutuneet keväällä ja syksyllä suunnitellusti. Kesän 2024 aikana PopUp sai kauppakeskuksesta käyttöönsä isomman tilan, joka mahdollista yhä paremmin erilaisen toiminnan tilassa. Taukotupa on siivottu ja sitä on alettu markkinoida eri toimijoiden parissa. Tilojen hinnoittelu on tarkistettu lautakunnassa syksyllä. Taukotuvan varausmäärät ovat kasvaneet merkittävästi syksyn aikana, erityisesti kaupungin sisäisessä käytössä. Metka hanke siirtyi pois nuorisotoimen alta syksyn 2024 alusta alkaen. Metka toimii ja pyörii suunnitelman mukaisesti, joka koululla on kerhotoimintaa. Liikuntapalveluissa jatkuu Solekko Tehä- hankkeen puitteissa ikäihmisten liikuttaminen. Kirjastossa tai kirjaston toimesta on järjestetty 128 tapahtumaa. Kirjasto on aloittanut yhteistyön nuorisotoimen kanssa. Kirjastovirkailija on jalkautunut yhdessä nuorisotyöntekijöiden kanssa esimerkiksi oppilaitoksiin ja myös esimerkiksi kirjastoauto on vierailut nuorten parissa. Kirjasto on tehnyt yhteistyötä myös myös Aineen taidemuseon	

		Kansalaisopisto tarjoaa monipuolista ja laadukasta opiskelu- ja harrastustoimintaa sekä kulttuuritapahtumia, esimerkiksi oppilaiden tuottamia näytteilyitä, ensi-iltoja, näytöksiä ja musiikkimatineoita.	mon, Tervolan ja Yli-tornion alueilla. Museossa on kolme vaihtuvaa näyttelyä. Museo järjestää yleisötapahtumia museossa ja vastuualueellaan sekä tavoittaa yleisöä myös digitaalisten palvelujen avulla. Kurssien suunnittelussa huomioidaan kuntalaisilta tulleet toiveet ja ideat. Tarjotaan myös opintopistekursseja opiskelijoiden työelämän ja jatko-opiskelumahdollisuuksien hyödyntämiseksi. Mukana myös verkkokursseja/hybridikursseja, joilla lisätään opiekelijoiden osallistumismahdollisuuksia.	kanssa. On toteutettu yhdessä jalkautuvaa taidekasvatusta, jossa Aineen työntekijä on lähtenyt mukaan kirjastoauton reitille. TLM: Museo juhli 110-vuotista historiaansa sekä 10. vuotta Tornion ja Haaparannan yhteisenä museona. Suomen Kansallismuseo kylässä -popup-tapahtumassa 17.-18.2. 2400 kävijää katsomassa torniolaisen taiteilija Eetu Iston Hyökäys-teosta sekä muita Kansallismuseon klassikoita. Avattu yhteistyössä Suomen Naisliiton Tornion yhdistyksen kanssa tuotettu Naisen ääni - naiskuvia Tornionlaaksosta -näyttely. Avattu Ett enda brev från mor -näyttely. Tornion museotoiminnan 110-vuotista historiaa juhlittu kesäkuussa. Mininäyttely museon historiasta tuotettu. Pidetty kansainvälinen seminaari 26.9.meänkielestä yhteistyössä Tornionlaakson neuvoston kanssa. Samalla avattu uusi näyttely yhteistyössä Itä-Suomen yliopiston kanssa: Porträttiä, kielielämänkertoja ja ääniä Tornionlaaksosta ja Malmikentiltä. Avattu museon aineistoja kaikkien saavutettaville Finnaan. Saaduista kurssitoiveista ja -ideoista toteutettu noin 90%. Kansalaisopiston opettajat ovat saaneet koulutusta opintopistekurssien laatimiseen ja opiskelijaarviointiin. Tarjolla 40 erilaista opintopistekurssia ja 19 verkkokurssia. Opiston 80-vuotisjuhlavuosi: pääjuhlassa 160, toimintapäivässä 151, juhlanäyttelyssä 512, teatterissa 40 ja balettinäytöksessä 307 osallistujaa. Lisäksi järjestettiin 23 muuta tapahtumaa, jossa kävijöitä yhteensä 561. Kädentaitojen messuilla opiston toimintaan tutustui noin 3700 kävijää.	
--	--	--	---	--	--

	2. Sujuvat liikenneyhteydet				☐
	3. Kansainvälisesti houkutteleva yritys- ja investointiympäristö	Tornionlaakson museo tuo toiminnassaan esille rajanylitystä kulttuuriperintöä sekä Tornion pitkää ja merkittävää historiaa.	Tornionlaakson museo tekee aktiivisesti kansainvälistä yhteistyötä alueen kulttuuriperintöön liittyen hankkeissa, näyttelytoiminnassa, tapahtumissa ja tutkimuksessa. Museo palvelee kansainvälisiä vieraita kaupungin virallisena infopisteenä.	TLM: Juhlavuoden aikana panostettu toiminnan tunnettuuden ja näkyvyyden lisäämiseen myös Haaparannan puolella. Neljä tapaamista Ruotsin puolen Tornionlaakson alueen museo- ja vähemmistökulttuuritoimijoiden kanssa. Esitelty museon toimintaa ja periaatteita Haaparannan kunnanvaltuuston kokouksessa. Luentoja pidetty Svefillä. Kansainvälinen seminaari museolla meänkielistä. Järjestetty kansainvälinen ammattiarkeologien välinen seminaari yhdessä Suomen arkeologisen seuran ja ruotsalaisten arkeologien kanssa. Esitelty museon rajatonta toimintaa Valga-Valka -kaksoiskaupungin edustajille. Siirretty Haaparannan omistama Mia Greenin ja osia Roll-fo-ton negatiivikokoelmista ja aloitettu aineistojen arkistointi ja digitointi Haaparannan rahoituksella. Johtaja mukana Pohjois-Ruotsin museonjohtajien yhteistyöryhmässä.	☒
	4. Osaajien Tornio	Lapin etsivän nuorisotyön alueellinen koordinaatio ja aktiivinen rooli valtakunnallisessa kunnallisen nuorisotyön kehittämisverkostossa Kanuunassa. Tornionlaakson museo toimii Tornionlaakson alueen moninaisen kulttuuripääoman tallentajana. Alueellisena vastuumuseona museolla on suurta yhteiskunnallista vaikutavuutta. Kansalaisopiston mahdollistaa opintopistekursseilla	Tornion nuorisotoimi vastaa Lapin etsivän nuorisotyön alueellisesta koordinaatiosta, kehittämisestä, seututapaamisista ja etsivien nuorisotyöntekijöiden Aikalisä-perehdyttämisestä. Nuorisotyöntekijät osallistuvat Kanuunan nuorisotyön eri ammat- tialojen kehittämisverkostoihin aktiivisina toimijoina ja kouluttajina. Museon yhteiskunnallinen rooli vahvistuu ja näkyy viranomaislausuntojen ja -neuvottelujen määrissä ja annetuilla alueellisilla palveluilla. Museon	Nuorisotoimi: Osaamiskeskus Kanuuna toiminta on loppunut 31.3.2024, toimintaan on osallistuttu alkuvuodesta mutta sitä on ollut vähäisesti. Kanuunan jälkeen perustettu yhdistys on järjestäytynyt ja erityisnuorisotyöntekijöiden verkosto on kokoontunut kerran. Seuraava tapaaminen järjestetään 2025 ja silloin työntekijät kokoontuvat Tornioon. Nuorisokenttään on vaikuttavat vahvasti hallituksen muutokset nuorisotoiminnan osaamiskeskusten osalta. Näiden toimintaan osallistutaan, jos ne jatkavat työtään. On tutustuttu yhdistykseen joka on perustettu Kanuunan työtä jatkamaan. Päätös liittymisestä siirtyy ensi vuodelle.	☒

		suoritusmerkinnät hyväksytysti suoritusta kurssista. osaamista ja kokoelmia käytetään monipuolisesti ja aktiivisesti. Kansalaisopisto mahdollistaa opintopistekursseilta suoritusmerkinnät kielten kursseilta ja selvittää mahdollisuutta laajentaa opintopistekurssitarjontaa myös muihin kansalaisopiston tarjoamiin kursseihin. Kehitetään opiston toimintaa ja lisätään yhteistyötä paikallisten yritysten ja muiden oppilaitosten kanssa.	Etsivän nuorisotyön alueellinen koordinointi on toiminut, ja jatkuu myös kaudelle 2024–2025. Nuorisotyön valtakunnallisissa verkostoissa on toimittu aktiivisesti. TLM: Esineisiin, valokuviin ja arkistoihin liittyviä askaskyselyjä 162 kpl. Alueelliseen vastuumuseutyöhön liittyviä lausuntoja 367 kpl. Aineistoja avattu Finnaan. Opintopistekursseja suunniteltiin 40, mukana kaikki kielten ja tietotekniikan kurssit sekä muutama kädentaidoista. Ensimmäiset opiskelijat ovat saaneet arvioinnit ja opintopisteet. Opisto-opo on kehittänyt yhteistyötä Ohjaamon. Lapian ja AMK:n kanssa.	
5. Kansainväliset ja kansalliset verkostot voimavarana	Haaparanta-yhteistyö kulttuuritautannossa. Lapin kulttuuriverkostossa ja Lapin lastenkulttuuriverkostossa mukanaolo. Kansallisen kulttuurikentän aktiivinen seuranta. Säännöllinen ja tiivistyvä yhteistyö Haaparannan nuorisotoimen kanssa kulttuurisessa ja liikunnallisessa nuorisotyössä sekä moniammatillisessa yhteistyöverkostossa. Kansainvälinen kaksiosainen opintovierailu nuorisotyön ammattilaisille. Kansalaisopisto vastaa yhteiskunnan tarpeisiin parantamalla aikuis-koulutuksen oppijoiden avaintaitoja ja edistää heikommassa asemassa	Rajan ylittävät yhteiset tapahtumat. Verkostojen yhteisiin koulutuksiin ja kokouksiin osallistuminen, vertaistuen antaminen ja saaminen. Kansallisen "Kulttuurin yhteistuumin" -hankkeen toimenpiteisiin osallistuminen. Toteutetaan yhteistyössä kulttuurisen nuorisotyön tapahtumia. Haaparannan nuorisotyö on mukana nuorten luontoliikuntaa edistävän hankkeen toteuttamisessa. Moniammatillisessa verkostoyhteistyössä toteutuu toimiva rajanylitys tiedon ja kokemusten vaihto. Nuorisotoimi osallistuu LappiNyt 2.0 -hankkeeseen toteuttamaan kansainväliseen nuorisotyön ammattilaisten ryhmävaihtoon. Kansalaisopisto laatii suunnittelijaopettajan	Talvihehku Vinterglöd maaliskuussa Haaparannan kanssa. MAKUA-verkoston kokoukset ja opintomatka Kirkenesiin tammikuussa. Lapin lastenkulttuuri-verkoston kokoukset. Kulttuurin yhteistuumin -aamukahvit. Oulu 2026 verkoston tapaamiset- ja kokoukset. Nuorisotoimi: Haaparannan kanssa yhteistoiminnan suunnittelu on käynnissä toimintojen tasolla, kattavasti koko nuorisotoimen yhteistyötä ei olla saatu käynnistettyä henkilöstövaihdoksista johtuen. Haaparannan kunta ja seurakunta ovat mukana Mettä-hankkeessa. Kesällä järjestettiin yhdessä Haaparannan kanssa Graffiti-tapahtuma Länsiranta 10 purkotalolla. Kulttuurisen nuorisotyön osalta yhteistyö Haaparannan kanssa on tiivistä. Monialaista yhteistyötä on tehty lasten ja nuorten palvelu- ja ohjausverkoston kautta, mihin myös Haaparanta osallistunut. LappiNyt 2.0 kansainvälinen yhteistyö on suunnittelussa, nuorisotoimen päällikkö ei osallistunut	

		olevien oppijoiden osallisuutta. Kirjasto tekee tiivistä yhteistyötä Lapin kirjastojen kesken ja osallistuu aktiivisesti Pohjoisen eKirjaston kehittämiseen. Tornionlaakson museo on maailman ainoa kahdessa maassa sijaitsevan kaupungin yhteinen museo, jonka toiminta on vähintään kaksikielistä. Liikuntapalvelut tekee yhteistyötä Haaparannan vapaa-aikapalveluiden ja koulutoimen kanssa. Mukanaolo liikunnan verkostoissa.	johdolla kansalaisopistolle pitkäaikaisen kansainvälisen liikkuvuuden strategisen suunnitelman ja hakee Erasmus+ akkreditointia. Kirjastolta osallistutaan aktiivisesti koulutuksiin ja kehitetään tiiviimpää yhteistyötä Lapin kirjastojen kesken. Haaparannan kunta vastaa Tornionlaakson museon kuluista museolehtorin osalta 100% ja kulttuuriperintökoordinaattorin osalta 50%. Edistetään Unescon aineettoman kulttuuriperinnön hakemusta Ruotsin ISOFin ja Suomen Museoviraston kanssa. Toteutetaan koskikalastukseen liittyvää Interreg Aurora-hanketta. Liikuntapalvelut mahdollistaa Haaparannan kunnan oppilailla uimaopetuksen Tornion uimahallilla. Soveltavan liikunnan ja 3. sektorin kanssa tehtävä yhteistyö, esim. Senioripisteeltä ohjattava nettijumppa 1kk/kk, Vanhusten viikon reippailutapahuma Pohjan stadionilla sekä heidän ilmaisuinnit. Ikäinstituutin verkostoissa mukana olo.	2024 alkuvuodesta järjestettyyn matkaan. LappiNyt 2.0 ei järjestä KV-matkaa ohjaajille, kohde on vaihtunut Lahteen ja tapaaminen toteutuu tammikuussa 2025. Kirjasto on tuottanut kirjastopalveluja osana Lapin kirjasto -kirjastokimppaa sekä Pohjoisen eKirjastoa. Tornion kirjasto on Lapin kirjaston toiseksi suurin toimija, ja kirjastolla tehdään myös KOHA-kirjastojärjestelmän pääkäyttäjätyötä, jonka vaikutukset ulottuvat koko Lapin maakunnan alueelle. Kirjaston henkilöstöä on osallistunut Lapin kirjastopäiville sekä pohjoisen kirjastootopäiville sekä yhteisiin koulutuksiin. KTJ on osallistunut Lapin kirjastopäiville, valtakunnallisille kirjastopäiville sekä Pohjoisen (Lappi, Pohjois-Pohjanmaa, Kainuu) kirjastojen esihenkilöpäiville ja osallistunut alueelliseen kehittämistyöhön. Pohjoisen kirjastot ovat päättäneet liittyä kuntien yhteiseen E-kirjastoon horisontaalisella yhteistyösopimuksella vuoden 2025 alusta. TLM: Lippokalastuksen Unesco-haku: Haaparannan ja Tornion kulttuuriperintökoordinaattori aloitti 1/24.Suomen valtioneuvoston päätös asettaa lippokalastus ehdolle yhdessä Ruotsin kanssa. Järjestetty Lippotreffit. Unesco-hakemuksen videoliitteen kilpailutus toteutettu ja kuvaukset pääosin tehty. Uutiskirje (Lippokirje - Hävbrev) lähetetty 5 kertaa, oma verkkosivu Tornionlaakson museon alisivuna. Osallistuttu Vinter i Parken -tapahtumaan. Kukkolankosken suojeluatlas julkaistu. Käyty Kaustisilla tutustumassa kaustislaisen viulunsoiton aineettoman kulttuuriperinnön hakuun ja hallinnointiin.	
--	--	--	---	--	--

				ISOF ja MV vierailleet kaililla koskilla. Benchmarkattu Belgian aineetonta kulttuuriperintöä etänäkouksilla. Oltu esillä erilaisissa seminaareissa lippokalastuksen ja haun osalta. Valmisteltu hakemusta yhdessä Unesco-gruppenin, ISOFin ja MV kanssa. TLM: TVDC-hanke: Interreg Aurora (Call 4) rahoitushakemus lähetetty 3/24: Torne Valley Dipnet culture - adding value to the region, rahoituspäätös 13.6. Rekrytoitu projektipäällikkö. Kick-off event. Suunniteltu perinteen visuaalinen ilme. Aloitettu työpakettien toimenpiteitä. Partneri- ja sidosryhmäkokouksia. Kansalaisopisto sai Erasmus+ akkreditoinnin ja rahoituspäätöksen. Kaksi opettajaa ovat olleet koulutautumassa (kädentaitoja ja ekologisuutta Irlannissa ja keramiikkaa Unkarissa). Liikuntatoimi: Haaparannan kunnan oppilaille on mahdollistettu uimaopetus Tornion uimahallilla. Etäjumppa Senioripisteeltä on toteutettu 1 krt/kk soveltavan liikunnan resursseilla. Vanhustenviikolla järjestettiin mahdollisuus ikäihmisten ilmaisuinteihin. Ikäinstituutin verkostossa on oltu säännöllisesti mukana.	
Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen	6. Torniolaisten hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävät toimenpiteet ja rakenteet	Annetaan heikoimmassa asemassa oleville mahdollisuus päästä kulttuurin ja liikunnan pariin. Tuotetaan hyvinvointia monipuolisen ja saavutettavan kulttuuritarjonnan avulla. Eritysisnuorisotyössä vahvistetaan nuorten hy-	Jatketaan Kaikukortti-toimintaa aktiivisesti ja mahdollistetaan vähävaraisten osallistumismahdollisuudet. Kaikki elämänlaatu- palveluiden yksiköt hakevat autismiystävällinen-sertifikaatin. Kulttuuriesityksiä viedään suoraan vanhus- ja vammaislaitoksiin sekä koulu ja -varhaiskasvatuksen yksiköihin.	Kaikukortti-toiminta normaalissa käytössä. Haaparanta mukaan verkostoon tammikuussa 2024. Kortti käy ristiin Kaikukortti-kuntien kanssa. Käyttöaika vuoden 2024 aikana: 2768 kertaa. Yksikköesityksiä toteutunut 24kpl. Nuorisotoimi: Camera Obscura toteutettu Putaan koulun 9.luokkalaisille viikolla 16. Päihdekysely on toteu-	

		vinvointia ja mielenterveyttä ennaltaehkäisevän päihdetyön ja sosiaalisen vahvistamisen toimintamalleilla. Kirjastolla järjestetään kirjailijavierailuja ja muita tapahtumia yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Liikuntapalvelut tarjoavat laadukkaita liikuntaryhmiä jokaiselle ikäryhmälle. Vesiliikuntataitojen ja olosuhteiden jatkuva kehittäminen. Museo on rajaton kohtaamispaikka, jolla on myönteinen vaikutus hyvinvointiin elämän eri vaiheissa. Kansalaisopiston opetuksen tavoitteena on edistää kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia sekä parantaa ihmisen toimintakykyä.	Järjestetään kokeelliseen oppimiseen perustuvat, tunteita ja mielen hyvinvointia vahvistavat Camera obscura -toimintapäivät 9. luokkalaisille nuorille sekä kaikille 6.luokkaisille ikätasoinen päihdeksely ja itsetuntemusta ja hyvinvointitaitoja vahvistavat tunnit. Kirjasto järjestää vuosineljänniksin suunniteltuja tapahtumia ja kirjailijavierailuja. Liikuntapalvelut järjestää toimintaa vuoden ympäri vuoden ajat huomioiden, uimahallilla teemapäiviä, aikuisten alkeis- ja tekniikkakursseja sekä vauva- ja perheuinteja. Solekko Tehä - hankkeen toteuttaminen. Museo järjestää tapahtumia kaiken ikäisille. Vahvistetaan museon tilojen turvallisuutta, toimivuutta ja esteettömyyttä. Toteutetaan Kläpit lipolle -hanketta ProSiian ja Aineen taidemuseon kanssa. Kuntalaisten osallisuus kurssisuunnittelussa: pyydetään kurssitoiveita ja -ideoita ja suunnitellaan kursseja niiden pohjalta.	tettu loka-marraskuussa 2024, ja sen tuloksia esitellään talven 2025 aikana kouluille sekä lautakunnissa. Kirjasto on toteuttanut lähes 130 erilaista tapahtumaa ja tempausta. Kirjasto on tehnyt monin tavoin lukemista edistävää työtä. Kirjastolla on käynyt kirjailijavieraita ja kirjasto on vienyt kirjailijavierailuja myös kouluille. Lukemista on edistetty myös kirjavinkkauksin sekä esikouluille vietävin Pehmotohtori -vierailuin. Kirjastoauto vie laadukkaita kirjastopalveluita säännöllisesti varhaiskasvatustyksiköille sekä eri oppilaitoksiin. Lisäksi kirjasto tarjoaa Kirjakassi- ja Kirjat kotiin -palvelut, joita hyödyntävät erityisesti torniolaiset ikäihmiset sekä liikuntarajoitteiset kirjastopalveluiden käyttäjät. Liikuntatoimi: Liikuntapalveluja on järjestetty ympäri vuoden kaiken ikäisille - aina vauvauinnista soveltavan liikunnan ikäihmisten jumpparyhmiin. Myös aikuisille on mahdollistettu uimaopetusta. Uimahallilla on pidetty teemapäiviä, kuten valokauden avajaiset ja jouluinti. Solekko tehä - hankkeen toiminta on pidetty käynnissä. TLM: TLM ja Aineen taidemuseo järjestivät yhteistyössä Kalevalaa kouluihin -projektin, jossa museolehtorit Karjalainen ja Alamaunu vierailivat 3 viikon ajan Tornion koulujen luokissa. Käynneillä tutustuttiin Kalevalan teemoihin ja sen taustalla olevaan historiaan ja arkeologiaan sekä yhdistettiin taidepajassa Kalevalan runoja ja kuvitusta monotypian avulla. Luokkia 33 kpl, oppilaita 514 ja opettajia 57. Toteutettu Kläpit li-	
--	--	--	---	--	--

			polle -leaderhankkeen toisen vuoden tapahtumat Kukkolankoskella. Koskella vierailivat Tornion 5.-luokkalaiset ja Ylitornion 5. ja 6.-luokkalaiset. Museon järjestämistä luennoista ja tapahtumista striimattiin 14. Erilaisia opastuksia ja työpajoja toteutettiin 202. Tapahtumia järjestettiin museolla ja alueella eri toimijoiden kanssa yli 40. Opiston kulttuuriohjaaja ja teatterin tuntiopettaja esittivät musiikkiesityksiä vanhusien palvelukodeissa. Kuntalaisten antamat kurssitoiveet toteutettu 90%sti. Maaseutualueen kurssitarjontaa on lisätty. Opistopo on kehittänyt yhteistyötä Laphan kanssa Hyvinvointilähetteen merkeissä. Kurssimaksujen maltillinen korottaminen ja kurssimaksualennukset (25%) eläkeläisille, maahanmuuttajille, opiskelijoille ja sisäruksille sekä -60 e torniolaisille työttömille. Kaikukortin käyttö mahdollista.	
7. Toimivat ja kehittyvät julkiset palvelut	Ympärivuotinen ja monipuolinen tapahtumatarjonta kaikille kuntalaisille. Rantakadun kulttuurisataman konseptointi ja kehittäminen. Porthanin puitteiden kehittäminen tilan käyttömahdollisuuksien monipuolistamiseksi kulttuurintekijöille. Koulunuorisotyö on vakiintunut säännölliseksi toiminnaksi molemmilla yläkouluilla. Kirjasto opastaa ja mahdollistaa eri-	Aktiivinen palautteen haku ja kehitystoimenpiteet niiden pohjalta. Rantakadun kulttuurisatama -ympäristön kehittäminen yhdessä teknisten palveluiden kanssa sekä sisällön ja konseptin mahdollinen hankkeistaminen. Hankitaan tarvittavaa tekniikkaa ja kalustoa Porthanin rakennuksen suojelun ja muiden talon käyttäjien tarpeiden puitteissa. Perustetaan koulunuoriso-ohjaajan toimi - toimipaikkana Raumon yläkoulu. Kirjasto tarjoaa kuntalaisille mahdollisuutta käyttää tulostimia, ko-	Kävijäpalautteet hankittu kaikista isommista tapahtumista: Tornio-päivät, Syöhään yhdessä, Happy New Twice sekä Kalottjazz & Blues festivaali. Rantakadun kulttuurisatama -hankkeen valmistelutyöt ja verkoston rakentaminen. Kalusto- ja tekniikkahankinnat aloitettu. Tila vuokrattavissa. Kulttuurikentän osallistava kulttuurikahvitilaisuus järjestettiin huhtikuussa, seuraava tulossa syyskuussa. Porthan-työryhmä perustettu toukuussa 2024. Nuorisotoimi: Koulunuorisotyön toimeja ei voida perustaa, koska siihen ei ole osoitettu määrärahaa. Aluehallintovirastosta on haettu	

	laisten digitaalisten laitteiden käytön kuntalaisille. Tornionlaakson museo on kaikkia kuntalaisia varten. Liikuntapalvelut huolehtii toiminnan jatkuvuudesta ja kehittämisestä. Kansalaisopistopalvelut kaikkien saavutettavaksi.	piokonetta ja tietokoneita arjen helpottamiseksi. Erilaisia aineistoja varataan ja tilataan asiakkaiden lainattavaksi Lapin kirjastoista. Omatoimilehtisalista voi nousta varattuja aineistoja kirjaston ollessa suljettu. Tornionlaakson museon teemavuosi Värtgemensamma museum - Meän museo. Liikuntapalvelut toimivat useissa ulko- ja sisäliikuntakohteissa eri puolilla kaupunkia. Kurssitoimintaa järjestetään edelleen koko kunnan alueella ja kurssitarjontaa pidetään laadukkaana ja monipuolisena. Laaditaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma, johon kirjatut toimenpiteet huomioidaan toiminnassa entistä paremmin.	5-6.luokkalaisiin kohdistuvaa koulunuo-ristotyön hanketta, johon on saatu rahoitus yhdeksi lukuvuodeksi. Hanke toteutuu kahdella alakoululla lv 24-25. Kirjasto on tarjonnut mahdollisuuden käyttää erilaisia digilaitteita sekä saada niiden käyttöön opastusta. Myös muuta digineuvontaa on annettu. Lisäksi kirjasto on tarjonnut pääsyn monipuolisiin digitaalisiin kirjastopalveluihin sekä ohjausta niiden käyttöön. Kirjastoon remontoidaan asiakkaille myös varattavaa etätyö- ja opiskelutilaa. TLM: Museon juhluvuosi 110/10 aloitettu luomalla vuodelle visuaalinen ilme, jota on otettu käyttöön netti- vuilla, museon viestinnässä, katumainoksissa, museon tarroituksissa, myyntituotteissa sekä kävijöille ja tapahtumissa käyville jaettavina tarroina. Myyntituotteena museon juhluvuoden ilmeen t-paitoja ja kangaskasseja. Liikuntatoimi: Liikuntapalvelut ovat toimineet useissa sisäliikuntakohteissa sekä ulkoliikuntakohteissa vuodenajan mukaisesti. Opistolle valmistellaan omaa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa, johon kirjatut toimenpiteet huomioidaan toiminnassa. Valmis keväällä 2025.	
8. Elämänlaatu- palveluiden vahvistaminen	Moniammatillinen verkosto vahvistuu ja yhteiset työmuodot kehittyvät nuorten syrjäytymiskehityksen ennaltaehkäisemiseksi ja tulevaisuustaitojen edistämiseksi. Kulttuuripalveluita tuotetaan kaikille kuntalaisille eri	Nuortentalo Aaltonen -hankkeessa järjestetään yhteisöllistä toimintakulttuuria tukevia moniammatillisia verkostokoulutuksia sekä elämäntaitoja ja osallisuutta edistävää toimintaa nuorille. Jaetaan osaamista, hyviä käytäntöjä ja ideoidaan uusia. Toiminnassa keskeistä	Nuorisotoimi: Kevään aikana Aaltonen hankkeen puitteissa ei ole ollut toimintaa. Aaltonen hanke toteutettiin syksyllä tutustumiskäynteinä Aaltoseen eri kouluryhmille sekä eri ammattilaisryhmille. Lisäksi hankkeen puitteissa hankitaan Aaltonen markkinointimateriaalia. Aaltonen hanke järjesti koulutuksen lokakuussa ammattilaisille, jossa teemana oli poikien maailma,	

	elämänvaiheissa osana elämänlaatu- palveluita. Liikuntapalveluissa tarjotaan kaikille ikäryhmille laadu- kasta toimintaa matalan kynnyk- sen periaatteella. Liikunnan aloitta- mista tuetaan myös yksilötasolla. Kansalaisopiston toiminnalla on po- sitiivisia vaikutuk- sia kuntalaisten hyvinvointiin, osaamisen kehittä- miseen ja kunta- laisten edulliseen palveluiden saan- tiin. Lisäksi kansa- laisopisto tarjoaa sosiaalisia kohtaa- mispaikkoja, joissa ihmiset voivat tu- tustua toisiinsa, ja- kaa kiinnostuksen kohteitaan ja luoda uusia yhteisöjä. Tämä sosiaalinen ulottuvuus vaikut- taa myönteisesti kuntalaisten sosi- aalisiin taitoihin ja verkostoihin, mikä edistää heidän hy- vinvointiaan.	on vuorovaikuttei- suus, keskusteluyh- teys, tiedon ja ajatus- ten jakaminen. Liikuntapalvelut jär- jestää omaa kuntosa- litoimintaa nuorille. Ikäihmisten Solekko Tehä - liikuntatilassa ylläpidetään ja kehi- tään voimaa ja tasa- painoa. Vakiinnute- taan ydinkeskustan alueelle asuville ikäih- misille oma esteetön liikuntatila. Vakiinnutetaan opis- ton tarjoamaa toimin- taa koko kunnan alu- eelle mahdollisimman monipuolisilla elä- mänlaatua paranta- villa palveluilla.	kouluttajana Joonas Peso- nen. Yhteiset rahoitushaut Ran- takadun kulttuurisatama - hankkeelle on valmiste- lussa. TLM: Jatkettu Ilkka Teeri- joen kuningas-luentosarjaa yhteistyössä Tornion Poh- jola Nordenin kanssa. Yh- teistyössä Tornion Kaleva- laisten ja Aineen taidemu- seon kanssa järjestetty Ka- levalan päivän tapahtuma. Julkaistu yhdessä Tornion Kotiseutuseuran ja Suoma- laisen Naisliiton Tornion yh- distyksen kanssa Suensaa- ren hautausmaaopas -kirja. Liikuntatoimi: Liikuntapalve- lut on järjestänyt viikottaista kuntosalitoimintaa nuorille. Solekko tehä -liikuntatilassa on järjestetty ohjattua mata- lan kynnyksen liikuntaa suunnitellusti, mutta esteet- tömän tilan vakiinnuttami- nen ydinkeskustan alueelle on vielä työn alla. Tila tois- taiseksi olemassa hankere- surssin voimin. Opistopalveluja tarjotaan eri puolilla kuntaa, tiedotta- mista ja kuntalaisten tietoi- suutta tarjolla olevista pal- veluista lisätty ja kuntalais- ten antamia toiveita toteu- tettu. Maaseutualueen kurssitarjontaa on lisätty.	
9. Osallistuva ja yh- teisöllinen kaupunki	Meän Kesä -kesä- tapahtumien yh- teismarkkinointi- malli kehittyi ja konsepti tulee tu- tuksi yhä laajem- min. Kolmannen sekto- rin, yksityisten tor- niolaisten sekä yri- tysten osallistami- nen tapahtumiin ja tapahtumatuotan- toon.	Jatketaan Meän ke- sän kehittämistä ta- pahtumatuottajien kanssa. Kulttuuriavustuksien ja tapahtumatuen avulla pystytään tuke- maan ja mahdollista- maan kaupunkiorga- nisaation ulkopuolis- ten tekijöiden kulttuu- ritarjontaa. Kuntalaisten (yri- tyk- set, yhdistykset, kult- tuurikenttä) osallista- minen Oulu 2026 -	Meän kesässä mukana 16 kesätapahtumaa. Matkai- luyrittäjien aamukahveilla mukanaolo. Tapahtumatukikanava auki helmikuussa. Tukea myön- netty 9 tapahtumalle yht.21.600 €. Kulttuuriavus- tukset haettiin maal- ikuussa, tukea 20 taholle. Tornion Oulu 2026 -organi- saatio ja alustavat suunni- telmat kävivät päätöksente- ossa huhti/touko 24. Työ- ja ohjausryhmä perustettu. Oulu 2026 kokonaisuuden	

		Oulu – Euroopan kulttuuripääkaupunki 2026 tavoitteiden määrittely, suunnittelu ja toimeenpano. Osallistamisen käynnistäminen. Nuorten liikkumisen lisääntyä ja monipuolistuu, ympäristövastuullisuus, ilmastotoimijuus ja tietoisuus lähiympäristöön liittyvistä retkeily- ja elämismahdollisuuksista kasvaa.	asioihin (kyselyt, työpajat). Käynnistetään vuoden 2026 Kotiseutupäivien suunnittelu. Haetaan kehittämisavustusta nuorten liikumista ja luonto- ja ympäristösuhdetta edistävään hankkeeseen, jota toteutetaan yhteistyössä järjestöjen, liikunta- ja retkeilytoimijoiden sekä nuorten kanssa toimivien kasvattajatahojen kanssa.	valmistelu on ollut käynnissä vuoden 2024 aikana. Nuorisotoimi: Mettä hanke käynnistynyt, johon saatu 30 000€ avustus. Yhteistyöverkosto on käynnistetty ja ohjausryhmä on kokoontunut huhtikuussa. Haaparanasta mukana kunta ja seurakunta. Hanke on ollut aktiivinen läpi vuoden 2024, tarjoten erilaisia luontoyhteyttä parantavia kokemuksia. Toiminta on ollut pääosin matalankynnyksen tekemistä, mutta myös vaativampaa luontotoimintaa vaelluksen muodossa. Toukokuussa hanke järjesti Mettä-illan jossa Mikko "Peltsi" Peltola oli pääpuhujana. Lisäksi tilaisuudessa oli useita paikallisia yhdistystoimijoita esittelemässä toimintaansa. Syksyn aikana Mettä hanke on järjestänyt retkiä sekä matalankynnyksen luontotoimintaa. Hanke päättyi lokakuun loppuun.	
Toimiva kaupunkikonserni	13. Henkilöstöstä huolehtiva työnantaja	Yhteisiin arvoihin sitoutunut hyvinvoiva, osaava ja motivoitunut henkilöstö on tärkein voimavara.	Kehitetään työyhteisöjen toimintaa, tarjotaan kouluttautumismahdollisuuksia ja huolehditaan työhyvinvoinnista. Panostamme elämänlaatu- ja palveluiden yhteisöllisyyteen.	Nuorisotoimi: Iso osa henkilöstöstä on osallistunut yhteisen tai kahteen valtakunnalliseen koulutuskokonaisuuteen nuorisotyön kentällä. NUORI 2024 päivät järjestettiin huhtikuussa Tampereella, etsivän nuorisotyön päivät Mikkilissä talvella sekä tulossa on alueelliset nuorisotyön päivät Ranualla syyskuussa. Näihin on osallistuttu aktiivisesti. Lisäksi nuorisotoimessa on järjestetty yhteistä toimintaa toiminnan suunnittelua ja tyhy-toimintaa yhdistäen. Jokaisella on one-to-one keskustelu esihenkilön kanssa syksyn 2024 aikana. Työtyytyväisyyskyselyn tulokset ovat erittäin positiiviset. Nuorisotoimi on vuoden aikana tehnyt yhteistyötä muidenkin Ellan toimijoiden kanssa. Isoimpana ponnistuksena nuorten Jazz-torstai yhdessä kulttuuritoimen kanssa. Kirjaston kanssa	

				on tehty yhdessä koululajikautumisia sekä Aaltosessa yksittäisiä kulttuurisen nuorisotyön ja kirjaston yhdistäviä iltoja. Kansalaisopistossa on käynnissä Tehemäkö yhdessä -hanke, jonka tavoitteena on lisätä henkilöstön yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia työssä. Kirjastolla on syksystä alkaen on kehitetty koko Rajakartanon turvallisuuskulttuuria yhdessä Aineen taidemuseon kanssa. Henkilökuntaa on osallistunut ensiapukoulutuksiin sekä on järjestetty uhkatilannekoulutusta sekä tyhy-päivä. TLM panostettu työturvallisuuden huomiointiin ottamalla turvallisuus vakituisesti yhdeksi työpaikkapalaverien asiakohdaksi. Liikuntatoimi: Henkilöstö on osallistunut kauan toivottuun Uhkaavan henkilön kohtaaminen-koulutukseen. Tyky-iltapäivä on pidetty joulukuussa. Työpistekoh- taisten palavereiden lisäksi on pyritty panostamaan koko henkilöstön yhteispa- lavereihin. Radiopuhelin- hankinnoilla on edistetty työpisteiden välistä viestintää sekä työturvallisuutta.	
--	--	--	--	---	--

ELÄMÄNLAATULAUTAKUNTA ULKONINEN LASKENTA	TA 2024	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	TP 2024	Poikkeama	Tot-%
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITUOTOT	311 160	0	311 160	378 517	67 357	121,6%
MAKSUTUOTOT	239 470	0	239 470	300 536	61 066	125,5%
TUET JA AVUSTUKSET	612 430	0	612 430	354 360	-258 070	57,9%
MUUT TOIMINTATUOTOT	26 100	0	26 100	50 011	23 911	191,6%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 189 160	0	1 189 160	1 083 424	-105 736	91,1%
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-3 479 578	0	-3 479 578	-3 367 800	111 778	96,8%
PALKAT JA PALKKIOT	-2 808 110	0	-2 808 110	-2 749 178	58 932	97,9%
HENKILÖSIVUKULUT	-671 468	0	-671 468	-618 622	52 846	92,1%
ELÄKEKULUT	-557 180	0	-557 180	-550 564	6 616	98,8%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-114 288	0	-114 288	-68 058	46 230	59,5%
PALVELUJEN OSTOT	-867 390	0	-867 390	-686 284	181 106	79,1%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-395 560	0	-395 560	-279 796	115 764	70,7%
AVUSTUKSET	-528 600	0	-528 600	-172 850	355 750	32,7%
MUUT TOIMINTAKULUT	-120 108	0	-120 108	-121 491	-1 383	101,2%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-5 391 236	0	-5 391 236	-4 628 220	763 016	85,8%
TOIMINTAKATE	-4 202 076	0	-4 202 076	-3 544 797	657 279	84,4%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	0	0	0	-216 381	-216 381	
ELÄMÄNLAATULAUTAKUNTA SISÄINEN LASKENTA						
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITUOTOT	0	0	0	45 927	45 927	
MAKSUTUOTOT	299 840	0	299 840	278 814	-21 026	93,0%
MUUT TOIMINTATUOTOT	0	0	0	1 695	1 695	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	299 840	0	299 840	326 435	26 595	108,9%
TOIMINTAKULUT						
PALVELUJEN OSTOT	-727 100	0	-727 100	-712 219	14 881	98,0%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0	0	0	-2 017	-2 017	
AVUSTUKSET	0	0	0	-134	-134	
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 874 310	0	-1 874 310	-1 879 613	-5 303	100,3%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-2 601 410	0	-2 601 410	-2 593 982	7 428	99,7%
TOIMINTAKATE	-2 301 570	0	-2 301 570	-2 267 547	34 023	98,5%
ELÄMÄNLAATULAUTAKUNTA YHTEENSÄ						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 489 000	0	1 489 000	1 409 859	-79 141	94,7%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-7 992 646	0	-7 992 646	-7 222 203	770 443	90,4%
TOIMINTAKATE	-6 503 646	0	-6 503 646	-5 812 344	691 302	89,4%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	0	0	0	-216 381	-216 381	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-6 503 646	0	-6 503 646	-6 028 724	474 922	92,7%

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen**Ulkoiset toimintatuotot**

Toimintatuotot yhteensä toteutuivat -8,9 % (105 736 €) pienempinä verrattuna talousarvioon.

Ulkoiset myyntituotot ylittivät +21,1 % johtuen uimahallin pääsymaksujen ja uimatarvikkeiden ennakoitua paremmasta toteumasta sekä tilakorvauksista. Myös museon julkaisumyynti toteutui ennakoitua suurempana.

Maksutuotot ylittivät +25,5 % johtuen hyvin toteutuneista kansalaisopiston ja liikuntapalveluiden kurssimaksuista sekä tilojen käyttökorvauksista.

Ulkoiset avustukset eivät toteutuneet suunnitellusti, mm. Interreg Aurora hanke käynnistyi vasta syyskuussa 2024 ja Rantakadun kulttuurisatamaan ei saatu hankeavustusta.

Muut toimintatuotot ylittivät +91,6 % ylitse talousarvion, johtuen erilaisten tapahtumien pääsymaksuista.

Ulkoiset toimintakulut

Toimintakulut toteutuivat 85,8 % ja jäivät alle talousarvion. Henkilöstökulut jäivät -3,2 % talousarviosta johtuen vakinaisten kuukausipalkkojen talousarviota pienemmästä toteumasta.

Palvelujen ostoissa mm. asiakaspalvelujen ostoihin oli varattu Länsi-Pohjan musiikkiopiston ja jousikvartetin laskutukseen 52 % toteumaa enemmän. Painatuksiin, ilmoituksiin, posti- ja kuriiripalveluihin sekä tietoliikennepalveluihin oli myös varattu toteumaa enemmän talousarvioon rahaa. Henkilöstön koulutus ja siihen liittyvät matkustuskulut eivät myöskään ole toteutuneet kuten ennakolta ajateltu.

Aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa koulujen työaineiden ja tarvikkeiden, oppikirjojen toteuma jäi ennakoitua pienemmäksi. Kirjastokirjojen sekä lehtien ja karttojen hankinta oli myös ennakoitua pienempää. Kalustoon ja kalustomateriaan varattua rahaa ei myöskään käytetty niin kuin olisi ennakoitu.

Avustuksia yhteisöille jäi jakamatta yhteensä 28 550 €. Rahoitusosuuksia EU-projekteihin ei maksettu vielä v. 2024.

Kokonaisuutena Elämänlaatulautakunnan alijäämä oli -6 028 724 € (-7,3 % talousarviosta).

Aineen taidemuseon johtokunta

Aineen taidemuseon johtokunta

Toimielimen perustiedot

Toimielin ja puheenjohtaja:

Aineen taidemuseon johtokunta, puheenjohtaja Kristiina Aine

Toimielimen tehtävä: Huolehtii ja vastaa taidemuseotoiminnasta

Toimielimen palvelualueet ja vastuuhenkilöt: Aineen taidemuseo. Vastuuhenkilö museonjohtaja Virpi Kanninen

Toimintaympäristön muutos 2024–2026:

Yhteiskunnalliset kysymykset yhdistävät, mutta myös erottavat.

Maailmantilanteen epävarmuuden vuoksi muutostarpeet voivat tulla nopeasti.

Aineen taidemuseo ja sen kokoelmat ovat voimavara, jonka kautta tuotetaan sivistystä, hyvinvointia ja terveyttä edistävää palvelua.

Toiminnan painopistealueet 2024:

Aineen taidemuseon toiminta on osa yhä useamman kuntalaisen arkea ja elämää.

Luodaan ja kehitetään saavutettavia ja inklusiivisia toimintatapoja.

Tehdään rajat ylittävää yhteistyötä.

Tuetaan ja tuodaan esille pohjoista taidetta ja kulttuuria.

Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö.

Aineen taidemuseon johtokunta

Tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Palvelualueen htv:t kehitys	5,25	6,86	7,10	8,5
Palvelualueen ulkoiset nettokustannukset € / asukas	-14	-18	-19	-17
Aineen taidemuseon kävijämäärä	10 144	20 390	20 000	19 082
Euroa / käynti	0	5	6,5	6,5
Näyttelyiden määrä	5	7	7	11

Toteutuu

Toteutuu osittain

Ei toteudu

Ei aloitettu

Aineen taidemuseon johtokunta					
Talousarviotavoitteet					
Näkökulma	Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Toteuma	Tila
Elinvoimainen ja vastuullinen rakkauskapunki	1. Kestävä ja viihtyisä kaupunki	Aineen taidemuseo vahvistaa visuaalista kulttuuriperintöä kartuttamalla, tutkimalla, ylläpitämällä ja käyttämällä kokoelmiaan. Mennyttä ja tätä hetkeä säilyttävällä museolla on rooli yhteisen tulevaisuuden vastuullisessa rakentamisessa.	Taidemuseo on visuaalisen taiteen asiantuntija, joka tuottaa kokoelmiensa ja toimintansa kautta tietoa, asiantuntemusta, uutta ymmärrystä ja elämyksiä kaikille. Aineen taidemuseo tulee hakemaan alueellista taidemuseotehtävää toimialueella Kolari, Kemi, Kemimaa, Muonio, Pello, Simo, Tervola, Tornio ja Ylitornio.	1.1.-31.12.2024 Toiminnan perustana taidekokoelmat, joiden kartunta 10 teosta, 4 lahjoitusta. Kartunta kokoelmapolitiikkaa noudatteleva; hankinnoissa esillä alueellisuus, moniäänisyys, kansallinen tunnettuus, ja uudet tekijät. Kartunnan ja kokoelman käytön kehittämisessä huomio myös teosten käytettävyydessä kaupungin toimipisteissä. Teoshankinta valmistuvaan Isopalon päiväkotiin. Kokoelmaturvallisuustoimia, mm. turvatila arvosteokille ja konservointisuunnittelu. Kokoelmanhoidosta vastaavan museomestarin vakituinen toimi täytetty. Toteutettiin 11 uutta näyttelyä. Näyttelyitä taustoittava tutkimus avataan yleisölle museopedagogian kautta. Näyttelyiden kuratointia myös yhteisölähtöisesti TYL, Luovin ja Työvoimailasäätiön opiskelijoiden kanssa. Näyttelyt kiinnostivat sekä laajaa yleisöä että asiantuntijoita. Mediahuomio merkittävää. 5 kokoelmanäyttelyä: 10.10.23-28.1.2024 Risteys 10.10.23-28.2.2025 Mitäs täällä tapahtuu? 14.2.-2.6.2024 Lähellä 12.6.24-26.1.2025 Kasvun aika	

				26.1.24- 12.1.2025 Oivaluksia ja oppimisen iloa/ Tornion kaupungintalo 4 vaihtuvaa näyttelyä: 23.2.-12.5.24 Jaettu pois-saolo/ Karin Keisu & Josse Thoresson 24.5.-29.9.2024 Purjehdus hiljaisuuteen/ Kuutti Lavo-nen 11.10.-17.11.2024 Piknik/ Kirsti Muinonen 5.12.24-2.3.2025 Lapin piha/ Raisa Raekallio & Misha del Val 4 FOKUS-näyttelyä: 30.1.–31.3.24 Sointu Vii-nikka 10.4-19.5.2024 Värien vir-taa – serigrafian taitajia 2.10.-11.12.2024 Videovii-kot 5.12.24-28.2.2025 Marjo Talvensaari Kävijämäärä 19 082. Lasten ja nuorten osuus 6 994. Matkailijoita 467. Toteuma tukee tavoitetta alueellista taidemuseoteh-tävästä 2027–2030.	
3. Kansainväli-sesti houkutteleva yritys- ja inves-tointiympäristö	Taide ja kulttuuri ovat uusia mahdollisuuksia avaava vetovoimatekijä ja voima-vara. Taidemuseotoiminta vahvistaa alueen identiteettiä, erityis-piirteitä ja elinvoimai-suutta tehden ne nä-kyväksi.	Tuotetaan kansainvä-lisesti kiinnostavaa, korkealaatuista ja ajankohtaista sisäl-töä. Tuodaan esille taiteen ja kulttuurin rooli luovan talouden ja innovaatioiden läh-teenä. Tuotetaan 3. sekto-rille palveluita ja tarjo-taan museon voima-varat niiden käyttöön.	1.1.-31.12.2024 Yritysyhteistyössä vakiintu-neita kumppanuuksia, yri-tykset hyödyntävät museon palveluja, sisältöjä ja tiloja monipuolisesti, 77 krt. Yrityksille suunnatut palve-lut ja niiden tunnettuus vah-vistunut museopalvelutyön-tekijän toimesta. Yrityksille tarjotut työhyvin-vointipalvelut voidaan viedä myös yritys ympäristöön, 21 tyhy-krt. Taidemuseotoiminta edis-tää alueen veto- ja pitovoim-an kehittymistä. Alueyh-teys näyttelyissä ja niihin perustuvassa yleisötyössä. Toteutetut yleisötilaisuudet,		

				kuten konsertit 15 kpl, kattava yleisötyö ja tapahtumat mm. perheille elävöittävät seutukuntaa sekä tuottavat elämyksiä ja palveluja myös yritysten hyödynnettäväksi. Museo kumppani monessa, mukana mm. yrityksen vastuullisuusohjelmassa ja yritysten järjestämien tapahtumien sisällöntuotannossa. Museon henkilöstön tuottamat artikkelit ja kolumnit 8 kpl aluenäkökulmasta. Toimintaa esitelty laajasti mm. STM, Lapin liitto, Uudenmaan museot, Oulun Kulttuurisäätiö, Svenska Kulturfonden. Viestintä monisuuntaista, aktiivista ja ennakoivaa. Kehittämisessä keskeistä saavutettavuus ja vuorovaikutteisuus. Museoliiton viestintäkoulutuksessa 2 hlö. Viestintäkanavia mm. verkkosivut, sähköpostilista, kuukausikirje. Mediaosumat 59 krt., 14 eri alue- kansallista ja kv-mediaa, esim. Dagens Nyheter, YLE 3 krt. Aiheita mm. näyttelyt, taidekasvatus ja karkisija yleisötyössä museotilastoissa, taiteen hyvinvointivaikutukset ja leikkaukset. Fb 2 755 seuraajaa, 365 julkaisua, 136 tarinaa. Ig 2 453 seuraajaa, 308 julkaisua / 973 tarinaa	
4. Osaajien Tornio	Taidemuseo on elinikäisen oppimisen vuorovaikutteinen ympäristö kaikille. Sen toiminta edistää ymmärrystä itsestämme, kulttuurista ja yhteiskunnasta.	Taidemuseo on inspiroiva ja avoin oppimisen tila.	Museon kokoelmat ovat oppimisen perusta. Kokoelmia käytetään, esitetään, tutkitaan ja tulkitaan monista näkökulmista.	1.1.-31.12.2024 Vuoden aikana toteutettiin 519 taidetyöpajaa, joissa yht. 7 211 osallistujaa. Taidekokoelmiin, oppimiseen ja onnistumiseen perustuva taidekasvatustyö tavoittaa asetetut tavoite-ryhmät ja kaikki ikäluokat.	

				Opettajien ja ohjaajien motivaatio ja osallistuminen vahvistavat tehtyä työtä. Yleisötyö ja taidekasvatus toteutetaan museon tiloissa ja jalkautuvana. Taidekasvatustyö 2024 teemat: yhteinen kulttuuriperintö, sanataide, itsereflektointi ja tunnetaidot. 6 994 lasta ja nuorta osallistui taidekasvatustoimintaan. 75 opastusta / 1 510 osallistujaa 490 taidetyöpajaa Toteuma on merkittävä ja valtakunnallisen museotilaston vertailun kärkeä. Yleisötyö lisää taiteen saatavuutta, kasvattavaa osallisuutta ja osallistumisen mahdollisuuksia: <i>Tapahumat lapsille, nuorille ja lapsiperheille (valikoidut)</i> SRK:n Ihan pihalla -tapahuma ja kesäkerhot Taideleiri hiihtolomalla Perheiden Talon taidetutkio kuukausittain Kesän taidepiste Partion syysleiri Haaparannan 8.-luokat, opastus ja työpajat Lappian opiskelijoiden ryhmätykset Klätit lipolla ja Kalevalaa kouluihin Syyshässäkkä TaidePiknik	
--	--	--	--	--	--

				Ilta-perhekahvilat, SRK Kauhukartano Joulupolku <i>Uusia toimintoja:</i> TaideMetka - Tornion har- rastamisen malli – viikoittai- nen taidekerho Taidepedagogia monialai- sen oppimiskokonaisuuden osana – Tunnetaidot Kok- kokankaan koulun 4-luokat Kalevalaa kouluihin - uusi yhteistyö Tornionlaakson museon kanssa. Mukana Unicef-työryh- mässä <i>Tapahtumat kaiken ikäiset (valikoidut)</i> Taidevartit 10 krt, 85 osall. Liisa Rautiainen 105 v. -ilta, 68 osall. Kirjastoautoyhteistyössä taidepajat 6 krt / 66 osall. Siskot ja Simot-joulukortti- paja <i>Tapahtumat seniorit (vali- koidut)</i> Iloa taiteesta-tapahtumat 8 krt, 11 osall. Luovuus valloilleen – Tor- nion tupa 7 krt, 67 osall. Ruskakoti-työpaja 1 krt., 6 osall. Kuntoutuskoti Arkipäivän vierailu <i>Oppilaitosyhteistyö 2. aste:</i> 18 työharjoittelijaa, - kokeili- jaa ja TET-harjoittelijaa. 2 harjoittelijaa Svefi 3 näyttöarviointia	
--	--	--	--	--	--

				OPH Suomea Suomessa-harjoittelu 6 kk. TYL Kuvataidestipendi Työvoimalasäätiön ja Luovin nuoret näyttelykuraattoreina LÄHELLÄ-näyttely AMK kuratointi-kurssi ja näyttelykuratointi Lapin yliopisto, yhteistyö-suunnitelma vuodelle 2026 Haaparannan kielikoulu tutustui toimintaan.	
5. Kansainväliset ja kansalliset verkostot voimavarana	Taidemuseo toimii sekä kunta- ja valtionraajat että toimialat ylittävissä yhteistyöverkostoissa. Toiminta- ja tapahtumakulttuuria kehitetään rajat ylittävään suuntaan.	Aktiivinen toiminta kansallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa. Tuotetaan itse ja osallistutaan verkostotoimintaan, kuten näyttelyihin ja hankkeisiin. Alueellinen ja kansainvälinen yhteistyö on monipuolista ja luontevaa ja johtaa uusien kumppanuuksien syntymiseen.	1.1.-31.12.2024 Aktiiviset verkostot mm. lastenkulttuuri, valtakunnalliset ja pohjoismaiset taideorganisaatiot ja taiteilijat, Oulu2026, Taideneuvosto, Norrbottenin kulttuuri- ja taidekeskukset sekä kuraattoriverkosto. Pohjoissuomalaista nykytaidetta esittelevä Lumipalloeefkti-näyttely Kemian taidemuseon kanssa. Henkilöstön asiantuntijaverkostot, mm. museoalan työsuojelu, Havremagazinet Boden (juhlanäyttely 2025). Mukana KV-verkostoitumishankkeessa (Viro, Islanti, Wales ja Aineen tm). Säännölliset verkostotapaamiset kotimaisten ja kansainvälisten kumppaneiden kanssa; Kiasma, KiN, Vaasan museot. Pohjoisten taidemuseoiden yhteinen lausunto leikkauksista. Puheenvuoroja mm. Uudenmaan taidemuseoiden aamukahvit, Ateneumin taidemuseon yleisötyö, Lapin Kulttuurifoorumi (puheenvuorot, työpaja), Norrbottenin kuraattoriverkosto. Teosten lainaus museoiden verkostoitumista, lainassa 2		

				teosta (Ateneum Helsinki, Sven-Harry's Tukholma). Kustantamoyhteistyö mm. kuvalainat 3 kpl.	
Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen	6. Torniolaisten hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävät toimenpiteet ja rakenteet	Museo on torniolaisille oma ja merkityksellinen vaikuttaen myönteisesti yksilön hyvinvointiin elämän eri vaiheissa. Museo tuottaa taidekokoelmiensa kautta saavutettavaa ja inklusiivista sisältöä.	Kehitetään museotilaa, sen ympäristöä ja tuotettuja sisältöjä ja palveluita vahvistaen mm. niiden saavutettavuutta, yhdenvertaisuutta, osallistavuutta, turvallisuutta, toimivuutta ja viihteyttävyyttä.	1.1.-31.12.2024 Alueen viihtyvyys ja kulttuurinen käyttö vahvistunut. Piharemontti, kehittyvä veistospuisto ja uusi veistospolku nostavat sen laatua ja arvoa. Hankittu uusi ulkoveistos kansainvälisesti tunnetulta taiteilijalta, tehty veistospuistoon hankintasuunnitelma vuosille 2025/2026. Museon strategia, arvot ja visio hyväksytty. Aineen taidemuseo on esteetön tila. Sen sisällöt ja palvelut tavoittelevat saavutettavuutta sosiaalisesti, fyysisesti, kulttuurisesti ja taloudellisesti. Saavutettavuutta ja esteettömyyttä edistetty, mm. viitotomakielinen esittelyvideo ja teoskyltit pistekirjoituksella sekä videovierailuopastus. Palveluissa ja sisällöissä helppokäyttöisyys ja ymmärrettävyys, mm. asiakaspalvelukoulutus, opasteet, verkko- ja näyttelytekstit. Viestintä, palvelukieli, opasteet, kieliversiot suomi, ruotsi, englanti. Mukana Vammaishistoria-tapahtumassa Kiasmassa. Kouluttauduttu saavutettavuudessa, mm. häirintäyhdyshenkilökoulutus Mahdollistetaan matalan kynnyksen osallistuminen ja taiteen kokemisen merkitys hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi mm. maksuttomat tapahtumat. Käytössä Kaiku-kortti. Happy Hour 466 ilmaiskävijää.	

				Moniäänisyys toiminnassa: Tapahtumia 13 kpl, osallistujia 277: mm. Saamelaisten kansallispäivän yleisöopastus Romales-musiikitapahtuma Lähellä-näyttely avajaiset ja yleisöopastukset Pride-viikko, kylttipaja, queer-opastukset ja Etkot Sateenkaarihistoria-ilta-päivä Vammaisten päivän juhla	
7. Toimivat ja kehittyvät julkiset palvelut	Taidemuseotoiminta tuottaa palveluidensa kautta kulttuurista ja sivistyksellistä pääomaa. Taidemuseo on kaikille avoin paikka, jonka palveluissa huomioidaan moninaisuus.	Palveluita kehitetään vastaten asiakkaiden eriytyviin tarpeisiin ja odotuksiin. Kehitetään monipuolisia, joustavia museo-palveluita ja luodaan uusia asiakaslähtöisesti.	1.1.-31.12.2024 Palveluja tehostettu, ja ne voidaan kokonaisuudessaan tuottaa itse. Asiakaslähtöisen toiminnan tilaa tarkasteltu ja kehitetty, mm. asiakkaan palvelupolku-kartoitus ja henkilöstön asiakaspalvelukoulutus. Palveluhinnoittelu tarkistettu. Asiakastytyväisyys hyvä. Yhdistysten ja yhteisöjen vakiintuneita tapahtumia ja toimintaa, mm. Pohjola-Norden elokuvat, kokoukset, konsertit ja esitykset. Luotu kuukausikirjekäytäntö.		
8. Elämänlaatu-palveluiden vahvistaminen	Taidemuseopalvelua tuotetaan kaikille kuntalaisille eri elämänvaiheissa osana elämänlaatu-palveluita.	Jaetaan osaamista, hyviä käytäntöjä ja ideoidaan uusia. Toiminnassa keskeistä vuorovaikutteisuus, keskusteluyhteys ja tiedon ja ajatusten jakaminen.	1.1.-31.12.2024 Aktiivinen yhteistyö tapahtuma- ja toimintasuunnittelussa; vuotuistapahtumat, taide- ja kulttuurikasvatus-työ ToMu:n ja kirjaston, esim. museopalveluiden vienti kyliin kirjastoauton mukana 6 krt. Turvallisemman tilan periaatteet koko Eilan ja RKS-kärkihankkeen toimintaperiaatteeksi. Henkilöstölle koulutus Oulu2026.		

				Yhtenäistetty avoinna olo tapahtumien aikana mm. PP-markkinat. Rajakartanon turvallisuus-kulttuuria yhteiskehitetty. Henkilökunnan koulutusta asiakaspalvelussa ja turvallisuudessa yhdessä ToMu:n ja kirjaston kanssa.	
	9. Osallistuva ja yhteisöllinen kaupunki	Monien mahdollisuuksien taidemuseo on avoin, vuorovai-kutteinen ja osallis-tava kumppani kai-kille.	Museon toiminta vahvistaa yhteisöllisyyttä ja hyviä väestösuh-teita tarjoamalla tai-teen ja kulttuurin osal-listumisen mahdolli-suuksia saavutetta-vasti.	1.1.-31.12.2024 Yhteiseen kulttuuriperin-töön osallistumisen mah-dollistamiseksi näyttelyissä toteutettiin 205 yleisöopas-tusta, joissa yht. 3 297 osallistujaa. Tapahtumallisuus monipuolistaa museon toimintaa ja vahvistaa sen roolia koh-taamisen, tekemisen ja uu-sien ajatusten paikaksi. Taidemuseon tiloja ja pal-veluja käytetään monipuoli-sesti ja niitä kehitetään myös yhdessä 3. sektorin kanssa. <i>Tapahtumat</i> 39 ulk. tapahtumaa/ 2 207 osall. ml. 17 konserttia/ 884 osall. , Pohjola Norden elo-kuvat 8 krt/ 182 osall. 35 omaa tapahtumaa/ 2 731 osall., ml. avajaiset 5 krt/ 395 osall. Taidebasaari/ 1 000 osall. SKR Lappi vuosijuhla/ 103 osall. Tornio-viikolla mm. avoimet työpajat ja taidevartit, veis-tosreitti- ja kaupungintalon opastukset. Väylä-festivaali/ 97 ja taitei-lijatapaaminen/ 104 osall. Kalott jazz & blues, konser-tit, (myös pidennetyt auki-oloajat).	
Toimiva kaupunki-konserni	10. Kestävä kunta- ja konser-nitalous	Taidemuseo tekee tunnetuksi taiteen ja kulttuurin taloudellista	Tuodaan esille taiteen ja kulttuurin taloudelli-nen merkitys.	1.1.-31.12.2024 Kestävää taloudenpitoa edistetään työryhmätason taloudenseurannalla.	

		merkitystä kestäväällä tavalla.	Seurataan talous-suunnitelmaa. Haetaan aktiivisesti rahoituksia. Haetaan aluetaide-museotehtävää.	Aktiivinen ulkopuolisen rahoituksen ja sponsorituen haku, avustuksina saatu mm. näyttelypalkkiot, vammaisjuhlan järjestäminen, saavutettavuustoimenpiteet ja nuorten hanke. Näyttelyohjelma onnistunut; uudet ja konkaritaiteilijat tuoneet näkyvyyttä ja uusia kävijöitä sekä kasvattanut pääsylipputuloja. Museopalvelutyöntekijän rekrytointi edistänyt tulokeshitystä. Aineen taidemuseon johtokunta 11 kokousta / 61 asiaa	
11. Hyvä hankintapolitiikka vahvistaa paikallista elinvoimaa	Taidemuseo nostaa kokoelmiensa ja näyttelyidensä kautta esiin taiteen roolia alueen kulttuurisen, sosiaalisen ja taloudellisen arvon vahvistamisessa.	Huomioidaan alueen taiteilijat kokoelmatyössä. Tuodaan esille taiteilijoita ja tuotetaan työtulaisuuksia.	1.1.-31.12.2024 Näyttelyiden aluenäkökulma tuo näkyviin pohjoisia taiteilijoita sekä taiteen ja kulttuurin kenttää edistämällä alueen tunnettuutta ja vetovoimaa. Kokoelmakartunnassa huomioitu kokoelmaprofiili, aluenäkökulma ja pohjoiset taiteilijat. Työtilaisuuksia taiteilijoille, mm. taiteilijapaamiset ja puheenvuorot.		
13. Henkilöstöstä huolehtiva työnantaja	Yhteisiin arvoihin sitoutunut, hyvinvoiva, osaava ja motivoitunut henkilöstö on museon tärkein voimavara.	Kehitetään työyhteisön toimintaa. Tarjotaan mahdollisuuksia kouluttautumiseen. Huolehditaan työhyvinvoinnista.	1.1.-31.12.2024 Kehityskeskustelut ja ryhmäkehityskeskustelut (määräaikaiset) vuosittaisia, tehtäväankuvat tarkistettu. Työpaikan pelisäännöt, Turvallisemman tilan periaatteet ja Antirasistinen strategia päivitetty. Työyhteisöpalaverimuistiot 30 krt. Työyhteisö- ja tehtäväkohtaista koulutusta, koko henkilöstön kattava. Oppisopimuskoulutuksessa liiketalouden at ja museomestarin eat.		

				Työhyvinvointikyselyn perusteella asetetut tavoitteet läpikäyty yhdessä. Työhyvinvointia edistetty mm. tyhy-iltapäivät, verkostoitumismatka Kiirunaan ToMu:n kanssa. Rajakartanon turvallisuustoimia kehitetty Tornion kirjaston kanssa.	
--	--	--	--	---	--

AINEEN TAIDEMUSEON JOHTOKUNTA	TA 2024	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	TP 2024	Poikkeama	Tot-%
ULKOINEN LASKENTA						
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITTUOTOT	19 000	0	19 000	25 726	6 726	135,4%
MAKSUTUOTOT	8 500	0	8 500	22 238	13 738	261,6%
TUET JA AVUSTUKSET	70 380	0	70 380	45 083	-25 297	64,1%
MUUT TOIMINTATUOTOT	0	0	0	1	1	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	97 880	0	97 880	93 048	-4 832	95,1%
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-390 172	0	-390 172	-343 729	46 443	88,1%
PALKAT JA PALKKIOT	-314 852	0	-314 852	-279 219	35 633	88,7%
HENKILÖSIVUKULUT	-75 320	0	-75 320	-64 509	10 811	85,6%
ELÄKEKULUT	-62 497	0	-62 497	-57 732	4 765	92,4%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-12 823	0	-12 823	-6 778	6 045	52,9%
PALVELUJEN OSTOT	-54 726	0	-54 726	-75 328	-20 602	137,6%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-44 960	0	-44 960	-32 980	11 980	73,4%
MUUT TOIMINTAKULUT	-4 530	0	-4 530	-7 384	-2 854	163,0%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-494 388	0	-494 388	-459 420	34 968	92,9%
TOIMINTAKATE	-396 508	0	-396 508	-366 372	30 136	92,4%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	0	0	0	-5 240	-5 240	
AINEEN TAIDEMUSEON JOHTOKUNTA						
SISÄINEN LASKENTA						
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITTUOTOT	0	0	0	4 426	4 426	
MAKSUTUOTOT	0	0	0	2 555	2 555	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	0	0	0	6 981	6 981	
TOIMINTAKULUT						
PALVELUJEN OSTOT	-45 481	0	-45 481	-44 881	600	98,7%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0	0	0	-102	-102	
MUUT TOIMINTAKULUT	-196 330	0	-196 330	-196 332	-2	100,0%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-241 811	0	-241 811	-241 315	496	99,8%
TOIMINTAKATE	-241 811	0	-241 811	-234 334	7 477	96,9%
AINEEN TAIDEMUSEON JOHTOKUNTA YHTEENSÄ						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	97 880	0	97 880	100 029	2 149	102,2%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-736 199	0	-736 199	-700 735	35 464	95,2%
TOIMINTAKATE	-638 319	0	-638 319	-600 706	37 613	94,1%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	0	0	0	-5 240	-5 240	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-638 319	0	-638 319	-605 946	32 373	94,9%

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen**Ulkoiset toimintatuotot**

Ulkoiset toimintatuotot jäivät 4.832 eur alle talousarvion, johtuen lähinnä siitä, että työllistämistukia ei saatu kuten oli ennakoitu (-2 335 eur). Myös hanketukia ja avustuksia saatiin vähemmän kuin oli ennakoitu. (-22 962 eur).

Ulkoiset toimintakulut

Ulkoiset henkilöstökulut jäivät 46.443 € alle talousarvion, johtuen siitä, että museomestarin toimi täytettiin vasta lokakuussa 2024.

Ulkoiset palvelujen ostot ylittivät talousarvioraamin +20 602 euroa, johtuen mm. museokorttitilityksistä, taideteosten konservoinnista ja käännöspalveluista. Lisäksi palvelujen ostot ylittivät osittain palkkioiden maksuun liittyvästä kirjauksellisesta syystä. Kokonaisuutena palkkiot maksettiin kuitenkin suunnitellusti.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat jäivät talousarvioraamista -11 980 euroa johtuen siitä, että taide- ja museoesineiden hankinnat kirjattiin suoraan taseeseen.

Muut toimintakulut ylittivät talousarvion 2 854 euroa, johtuen vuokra-asunnon kustannuksista sekä koneiden ja leasing-polkupyörien vuokrasta.

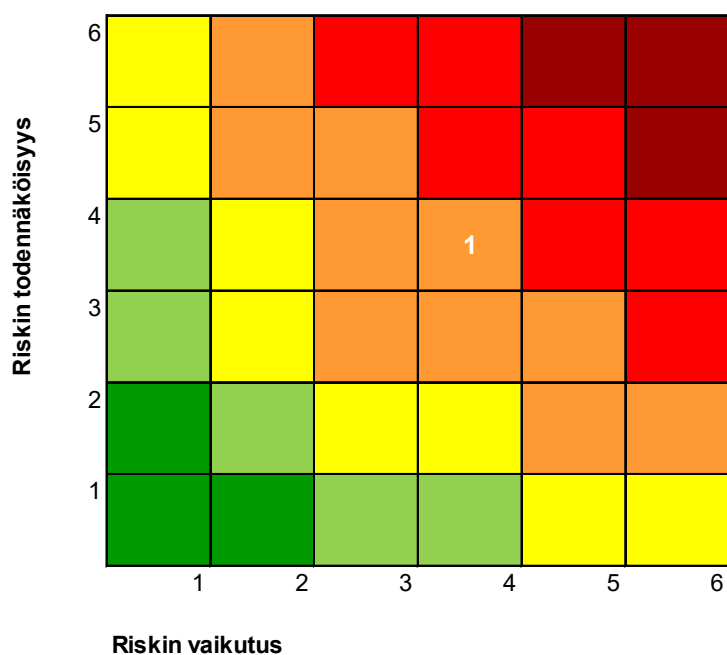
Kokonaisuutena Aineen taidemuseon tilikauden alijäämä oli 94,9 % (-5,1 % talousarviosta).

8.2.4 Tekniset palvelut

Tekniset palvelut	
Toimialan perustiedot	
Toimiala ja vastuhenkilö	Tekniset palvelut, vastuuhenkilö tekninen johtaja Markus Kannala.
Toimialan toiminta-ajatus	Ylläpitää ja edistää elinympäristön turvallisuutta, terveellisyttä ja virikkeellisyttä.
Toimialan toimintaperiaatteet	Rohkea, turvallinen, kestävä
Toimialan visio	Yhteistyökykyinen elinympäristön kehittäjä.
Toimialan toimielimet, tehtävät ja palvelualueet	Toimielin: Teknisten palvelujen lautakunta Tehtävä: Infra- ja kiinteistöomaisuuden kehittäminen ja ylläpito, sekä maankäytön suunnittelu- ja mittaustoimi. Palvelualueet: Kunnallistekniikka, Kaavoitus ja mittaus, Tilapalvelut Toimielin: Meri-Lapin ympäristölautakunta, Meri-Lapin ympäristöterveys- ja joukkoliikennejaosto, Perämeren jätelautakunta Tehtävä: Toimialueensa kuntien ympäristösuojelun, eläinlääkintähuollon, terveysvalvonnan, rakennusvalvonnan sekä jätehuollon viranomaistehtävät. Palvelualueet: Ympäristöpalvelut

Tekniset palvelut				
Tunnusluvut				
Tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Toimialan htv:t kehitys	179	180	156	180
Toimialan ulkoiset nettokustannukset € / asukas	-540	-449	-491	-471
Toimialan toimielinten kokousten ja pykälien lkm	Teknisten palvelujen lautakunta 20/280	Teknisten palvelujen lautakunta 18/248	Teknisten palvelujen lautakunta 19/270	Teknisten palvelujen lautakunta 20/246
	Meri-Lapin ympäristölautakunta 10/90	Meri-Lapin ympäristölautakunta 10/84	Meri-Lapin ympäristölautakunta 10/100	Meri-Lapin ympäristölautakunta 9/85
	Meri-Lapin ympäristöterveys- ja joukkoliikennejaosto 10/93	Meri-Lapin ympäristöterveys- ja joukkoliikennejaosto 10/82	Meri-Lapin ympäristöterveys- ja joukkoliikennejaosto 9/85	Meri-Lapin ympäristöterveys- ja joukkoliikennejaosto 9/86
	Perämeren jätelautakunta 6/85	Perämeren jätelautakunta 5/81	Perämeren jätelautakunta 5/135	Perämeren jätelautakunta 5/81

Tekniset palvelut					
Riskienhallinta					
Riskityyppi	Riski ja kuvaus	Riskiarvio	Toimenpiteet	Toteuma	Vastuhenkilöt
Omaisuus-riski - Sisäinen	Taloudelliset paineet aiheuttavat toimitilojen peruskorjausten viivästymistä, mikä voi aiheuttaa lisäkustannuksia ja ongelmia tilojen käytettävyydessä.	Todennäköisyys: 4 Vaikutus: 4 16	Peruskorjausinvestointien toteuttaminen pitkän aikavälin suunnitelman mukaan investointien rahoitustarve huomioiden.	Toimitilojen investoinnit ovat edenneet hyväksytyn talousarvion ja laaditun työohjelman mukaisesti.	Markus Kannala, Ulla-Maija Koskenranta

TEKNISET PALVELUT ULKONINEN LASKENTA	TA 2024	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	TP 2024	Poikkeama	Tot-%
TOIMINTATUOTOT						
MYNTITUOTOT	1 861 072	0	1 861 072	1 714 309	-146 763	92,1%
MAKSUTUOTOT	541 300	0	541 300	495 755	-45 545	91,6%
TUET JA AVUSTUKSET	45 000	0	45 000	79 239	34 239	176,1%
MUUT TOIMINTATUOTOT	5 083 830	0	5 083 830	5 316 965	233 135	104,6%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	7 531 202	0	7 531 202	7 606 268	75 066	101,0%
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-8 526 986	0	-8 526 986	-8 321 567	205 419	97,6%
PALKAT JA PALKKIOT	-6 883 540	0	-6 883 540	-6 744 058	139 483	98,0%
HENKILÖSIVUKULUT	-1 643 446	0	-1 643 446	-1 577 509	65 937	96,0%
ELÄKEKULUT	-1 362 858	0	-1 362 858	-1 417 703	-54 845	104,0%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-280 588	0	-280 588	-159 806	120 782	57,0%
PALVELUJEN OSTOT	-3 980 528	0	-3 980 528	-4 101 599	-121 071	103,0%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-4 949 315	0	-4 949 315	-4 713 902	235 413	95,2%
AVUSTUKSET	-112 180	0	-112 180	-43 760	68 420	39,0%
MUUT TOIMINTAKULUT	-237 950	0	-237 950	-313 844	-75 894	131,9%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-17 806 959	0	-17 806 959	-17 494 671	312 288	98,2%
TOIMINTAKATE	-10 275 757	0	-10 275 757	-9 888 403	387 354	96,2%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	0	0	0	-5 700 907	-5 700 907	
ARVONALENTUMISET	0	0	0	-406 997	-406 997	
TEKNISET PALVELUT SISÄINEN LASKENTA						
TOIMINTATUOTOT						
MYNTITUOTOT	5 471 124	0	5 471 124	5 247 481	-223 643	95,9%
MAKSUTUOTOT	0	0	0	25 116	25 116	
MUUT TOIMINTATUOTOT	6 310 620	0	6 310 620	6 311 205	585	100,0%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	11 781 744	0	11 781 744	11 583 802	-197 942	98,3%
TOIMINTAKULUT						
PALVELUJEN OSTOT	-2 600 345	0	-2 600 345	-2 277 455	322 890	87,6%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0	0	0	-755	-755	
MUUT TOIMINTAKULUT	-265 670	0	-265 670	-267 865	-2 195	100,8%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-2 866 015	0	-2 866 015	-2 546 074	319 941	88,8%
TOIMINTAKATE	8 915 729	0	8 915 729	9 037 727	121 998	101,4%
TEKNISET PALVELUT YHTEENSÄ						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	19 312 946	0	19 312 946	19 190 070	-122 876	99,4%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-20 672 974	0	-20 672 974	-20 040 745	632 229	96,9%
TOIMINTAKATE	-1 360 028	0	-1 360 028	-850 676	509 352	62,5%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	0	0	0	-6 107 905	-6 107 905	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-1 360 028	0	-1 360 028	-6 958 580	-5 598 552	511,6%

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Teknisten palvelujen toimialan talousarviokokonaisuus koostuu kolmen lautakunnan summasta; teknisten palvelujen lautakunta, Meri-Lapin ympäristölautakunta ja Perämeren jätelautakunta. Kaikkien lautakuntien osalta voidaan todeta toiminnan toteutuneen hyväksytyn talousarvion puitteissa. Toimintatuotot ovat hieman ylittyneet ja myös toimintamenot hieman alittuneet, jolloin toimialan nettokustannusten toteuma on toteutunut talousarviota pienempänä. Lautakuntaakohteisissa raporteissa on avattu kunkin lautakunnan taloudellisten tavoitteiden toteutumista.

Lukuihin sisältyvät työllistämisen tuet ja kulut:

Tekniset palvelut	Työllistäminen
Henkilöstökulut	-139 384
Työllistämistuki	35 299
Nettomeno	-104 085

Teknisten palvelujen lautakunta
Teknisten palvelujen lautakunta
Toimielimen perustiedot
Toimielin ja puheenjohtaja: Teknisten palvelujen lautakunta, puheenjohtaja Arto Liikamaa Toimielimen tehtävä: Infra- ja kiinteistöomaisuuden kehittäminen ja ylläpito sekä maankäytön suunnittelu ja mittaus-toimi Toimielimen palvelualueet ja vastuuhenkilöt: • Kunnallistekniikka, tekninen johtaja Markus Kannala • Kaavoitus ja mittaus, kaupunginarkkitehti Harri Ryytänen • Tilapalvelut, kiinteistöpäällikkö Ulla-Maija Koskenranta Toimintaympäristön muutos 2024–2026: Eduskunta on hyväksynyt rakentamislain (751/2023, RakL) ja siihen liittyvät lakimuutokset. Rakentamislain yhteydessä hyväksyttiin lisäksi maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) muutos, jonka myötä laista kumotaan rakentamista koskevat pykälät ja lain nimi muuttuu alueidenkäyttölaiksi. Uudet lait tulevat voimaan 1.1.2025. Toiminnan painopistealueet 2024: Yleiskaavan päivitystyö Karungin urheilutalo Uusiutuvan energian tuotannon edellyttämä maankäytön suunnittelu Pohjan stadionin tekonurmen rakentaminen Investointiohjelman mukaiset kadun saneeraukset yhteistyössä konserniyhtiöiden kanssa

Teknisten palvelujen lautakunta				
Tunnusluvut				
Tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kunnallistekniikka				
Palvelualueen htv:t kehitys	18	27	17 (+kausityöntekijät)	17
Palvelualueen ulkoiset nettokustannukset e / asukas	-126	-119	-127	-141
Toteutetut liikenneturvallisuukskohteet	2 aloitettu, jatkuu 2023	1 toteutettu, 2. aloitettu	2	Siirtynyt
Liikenneväylien perusparannukset	14 300 €/km	13 600 €/km	9 100 €/km	14 600 €/km
Katuvalojen vaihto energiatehokkaimiksi	360 kpl	320 kpl	200 kpl	222 kpl
Kaavoitus ja mittaus				
Palvelualueen htv:t kehitys	17	18	17	18
Palvelualueen ulkoiset nettokustannukset e / asukas	26	28	27	43
Rakentamisen volyymi m ³ (rakennusluvut)	199 416	110 000	150 000	154 014
Tonttituotanto / vuosi	0	9	0	4
Asemakaavoitettujen omakotitalojen lkm.	83	-	6	0
Luovutetut yritystontit kpl.	6	5	6	6
Numeerista pohjakarttaa ha	940 ha	-	-	-
Numeerista ortoilmakuvaa ha	110 km ²	-	-	-
Tilapalvelut				
Palvelualueen htv:t kehitys	107	109	102	120
Palvelualueen ulkoiset nettokustannukset e / asukas	-414	-330	-349	-340
Kunnossapidettävien rakennusten bruttoala m ²	119 690	120 680	120 680	118 640
Kiinteistönhoidon 24/7 valvonnassa oleva lämmitetty tilavuus m ³	456 300	456 300	456 300	453 600
Siivouspalvelujen omana työnä siivottavat tilat m ²	63 390	63 000	63 000	62 580
Ruokapalvelujen valmistamien aterioiden määrä kpl/v * lukuun sisältyy koulujen ja varhaiskasvatuksen työntekijät	813 700*	806 900	806 900*	630 050

Toteutuu

Toteutuu osittain

Ei toteudu

Ei aloitettu

Teknisten palvelujen lautakunta					
Talousarviotavoitteet					
Näkökulma	Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Toteuma	Tila
Elinvoimainen ja vastuullinen rakajakaupunki	1. Kestävä ja viihtyisä kaupunki	Yleiskaavan päivitystyö. Kaupungin ilmastotavoitteiden määrittäminen sekä toimenpiteiden kartoitus tavoitteisiin pääsemiseksi. Asemakaava-alueen täydennysrakentaminen. Energiatehokkuuden edistäminen. Uusituvan energian tuotannon edellytysten parantaminen.	Yleiskaavanluonnoksen laadinta ja jatko-toimenpiteet. Yleiskaavaehdotuksen laadinta ja jatkotoimenpiteet. Ilmasto-ohjelman laatiminen. Näätisaaren koulun alueen asemakaavoitus. Tullin uuden toimitalan asemakaavamuutos. Uusiutuvan energian sekä energiatehokkaiden ratkaisujen hyödyntäminen Karungin urheilutalon rakentamisessa. Tuulivoimaosayleiskaavojen laatiminen olemassa olevien kaavoitussopimusten mukaisesti.	Yleiskaavaluonnoksen laadinta on käynnissä. Siihen liittyvät selvitykset on toteutettu ja kaavaluonnos on asetettu nähtäville loppuvuoden aikana. Ilmasto-ohjelman laadinta on käynnissä. Tullin asemakaavamuutos on hyväksytty. Näätisaaren asemakaavamuutos valmisteluvaiheessa. Kuusi kaupungin maa-alueille kokonaisuudessaan tai osittain sijoittuvaa tuulivoimahanketta etenevät omissa aikatauluissaan. Pissimmälle on edennyt Karhakkamaan hanke ja uusimpana on vireille tullut Haapamaan tuulivoimahanke. Näiden lisäksi kaavoituksessa on myös Rönttän merituulivoimaosayleiskaavan muutos. Hankkeet etenevät omien aikataulujensa mukaisesti.	
	2. Sujuvat liikenneyhteydet	Ratahankkeiden edistäminen.	Osallistutaan Laurila-Tornio radan sähköistämisen johtoryhmä- ja ohjausryhmätyöskentelyyn. Edistetään Tornio-Kolari radan sähköistämishankkeen valmistelua.	Osallistuttu erillisen aikataulun mukaisesti. Ratahanke on valmistunut ja avajaiset pidetty 27.1.2025.	
	3. Kansainvälisesti houkutteleva yritys- ja investointiympäristö	Uusien energiamuotojen edellyttämien hankkeiden maankäytön suunnittelu. Monipuolinen elinkeinotonttien tarjonta.	Kyläjoen alueen kaavoitus teollisuuskäyttöön (T/kem) tarkoitukseksi alueeksi. Kromilaakson 2. vaiheen kaavoituksen loppuun saattaminen, kunnallistekniikan	Kyläjoen-Laivajärven alueen asemakaavoitus T/kem alueeksi on käynnissä. Luonto-, linnusto-, hulevesi, arkeologinen-, liikenne- ja sähkönsiirtoselvitykset on laadittu. Kaavaluonnos asetettiin nähtäville joulukuussa 2024.	

		Matkailun kehittä- seen tähtäävät hank- keet.	suunnittelu ja ensim- mäisten tonttien luo- vutus alueelta. Kukkolankosken ase- makaavan laatiminen. Torandan kaavamu- tos. Kukkolankosken sillan toteutuksen edistäminen lupa- ja rahoituskysymysten osalta. Rantaprome- nadin kehittämistoi- menpiteet Suensaa- rella.	Kromilaakson II-vaiheen asemakaava luonnosvai- heessa ja valmisteluvai- heen aineisto asetettiin nähtäville vuoden 2025 alussa. Kukkolankosken asema- kaavoitukseen teetetty laaja kulttuurihistoriallinen selvi- tys. Asemakaavan OAS valmistelussa. Torandan asemakaava- muutos valmis. Rantapromenadin toteutus- suunnitelma välillä Uiton- ranta-Lappari, valmistelu tehty 2–4/2024, toteutus- suunnitelma hyväksytty lau- takunnassa 12.6. (§ 122). Suunnitelmasta on valitettu ja toteuttamista siirretty.	
	4. Osaajien Tornio	Ammattitaidon ylläpi- täminen ja kehittämi- nen, erityisesti aluei- denkäyttölain osalta.	Osallistutaan ammat- titaitoa ylläpitäviin ja kehittäviin koulutuk- siin säännöllisesti.	Toteutuu vuoden aikana yk- siköiden omien aikataulujen mukaisesti.	
	5. Kansainväliset ja kansalliset ver- kostot voimava- rana	Tornion ja Haaparan- nan teknisten toi- mialojen yhteistyön kehittäminen.	Yhteistyökokoukset ja yhteiset hankkeet, ku- ten rantapromenadi.	Näränperän tulvapenke- reen korottamisen työt on käynnissä ja jatkuu vuo- delle 2025.	
Hyvinvoiva ja osallis- tuva kunta- lainen	6. Torniolaisten hyvinvointia, ter- veyttä ja turvalli- suutta edistävät toimenpiteet ja ra- kenteet	Liikuntapaikkaraken- tamisen kehityshank- keet.	Karungin urheilutalon rakentaminen. Pohjan Stadionin te- konurmikentän raken- taminen.	Karungin urheilutalon urakka on käynnissä ja jat- kuu vuodelle 2025. Stadionin tekonurmen to- teutus on valmis ja valais- tuksen rakentaminen on käynnissä.	
	7. Toimivat ja ke- hittyvät julkiset palvelut	Kiinteistö- ja raken- nusrekisterin perus- parannus.	Maastotyöt kiinteis- töillä ja tietokantojen päivittäminen.	Tarkastettu 4114 raken- nusta vuoden 2024 loppuun mennessä. GNSS-laite on hankittu in- vestointina 1/2024. Kartoittajaopiskelija aloitta- nut oppisopimuksella 5/2024.	
	8. Elämänlaatu- palveluiden vah- vistaminen	Rantakadun kulttuuri- sataman alueen ke- hittäminen.	Alueen yleissuunnitel- man laatiminen ja ke- hittämistoimenpitei- den käynnistäminen.	Osallistuttu yleissuunnitel- maa valmistelemaan työryh- män työskentelyyn. Sivi- tyspalveluilla vireillä hanke alueen kehittämiseksi.	

	9. Osallistuva ja yhteisöllinen kaupunki	Kuntalaisten osallisuuden aktivoiminen.	Tehdään yhteistyötä muiden toimialojen kanssa osallistavan budjetoinnin toteutuksessa.	Toteutettavaksi kohteeksi valikoitunut koirapuisto Kokkokankaan on valmis. Osallistuttu vuoden 2025 osbun valmisteluun.	
Toimiva kaupunki-konserni	10. Kestävä kunta- ja konsernitalous	Hyväksytyn talousarvion noudattaminen.	Käyttösuunnitelma Osavuosisikatsaukset Esimiesten jatkuva seuranta	Toteutettu annettujen aikataulujen mukaisesti.	
	11. Hyvä hankintapolitiikka vahvistaa paikallista elinvoimaa	Investointiohjelman mukaisten hankintojen toteutus.	Urakkahankintojen suunnittelu ja toteutus omistajapolitiikan ja hankintasäännön mukaisesti yhteistyössä hankintatoimen kanssa.	Laadittu työohjelma, jonka mukaan on kilpailutettu urakoita hankintatoimen kanssa yhteistyössä.	
	13. Henkilöstöstä huolehtiva työnantaja	Työhyvinvoinnin edistäminen.	Säännölliset yhteiset palaverit Kehityskeskustelut Avoin vuorovaikutus	Toteutetaan yksiköiden omien aikataulujen mukaisesti.	

TEKNISTEN PALVELUJEN LAUTAKUNTA ULKONINEN LASKENTA	TA 2024	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	TP 2024	Poikkeama	Tot-%
TOIMINTATUOTOT						
MYyntITUOTOT	799 860	0	799 860	610 723	-189 137	76,4%
MAKSUTUOTOT	177 960	0	177 960	104 724	-73 236	58,8%
TUET JA AVUSTUKSET	0	0	0	50 894	50 894	
MUUT TOIMINTATUOTOT	5 057 460	0	5 057 460	5 278 863	221 403	104,4%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	6 035 280	0	6 035 280	6 045 204	9 924	100,2%
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-6 738 740	0	-6 738 740	-6 522 779	215 961	96,8%
PALKAT JA PALKKIOT	-5 442 795	0	-5 442 795	-5 322 109	120 686	97,8%
HENKILÖSIVUKULUT	-1 295 945	0	-1 295 945	-1 200 670	95 275	92,6%
ELÄKEKULUT	-1 073 895	0	-1 073 895	-1 075 419	-1 524	100,1%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-222 050	0	-222 050	-125 250	96 800	56,4%
PALVELUJEN OSTOT	-3 551 948	0	-3 551 948	-3 811 563	-259 615	107,3%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-4 903 025	0	-4 903 025	-4 677 209	225 816	95,4%
AVUSTUKSET	-81 990	0	-81 990	-22 225	59 765	27,1%
MUUT TOIMINTAKULUT	-160 390	0	-160 390	-220 732	-60 342	137,6%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-15 436 093	0	-15 436 093	-15 254 508	181 585	98,8%
TOIMINTAKATE	-9 400 813	0	-9 400 813	-9 209 304	191 509	98,0%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	0	0	0	-5 700 907	-5 700 907	
ARVONALENTUMISET	0	0	0	-406 997	-406 997	
TEKNISTEN PALVELUJEN LAUTAKUNTA SISÄINEN LASKENTA						
TOIMINTATUOTOT						
MYyntITUOTOT	4 421 550	0	4 421 550	4 413 658	-7 892	99,8%
MAKSUTUOTOT	0	0	0	7 666	7 666	
MUUT TOIMINTATUOTOT	6 310 620	0	6 310 620	6 311 205	585	100,0%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	10 732 170	0	10 732 170	10 732 529	359	100,0%
TOIMINTAKULUT						
PALVELUJEN OSTOT	-2 491 455	0	-2 491 455	-2 171 022	320 433	87,1%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0	0	0	-750	-750	
MUUT TOIMINTAKULUT	-199 930	0	-199 930	-202 129	-2 199	101,1%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-2 691 385	0	-2 691 385	-2 373 901	317 484	88,2%
TOIMINTAKATE	8 040 785	0	8 040 785	8 358 628	317 843	104,0%
TEKNISTEN PALVELUJEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	16 767 450	0	16 767 450	16 777 733	10 283	100,1%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-18 127 478	0	-18 127 478	-17 628 409	499 069	97,2%
TOIMINTAKATE	-1 360 028	0	-1 360 028	-850 676	509 352	62,5%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	0	0	0	-6 107 905	-6 107 905	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-1 360 028	0	-1 360 028	-6 958 580	-5 598 552	511,6%

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Ulkoiset toimintatuotot

Ulkoiset toimintatuotot yhteensä toteutuivat lähes talousarvion mukaisesti, noin 0,2 % (9 924 eur) ennakoitua suurempina.

Myyntituotot jäivät talousarvion alle, johtuen satamatoiminnan tavaramaksujen talousarviota pienemmästä toteumasta.

Maksututoissa suunnittelu- ja mittaus toiminnan maksut jäivät hiljaisesta rakentamisesta johtuen ennakoitua alhaisemmiksi.

Sen sijaan muissa toimintatuotoissa toteuma oli talousarviota suurempi, johtuen talousarviota suuremmista maa- ja vesi-alueiden sekä rakennusten vuokrista, joissa indeksikorotukset nostivat toteumaa.

Ulkoiset toimintakulut

Ulkoiset toimintakulut yhteensä toteutuivat talousarvion mukaisesti 0,2 % alle talousarvion.

Palkkojen osalta toteuma on alle talousarvion. Alitus johtuu lähinnä vakituisten kk-palkkaisten alituksesta, joita on tullut toimien ollessa avoimena. Lisäksi talous- ja hallintopäällikön palkasta 50 % on kohdistettu sivistyspalveluihin ja varaus on ollut 100 %. Vastaavasti tilapäisten palkkakustannukset ovat ylittäneet arvion.

Palvelujen ostojen talousarvio on ylittynyt noin 7,3 %. Ylitystä ovat aiheuttaneet asiantuntijapalvelut (kaavahankkeiden selvitykset) kiinteistönhoidon ja rakennusten kunnossapidon ostopalvelut rakennusten ja rakentamisen kunnossapitopalvelut sekä lähinnä yleisten alueiden kunnossapidossa tarvittavat ulkoiset palvelut.

Aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa talousarvio on alittunut noin 4,5 %, johtuen lähinnä sähkökustannuksien sekä rakennusmateriaalin arvoitua alhaisemmasta toteumasta.

Avustukset ovat alittuneet noin 72 %, koska toimintavuonna ei ollut avustettavia perusparannushankkeita.

Muissa toimintakuluissa on hieman ylitystä, mikä johtuu lähinnä osakkeilla hallittavien tilojen kohonneista vastikkeista.

Teknisten palvelujen lautakunnan talous on toteutunut kokonaisuudessaan talousarvion mukaisesti. Tulojen lievän ylityksen ja menojen hienoisen alituksen myötä toimintakate on talousarviota parempi.

Meri-Lapin ympäristölautakunta

Meri-Lapin ympäristölautakunta

Toimielimen perustiedot

Toimielin ja puheenjohtaja: Meri-Lapin ympäristölautakunta ja Meri-Lapin Ympäristöterveys- ja joukkoliikennejaosto, puheenjohtaja Markku Sadinmaa

Toimielimen tehtävä: Tornion ja Kemnmaan ympäristösuojelun sekä rakennusvalvonnan tehtävät. Tornion, Kemn, Kemnmaan Tervolan ja Simon eläinlääkintähuollon, terveysvalvonnan ja joukkoliikenneviranomaisen tehtävät.

Toimielimen palvelualueet ja vastuuhenkilöt: Ympäristöpalvelut, ympäristöpäällikkö Pipsa Maikkula

Toimintaympäristön muutos 2024–2026:

Aikaisemmin laaditussa parlamentaarisessa selvityksessä on ehdotettu, että kuntien nykyisin hoitamat ympäristöterveydenhuollon tehtävät siirrettäisiin hyvinvointialueille 1.1.2026. Nykyisessä hallitusohjelmassa on kuitenkin todettu, ettei kuntien tehtävien siirretä hyvinvointialueille tällä hallituskaudella.

Eduskunta on hyväksynyt rakentamislain (751/2023, RakL) ja siihen liittyvät lakimuutokset. Rakentamislain yhteydessä hyväksyttiin lisäksi maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) muutos, jonka myötä laista kumotaan rakentamista koskevat pykälät ja lain nimi muuttuu alueidenkäyttölaiksi. Uudet lait tulevat voimaan 1.1.2025

Toiminnan painopistealueet 2024:

Tornion ilmastosuunnitelman laadinta

Ympäristönsuojelun sähköisen asioinnin käyttöönotto

Rakennusvalvonnan arkiston digitointi

Uuden eläinlääkinnän toimitilan käyttöönotto Torniossa

Meri-Lapin ympäristölautakunta

Tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Ympäristöpalvelut Palvelualueen htv:t kehitys	26	26	26,4	23,9
Palvelualueen ulkoiset nettokustannukset € / asukas	-26	-28	-42	-33
Ympäristöterveysvalvonnan suoritteet	Tornio 245 kpl Kemi 220 kpl Keminmaa 87 kpl Tervola 72 kpl Simo 41 kpl	Tornio 508 kpl Kemi 460 kpl Keminmaa 130 kpl Tervola 150 kpl Simo 70 kpl	Tornio 420 kpl Kemi 400 kpl Keminmaa 140 kpl Tervola 70 kpl Simo 85 kpl	Tornio 569 kpl Kemi 457 kpl Keminmaa 172 kpl Tervola 186 kpl Simo 89 kpl
Valvottavat luvat - Maa-ainesluvat - Ympäristöluvat	74 kpl 115 kpl	62 kpl 112 kpl	70 kpl 115 kpl	65 kpl 112 kpl
Eläinlääkäreiden tilakäyntien määrä kpl	1096 kpl (virka-aika + päivystys)	1582 kpl (virka-aika + päivystys)	1600 kpl	1532 kpl (virka-aika + päivystys) + terveydenhuoltokäynnit 202 kpl
Pieneläinkäyntien määrä lkm.	5 216 kpl (virka-aika + päivystys)	5 418 kpl (virka-aika + päivystys)	4 650 kpl	5 436 kpl

Toteutuu

Toteutuu osittain

Ei toteudu

Ei aloitettu

Meri-Lapin ympäristölautakunta					
Talousarviotavoitteet					
Näkökulma	Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Toteuma	Tila
Elinvoimainen ja vastuullinen rakkauspunkti	1. Kestävä ja viihtyisä kaupunki	Kaupungin ilmastotavoitteiden määrittäminen Kaupunkisuunnittelu ja rakentaminen ympäristö ja terveellinen elinympäristö huomioiden	Ilmasto-ohjelman laadinta vuoden 2024 aikana Viihtyisän ja terveellisen elinympäristön, luonnon monimuotoisuuden ja ympäristön elinvoimaisuuden huomioiminen luvituksessa	Resurssivajeesta johtuen ohjelman laadinnan aloitus on viivästynyt. Hankkeen rahoitukselle haettu ja saatu jatkoaikaa 3/2025 saakka. Hankkeen työpaja järjestetty marraskuussa 2024. Raportointi siirtynyt 3/2025	
	4. Osaajien Tornio	Ammattitaidon ylläpito Eläinlääkinnän tehtäviin resursoiminen	Osallistutaan ammatitaitoa ylläpitäviin ja kehittäviin koulutuksiin säännöllisesti. Avoinna olevien eläinlääkärin virkojen täyttäminen	Alkuvuonna osallistuttu aktiivisesti koulutuksiin Eläinlääkäreiden virat on täytetty	
Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen	6. Torniolaisten hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävät toimenpiteet ja rakenteet	Haja-asutuksen jätevesikuormituksen vähentäminen.	Laaditaan nykytilaselvitys haja-asutusalueen jätevesien käsittelyn tilasta valvontatoimien pohjaksi.	Työ aloitettu 2021 mutta resurssisyistä työ on kesken. Työtä tarkoitus suorittaa loppuun vuoden 2025 aikana.	
	7. Toimivat ja kehittyvät julkiset palvelut	Ympäristönsuojelun sähköisen järjestelmän käyttöönotto ja kehittäminen Rakennusvalvonnan arkistojen digitointi Eläinlääkinnän palvelujen parantaminen	Ympäristönsuojelun sähköisen järjestelmän käyttöönotto vuonna 2024 Rakennusvalvonnan arkiston mikrofilmien digitointiprojektin edistäminen. Uudet eläinlääkinnän tilat Tornioon ja resurssivajeen täyttäminen	Sähköinen järjestelmä otettu käyttöön ja on sisäajovaiheessa. Digitointiprojekti käynnissä Eläinlääkinnän tilat valmistuneet toukokuussa	
Toimiva kaupunkikonserni	10. Kestävä kunta- ja konsernitalous	Hyväksytyn talousarvion noudattaminen	Taloustilanteen jatkuva seuranta	Jatkuvaa seurantaa suoritettu ja osavuosikatsaus laadittu erillisen aikataulun mukaan.	
	13. Henkilöstöstä huolehtiva työnantaja	Työhyvinvoinnin edistäminen	Säännölliset yhteiset palaverit Kehityskeskustelut	Yhteiset palaverit käytössä edellisvuoden tapaan, keh-	

			Avoim vuorovaikutus	tyskeskustelut käynnistettiin myöhemmin tänä vuonna	
--	--	--	---------------------	---	--

MERI-LAPIN YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA ULKAINEN LASKENTA	TA 2024	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	TP 2024	Poikkeama	Tot-%
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITUOTOT	918 880	0	918 880	1 022 149	103 269	111,2 %
MAKSUTUOTOT	363 340	0	363 340	391 031	27 691	107,6 %
TUET JA AVUSTUKSET	45 000	0	45 000	28 345	-16 655	63,0 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	26 050	0	26 050	38 102	12 052	146,3 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 353 270	0	1 353 270	1 479 626	126 356	109,3 %
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-1 709 914	0	-1 709 914	-1 730 698	-20 784	101,2 %
PALKAT JA PALKKIOT	-1 377 557	0	-1 377 557	-1 366 326	11 231	99,2 %
HENKILÖSIVUKULUT	-332 357	0	-332 357	-364 372	-32 015	109,6 %
ELÄKEKULUT	-276 351	0	-276 351	-331 069	-54 718	119,8 %
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-56 006	0	-56 006	-33 303	22 703	59,5 %
PALVELUJEN OSTOT	-376 420	0	-376 420	-285 034	91 386	75,7 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-44 150	0	-44 150	-36 615	7 535	82,9 %
AVUSTUKSET	-30 190	0	-30 190	-21 534	8 656	71,3 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-75 720	0	-75 720	-92 435	-16 715	122,1 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-2 236 394	0	-2 236 394	-2 166 316	70 078	96,9 %
TOIMINTAKATE	-883 124	0	-883 124	-686 690	196 434	77,8 %
MERI-LAPIN YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA SISÄINEN LASKENTA						
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITUOTOT	1 049 574	0	1 049 574	833 823	-215 751	79,4 %
MAKSUTUOTOT	0	0	0	17 449	17 449	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 049 574	0	1 049 574	851 272	-198 302	81,1 %
TOIMINTAKULUT						
PALVELUJEN OSTOT	-106 030	0	-106 030	-104 169	1 861	98,2 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0	0	0	-5	-5	
MUUT TOIMINTAKULUT	-60 420	0	-60 420	-60 408	12	100,0 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-166 450	0	-166 450	-164 582	1 868	98,9 %
TOIMINTAKATE	883 124	0	883 124	686 690	-196 434	77,8 %
MERI-LAPIN YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA YHTEENSÄ						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 402 844	0	2 402 844	2 330 898	-71 946	97,0 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-2 402 844	0	-2 402 844	-2 330 898	71 946	97,0 %
TOIMINTAKATE	0	0	0	0	0	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	0	0	0	0	0	

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Ulkoiset toimintatuotot toteutuivat talousarviota suurempina 9,3 %. Ulkoisissa tuloissa keskeisin on muiden yhteistoimintakuntien maksusuudet, jotka toteutuivat aiheuttamisperiaatteella talousarviovaiheessa arvioitua suurempina. Lisäksi maksutuotoissa ympäristöterveysvalvonnan valvontamaksut ylittivät talousarvion. Hieman ylitystä tuloissa oli myös eläinlääkinnän klinikkamaksuissa.

Ulkoiset toimintakulut jäivät alle talousarvion 3,2 % alle talousarvion. Keskeisimpänä syynä ovat sähköisiin lupapalveluihin liittyvien ict-palvelujen vähäisempi tarve sekä asiantuntijapalvelujen vähäisempi käyttö. Asiantuntijapalveluille ympäristötoimessa vuosittain varataan määrärahaa arvaamattomien tilanteiden asiantuntija-apua varten, eikä vastaavaa tarvetta toimintavuonna ole ollut.

Meri-Lapin ympäristölautakunnan talous on toteutunut kokonaisuudessaan talousarvion mukaisesti. Tulojen ylityksen ja menojen alituksen myötä toimintakate on talousarviota parempi.

Perämeren jätelautakunta

Perämeren jätelautakunta
Toimielimen perustiedot
Toimielin ja puheenjohtaja: Perämeren jätelautakunta, puheenjohtaja Arto Liikamaa Toimielimen tehtävä: Jätehuollon toimeenpanon viranomaistehtävät Toimielimen palvelualueet ja vastuuhenkilöt: Kustannuspaikka 6910, tekninen johtaja Markus Kannala. Toimintaympäristön muutos 2024–2026: Uusi jätelaki tuli voimaan 19.7.2021 ja valtioneuvoston asetus jätteistä tuli voimaan 1.12.2021. Uudistuksen tavoitteena on lisätä jätteiden kierrätystä, mm. biojätteen osalta. Perämeren jätelautakunnan alueen jätehuoltomääräykset päivitettiin uuden jätelainsäädännön mukaisiksi. Jätehuoltomääräykset tuli voimaan 1.1.2023, niitä päivitettiin Ylitorion ja Tervolan vapaaehtoisen biojätteen keräyksen osalta ja se muutos tuli voimaan 1.7.2023. Jätehuoltomääräyksissä on määritelty, että yli 10000 asukkaan taajamissa on biojätteen erilliskerättävä 1.5.2024 alkaen. Perämeren jätehuolto Oy järjestää jätelautakunnan toimialueella keräyksen. Toiminnan painopistealueet 2024: Biojätteen erilliskeräyksen aloituksen yhteydessä on odotettavissa runsaasti kompostointi-ilmoituksia, joiden käsittelyyn on varauduttava. Lisäksi panostetaan muutokseen liittyvään tiedottamiseen ja neuvontaan.

Perämeren jätelautakunta				
Tunnusluvut				
Tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Palvelualueen htv:t kehitys	1,5	1,5	1,5	1
Palvelualueen ulkoiset nettokustannukset € / asukas	0	0	0	0

Toteutuu

Toteutuu osittain

Ei toteudu

Ei aloitettu

Perämeren jätelautakunta**Talousarviotavoitteet**

Näkökulma	Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Toteuma	Tila
Elinvoimainen ja vastuullinen rajakaupunki	4. Osaajien Tornio	Osaamisen ylläpitäminen	Osallistutaan ammatitaitoa ylläpitäviin ja kehittäviin koulutuksiin	Osallistuttu jätehuollon neuvottelupäiville marraskuussa.	
Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen	7. Toimivat ja kehittyvät julkiset palvelut	Biojätteen erilliskeräyksen mahdollisimman sujuva käynnistäminen.	Kompostointi-ilmoitusten käsittely sekä tiedottaminen ja neuvonta.	Asiakaspalvelua suoritettu aiheeseen liittyen aktiivisesti.	
Toimiva kaupunkikonserni	10. Kestävä kunta- ja konsernitalous	Talousarvion toteutuminen	Taloustilannetta seurataan säännöllisesti	Osavuosikatsaus laadittu erillisen aikataulun mukaisesti.	

PERÄMEREN JÄTELAUTAKUNTA ULKONINEN LASKENTA	TA 2024	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	TP 2024	Poikkeama	Tot-%
TOIMINTATUOTOT						
MYYNTITUOTOT	142 332	0	142 332	81 438	-60 894	57,2%
MUUT TOIMINTATUOTOT	320	0	320	0	-320	0,0%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	142 652	0	142 652	81 438	-61 214	57,1%
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-78 332	0	-78 332	-68 090	10 242	86,9%
PALKAT JA PALKKIOT	-63 188	0	-63 188	-55 623	7 565	88,0%
HENKILÖSIVUKULUT	-15 144	0	-15 144	-12 467	2 677	82,3%
ELÄKEKULUT	-12 612	0	-12 612	-11 214	1 398	88,9%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-2 532	0	-2 532	-1 253	1 279	49,5%
PALVELUJEN OSTOT	-52 160	0	-52 160	-5 003	47 157	9,6%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-2 140	0	-2 140	-78	2 062	3,6%
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 840	0	-1 840	-677	1 163	36,8%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-134 472	0	-134 472	-73 847	60 625	54,9%
TOIMINTAKATE	8 180	0	8 180	7 591	-589	92,8%
PERÄMEREN JÄTELAUTAKUNTA SISÄINEN LASKENTA						
TOIMINTAKULUT						
PALVELUJEN OSTOT	-2 860	0	-2 860	-2 263	597	79,1%
MUUT TOIMINTAKULUT	-5 320	0	-5 320	-5 328	-8	100,2%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-8 180	0	-8 180	-7 591	589	92,8%
TOIMINTAKATE	-8 180	0	-8 180	-7 591	589	92,8%
PERÄMEREN JÄTELAUTAKUNTA YHTEENSÄ						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	142 652	0	142 652	81 438	-61 214	57,1%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-142 652	0	-142 652	-81 438	61 214	57,1%
TOIMINTAKATE	0	0	0	0	0	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	0	0	0	0	0	

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Perämeren jäteautokunnan kustannukset kohdistetaan jätehuollon kustannuksiin laskuttamalla menot Perämeren Jätehuolto Oy:ltä. Autokunnan menot koostuvat pääosin henkilöstömenoista. Viime vuonna henkilöstövaihdoksesta johtuen kulut jäivät hieman arvioitua alhaisemmiksi. Lisäksi talousarviossa on varauduttu asiantuntijapalveluihin, joihin ei ollut toimintavuoden aikana vastaavaa tarvetta. Tästä johtuen kulujen toteuma oli noin 55 % ja vastaavasti laskutus jäi talousarviota pienemmäksi, mikä näkyy tulojen alittumisena.

8.3 Tuloslaskelman toteutuminen

Tuloslaskelman toteutumisvertailu 1.1.–31.12.2024

ULKOINEN TULOSLASKELMA	TA 2024 €	TA- muutokset €	TA muutosten jälkeen	TP 2024	Ero TP 2024 -TA 2024 €	Tot.-%	TP 2023
TOIMINTATUOTOT							
MYYNITUOTOT	4 616 977	0	4 616 977	4 944 966	327 989	107,1 %	5 024 247
MAKSUTUOTOT	1 328 540	0	1 328 540	1 482 969	154 429	111,6 %	1 499 264
TUET JA AVUSTUKSET	2 414 320	0	2 414 320	1 723 713	-690 607	71,4 %	2 446 899
MUUT TOIMINTATUOTOT	5 322 370	0	5 322 370	5 544 118	221 748	104,2 %	5 550 825
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	13 682 207	0	13 682 207	13 695 766	13 559	100,1 %	14 521 235
TOIMINTAKULUT							
HENKILÖSTÖKULUT	-44 471 860	0	-44 471 860	-43 261 044	1 210 816	97,3 %	-41 863 384
PALKAT JA PALKKIOT	-35 856 138	0	-35 856 138	-35 182 245	673 893	98,1 %	-33 533 732
HENKILÖSIVUKULUT	-8 615 722	0	-8 615 722	-8 078 798	536 924	93,8 %	-8 329 651
PALVELUJEN OSTOT	-15 076 610	0	-15 076 610	-15 053 670	22 940	99,8 %	-14 341 083
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-7 055 985	0	-7 055 985	-6 489 929	566 056	92,0 %	-6 431 888
AVUSTUKSET	-3 469 420	0	-3 469 420	-2 177 021	1 292 399	62,7 %	-2 789 017
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 056 208	0	-1 056 208	-1 563 854	-507 646	148,1 %	-1 064 264
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-71 130 083	0	-71 130 083	-68 545 517	2 584 566	96,4 %	-66 489 636
TOIMINTAKATE	-57 447 876	0	-57 447 876	-54 849 751	2 598 125	95,5 %	-51 968 401
SISÄINEN TULOSLASKELMA							
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	16 492 861	0	16 492 861	16 224 404	-268 457	99,8 %	12 230 189
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-16 492 861	0	-16 492 861	-16 224 404	268 457	99,8 %	-12 230 189
TOIMINTAKATE	0	0	0	0	0		0
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	30 175 068	0	30 175 068	29 920 170	-254 898	99,2 %	26 751 424
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-87 622 944	0	-87 622 944	-84 769 921	2 853 023	96,7 %	-78 719 825
TOIMINTAKATE	-57 447 876	0	-57 447 876	-54 849 751	2 598 125	95,5 %	-51 968 401
VEROTULOT	49 035 000	0	49 035 000	51 047 185	2 012 185	104,1 %	51 749 232
VALTIONOSUUDET	9 881 660	0	9 881 660	9 693 692	-187 968	98,1 %	15 222 748
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT							
KORKOTUOTOT	387 760	0	387 760	312 657	-75 103	80,6 %	285 142
MUUT RAHOITUSTUOTOT	554 000	0	554 000	320 841	-233 159	57,9 %	363 804
KORKOKULUT	-1 000 000	0	-1 000 000	-1 197 483	-197 483	119,7 %	-1 094 697
MUUT RAHOITUSKULUT	-1 000	0	-1 000	-466	534	46,6 %	52 089
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	-59 240	0	-59 240	-564 452	-505 212	952,8 %	-393 662
VUOSIKATE	1 409 544	0	1 409 544	5 326 674	3 917 130	377,9 %	14 609 915
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-6 000 000	0	-6 000 000	-6 576 750	-576 750	109,6 %	-6 291 067
TILIKAUDEN TULOS	-4 590 456	0	-4 590 456	-1 250 076	3 340 380	27,2 %	8 318 848
VARAUSTEN MUUTOS	0	0	0	8 726	8 726		7 259
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-4 590 456	0	-4 590 456	-1 241 350	3 349 107	27,0 %	8 326 107

Tuloslaskelman erittelyt

HENKILÖSTÖKULUT

ULKOINEN TUOSLASKELMA	TA 2024 €	TA Muutos €	TA muutosten jälkeen €	TP 2024 €	Ero TP 2024 - Muutettu TA 2024 €	Tot-%	TP 2023 €
HENKILÖSTÖKULUT	-43 886 454	0	-43 886 454	-42 894 193	992 261	97,7 %	-41 186 914
TYÖLLISYYDEN HENKILÖSTÖKULUT	-585 406	0	-585 406	-366 851	218 555	62,7 %	-676 470
HENKILÖSTÖKULUT YHTEENSÄ	-44 471 860	0	-44 471 860	-43 261 044	1 210 816	99,2 %	-41 863 384

PALVELUSETELIT

ULKOINEN TUOSLASKELMA	TA 2024 €	TA Muutos €	TA muutosten jälkeen €	TP 2024 €	Ero TP 2024 - Muutettu TA 2024 €	Tot-%	TP 2023 €
PÄIVÄHOIDON PALVELUSETELIT	-1 900 000	0	-1 900 000	-1 696 525	203 475	89,3 %	-1 581 692
PALVELUSETELIT YHTEENSÄ	-1 900 000	0	-1 900 000	-1 696 525	203 475	89,3 %	-1 581 692

8.4 Investointien toteutuminen

Keskushallintopalvelut

Keskushallintopalvelut Investointiosa	TA 2024	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	TP 2024	Poikkeama	Tot-%	TP 2023
101 Kiinteä omaisuus/Kaup.hallitus yhteensä	-200 000	0	-200 000	23 352	223 352	-11,7 %	12 682
Menot	-250 000	0	-250 000	-9 171	240 829	3,7 %	0
Tulot	50 000	0	50 000	32 522	-17 478	65,0 %	12 682
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0		0
Pysyvien vastaavien myynnit	50 000	0	50 000	32 522	-17 478	65,0 %	12 682
103 Aineeton kom/Kaupunginhallitus yhteensä	-2 000	0	-2 000	-1 982	18	99,1 %	-5 132
Menot	-2 000	0	-2 000	-1 982	18	99,1 %	-5 132
Tulot	0	0	0	0	0		0
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0		0
Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0
106 Irtain omaisuus/Kaup.hall yhteensä	-180 000	0	-180 000	-121 449	58 551	67,5 %	-69 668
Menot	-180 000	0	-180 000	-121 449	58 551	67,5 %	-69 668
Tulot	0	0	0	0	0		0
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0		0
Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0
109 Muu investointitoim/Kaup.hall yhteensä	-50 000	0	-50 000	0	50 000	0,0 %	0
Menot	-100 000	0	-100 000	0	100 000	0,0 %	0
Tulot	50 000	0	50 000	0	-50 000	0,0 %	0
Rahoitusosuudet	50 000	0	50 000	0	-50 000	0,0 %	0
Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0
Keskushallintopalvelut yhteensä	-432 000	0	-432 000	-100 079	331 921	23,2 %	-62 118
Menot	-532 000	0	-532 000	-132 601	399 399	24,9 %	-74 800
Tulot	100 000	0	100 000	32 522	-67 478	32,5 %	12 682
Rahoitusosuudet	50 000	0	50 000	0	-50 000	0,0 %	0
Pysyvien vastaavien myynnit	50 000	0	50 000	32 522	-17 478	65,0 %	12 682

Perustelut:

Kiinteä omaisuus

Maan hankintamenot 9 171 €, määräala Vanha-Kuijala KH 24.6.2024, § 197.

Maa-alueiden luovutustulot 32 522 €.

Aineeton käyttöomaisuus

Tornio Golf osakepääoman lisäys 1 982 €.

Irtain omaisuus

Kahdennettu palomuurilaitteisto sekä runkoverkon laitteita runkoverkon nopeuden nostoa varten ja laitteiden ylläpitoli-
senssit 92 823 €.

Ohjaamon kalustaminen ja esitystekniikka 28 626 €.

Sivistyspalvelut

Sivistyspalvelut Investointiosa	TA 2024	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	TP 2024	Poikkeama	Tot-%	TP 2023
401 Irtain omaisuus/Varh.kasv.palv yhteensä	-23 000	0	-23 000	-23 928	-928	104,0 %	0
Menot	-23 000	0	-23 000	-23 928	-928	104,0 %	0
Tulot	0	0	0	0	0		0
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0		0
Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0
450 Irtain omaisuus/Kultt. ja nuor yhteensä	-80 000	0	-80 000	-18 201	61 799	22,8 %	-349 126
Menot	-80 000	0	-80 000	-18 201	61 799	22,8 %	-349 126
Tulot	0	0	0	0	0		0
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0		0
Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0
460 Irtain omaisuus/Aineen taidemuseo yhteensä	-42 000	0	-42 000	-41 803	197	99,5 %	-39 063
Menot	-42 000	0	-42 000	-41 803	197	99,5 %	-39 063
Tulot	0	0	0	0	0		0
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0		0
Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0
Sivistyspalvelut yhteensä	-145 000	0	-145 000	-83 932	61 068	57,9 %	-388 189
Menot	-145 000	0	-145 000	-83 932	61 068	57,9 %	-388 189
Tulot	0	0	0	0	0		0
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0		0
Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0

Perustelut:**Varhaiskasvatus; irtain omaisuus**

Päiväkotien iPad-hankinnat, yhteensä 7 968 euroa

Muksubussi 10 900 euroa

Päiväkotien kalustehankinnat, yhteensä 5 060 euroa.

Kulttuuri- ja nuorisotoimi; irtain omaisuus

Kalusteita nuorisotiloihin, yhteensä 7 766 euroa

Kuntosalilaitteistoja putaan urheiluhallille; 3 245 euroa ja Arpelan urheilutalolle; 7 190 euroa.

Aineen taidemuseo; irtain omaisuus

Taideteoshankinnat 29 932 euroa.

Henkilönostin 9 990 euroa.

Toimistojen kalustehankinnat 1 881 euroa.

Tekniset palvelut

Tekniset palvelut Investointiosa	TA 2024	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	TP 2024	Poikkeama	Tot-%	TP 2023
500 Kiint. omaisuus/Tekn. palv yhteensä	-5 000	0	-5 000	0	5 000	0,0 %	-6 280
Menot	-15 000	0	-15 000	0	15 000	0,0 %	-6 280
Tulot	10 000	0	10 000	0	-10 000	0,0 %	0
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0		0
Pysyvien vastaavien myynnit	10 000	0	10 000	0	-10 000	0,0 %	0
510 Irtain omaisuus/Tekn. palv yhteensä	-222 000	-12 000	-234 000	-233 526	474	99,8 %	-38 262
Menot	-222 000	-12 000	-234 000	-233 526	474	99,8 %	-38 262
Tulot	0	0	0	0	0		0
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0		0
Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0
520 Julk. kom/Tekniset palvelut yhteensä	-2 832 000	0	-2 832 000	-2 677 441	154 559	94,5 %	-3 145 610
Menot	-2 832 000	0	-2 832 000	-2 677 441	154 559	94,5 %	-3 292 610
Tulot	0	0	0	0	0		147 000
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0		147 000
Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0
530 Julk.kom/Yhteistyöhankk. yhteensä	-155 000	0	-155 000	-114 374	40 626	73,8 %	-1 781 716
Menot	-620 000	0	-620 000	-197 517	422 483	31,9 %	-2 281 716
Tulot	465 000	0	465 000	83 143	-381 857	17,9 %	500 000
Rahoitusosuudet	465 000	0	465 000	83 143	-381 857	17,9 %	500 000
Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0
532 Liikuntapaikat yhteensä	-574 000	0	-574 000	-515 711	58 289	89,8 %	-177 740
Menot	-820 000	0	-820 000	-726 311	93 689	88,6 %	-213 240
Tulot	246 000	0	246 000	210 600	-35 400	85,6 %	35 500
Rahoitusosuudet	246 000	0	246 000	210 600	-35 400	85,6 %	35 500
Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0
535 Julk.kom/Liikenneturvalli suus yhteensä	-90 000	0	-90 000	0	90 000	0,0 %	-204 854
Menot	-90 000	0	-90 000	0	90 000	0,0 %	-204 854
Tulot	0	0	0	0	0		0
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0		0
Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0
545 Talonrakennus yhteensä	-435 000	0	-435 000	-314 353	120 647	72,3 %	-79 159
Menot	-435 000	0	-435 000	-314 353	120 647	72,3 %	-79 159
Tulot	0	0	0	0	0		0
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0		0
Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0

549	Päiväkotiverkoston muutokset yhteensä	-50 000	0	-50 000	0	50 000	0,0 %	0
Menot		-50 000	0	-50 000	0	50 000	0,0 %	0
Tulot		0	0	0	0	0		0
Rahoitusosuudet		0	0	0	0	0		0
Pysyvien vastaavien myynnit		0	0	0	0	0		0
553	Kokkokankaan koulu yhteensä	-50 000	0	-50 000	-20 277	29 724	40,6 %	0
Menot		-50 000	0	-50 000	-20 277	29 724	40,6 %	0
Tulot		0	0	0	0	0		0
Rahoitusosuudet		0	0	0	0	0		0
Pysyvien vastaavien myynnit		0	0	0	0	0		0
556	Pääterveysasema yhteensä	-150 000	0	-150 000	-71 884	78 116	47,9 %	0
Menot		-150 000	0	-150 000	-71 884	78 116	47,9 %	0
Tulot		0	0	0	0	0		0
Rahoitusosuudet		0	0	0	0	0		0
Pysyvien vastaavien myynnit		0	0	0	0	0		0
558	Kivirannan koulu yhteensä	-105 000	-74 000	-179 000	-177 567	1 433	99,2 %	-143 803
Menot		-150 000	-40 000	-190 000	-189 167	833	99,6 %	-143 803
Tulot		45 000	-34 000	11 000	11 600	600	105,5 %	0
Rahoitusosuudet		45 000	-34 000	11 000	11 600	600	105,5 %	0
Pysyvien vastaavien myynnit		0	0	0	0	0		0
562	Suensaaren palvelukeskus yhteensä	0	0	0	0	0		-5 575
Menot		0	0	0	0	0		-5 575
Tulot		0	0	0	0	0		0
Rahoitusosuudet		0	0	0	0	0		0
Pysyvien vastaavien myynnit		0	0	0	0	0		0
564	Uimahalli yhteensä	-160 000	0	-160 000	-3 394	156 606	2,1 %	0
Menot		-160 000	0	-160 000	-3 394	156 606	2,1 %	0
Tulot		0	0	0	0	0		0
Rahoitusosuudet		0	0	0	0	0		0
Pysyvien vastaavien myynnit		0	0	0	0	0		0
566	Putaan vuoropäiväkoti yhteensä	0	0	0	0	0		-79 021
Menot		0	0	0	0	0		-79 021
Tulot		0	0	0	0	0		0
Rahoitusosuudet		0	0	0	0	0		0
Pysyvien vastaavien myynnit		0	0	0	0	0		0
567	Putaan yläkoulu yhteensä	-300 000	0	-300 000	-93 503	206 497	31,2 %	0
Menot		-300 000	0	-300 000	-93 503	206 497	31,2 %	0
Tulot		0	0	0	0	0		0
Rahoitusosuudet		0	0	0	0	0		0
Pysyvien vastaavien myynnit		0	0	0	0	0		0
569	Kyläjoen koulu yhteensä	0	0	0	0	0		-443 794
Menot		0	0	0	0	0		-580 294
Tulot		0	0	0	0	0		136 500
Rahoitusosuudet		0	0	0	0	0		136 500
Pysyvien vastaavien myynnit		0	0	0	0	0		0

575	Tornion yhteislyseon lukio yhteensä	0	0	0	0	0		-190 829
	Menot	0	0	0	0	0		-190 829
	Tulot	0	0	0	0	0		0
	Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0		0
	Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0
579	Monitoimitalo yhteensä	-200 000	0	-200 000	-104 993	95 007	52,5 %	-722 943
	Menot	-200 000	0	-200 000	-104 993	95 007	52,5 %	-722 943
	Tulot	0	0	0	0	0		0
	Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0		0
	Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0
580	Paloasema yhteensä	-260 000	0	-260 000	-198 913	61 088	76,5 %	0
	Menot	-260 000	0	-260 000	-198 913	61 088	76,5 %	0
	Tulot	0	0	0	0	0		0
	Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0		0
	Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0
583	Rajakartano yhteensä	-500 000	0	-500 000	-249 953	250 047	50,0 %	-470 628
	Menot	-500 000	0	-500 000	-249 953	250 047	50,0 %	-470 628
	Tulot	0	0	0	0	0		0
	Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0		0
	Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0
584	Raamon koulu yhteensä	-100 000	0	-100 000	-28 900	71 100	28,9 %	-11 655
	Menot	-100 000	0	-100 000	-28 900	71 100	28,9 %	-19 505
	Tulot	0	0	0	0	0		7 850
	Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0		7 850
	Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0
585	Karungin urheilutalo yhteensä	-805 000	-351 000	-1 156 000	-1 156 539	-539	100,0 %	0
	Menot	-1 150 000	-534 000	-1 684 000	-1 684 539	-539	100,0 %	0
	Tulot	345 000	183 000	528 000	528 000	0	100,0 %	0
	Rahoitusosuudet	345 000	183 000	528 000	528 000	0	100,0 %	0
	Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0
710	Irtain kom/ Ympäristöpalvelut yhteensä	-80 000	0	-80 000	-37 932	42 068	47,4 %	0
	Menot	-80 000	0	-80 000	-91 806	-11 806	114,8 %	0
	Tulot	0	0	0	53 874	53 874		0
	Rahoitusosuudet	0	0	0	53 874	53 874		0
	Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	0		0
	Tekniset palvelut yhteensä	-7 073 000	-437 000	-7 510 000	-5 999 259	1 510 741	79,9 %	-7 501 868
	Menot	-8 184 000	-586 000	-8 770 000	-6 886 477	1 883 523	78,5 %	-8 328 718
	Tulot	1 111 000	149 000	1 260 000	887 217	-372 783	70,4 %	826 850
	Rahoitusosuudet	1 101 000	149 000	1 250 000	887 217	-362 783	71,0 %	826 850
	Pysyvien vastaavien myynnit	10 000	0	10 000	0	-10 000	0,0 %	0

Perustelut:

Talonrakennus	Tilanne
Linja-autoaseman pihan ja kaupungintalon edustan ympäristön työt	Työt valmiit
Vanhainkodin hissi	Työt valmiit
Käyttäjien toiminnalliset tilamuutokset	Toteutunut suunnitelmien mukaan
Kulunvalvonnan uusiminen ja yhtenäistäminen	Työ jatkuu 2025 kulunvalvonnan loppuunsaattamisella
Karungin urheilutalo	
v. 2024 Uuden urheilutalon rakentaminen	Käynnissä jatkuu 2025
Kivirannan koulu	
v. 2024 Pienten puolen pihan lähiliikuntapaikka (avustus 30 %)	Valmis
Kokkokankaan koulu	
v. 2024 Ilmanvaihdon saneerauksen suunnittelu	Suunnitelmat valmistumassa
Paloasema	
v. 2024 Autohallin nosto-ovien uusiminen ja varavoimakone	Työt valmiit
Putaan koulu	
Luokahuoneiden lattiapinnoitteiden osittainen uusiminen 1 ja 2 krs. laajennusosa	Valmis
Pääterveysasema	
v. 2024 Hissin uusiminen ja sähköautojen latauspisteiden vaatimat kaapeloinnit	Hissi uusittu kaapeloinnit asennettu latauspisteille, latauspisteet asennetaan kesällä 2025
Rajakartano	
v. 2024 Taidemuseon kahvilan ikkunat, ulko-ovet, pihan kuivatus ja laatoitukset	Pihan muutostyöt valmiit
Raumon koulu	
v. 2024 Hissin uusinta	Hissiä ei uusita, hissi päivitetty tekniikan osalta
Torpin monitoimitalo	
v. 2024 Viemärisaneeraus	Viemärisuunnitelmia tarkennettu ja viemäreitä kuvattu. Sadevesiviemäröintiä uusittu omana työnä.
Uimahalli	
v. 2024 Tasausaltaiden ja loiskekokurujen vedeneristysten uusiminen ja laatoitus	Tarjous ylitti varatut määrärahat, siirtyy 2025
Julkinen käyttöomaisuus / Katujen ja teiden perusparannus	
Meurmannintie ja poikkikadut, 1 vaihe	Käynnissä
Isopalontie ja sivukadut	Työt valmiit
Viidankatu välillä Kemintie-Putaankatu	Työt valmiit

Rantatien kevyen liikenteen väylä	Työt valmiit
Katuvalaistuksen muutostyö (energiatehokkuus)	Jatkuva työ, vuoden 2024 osalta valmis
Julkinen käyttöomaisuus / Ympäristötyöt	
Leikkipuistojen kunnostus, lautakunta päättää kohteet	Työt valmiit
Rantapromenadin kunnostus	1. vaiheen suunnitelma laadittu, mutta toteutus siirtynyt valituksesta johtuen
Pirkkiön hiekkahalli	Työt valmiit
Kromilaakson meluseinä	Hankinta keskeytetty, valituksen vuoksi. Toteutus siirtyy.
Rantakadun kulttuurisataman alueen kehittäminen (katsomo ja lava ym.)	Lavan rakennustyöt aloitettu omana työnä
Victoriantorin kunnostukset	Toteutettu syksyn aikana.
Liikuntapaikat	
v. 2024 Stadionin tekonurmen rakentaminen ja valaistus (200 lx)	Tekonurmi valmis, valaistuksen uusiminen valmistuu 2/2025
Liikenneturvallisuushankkeet	
Kerankadun liikenteen jakajat ja liikennemerkit	Tarjous ylitti varatut määrärahat, siirtyy
Yhteistyöhankkeet	
Näränperän padon korotus, tulot 75 % (valtion avustus ja Haaparanta)	Käynnissä
Pirkkiön venereitin kunnostamisen 1. vaihe aloitus, Tulot 75 % (valtio ja jakokunta)	Tarjous ylitti varatut määrärahat, siirtyy

TORNION KAUPUNGIN INVESTOINNIT 2024							
	TA 2024	TA-muutos	TA muutosten jälkeen	TP 2024	Poikkeama	Tot-%	TP 2023
Investointimenot yhteensä	-8 861 000	-586 000	-9 447 000	-7 103 010	2 343 990	75,2 %	-8 791 707
Investointitulot yhteensä	1 211 000	149 000	1 360 000	919 739	-440 261	67,6 %	839 532
Rahoitusosuudet	1 151 000	149 000	1 300 000	887 217	-412 783	68,2 %	826 850
Pysyvien vastaavien myynnit	60 000	0	60 000	32 522	-27 478	54,2 %	12 682
Nettoinvestoinnit yhteensä	-7 650 000	-437 000	-8 087 000	-6 183 271	1 903 729	76,5 %	-7 952 175

Tornion kaupungin bruttoinvestoinnit vuonna 2024 olivat 7,1 milj. euroa ja nettoinvestoinnit 6,2 milj. euroa. Tilikauden suurimmat investoinnit olivat Karungin urheilutalon rakentaminen 1,2 milj. euroa (netto) ja Pohjan stadionin tekonurmen rakentaminen 0,5 milj. euroa (netto).

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 27.1.2025 § 116 teknisten palvelujen lautakunnan investointiosaan hanke- ja ryhmäkohtaisia menoylityksiä 586 000 euroa ja tuloylityksiä 149 000 euroa.

8.5 Rahoitusosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
	€	€	€	€	€
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate +/-	1 409 544		1 409 544	5 326 674	3 917 130
Satunnaiset erät +/-					
Tulorahoituksen korjauserät	-200 000		-200 000	-130 396	69 604
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-8 861 000	-586 000	-9 447 000	-7 103 010	2 343 990
Rahoitusos.inv.menoihin +	1 151 000	149 000	1 300 000	887 217	-412 783
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	260 000		260 000	123 696	-136 304
Investointien nettomeno	-7 450 000	-437 000	-7 887 000	-6 092 097	1 794 903
Toiminnan ja investointien rahavirta	-6 240 456		-6 677 456	-895 819	5 781 637
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset -	-480 000		-480 000	-400 000	80 000
Antolainasaamisten vähennykset +	400 000		400 000	400 000	0
Muiden pitk.aik.saamisten lisäys - / vähennys +					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys +	10 000 000		10 000 000	10 000 000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys -	-8 300 000		-8 300 000	-8 300 000	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos - / +	5 500 000		5 500 000	2 500 000	-3 000 000
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset				3 541 545	3 541 545
Vaikutus maksuvalmiuteen	879 544		442 544	6 845 726	6 403 182

Tunnusluvut

Kassalainat	13 000 000			14 000 000	1 000 000
Lainat ilman kassalainoja	46 750 000			46 750 000	0
Lainakanta	59 750 000			60 750 000	1 000 000
Talousarviolainat / asukas	2 110			2 231	121
Lainat / asukas	2 859			2 899	40
Asukasmäärä	21 350			20 959	-391

8.6 Yhteenveto määrärahojen sekä talousarvion toteutumisesta

	Sito- vuus ^{*)} B N	Määrärahat 1 000 e					Tuloarviot 1 000 e				
		TA 2024	TA- muutos	Muutettu TA	Toteuma	Poik- keama	TA 2024	TA- muutos	Muutettu TA	Toteuma	Poik- keama
KÄYTTÖTALOUSOSA (ulk)		71 130	0	71 130	68 546	2 585	13 682	0	13 682	13 696	13
Tarkastuslautakunta	B	95		95	78	17	0			0	0
Kaupunginhallitus	B	10 504		10 504	9 781	723	2 404	0	2 404	2 760	356
Sivistyspalvelut yht.		42 724	0	42 724	41 192	1 532	3 747		3 747	3 329	-418
Sivistyslautakunta	B	36 839		36 839	36 105	734	2 460		2 460	2 153	-307
Elämänlaautakunta	N	5 391		5 391	4 628	763	1 189		1 189	1 083	-106
Aineen taidemuseon jtk	N	494		494	459	36	98		98	93	-5
Tekniset palvelut yht.		17 806	0	17 806	17 495	312	7 531	0	7 531	7 606	75
Tekn. palvel. lautakunta	B	15 436		15 436	15 255	181	6 035		6 035	6 045	10
Perämeren jätelautakunta	N	134		134	74	60	143		143	81	-62
Meri-Lapin ympäristöltk	N	2 236		2 236	2 166	70	1 353		1 353	1 480	127
TULOSLASKELMAOSA		1 001	0	1 001	1 197	-196	59 859	0	59 859	61 375	1 516
Verotulot	B						49 035		49 035	51 047	2 012
Valtionosuudet	B						9 882		9 882	9 694	-188
Korkotulot	B						388		388	313	-75
Muut rahoitustulot	B						554		554	321	-233
Korkomenot	B	1 000		1 000	1 197	-197					
Muut rahoitusmenot	B	1		1	0	1					
Satunnaiset erät	B										
INVESTOINTIOSA		8 861	586	9 447	7 103	2 344	1 211	149	1 360	920	-439
Keskushallintopalvelut											
Kiinteä omaisuus	B	250		250	9	241	50		50	33	-17
Aineeton käyttöomaisuus	B	2		2	2	0	0		0	0	0
Irtain omaisuus	B	180		180	121	59	0		0	0	0
Muu investointitoiminta	B	100		100	0	100	50		50	0	-50
Sivistyspalvelut											
Irtain omaisuus	B	145		145	84	61	0		0	0	0
Tekniset palvelut											
Kiinteä omaisuus	B	15		15	0	15	10		10	0	-10
Irtain omaisuus	B	302	12	314	326	-12	0		0	54	54
Julkinen käyttöomaisuus	B	4 362	0	4 362	3 601	761	711		711	294	-417
Rakennus	B	3 505	574	4 079	2 961	1 118	390	149	539	540	1
RAHOITUSOSA		8 780	0	8 780	8 700	80	15 900	0	15 900	12 900	-3 000
Antolainauksen muutokset											
Antolainasaam.lis.	B	480		480	400	80					
Antolainasaam.väh.	B						400		400	400	0
Lainakannan muutokset											
Pitkäaik.lain.lis.	B						10 000		10 000	10 000	0
Pitkäaik.lain.väh.	B	8 300		8 300	8 300	0					
Lyhytaik.lain.muutos	N						5 500		5 500	2 500	-3 000
YHTEENSÄ		89 772	586	90 358	85 546	4 813	90 652	149	90 801	88 891	-1 910

Poikkeama-sarake: tulon alitus -, tulon ylitys +, menon alitus+, menon ylitys -

*) B = bruttomääräraha / -tuloarvio, N = nettomääräraha / -tuloarvio

9 Tilinpäätöslaskelmat

9.1 Tornion kaupunki

Tornion kaupungin tuloslaskelma 1.1.–31.12.

	1.1.-31.12.2024		1.1.-31.12.2023		Muutos €
Toimintatuotot					
Myyntituotot	4 944 966,46		5 024 247,08		-79 280,62
Maksutuotot	1 482 968,68		1 499 264,30		-16 295,62
Tuet ja avustukset	1 723 712,59		2 446 899,03		-723 186,44
Muut toimintatuotot	5 544 118,39	13 695 766,12	5 550 825,03	14 521 235,44	-6 706,64
					-825 469,32
Toimintakulut					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-35 182 245,34		-33 533 732,35		-1 648 512,99
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-7 214 666,55		-6 983 980,10		-230 686,45
Muut henkilösivukulut	-864 131,68		-1 345 671,23		481 539,55
Palvelujen ostot	-15 053 669,91		-14 341 083,45		-712 586,46
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 489 928,95		-6 431 887,88		-58 041,07
Avustukset	-2 177 020,74		-2 789 017,37		611 996,63
Muut toimintakulut	-1 563 854,30	-68 545 517,47	-1 064 264,08	-66 489 636,46	-499 590,22
					-2 055 881,01
TOIMINTAKATE	-54 849 751,35		-51 968 401,02		-2 881 350,33
Verotulot		51 047 185,09		51 749 230,25	-702 045,16
Valtionosuudet		9 693 692,00		15 222 748,00	-5 529 056,00
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	312 656,70		285 141,92		27 514,78
Muut rahoitustuotot	320 841,16		363 803,87		-42 962,71
Korkokulut	-1 197 483,16		-1 094 697,11		-102 786,05
Muut rahoituskulut	-466,20	-564 451,50	52 089,06	-393 662,26	-52 555,26
					-170 789,24
VUOSIKATE	5 326 674,24		14 609 914,97		-9 283 240,73
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 169 753,10		-6 291 067,20		121 314,10
Arvonalentumiset	-406 997,11	-6 576 750,21		-6 291 067,20	-406 997,11
					-285 683,01
TILIKAUDEN TULOS	-1 250 075,97		8 318 847,77		-9 568 923,74
Varausten muutos		8 726,47		7 258,77	1 467,70
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-1 241 349,50		8 326 106,54		-9 567 456,04

Tornion kaupungin rahoituslaskelma 31.12.

	2024		2023	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	5 326 674,24		14 609 914,97	
Tulorahoituksen korjauserät	-130 396,10	5 196 278,14	-362 072,18	14 247 842,79
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-7 103 010,23		-8 791 706,94	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	887 217,41		826 850,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	123 696,13	-6 092 096,69	225 634,88	-7 739 222,06
Toiminnan ja investointien rahavirta		-895 818,55		6 508 620,73
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-400 000,00		-406 036,00	
Antolainasaamisten vähennys	400 000,00	0,00	400 000,00	-6 036,00
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000 000,00		10 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 300 000,00		-8 100 000,00	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 500 000,00	4 200 000,00	-7 500 000,00	-5 600 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-11 594,68		-378 450,74	
Vaihto-omaisuuden muutos	5 579,02		-3 059,34	
Saamisten muutos	664 477,02		1 673 605,33	
Korottomien velkojen muutos	2 883 083,27	3 541 544,63	-3 350 560,57	-2 058 465,32
Rahoituksen rahavirta		7 741 544,63		-7 664 501,32
Rahavarojen muutos		6 845 726,08		-1 155 880,59
Rahavarojen muutos 31.12.	10 168 600,78		3 322 874,70	
1.1.	3 322 874,70	6 845 726,08	4 478 755,29	-1 155 880,59

Tornion kaupungin tase 31.12.

Vastaavaa	31.12.2024	31.12.2023
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet	340 219,56	389 494,67
Aineettomat oikeudet	8 489,29	15 385,29
Muut pitkävaikutteiset menot	331 730,27	374 109,38
Aineelliset hyödykkeet	94 092 044,25	94 438 230,56
Maa- ja vesialueet	15 027 452,97	15 050 804,48
Rakennukset	51 713 542,28	53 615 074,37
Kiinteät rakenteet ja laitteet	23 784 921,90	22 944 094,90
Koneet ja kalusto	983 748,40	1 312 209,04
Muut aineelliset hyödykkeet	519 124,20	489 192,38
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 063 254,50	1 026 855,39
Sijoitukset	28 558 740,76	28 556 758,84
Osakkeet ja osuudet	18 950 166,66	18 948 184,74
Muut lainasaamiset	9 457 737,10	9 457 737,10
Muut saamiset	150 837,00	150 837,00
Pysyvät vastaavat yhteensä	122 991 004,57	123 384 484,07
Toimeksiantojen varat		
Lahjoitusrahastojen varat	95 417,21	92 122,05
Toimeksiantojen varat yhteensä	95 417,21	92 122,05
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus	0,00	5 579,02
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00	5 579,02
Saamiset	3 698 733,26	4 363 210,28
Pitkäaikaiset saamiset	544,46	20 259,47
Lainasaamiset	544,46	20 259,47
Lyhytaikaiset saamiset	3 698 188,80	4 342 950,81
Myyntisaamiset	1 128 795,53	1 698 867,42
Muut saamiset	618 354,35	407 297,46
Siirtosaamiset	1 951 038,92	2 236 785,93
Rahat ja pankkisaamiset	10 168 600,78	3 322 874,70
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	13 867 334,04	7 691 664,00
Vastaavaa yhteensä	136 953 755,82	131 168 270,12

Tornion kaupungin tase 31.12.

Vastattavaa	31.12.2024	31.12.2023
Oma pääoma		
Peruspääoma	38 464 120,31	38 464 120,31
Muut omat rahastot	900 000,00	900 000,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	22 207 183,83	13 881 077,29
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 241 349,50	8 326 106,54
Oma pääoma yhteensä	60 329 954,64	61 571 304,14
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä		
Vapaaehtoiset varaukset	176 611,04	185 337,51
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä	176 611,04	185 337,51
Pakolliset varaukset yhteensä		
Muut pakolliset varaukset	1 315 584,16	1 354 806,24
Pakolliset varaukset yhteensä	1 315 584,16	1 354 806,24
Toimeksiantojen pääomat		
Lahjoitusrahastojen pääomat	152 460,84	160 417,48
Muut toimeksiantojen pääomat	256 460,40	256 803,28
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	408 921,24	417 220,76
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen	38 250 000,00	36 750 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	38 250 000,00	36 750 000,00
Lyhytaikainen	36 472 684,74	30 889 601,47
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	22 500 000,00	19 800 000,00
Saadut ennakot	3 000 000,00	75 864,55
Lyhytaikaiset ostovelat	3 367 461,23	2 725 147,26
Muut velat	751 749,03	731 929,08
Siirtovelat	6 853 474,48	7 556 660,58
Vieras pääoma yhteensä	74 722 684,74	67 639 601,47
Vastattavaa yhteensä	136 953 755,82	131 168 270,12

9.2 Tornion kaupunkikonserni

Konsernituloslaskelma 1.1.–31.12.

	1.1.–31.12.2024	1.1.–31.12.2023
Toimintatuotot	41 987 907,87	41 494 372,75
Toimintakulut	-102 477 543,32	-98 895 690,96
Osuus osakkuusyritysten voitosta	-7 204,97	-84 870,36
Toimintakate	-60 496 840,42	-57 486 188,57
Verotulot	50 621 761,51	51 331 350,74
Valtionosuudet	25 210 152,43	30 201 163,76
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	201 695,83	124 562,07
Muut rahoitustuotot	362 755,88	395 517,57
Korkokulut	-2 023 139,43	-1 750 489,06
Muut rahoituskulut	-12 984,57	47 492,20
Vuosikate	13 863 401,23	22 863 408,71
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-12 414 808,87	-12 407 573,45
Arvonalentumiset	-609 128,91	-205 502,12
Satunnaiset erät	361 236,27	-135,03
Tilikauden tulos	1 200 699,72	10 250 198,11
Tilinpäätössiirrot	-5 273,14	55 357,60
Tilikauden verot	-302 362,23	-336 082,03
Laskennalliset verot	-42 486,36	-64 815,04
Vähemmistöosuus	-40 115,51	-34 501,54
Tilikauden yli/-alijäämä	810 462,47	9 870 157,10

Konsernin rahoituslaskelma 31.12.

	31.12.2024		31.12.2023	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	13 863 401,23		22 863 408,71	
Satunnaiset erät	361 236,27		-135,03	
Tilikauden verot	-302 362,23		-336 082,03	
Tulorahoituksen korjauserät	-381 763,51	13 540 511,76	-324 406,09	22 202 785,56
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-12 694 534,36		-14 161 782,28	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	887 217,41		1 095 275,66	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luov.tulot	70 559,03	-11 736 757,92	307 715,13	-12 758 791,49
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 803 753,84		9 443 994,07	
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	0,00		0,00	
Antolainasaamisten vähennys	0,00		0,00	
	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 850 000,00		10 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-11 163 273,54		-11 864 985,29	
Lyhytaikaisten lainojen muutos netto	2 421 117,29	2 107 843,75	-7 500 000,00	-9 364 985,29
Lainakannan muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-15 942,80		-370 443,63	
Vaihto-omaisuuden muutos	18 294,03		-13 384,04	
Saamisten muutos	965 164,08		1 441 462,17	
Korottomien velkojen muutos	2 335 386,54	3 302 901,85	-3 135 167,14	-2 077 532,64
Rahoituksen rahavirta	5 410 745,60		-11 426 217,93	
Rahavarojen muutos	7 214 499,44		-1 998 523,86	
Rahavarat 31.12.				
	22 219 801,33		15 005 301,89	
Rahavarat 1.1.	15 005 301,89	7 214 499,44	17 003 825,75	-1 998 523,86

Konsernitase 31.12.

VASTAAVAA	31.12.2024	31.12.2023
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	132 589,10	128 679,25
Muut pitkävaikutteiset menot	677 606,54	736 500,72
Ennakkomaksut	0,00	0,00
Yhteensä	810 195,64	865 179,97
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	15 838 469,28	15 836 697,02
Rakennukset	111 875 413,49	116 145 103,54
Kiinteät rakenteet ja laitteet	46 555 408,27	45 385 147,91
Koneet ja kalusto	4 660 985,47	4 733 051,26
Muut aineelliset hyödykkeet	1 256 641,04	1 223 686,36
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 325 395,01	1 394 627,29
Yhteensä	183 512 312,56	184 718 313,38
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	12 551 041,03	12 555 760,82
Muut lainasaamiset		
Muut saamiset	127 749,36	79 153,83
Yhteensä	12 678 790,39	12 634 914,65
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	1 662 752,88	1 603 080,15
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	95 417,21	92 122,05
Muut toimeksiantojen varat	449 726,69	1 237 019,05
Yhteensä	2 207 896,78	2 932 221,25
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	401 549,47	414 264,48
Ennakkomaksut	0,00	5 579,02
Yhteensä	401 549,47	419 843,50
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	0,00	91 913,08
Lainasaamiset	11 472,73	76 489,74
Muut saamiset	0,00	48 990,29
Siirtosaamiset	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	4 314 076,56	5 486 213,91
Lainasaamiset	34 454,48	-16 183,92
Muut saamiset	1 727 488,44	334 241,52
Siirtosaamiset	2 271 657,02	3 382 635,49
Yhteensä	8 359 149,23	9 404 300,11
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	1 993 996,96	1 357 280,59
Yhteensä	1 993 996,96	1 357 280,59
Rahat ja pankkisaamiset	20 225 804,37	13 648 021,30
VASTAAVAA YHTEENSÄ	230 189 695,41	225 980 074,75

Konsernitase 31.12.

VASTATTAVAA	31.12.2024	31.12.2023
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	38 464 120,31	38 464 120,31
Säätiöiden ja yhd. Peruspääoma	237 586,32	237 586,32
Muut omat rahastot	2 181 573,90	2 178 790,99
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	62 275 267,28	52 664 004,78
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	810 462,47	9 870 157,10
Yhteensä	103 969 010,28	103 414 659,50
VÄHEMMISTÖOSUUKSET	821 407,70	781 292,19
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	1 315 584,16	1 354 806,24
Yhteensä	1 315 584,16	1 354 806,24
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	1 656 763,86	1 592 739,75
Lahjoitusrahastojen pääomat	163 401,34	172 412,33
Muut toimeksiantojen pääomat	707 480,75	1 502 761,15
Yhteensä	2 527 645,95	3 267 913,23
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	64 060 635,65	57 403 342,92
Lainat julkisyhteisöiltä	-55 982,42	-55 982,42
Lainat muilta luotonantajilta	-26 365,14	7 138 922,11
Saadut ennakot	342 402,16	322 100,32
Muut velat	9 716 655,98	9 230 890,32
Yhteensä	74 037 346,23	74 039 273,25
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	25 444 711,60	22 877 459,90
Saadut ennakot	3 152 852,88	234 432,62
Ostovelat	4 916 947,98	5 051 197,66
Muut velat	2 332 506,37	2 435 627,00
Siirtovelat	9 223 720,40	10 112 345,18
Laskennalliset verovelat	2 447 961,86	2 411 067,95
Yhteensä	47 518 701,09	43 122 130,31
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	230 189 695,41	225 980 074,75

10 Tilinpäätöksen liitetiedot

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1. Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Poistosuunnitelmaa on muutettu KV 26.11.2012 § 75. Uutta poistosuunnitelmaa on noudatettu vuodesta 2013 alkaen. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitukset

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskihinnan mukaiseen arvoon.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Euro määräiseksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenoa vähennykseksi.

2. Tuloslaskelman esittämistavan muutos

Ei ilmoitettavaa.

3. Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Ei ilmoitettavaa.

4. Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Ei ilmoitettavaa.

5. Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Tilinpäätösperiaatteiden muutokset sekä aikaisempia tilikausia koskevien olennaisten virheiden oikaisu tehdään oman pääoman erää Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) oikaisemalla. Tilinpäätöksen liitetietona on esitettävä aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset, jos ne eivät ole merkitykseltään vähäisiä.

Tilikauden tapahtumat

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty lisäksi kaikki kuntayhtymät sekä yhteis- ja omistusyhteisyhteisöt, joissa kunta on jäsenenä. Osakkuusyhtiöistä ei ole yhdistelty Kiinteistö Oy Tornion Matkailupysäkkiä, koska tilinpäätöstietoja ei ole toimitettu määräaikaan mennessä. Osakkuusyhtiöistä konsernitilinpäätökseen ei myöskään ole yhdistelty Lounais-Lapin ajoharjoitteluratasäätiötä ja Lapin ammattikorkeakoulu Oy:tä, koska omistusosuus on alle 20 %.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty sovelletulla hankintamenomenetelmällä, joka vastaa käytännössä Tornio-konsernissa aikaisemmin noudatettua pariarvomenetelmää. Eliminointierot on kirjattu muihin oman pääoman eriin.

Tilikauden tapahtumat

Ei ilmoitettavaa.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osakeyhtiöiden ja muiden keskinäisten kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmillä tilikausilla kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämään oikaisuksi.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistölle kuuluva osuus on erotettu konsernin tuloksesta ja omasta pääomasta.

Kuntayhtymät

Kuntayhtymien tuloslaskelmat ja taseet on yhdistelty konsernitilinpäätökseen peruspääomaosuuden mukaisesti.

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Ei ilmoitettavaa.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset on jaettu omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Poikkeavat tilikaudet

As. Oy Tornion Uusikatu 5:n tilikausi on 1.7.2023–30.6.2024.

Tilikauden jälkeiset merkittävimmät tapahtumat:

Kaupungin toimielin ja virasto-organisaatioon suuresti vaikuttavaan työllisyyspalveluiden vastaanottoon ja organisoitumiseen valmistauduttiin vuoden 2024 aikana. Uusi toimielin, Meri-Lapin työllisyyslautakunta, aloitti Torniossa toimintansa Tornion toimiessa Meri-Lapin työllisyysalueen vastuukuntana. Valmistelu sujui hyvin ja työllisyysalueen toiminta ja asiakaspalvelu käynnistyivät suunnitellusti vuoden 2025 alussa.

Tornion Vesi Oy suunnittelee uusien toimitilojen rakentamista. Rakentaminen on tarkoitus aloittaa vuoden 2025 aikana.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

6. Toimintatuotot tehtäväalueittain

	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Keskushallintopalvelut	2 760 351,98	2 938 369,74	2 760 351,98	2 938 369,74
Sivistyspalvelut	3 104 526,72	3 675 454,91	3 329 146,20	3 882 074,03
Tekniset palvelut	3 423 492,15	3 681 497,61	7 606 267,94	7 700 791,67
Muut palvelut	32 699 537,02	31 199 050,49		
Toimintatuotot yhteensä	41 987 907,87	41 494 372,75	13 695 766,12	14 521 235,44

7. Verotulojen erittely

	Kaupunki	
	2024	2023
Kunnan tulovero	38 893 838,73	41 212 146,26
Kiinteistövero	6 983 860,43	7 202 036,93
Osuus yhteisöveron tuotosta	5 169 485,93	3 335 047,06
Verotulot yhteensä	51 047 185,09	51 749 230,25

8. Valtionosuuksien erittely

	Kaupunki	
	2024	2023
Peruspalvelujen valtionosuus	770 517,00	5 639 549,00
Verotulojen tasaus	6 002 030,00	6 501 144,00
Opetus- ja kulttuurit. valtion os.	-352 480,00	-210 289,00
Verotulomenetysten korvaus	3 273 625,00	3 292 344,00
Valtionosuudet yhteensä	9 693 692,00	15 222 748,00

9. Palvelujen ostojen erittely

	Kaupunki	
	2024	2023
Asiakaspalvelujen ostot	3 265 205,97	3 647 042,57
Muiden palvelujen ostot	11 788 463,94	10 694 040,88
Palvelujen ostot yhteensä	15 053 669,91	14 341 083,45

10. Valtuustoryhmille annetut tuet

Ei ilmoitettavaa.

11. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

	Poistotapa	Poisto-aika
Aineettomat hyödykkeet		
Kehittämismenot	Tasapoisto	5 vuotta
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5–20 vuotta
Liikearvo	Tasapoisto	5 vuotta
Konserniliikearvo	Tasapoisto	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot		
Tietokoneohjelmistot	Tasapoisto	5 vuotta
Muut	Tasapoisto	5 vuotta
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	ei poisteta	
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset		
- Kiviset	Tasapoisto	35–45 vuotta
- Puiset	Tasapoisto	25–35 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset		
Jätevedenpuhdistamot	Tasapoisto	30 vuotta
Jäteveden pumppaamot	Tasapoisto	30 vuotta
Vesilaitosrakennukset	Tasapoisto	30 vuotta
Energialaitoksen rakennukset	Tasapoisto	20–30 vuotta
Kaukolämpölaitokset	Tasapoisto	20–30 vuotta
Talousrakennukset	Tasapoisto	15–20 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	Tasapoisto	25–30 vuotta
Muut rakennukset	Tasapoisto	25–30 vuotta
Asuinrakennukset	Tasapoisto	30–45 vuotta
- Kiviset	Tasapoisto	35–45 vuotta
- Puiset	Tasapoisto	30–40 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot		
Liikenneväylät	Tasapoisto	20 vuotta
Puistot ja torit	Tasapoisto	15–20 vuotta
Leikkikentät	Tasapoisto	15–20 vuotta
Sillat, laiturit ja uimalat		
Laiturit ja venerannat	Tasapoisto	15–20 vuotta
Piensatamat	Tasapoisto	15–20 vuotta
Satama	Tasapoisto	15–20 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet		
Kaatopaikka	Tasapoisto	15–20 vuotta
Matonpesuasemat	Tasapoisto	15–20 vuotta
Urheilualueet	Tasapoisto	20–25 vuotta
Leirintäalue	Tasapoisto	15–20 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	Tasapoisto	15–20 vuotta
Vedenjakeluverkko	Tasapoisto	30–40 vuotta
Viemäriverkko	Tasapoisto	30–40 vuotta
Kaukolämpöverkko	Tasapoisto	20–30 vuotta
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet		
Sähköverkko	Tasapoisto	15–20 vuotta
Katuvalaistus	Tasapoisto	15–20 vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	Tasapoisto	15–20 vuotta
Sähkö- ja vesi- ym. laitosten laitoskoneet ja laitteet		

Viemärlaitoksen koneet	Tasapoisto	15–20 vuotta
Jätevesilaitosten puhdistamot	Tasapoisto	15–20 vuotta
Jätevesipumppaamot	Tasapoisto	15–20 vuotta
Kaukolämpömittarit	Tasapoisto	10–15 vuotta
Sähkölaitoksen mittarit	Tasapoisto	10–15 vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	Tasapoisto	15–20 vuotta
Liikenteen ohjauslaitteet	Tasapoisto	15–20 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	Tasapoisto	15–20 vuotta

Koneet ja Kalustot

Rautaiset alukset	Tasapoisto	15–20 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	Tasapoisto	8–15 vuotta
Muut kuljetusvälineet	Tasapoisto	5–7 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	Tasapoisto	5–10 vuotta
Muut raskaat koneet	Tasapoisto	10–15 vuotta
Muut kevyet koneet	Tasapoisto	5–10 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	Tasapoisto	5–10 vuotta
ICT-laitteet	Tasapoisto	3–5 vuotta
Viestintälaitteet	Tasapoisto	3–5 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto	3–5 vuotta

Muut aineelliset hyödykkeet

Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto
--------------	------------------------

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintahinta on alle 10 000 euroa, on kirjattu vuosikuluiksi.

12. Pakollisten varausten muutokset

	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Muut pakolliset varaukset 1.1.	1 354 806,24	1 525 504,36	1 354 806,24	1 503 925,12
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	-39 222,08	-170 698,12	-39 222,08	-149 118,88
Muut pakolliset varaukset 31.12.	1 315 584,16	1 354 806,24	1 315 584,16	1 354 806,24

13. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Muut toimintatuotot				
Maa ja vesialueiden myyntivoitot	87 440,15	160 509,76	87 440,15	160 509,76
Rakennusten myyntivoitot				
Muut myyntivoitot	4 919,36	134 453,79	3 733,87	52 443,54
Myyntivoitot yhteensä	92 359,51	294 963,55	91 174,02	212 953,30
Muut toimintakulut				
Myyntitappiot yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00

14. Satunnaiset tuotot ja kulut

Ei ilmoitettavaa.

15. Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	Kaupunki	
	2024	2023
Osinkotuotot muissa yhteisöissä	268 544,80	302 414,02
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä		
Yhteensä	268 544,80	302 414,02

16. Poistoeron muutokset

Ei ilmoitettavaa

TASEEN LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

17. Kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset

Ei ilmoitettavaa.

18. Arvonkorotukset

Ei ilmoitettavaa.

19. Pysyvien vastaavien hyödykkeet ja sijoitukset

Tornion kaupunki, käyttöomaisuuden muutokset 2024

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakko-maksut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	15 385,29	374 109,38		389 494,67
Lisäykset tilikauden aikana				
Rahoitusosuudet tilikaudella				
Vähennykset tilikauden aikana				
Siirrot erien välillä				
Tilikauden poisto	-6 896,00	-42 379,11		-49 275,11
Arvonalennukset ja palautukset				
Poistamaton hankintameno 31.12.	8 489,29	331 730,27	0,00	340 219,56
Arvonkorotukset				
Kirjanpitoarvo 31.12.	8 489,29	331 730,27	0,00	340 219,56
Olennaiset lisäpoistot				

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Enn.maksut ja kesk.er. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	15 018 282,37	53 615 074,37	22 944 094,90	1 312 209,04	489 192,38	1 026 855,39	94 405 708,45
Lisäykset tilikauden aikana	9 170,60			500 780,88	29 931,82	6 561 145,01	7 101 028,31
Rahoitusosuudet tilikaudella				-53 874,42		-833 342,99	-887 217,41
Vähennykset tilikauden aikana							0,00
Siirrot erien välillä		1 635 038,19	3 056 364,72			-4 691 402,91	0,00
Tilikauden poisto		-3 129 573,17	-2 215 537,72	-775 367,10			-6 120 477,99
Arvonalennukset ja palautukset		-406 997,11					
Poistamaton hankintameno 31.12.	15 027 452,97	51 713 542,28	23 784 921,90	983 748,40	519 124,20	2 063 254,50	94 092 044,25
Arvonkorotukset							
Kirjanpitoarvo 31.12.	15 027 452,97	51 713 542,28	23 784 921,90	983 748,40	519 124,20	2 063 254,50	94 092 044,25
Olennaiset lisäpoistot							

Pysyvien vastaavien sijoitukset

Osakkeet ja Osuudet	Osakkeet konserni-yhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kuntayhtymä-osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	5 574 153,59	1 263 182,77	3 781 901,44	8 328 946,94	18 948 184,74
Lisäykset				1 981,92	1 981,92
Vähennykset					0,00
Siirrot erien välillä					0,00
Hankintameno 31.12.	5 574 153,59	1 263 182,77	3 781 901,44	8 330 928,86	18 950 166,66
Arvonlennukset					
Arvonkorotukset					
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 574 153,59	1 263 182,77	3 781 901,44	8 330 928,86	18 950 166,66

Jvk-, muut laina- ja muut saamiset	Jvk-laina-saamiset	Saamiset konserni-yhteisöt	Saamiset kuntayhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	0,00	9 457 737,10	0,00	150 837,00	9 608 574,10
Lisäykset					0,00
Vähennykset					0,00
Siirrot erien välillä					0,00
Hankintameno 31.12.	0,00	9 457 737,10	0,00	150 837,00	9 608 574,10
Arvonlennukset					
Arvonkorotukset					
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	9 457 737,10	0,00	150 837,00	9 608 574,10

Kaupungin pysyvät vastaavat yhteensä 31.12.

122 991 004,57

20.–22. Omistukset muissa yhteisöissä

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt						
	Y-tunnus	Kunnan omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Kuntakonsernin osuus (1000 e)		
				omasta pää- omasta	vieraasta pää- omasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Tornion Vuokra-asunnot Oy	0781617-6	100	100	8 062	19 564	66
Tornion Krunni Oy	0220007-3	100	100	167	103	6
Länsi-Pohjan Hevosurheilukeskus Oy	0195422-8	90,5	90,5	240	20	-5
Tornion Keilahalli Oy	0587736-2	79,8	79,8	115	59	
Bottenvikens Reningsverk Ab	556533-5394	65	65	1 027	881	67
Business Tornio Oy	1508288-9	73,7	73,7	151	92	14
Tornion Energia Oy	1801477-7	100	100	9 471	12 036	797
Tornion Vesi Oy	1935914-4	100	100	3 704	14 459	190
Tornion Palveluasunnot Oy	2046713-4	100	100	185	4 070	39
Tornion Työvoimalasäätiö sr	2034178-5	100	100	221	352	165
Kuntayhtymät						
Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappia	2109309-0	55,58	55,58	17 573	2 448	395
Lapin Liitto	0937073-7	12,3	12,3	271	88	
Osakkuusyhteisöt						
Kemin Digipolis Oy	0935441-1	23,8	23,8	82	46	2
As Oy Tornion Uusikatu 5	0564652-1	28,6	28,6	390	2	
Meri-Lapin Vesi Oy	1108245-1	45	45	963	932	34
Perämeren jätehuolto Oy	1520251-0	34,6	34,6	1 052	289	-42
Yhdistelemättä:						
Lapin Ammattikorkeakoulu Oy	2528792-5		17,1	10 104	1 505	1 128
Lounais-Lapin ajoharjoitteluratasäätiö	0875686-5	30,9	30,9	28		-1
Kiinteistö Oy Tornion Matkailupysäkki	0876006-3	42,1	42,1			

23. Kunnan saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä ja osakkuus- ja omistusyhteisyyksiltä

	Kaupunki			
	2024	2024	2023	2023
	pitkäaikaiset	lyhytaikaiset	pitkäaikaiset	lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		50 706,86		341 630,92
Lainasaamiset yhteensä	9 457 737,07		9 457 737,10	
- joista				
Pääomalainat	8 168 300,00		8 168 300,00	
Antolainat	1 289 437,07		1 289 437,10	
Muut lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		0,00		215 000,00
Yhteensä	9 457 737,07	50 706,86	9 457 737,10	556 630,92
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		36 213,90		18 184,90
Yhteensä		36 213,90		18 184,90
Saamiset osakkuus- ja omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset		2 289,62		678,00
Yhteensä		2 289,62		678,00
Saamiset yhteensä	9 457 737,07	89 210,38	9 457 737,10	575 493,82

24. Siirtosaamisiin siirtyvät olennaiset erät

	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	0,00	0,00	0,00	215 000,00
Kelan korvaus työterveyshuoltoon	190 159,23	185 898,58	185 000,00	174 000,00
Tuet ja avustukset	163 990,20	225 833,70	163 990,20	0,00
Valtion korvaukset käyttötalouden menoihin	0,00	69 232,08		0,00
Rahoitusosuudet investointiosan menoihin	546 944,25	651 694,25	546 944,25	651 694,25
Myyntitulojen jaksotukset	630 083,53	435 058,09	304 153,75	115 427,01
Muut	740 479,81	1 803 020,21	661 105,83	806 907,78
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	2 271 657,02	3 382 635,49	1 861 194,03	1 963 029,04

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot**25. Oman pääoman erittely**

	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Peruspääoma 31.12.2023	38 464 120,31	40 133 879,73	38 464 120,31	40 133 879,73
Siirrot hyvinvointialueelle				
Omaisuserät		-712 139,71		-712 139,71
LPSHP kuntayhtymäosuus		-182 867,16		-182 867,16
Kolpene kuntayhtymäosuus		-3 804 175,94		-3 804 175,94
Lapin liitto (Opon muutos, pelastustoimi)		131 149,58		131 149,58
Lomapalkkavelka		2 898 273,81		2 898 273,81
Peruspääoma 1.1.	38 464 120,31	38 464 120,31	38 464 120,31	38 464 120,31
Peruspääoma 31.12.	38 464 120,31	38 464 120,31	38 464 120,31	38 464 120,31
Yhdistysten ja säätiöiden				
peruspääoma 1.1.	237 586,32	237 586,32		
peruspääoma 31.12.	237 586,32	237 586,32		
Muut omat rahastot				
Vahinkorahaston pääoma 1.1.	900 000,00	900 000,00	900 000,00	900 000,00
Vahinkorahaston pääoma 31.12	900 000,00	900 000,00	900 000,00	900 000,00
Muut rahastot 1.1.	1 278 790,98	1 441 584,46		
Muut rahastot 31.12.	1 281 573,90	1 278 790,98		
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	2 181 573,90	2 178 790,98	900 000,00	900 000,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	62 422 842,92	53 242 251,05	22 207 183,83	13 881 077,29
Aikaisempien tilikausien oikaisu		41 013,44		
LPSHP alijäämä 2022 v2023 pakollinen varaus		-353 171,00		
Pelastustoimen siirto		-266 088,70		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	62 422 842,92	52 664 004,79		
Tilikauden yli-/alijäämä	662 886,84	9 870 157,10	-1 241 349,50	8 326 106,54
Oma pääoma yhteensä	103 969 010,29	103 414 659,50	60 329 954,64	61 571 304,14

26. Erittely poistoeroista

Ei ilmoitettavaa.

27. Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

	Kaupunki	
	2024	2023
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	12 750 000,00	12 250 000,00
Lainat julkisyhteisöiltä		
Pitkäaikaiset velat yhteensä	12 750 000,00	12 250 000,00

28. Joukkovelkakirjalainat

Ei ilmoitettavaa.

29. Pakolliset varaukset

	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Pakolliset varaukset				
Ympäristövelvoitteet	962 413,16	1 001 635,24	962 413,16	1 001 635,24
Kuntayhtymän alijäämä	353 171,00	353 171,00	353 171,00	353 171,00
Potilasvahinkovaraus	0,00	0,00		
Pakollinen varaus 31.12.	1 315 584,16	1 354 806,24	1 315 584,16	1 354 806,24

30. Kunnan velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille ja osakkuus- ja omistusyhteisöille

	Kaupunki			
	2024	2024	2023	2023
	pitkäaikaiset	lyhytaikaiset	pitkäaikaiset	lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		499 157,06		399 442,56
Siirtovelat				
Yhteensä		499 157,06		399 442,56
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat		39 293,59		41 831,81
Siirtovelat				
Yhteensä		39 293,59		41 831,81
Velat osakkuus- ja omistusyhteisöille				
Ostovelat		6 716,67		2 922,72
Siirtovelat				
Yhteensä		6 716,67		2 922,72
Vieras pääoma yhteensä		545 167,32		444 197,09

31. Sekkilimiitti

Ei ilmoitettavaa.

32. Muiden velkojen erittely

	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Liittymismaksut	9 716 655,98	9 230 890,32		
Muut velat	2 332 506,37	2 435 627,00	751 749,03	731 929,08
Yhteensä	12 049 162,35	11 666 517,32	751 749,03	731 929,08

33. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Menojäämät				
Palkkojen ja henk.sivukulujen jaksotukset	5 276 722,71	5 114 258,12	4 658 423,43	4 448 112,85
Korkojaksotukset	160 719,78	119 592,96	29 532,40	38 690,44
Muut menojäämät	3 786 277,91	4 878 494,14	2 165 518,65	3 069 857,29
Menojäämät yhteensä	9 223 720,40	10 112 345,21	6 853 474,48	7 556 660,58
Siirtovelat yhteensä	9 223 720,40	10 112 345,21	6 853 474,48	7 556 660,58

VAKUUKSIA, VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT**34. Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöihin tai osakkeita**

Ei ilmoitettavaa.

35.–37. Vakuudet

Ei ilmoitettavaa.

38. Vuokravastuut

	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Vuokravastuut yhteensä	104 509,52	61 918,64		
Leasingvastuut yhteensä	462 557,86	224 604,71	362 044,68	182 324,64
- Seuraavalla tilikaudella maksettavat	191 882,72	116 700,79	149 515,57	99 644,40
- Myöhemmin maksettavat	270 675,14	107 903,92	210 729,43	82 680,24
Yhteensä	567 067,38	286 523,35	362 044,68	182 324,64

Leasingvuokrasopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.

39.–40. Vastuusitoumukset

	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Tytäryhteisöjen puolesta annetut takaukset				
Alkuperäinen pääoma			47 757 172,32	48 245 173,45
Jäljellä oleva pääoma			17 371 449,73	19 190 529,60
Osakkuusyhtiöiden puolesta annetut takaukset				
Alkuperäinen pääoma			1 781 246,83	1 781 246,83
Jäljellä oleva pääoma			1 245 321,09	1 428 013,45
Muut vastuusitoumukset				
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	6 240 632,16	6 174 632,16	6 240 632,16	6 174 632,16
Jäljellä oleva pääoma	1 663 151,76	1 881 631,59	1 663 151,76	1 881 631,59
Jäljellä oleva pääoma yhteensä	1 663 151,76	1 881 631,59	20 279 922,58	22 500 174,64

Vertailuvuoden 2023 luvut korjattu:

Tytäryhteisöjen puolesta annettujen takausten alkuperäinen pääoma

Takaukset muiden puolesta: alkuperäinen pääoma

Takaukset muiden puolesta: jäljellä oleva pääoma

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	Kaupunki	
	2024	2023
Tornion osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	181 648 413,00	176 095 568,00
Tornion mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastoita 31.12.	194 926,00	140 176,00

41. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Arvonlisäveron palautusvastuu	7 269 775,35	6 323 133,20	5 399 477,49	4 475 813,20

Sopimusvastuut

	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Kiinteistökaupan ehto sopimussakosta Outokumpu Europe Oy	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00

Korkojohdannaissopimukset

Ei ilmoitettavaa.

Tilikauden jälkeisiin tapahtumiin liittyvät vastuut

Ei ilmoitettavaa.

HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA KOSKEVAT LIITETIEDOT**42. Henkilöstön lukumäärä 31.12.**

Henkilöstön määrä toimialoittain ja palvelusuhteittain vuosina 2022–2024:

Toimiala	Vakinaiset			Määräaikaiset			Työllistetyt			Yhteensä		
Vuosi	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Keskushallintopalvelut	41	37	43	7	7	10	2	4	0	50	48	53
Hyvinvointipalvelut	324	-	-	147	-	-	7	-	-	478	-	-
Sivistyspalvelut	444	481	498	230	229	235	8	8	7	682	718	740
Tekniset palvelut	153	157	153	21	22	25	5	6	5	179	185	183
Yhteensä	962	675	694	405	258	270	22	18	12	1389	951	976
Muutos ed. vuoteen	19	-287	19	-5	-147	12	-15	-4	-6	-1	-438	31

Henkilötyövuosien kehitys 2020–2024:

	2020	2021	2022	2023	2024
Henkilötyövuodet	1214,3	1261,3	1226	830,4	861,5

43. Henkilöstökulut

	2024 €	2023 €	Muutos %
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot *	35 680 032	34 036 865	4,8 %
- Henkilöstökorvaukset	-497 787	-503 133	-1,1 %
Tuloslaskelman palkat	35 182 245	33 533 732	4,9 %
Henkilöstösivukulut	8 078 798	8 329 651	-3,0 %
Eläkekulut	7 214 667	6 983 980	3,3 %
Muut henkilösivukulut	864 132	1 345 671	-35,8 %
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	43 261 043	41 863 383	3,3 %
Henkilöstömenoja aktivoitu käyttöomaisuuteen	27 962	139 469	-80,0 %
Yhteensä henkilöstökulut	43 289 006	42 002 853	3,1 %

* Vuoden 2023 vertailutieto muutettu todelliseksi palkkakustannuksiksi.

Työllisyyden hoito toimialoittain

Työllistämismenot ja -tulot toimialoittain 2024

Työllistäminen	
Keskushallintopalvelut	
Henkilöstökulut	-376 215
Muut menot	-1 581 626
Työllistämistuki	21 452
Muut tulot	0
Poistot	-6 774
Nettomeno	-1 943 163
Sivistyspalvelut	
Henkilöstökulut	-164 773
Työllistämistuki	38 084
Nettomeno	-126 689
Tekniset palvelut	
Henkilöstökulut	-139 384
Työllistämistuki	35 299
Nettomeno	-104 084
Toimialat yhteensä	
Henkilöstökulut	-680 372
Muut menot	-1 581 626
Työllistämistuki	94 835
Muut tulot	0
Poistot	-6 774
Nettomeno	-2 173 937

44. Luottamushenkilön palkoista peritty ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	Kaupunki	
	2024	2023
Tornion Kokoomus ry	2 795,05	2 683,73
Keskustan Tornion kunnallisjärjestö ry	22 228,54	18 583,85
Tornion Vasemmistoliitto ry	5 401,52	4 622,04
Tornion Perussuomalaiset ry	4 553,86	4 079,48
Tornion Sosiaalidemokraatit ry	4 661,18	3 789,84
Keminmaalaisten parhaaksi	55,44	47,52
Keskustan Keminmaan kunnallisjärjestö ry	198,00	89,10
KD Meri-Lapin paikallisosasto	73,60	644,60
Vasemmistoliiton Tervolan kj.	6,60	19,80
Keskustan Tervolan kunnallisjärjestö ry	270,60	92,40
Kemin Sosiaalidemokraatit	893,80	0,00
Kemin Vasemmistoliitto ry	198,00	0,00
Vasemmistoliiton Ylitornion kj.	69,30	0,00
Keskustan Peräpohjolan piiri	9,90	14,85
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yht.	41 415,39	34 667,21

45. Tilintarkastajien palkkiot

	Kaupunki	
	2024	2023
KPMG Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	25 017,50	24 640,00
Tilintarkastajan lausunnot	9 420,00	860,00
Palkkiot yhteensä	34 437,50	25 500,00
Tilintarkastajien palkkiot yhteensä	34 437,50	25 500,00

11 Eriytetty kaupungin sähköliiketoiminta

Sähkömarkkinalain 12-luvun mukaisesti eriytetyt laskelmat.

Tuloslaskelma

Muu sähköliiketoiminta	2024	2023
Liikevaihto	1 572 062,76	1 657 606,36
Materiaalit ja palvelut		
Palvelujen ostot	-18 936,94	-18 220,54
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-339 832,10	-299 739,46
Liiketoiminnan muut kulut	0,00	0,00
Liikevoitto (-tappio)	1 213 293,72	1 339 646,36

Tase

Vastaavaa	2024	2023
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineelliset hyödykkeet		
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	4 118 753,65	4 118 753,65
Toimeksiantojen varat		
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Siirtosaamiset	163 387,74	295 918,32
Rahoitusarvopaperit		
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset	10 642 671,03	9 330 785,67
Vastaavaa yhteensä	14 924 812,42	13 745 457,64

Vastattavaa	2024	2023
Oma pääoma		
Jäännöspääoma	4 118 753,65	4 118 753,65
Arvonkorotusrahasto		
Muut omat rahastot		
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	9 535 962,60	8 196 316,24
Tilikauden voitto (tappio)	1 213 293,72	1 339 646,36
Poistero ja vapaaehtoiset varaukset		
Pakolliset varaukset		
Toimeksiantojen pääomat		
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	56 802,45	11 392,57
Siirtovelat	0,00	79 348,82
Vastattavaa yhteensä	14 924 812,42	13 745 457,64

12 Käytetyt kirjanpitokirjat

Käytetyt kirjanpitokirjat

Päiväkirja

Pääkirja

Ostoreskontra

Myyntireskontra

Palkkakirjanpito

Käytetyt tositelajit vuonna 2024

Tositelaji	Tositenumero-sarja	Tositenumerot		Tositemäärä	
		Alkunro	Viim nro		
ALKUSA	1	1001	1004	4	Alkusaldot
BUD	2	2001	2004	4	Talousarvio
BUDL	3	3001	3002	2	Lisätalousarvio
MUIST1	10	10001	10541	541	Muistiotosite, ulk. Raindance
MUIRO2	15	15001	15060	60	Muistiotosite, ulk. Rondo
MUISIS	20	20001	20046	46	Muistiotosite, sis. Raindance
MUIRS2	25	25001	25005	5	Muistiotosite, Rondo sis.
KOMTOS	34	34001	34126	126	Käyttöomaisuus
KOMMUI	39	39001	39008	8	Käyttöomaisuus, muistiot
SISROP	40	40001	40783	783	Sisäinen lasku, Rondo
MUIVTU	45	45001	45162	162	Jaksotustosite, ulk. Raindance
MRP01	99	1000001	1000103	103	Ennakkomaksut
PANKKI	101	101001	101920	920	Pankin tiliotetosite Banking
PANKKI	101	105000	105170	171	Pankin tiliotetosite CashM
PALKAT	102	100001	100113	113	Palkat
KASSA1	112	112001	112355	355	CPU-kassatosite
KASSA2	113	113001	113264	264	CPU-verkkolaskut
MRP32	320	32000001	32001595	1 595	Laskulaji 32 Iltaapäiväkerho
MRP33	330	33000001	33000547	547	Laskulaji 33 Timmi-tilavuokrat
MRP34	340	34000001	34000135	135	Laskulaji 34 CPU-uimahallin laskut
MRP51	510	51000001	51000057	57	Laskulaji 51 Kirjaston laskut
MRPMAN	511	5110001	5110623	623	Manuaalisuoritukset
MRP52	520	52000001	52000516	516	Laskulaji 52 Kouluviraston laskut
MRPVII	521	5210001	5211280	1 280	Viitesuoritukset
MRP53	530	53000001	53002410	2 410	Laskulaji 53 Kansalaisopisto
MRPHYV	531	5310001	5310296	296	Hyvityslaskujen kuittaus
MRP54	540	54000001	54003019	3 019	Laskulaji 54 Päivähoito
MRPK	541	5410001	5410043	43	Luottotappiot
MRP55	550	55000001	55000069	69	Laskulaji 55 Aineen taidemuseo
MRP59	590	59000001	59000009	9	Laskulaji 59 Tekninen keskus/JULK
MRP60	600	60000001	60000990	990	Laskulaji 60 Ympäristötoimi/JULK
MRP70	700	70000001	70000393	393	Laskulaji 70 Asuntojen vuokrat
MRP71	710	71000001	71000558	558	Laskulaji 71 Toimitilavuokrat
MRP75	750	75000001	75000789	789	Laskulaji 75 Tekninen keskus
MRP77	770	77000001	77001828	1 828	Laskulaji 77 Tontinvuokrat
MRP78	780	78000001	78000265	265	Laskulaji 78 X-city rakennusvalvonta
MRP80	800	80000001	80000667	667	Laskulaji 80 Muut saatavat
OSTOT	801	8000001	8024540	24 540	Ostolaskut Rondosta
MRP81	810	81000001	81000010	10	Laskulaji 81 Antolainat
MRP82	820	82000001	82000019	19	Laskulaji 82
ORPRO	899	8990001	8990309	309	Ostomaksut
KLALKU	991	99910001	99910029	29	Konsernin alkusaldot
KLYHT	992	99920001	99920021	21	Konsernin tytär/ky
KLKIRJ	993	99930001	99930009	9	Konsernikirjaukset
		Yhteensä		44 693	

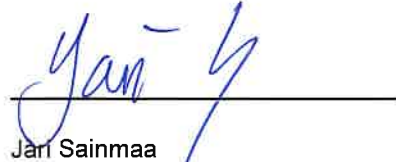
13 Tilinpäätöksen allekirjoitukset ja merkinnät

Torniossa 31. maaliskuuta 2025

TORNION KAUPUNGINHALLITUS

Olli Rainio
puheenjohtaja

Jari Sainmaa
I varapuheenjohtaja

Risto Välimaa
II varapuheenjohtaja

Merja Aalto

Jari Hast

Marja-Liisa Husa

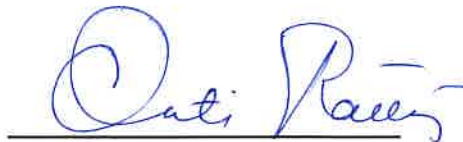
Vilho Tikkanen, varajäsen

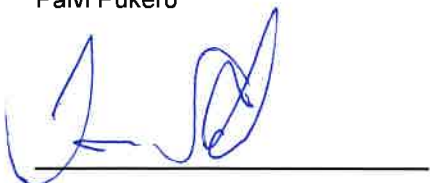
Antti Kaarlela

Päivi Pukero

Outi Rämö

Ismo Säily

Jukka Kujala
kaupunginjohtaja

TILINTARKASTAJAN TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Torniossa . päivänä toukokuuta 2025

KPMG Oy Ab

Matti Keskitalo
KHT, JHT, HT